

2020

Urząd Statystyczny
w Gdańsku

Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego

Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

Gdańsk 2020

Zespół redakcyjny
Editorial board

Przewodniczący, Redaktor główny
President, Editor-in-Chief

Jerzy Auksztol, Małgorzata Buńko

Członkowie
Members

Beata Bojarska, Iwona Erber, Anna Mistrzak, Milena Pragacz, Alicja Smoleń, Magdalena Wiktor

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE
CONTENT-RELATED WORKS

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre for Regional Surveys

Zespół autorski
Editorial team

Katarzyna Adamska, Gabriela Adamska-Szreder, Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska, Karina Budzińska, Ewa Bujarska, Katarzyna Cieślewicz, Sylwia Czajka, Agnieszka Felczykowska, Ewelina Grochowska-Subotowicz, Katarzyna Iljaszczuk-Więsek, Anna Karczewska, Dorota Kazanowska, Magdalena Kazimierowska-Wasiołek, Małgorzata Kłoz, Zofia Kopaczyńska, Mirosława Lindenberg, Małgorzata Litwinowicz, Teresa Miszke, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Tomasz Ratyński, Sylwia Rojek, Katarzyna Rybicka, Halina Sadowska, Andrzej Sirocki, Monika Towiańska, Małgorzata Wiktorczyk, Magdalena Wojdyńska, Dorota Żeromska-Mielniczuk, Anna Żochowska

PRACE WYDAWNICZE
EDITORIAL WORK

Urząd Statystyczny w Gdańsku
Statistical Office in Gdańsk

Opracowanie redakcyjne i korekta
Editorial works and proof-reading

Mirosława Lindenberg, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Anna Karczewska

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Magdalena Wojdyńska, Ewa Bujarska, Andrzej Muszewski

Zdjęcie zamieszczone na okładce
Photograph on the cover

Gdańsk, Wyspa Spichrzów – Monika Towiańska

ISSN 1640-0046

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publications available on website

<https://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/roczniki-statystyczne/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła
When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu dwudzieste pierwsze wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Pomorskiego 2020”.

Bieżąca edycja została opracowana w nowej formie. Tablice statystyczne uzupełniono mapami i wykresami, które wzbogaciły zawartość merytoryczną Rocznika. Ponadto, zastosowanie graficznej formy prezentacji danych statystycznych pozwala na łatwiejsze zrozumienie informacji statystycznych i przedstawionych za ich pomocą relacji przestrzennych zjawisk. Dzięki temu Rocznik wizualizuje zjawiska i nadaje publikacji charakter poglądowy, zachowując przy tym swoją dotychczasową funkcję informacyjno-poznawczą.

Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa. Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 22 działach tematycznych. Opracowanie kończą dwie tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Zamieszczony materiał statystyczny uzupełniono uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji.

W stosunku do poprzedniej edycji wprowadzono zmianę w układzie tematycznym Rocznika, został wyodrębniony nowy dział „Leśnictwo i łowiectwo”.

Oddając do rąk Państwa publikację Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które stanowią cenną inspirację do kształtowania i wzbogacania jego treści.

Mam nadzieję, że zaprezentowane informacje okażą się interesujące i zachęcą Państwa do analizy i obserwacji przemian zachodzących w społeczno-gospodarczej strukturze naszego województwa.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Gdańsk, grudzień 2020 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the twenty-first edition of the "Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship 2020".

The current edition has been developed in a new form. Statistical tables have been supplemented with maps and charts which enriched the content of the Yearbook. In addition, a graphical form of presenting statistical data allows for easier understanding of statistical information and spatial relationship which it presents. Thus, the phenomena are visualised while the Yearbook retains its informative and cognitive function.

The publication contains a rich set of information describing the living standard of the population and the economy of the Voivodship. Detailed statistical data are grouped into 22 thematic chapters. Two review tables complement the publication, containing the most important data on the Voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2019 and selected information about the Voivodship against the countrywide background in 2019. The statistical material was supplemented with general notes explaining the terminology, methodology and scope of information.

Compared to the previous edition, the thematic structure of the Yearbook has been enlarged with a new chapter "Forestry and hunting".

Presenting the publication Statistical Yearbook of Pomorskie Voivodship, I would like to sincerely thank all persons and institutions for their information and suggestions which have provided valuable inspiration for shaping and enriching the content of the Yearbook.

I hope that the information presented here will raise interest and encourage readers to analyse and observe the changes taking place in the socio-economic structure of our Voivodship.

Director of Statistical Office
in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport. Gospodarka morska	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	

Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

Preface	Str. Page
Symbols	3-4
Major abbreviations	6
	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	26
Public safety. Justice	27
Population	30
Labour market	48
Wages and salaries. Social benefits	58
Households. Dwellings	62
Education	75
Health care and social welfare	84
Culture. Tourism. Sport	94
Science and technology. Information society	104
Prices	109
Agriculture	111
Forestry and hunting	120
Industry and construction	125
Transport. Maritime economy	129
Trade and catering	137
Finances of enterprises	139
Public finance	146
Investments. Fixed assets	151
Regional accounts	155
Entities of the national economy	157

Review tables

Voivodship against the background of the country in 2019	160
Major data on Voivodship	165

General notes	174
Notes to chapters	178

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 177 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 177
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty **Major abbreviations**

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradžul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doła 24 hours
r.	rok
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód East północ North południe South zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

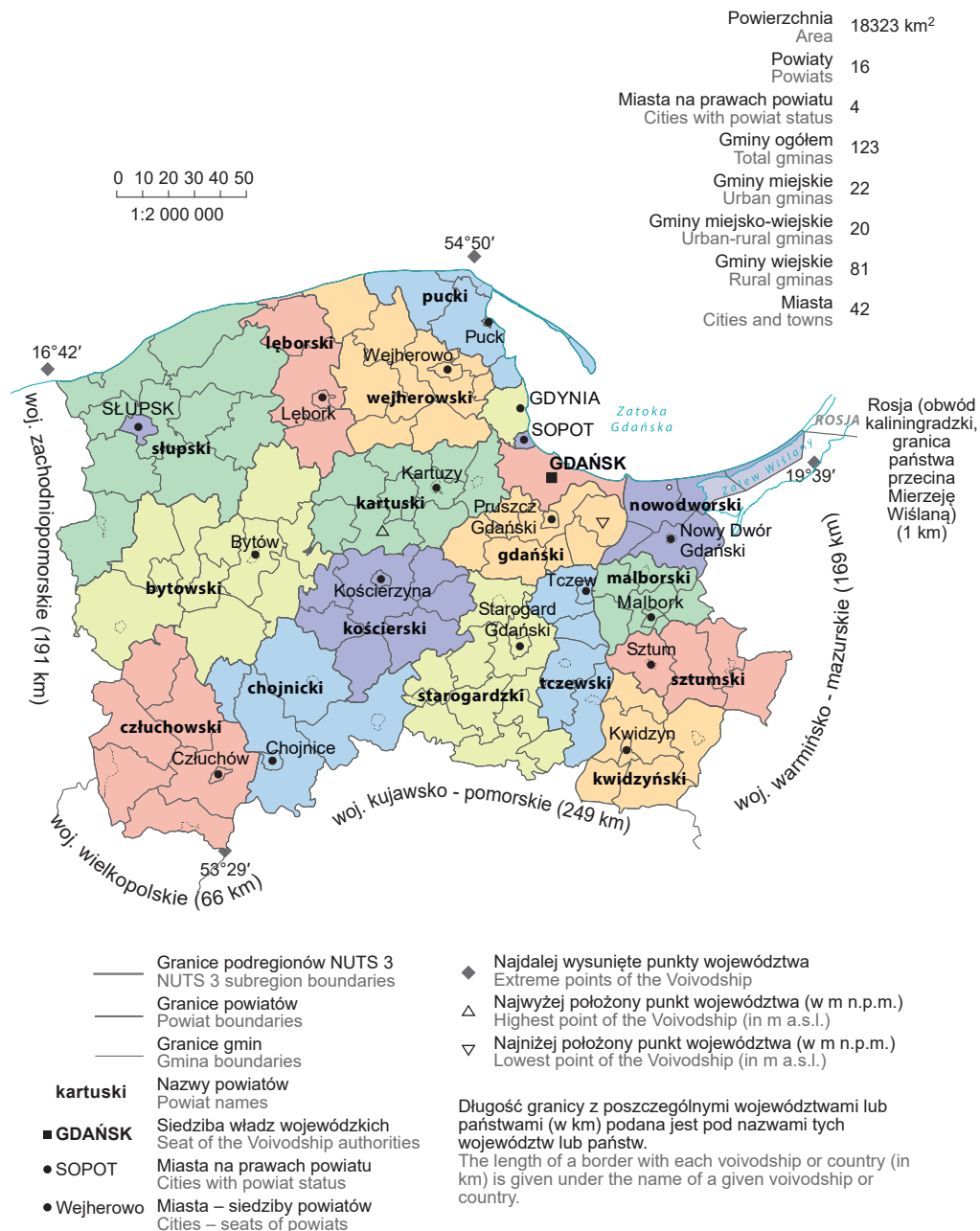
Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska

Chapter I. Environment and environmental protection

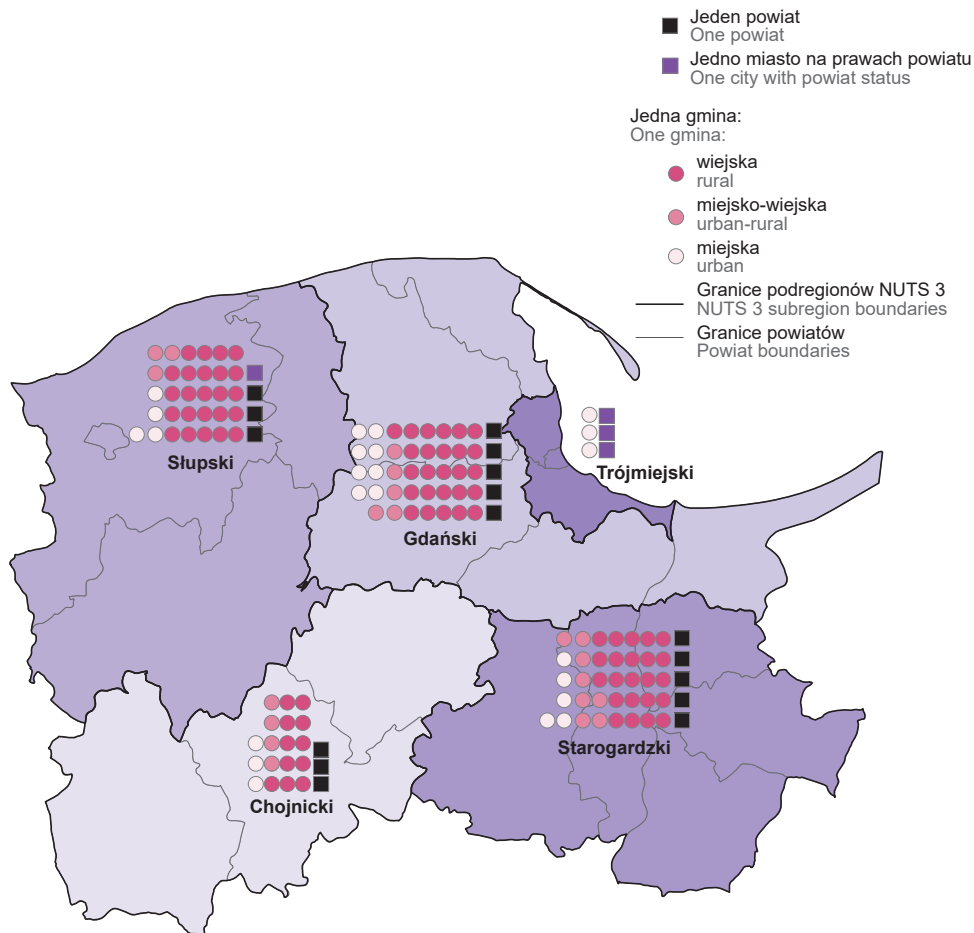
MAPA 1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2019 R. (stan w dniu 1 stycznia)

MAP 1. ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2019 (as of 1 January)

MAPA 2. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 R.

MAP 2. DIVISION OF POMORSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019

**PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)**

Chojnicki	Gdański	Słupski	Starogardzki	Trójmiejski
Powiaty	Powiaty	Powiaty	Powiaty	Miasta na prawach powiatu
Powiats	Powiats	Powiats	Powiats	Cities with powiat status
chojnicki (5)	gdański (8)	bytowski (10)	kwidzyński (6)	Gdańsk (1)
człuchowski (7)	kartuski (8)	lęborski (5)	malborski (6)	Gdynia (1)
kościerski (8)	nowodworski (5)	słupski (10)	starogardzki (13)	Sopot (1)
	pucki (7)	Miasto na prawach powiatu	sztumski (5)	
	wejherowski (10)	City with powiat status	tczewski (6)	
		Słupsk (1)		

W nawiasach podano liczbę gmin.
Number of gminas is given in parentheses.

TABL.1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme tempera- tures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	maksimum maximum	minimum minimum	
		1971–2019						
Chojnice	164	7,3	7,6	7,9	9,5	36,3	-25,7	62,0
Hel	1	8,1	8,4	8,7	10,1	33,7	-18,2	51,9
Łeba	2	7,7	8,0	8,3	9,9	37,2	-25,0	62,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłone- cznienie w h Insolation in h	Średnie za- chmurzenie w oktan- tach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019			
		średnie ^b	average ^b					
Chojnice	164	547	574	670	628	3,6	1912	5,4
Hel ^c	1	578	590	623	609	4,3	-	5,0
Łeba	2	632	638	703	704	5,1	2176	5,4

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c Brak pełnego ciągu pomiarowego usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

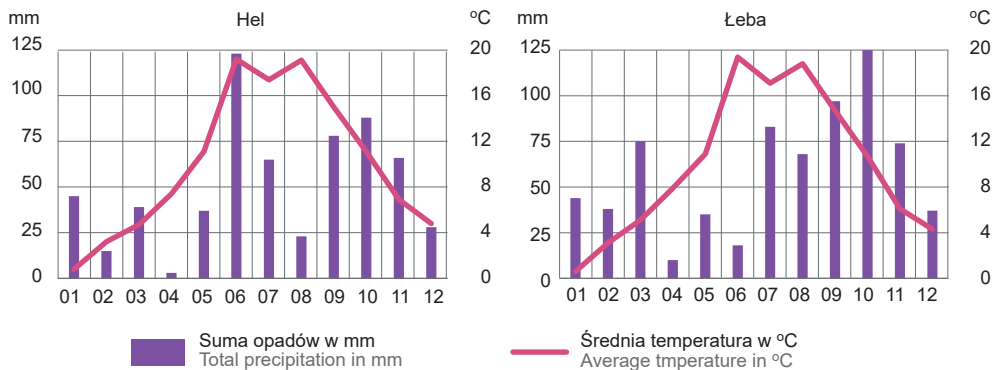
a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

c Lack of full measurement sequence of insolation.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019

TABL. 3. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**

Stan w dniu 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020		SPECIFICATION
	w ha in ha			w odset- kach in percent		
Powierzchnia ogólna	1831034	1831034	1832368	1832368	100,0	Total area
Użytki rolne	929232	920236	918517 ^a	917220 ^a	50,1	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	685717	690492	688018	687939	37,5	Forest land as well as woodland and shrubland
Grunty pod wodami	73925	74199	76521	77081	4,2	Land underwaters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	91282	96217	99653 ^b	100554 ^b	5,5	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	1765	1870	2150	2160	0,1	Ecological areas
Nieużytki	42145	41585	41246	41156	2,2	Wasteland
Tereny różne	6968	6435	6263	6258	0,3	Miscellaneous land

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

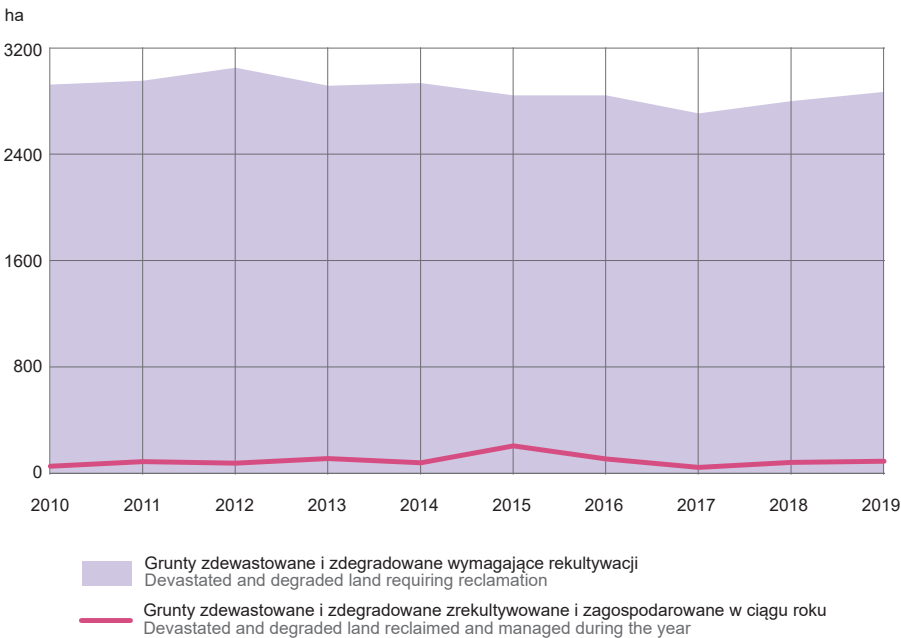
Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as woodland and shrubland". b Including areas used for the construction of public roads or railways.

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

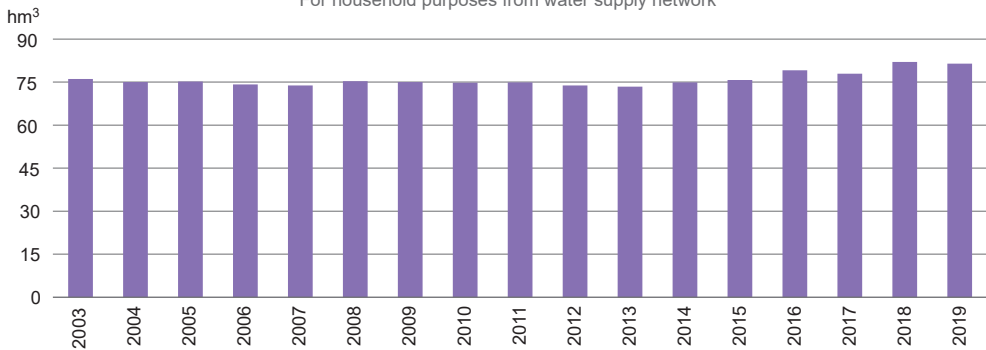
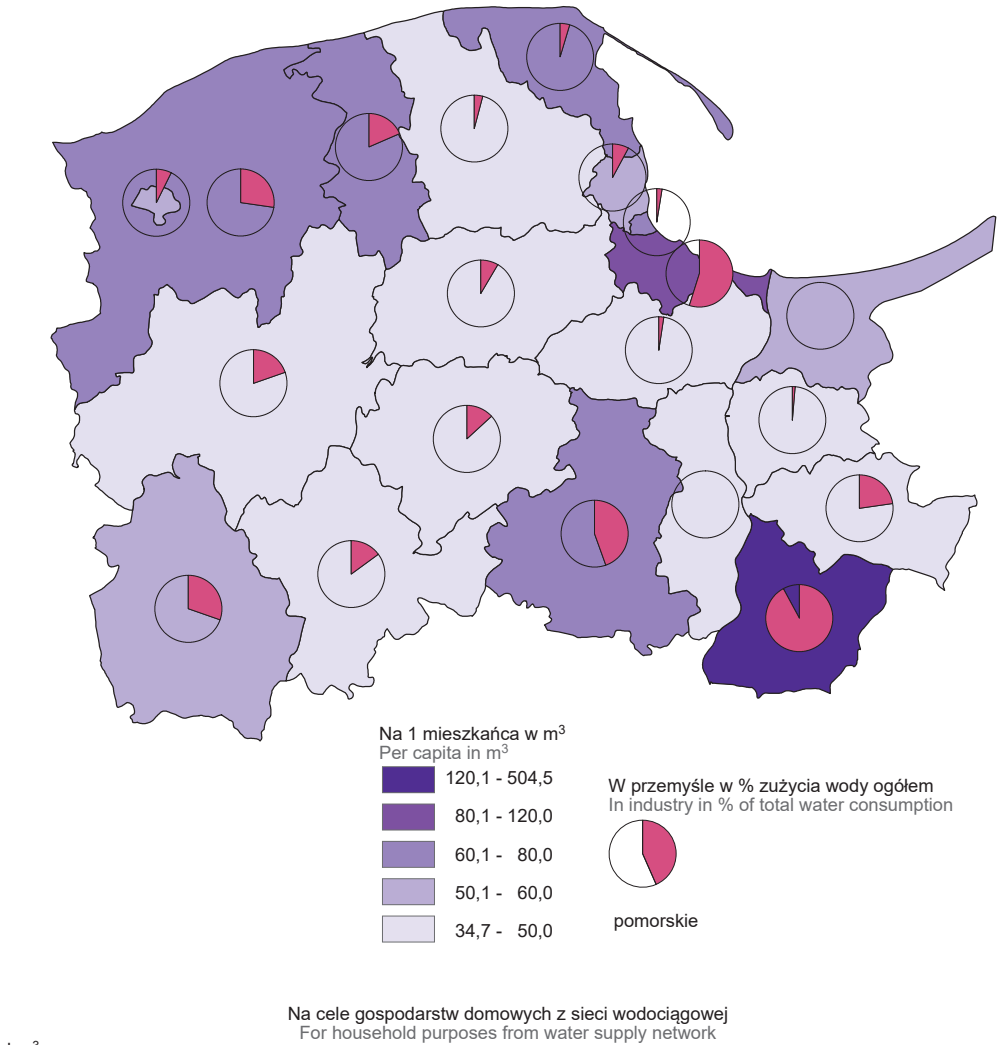
WYKRES 2. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**

CHART 2. **DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

MAPA 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.

MAP 3. WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

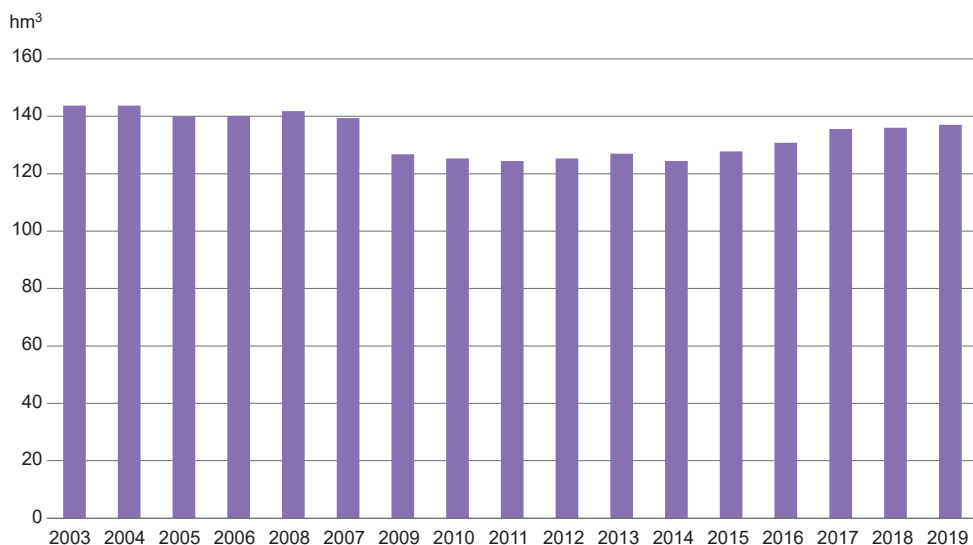
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	171,4	165,2	164,2	159,3	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	91,1	83,9	75,2	69,5	43,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	46,1	37,3	28,2	22,3	14,0	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	80,3	81,3	89,0	89,8	56,4	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	125,3	127,8	136,0	137,1	86,1	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	124,7	127,3	135,9	137,0	86,0	treated
mechanicznie	5,3	6,3	6,4	6,5	4,1	mechanically
chemicznie ^b	2,6	2,1	2,2	2,3	1,4	chemically ^b
biologicznie	49,5	50,5	52,0	52,2	32,8	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	67,3	68,5	75,3	76,1	47,8	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,6	0,5	0,1	0,0	0,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

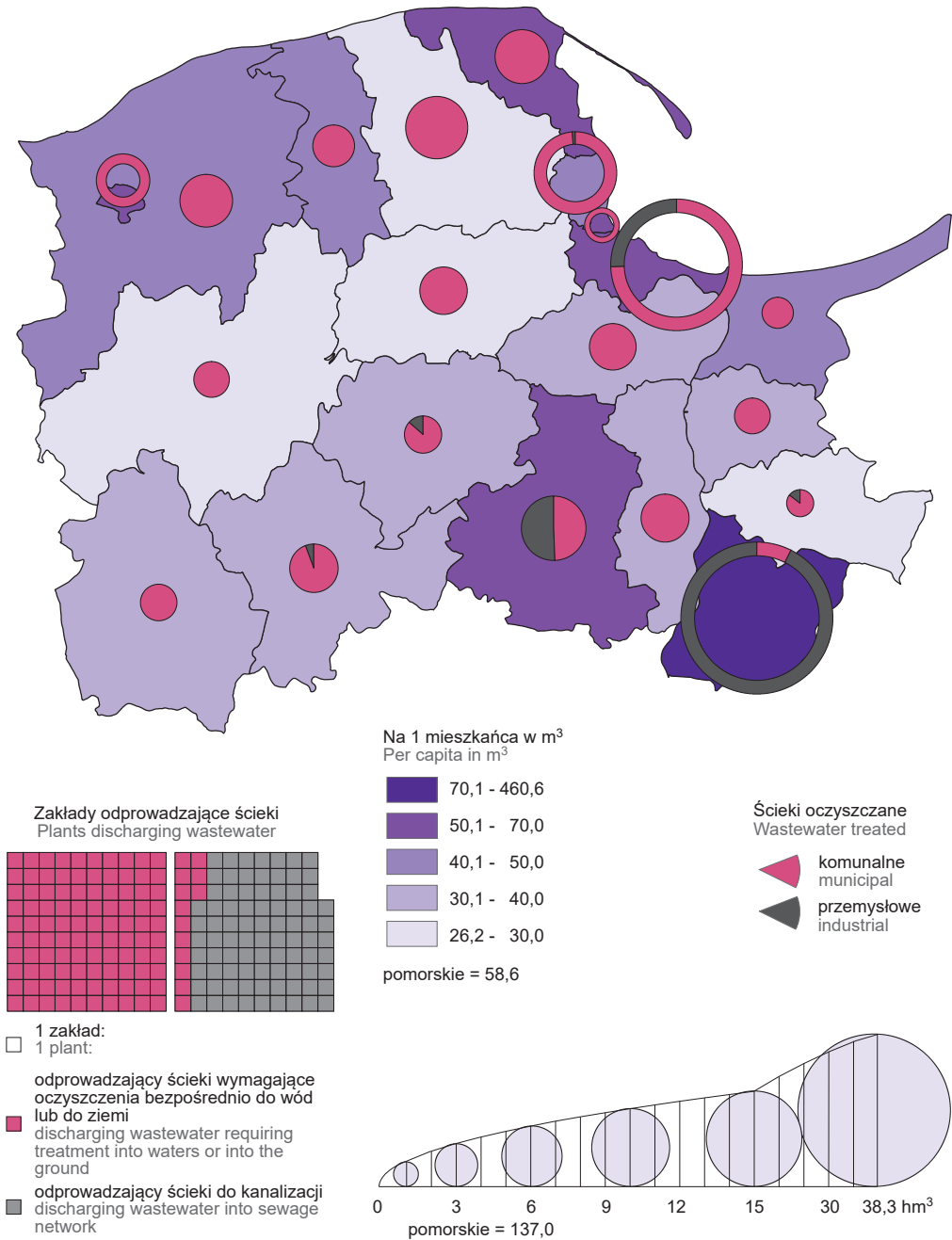
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

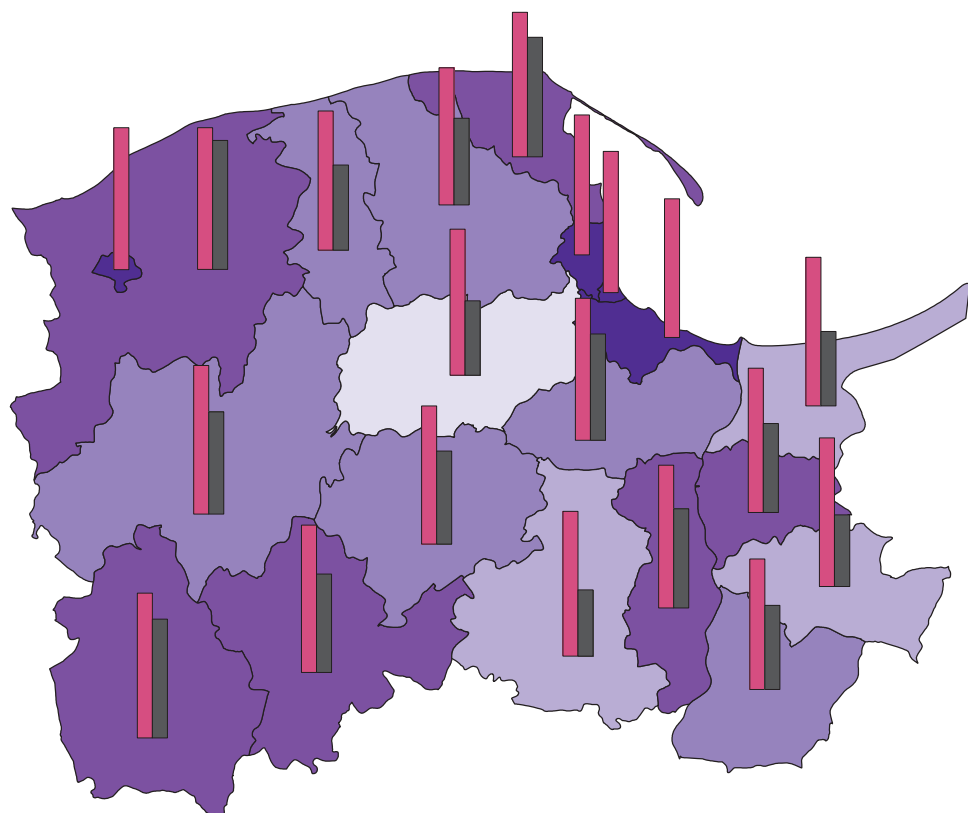
**MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.**

MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

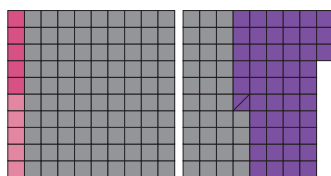

MAPA 5. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.

MAP 5. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

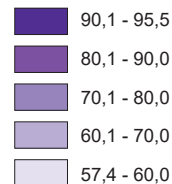
Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

- ☐ 1 oczyszczalnia ścieków:
 1 wastewater treatment plant:
 w tym 1 oczyszczalnia ścieków
 of which 1 industrial wastewater
 treatment plant

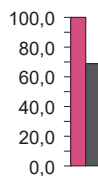
- ☒ przemysłowych
 of which 1 industrial wastewater
 treatment plant
- mechaniczna
mechanical
 - chemiczna
chemical
 - biologiczna
biological
 - z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

Udział w ogólnej liczbie ludności w %
Share in total population in %

pomorskie = 83,1

Udział w ogólnej liczbie ludności w %
Share in total population in %

Miasta Wieś
Urban areas Rural areas

pomorskie

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	3,4	2,3	1,0	0,9	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	2,4	1,4	0,7	0,6	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	6523,9	6618,4	6712,7	6633,1	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	18,1	13,0	5,3	5,3	sulphur dioxide
tlenek węgla	5,9	5,4	5,0	4,6	carbon monoxide
tlenki azotu ^a	9,7	8,3	5,2	5,0	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	6488,6	6590,0	6695,3	6616,6	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	390,1	310,9	315,2	209,0	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	70,7	103,5	116,7	108,0	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,1	99,3	99,7	99,6	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	66,7	78,4	87,0	86,8	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH
SZCZEGÓLNICIE UCIAŻLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 grudnia			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	163	115	101	129	Cyclones
Multicyklony	49	55	69	78	Multicyclones
Filtry tkaninowe	123	173	274	306	Fabric filters
Elektrofiltry	19	20	20	21	Electrofilters
Urządzenia mokre	86	49	51	51	Wet air cleaners
Inne	40	30	35	35	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	4473	4766	3246	3314	Cyclones
Multicyklony	1445	1581	1820	1985	Multicyclones
Filtry tkaninowe	1478	2629	3428	3619	Fabric filters
Elektrofiltry	3456	2618	2103	1923	Electrofilters
Urządzenia mokre	632	940	2118	2350	Wet air cleaners
Inne	423	426	1164	1164	Others

TABL. 7. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w ha in ha			w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the Voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²	
O G Ó Ł E M	598064	598303	602122	601625	32,8	2567 T O T A L
Parki narodowe	26186	26186	26219	26224	1,4	112 National parks
Rezerваты przyrody	8737	8867	8911	8913	0,5	38 Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	155070	152187	152177	152197	8,3	649 Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	390361	390314	394606	394109	21,5	1681 Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	30	30	0,0	0 Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	13675	16272	16293	16330	0,9	70 Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	4006	4447	3886	3822	0,2	16 Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Nature 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. **PARKI NARODOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

NATIONAL PARKS

As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
		parków narodowych national parks			otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone	
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ścisłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
				razem total		w tym gruntów leśnych of which forest land
O G Ó Ł E M	2010	26186	10119	6253	2909	43201
TOTAL	2015	26186	10120	5651	2992	43201
	2018	26219	10121	5716	2992	43201
	2019	26224	10124	5710	2992	43201
Słowiński		21611	6188	5386	2713	30220
Bory Tucholskie		4613	3936	324	278	12981

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.

a Area of the park within the Voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 9. PARKI KRAJOBRAZOWE

Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

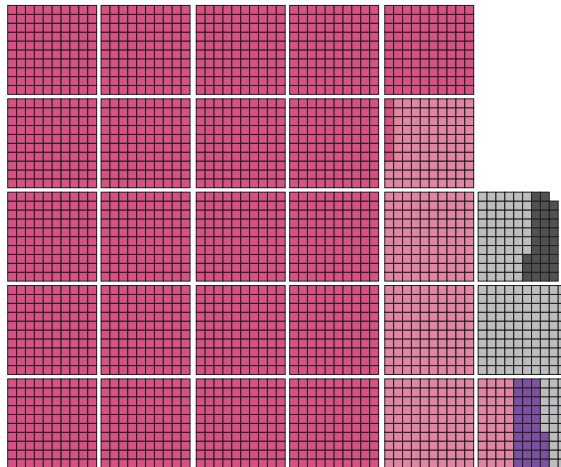
LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2010	167855	107793	38780	11820
TOTAL	2015	167855	107793	38780	11820
	2018	167855	107793	38780	11820
	2019	167855	107793	38780	11820
Dolina Słupi		37040	26560	7700	2330
Zaborski		34026	21541	8008	3575
Kaszubski		33202	11230	16712	3430
Trójmiejski		19930	18324	1323	145
Wdzydzki		17832	11370	2120	1915
Tucholski ^c		11323	9570	1400	210
Nadmorski		7452	3518	1285	-
Mierzeja Wiślana		4410	3330	186	-
Pojezierza Iławskiego ^c		2640	2350	46	215

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków. c W granicach województwa.

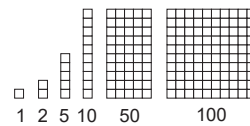
a Listed according to a decreasing grand total area in the Voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Within the borders of the Voivodship.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.

CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019

Liczba pomników przyrody:
Number of nature monuments:

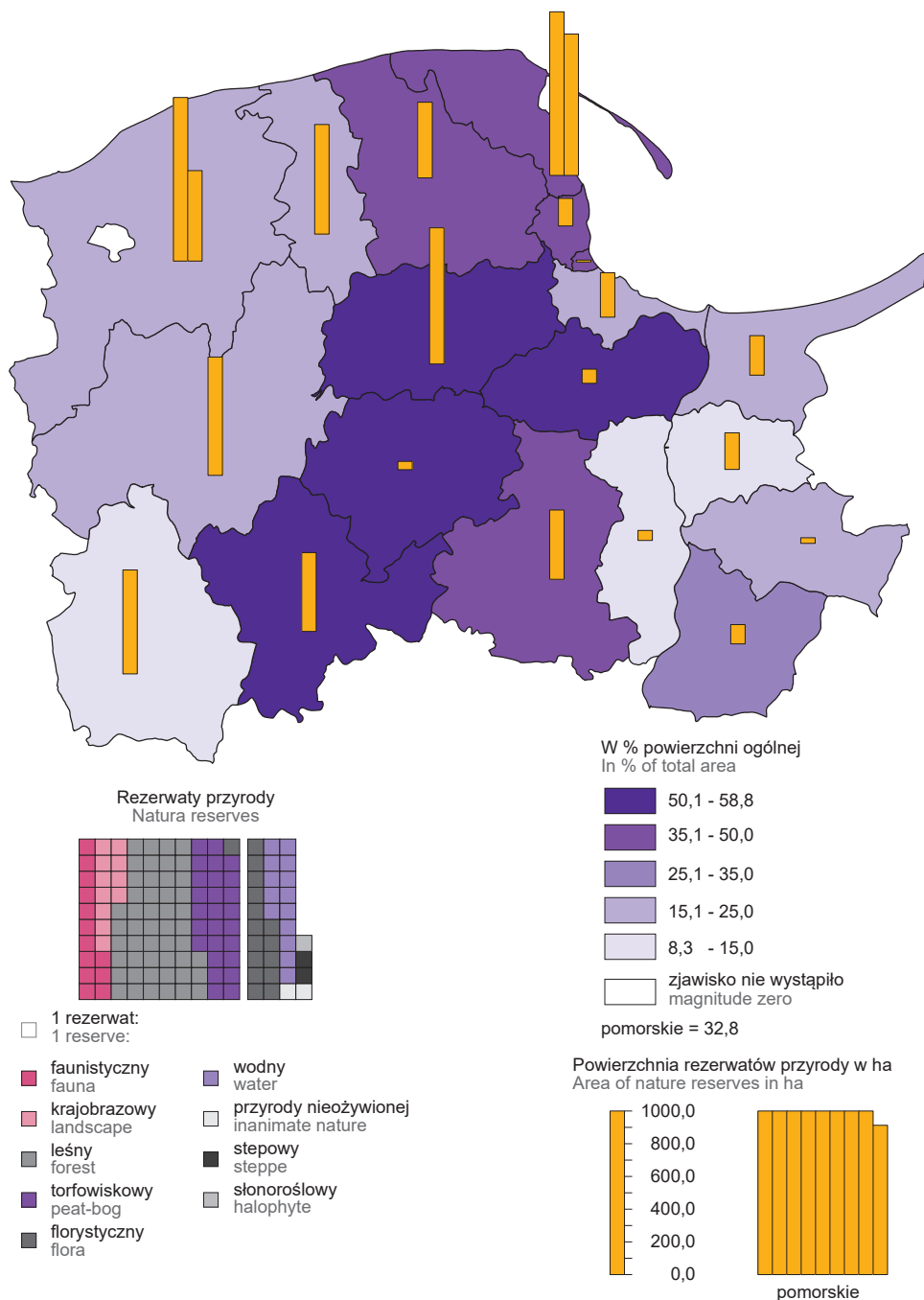

Rodzaje pomników przyrody:
Types of nature monuments:

- pojedyncze drzewa
individual trees
- grupy drzew
clumps of trees
- aleje
alleys
- głazy narzutowe
erratic boulders
- pozostałe
other

MAPA 6. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2019 R.

MAP 6. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019

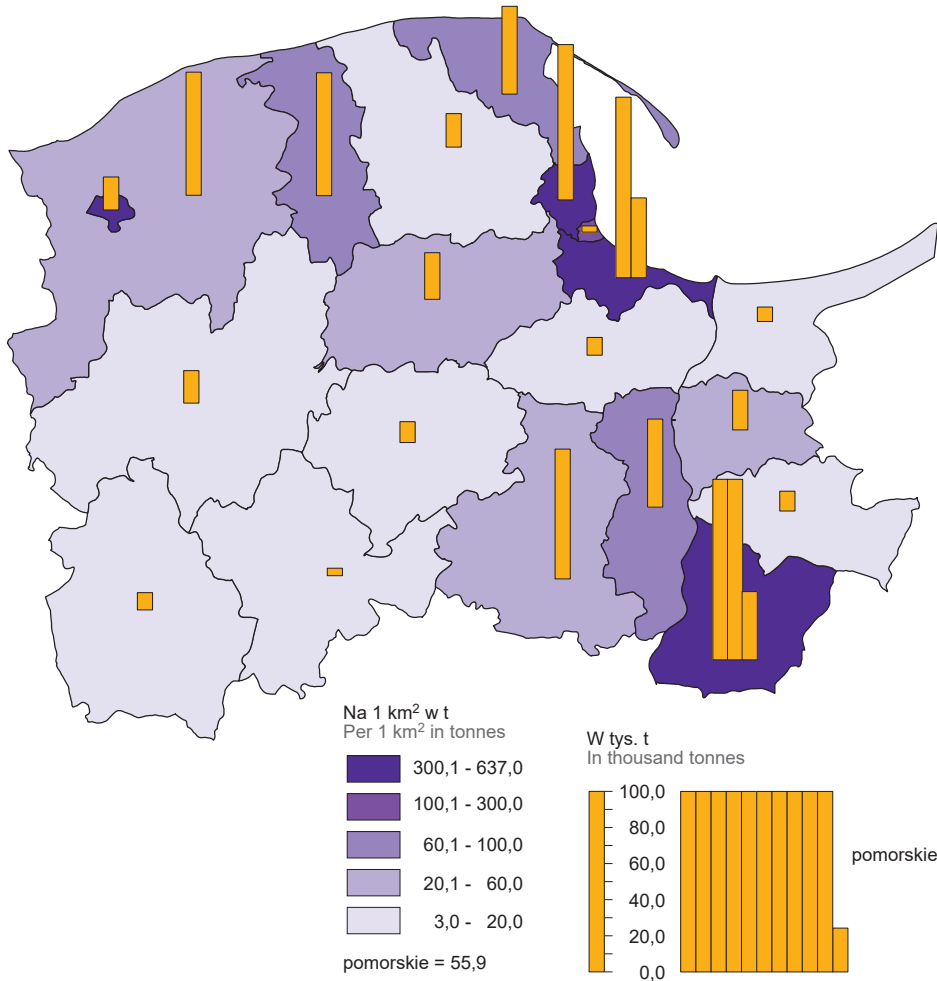

^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

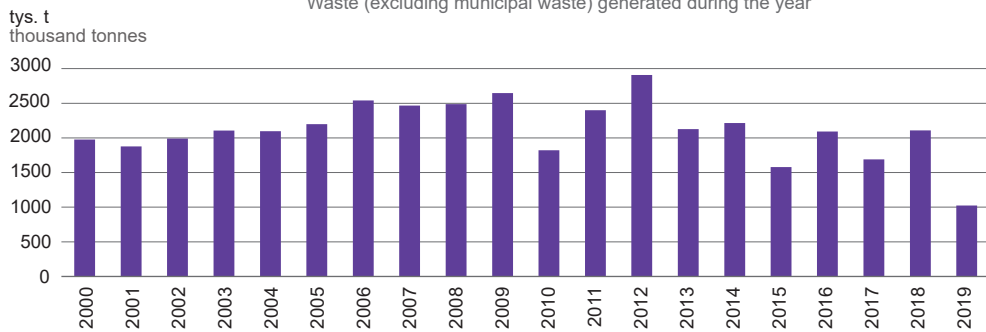
^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 7. ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.

MAP 7. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone w ciągu roku
Waste (excluding municipal waste) generated during the year

TABL. 10. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

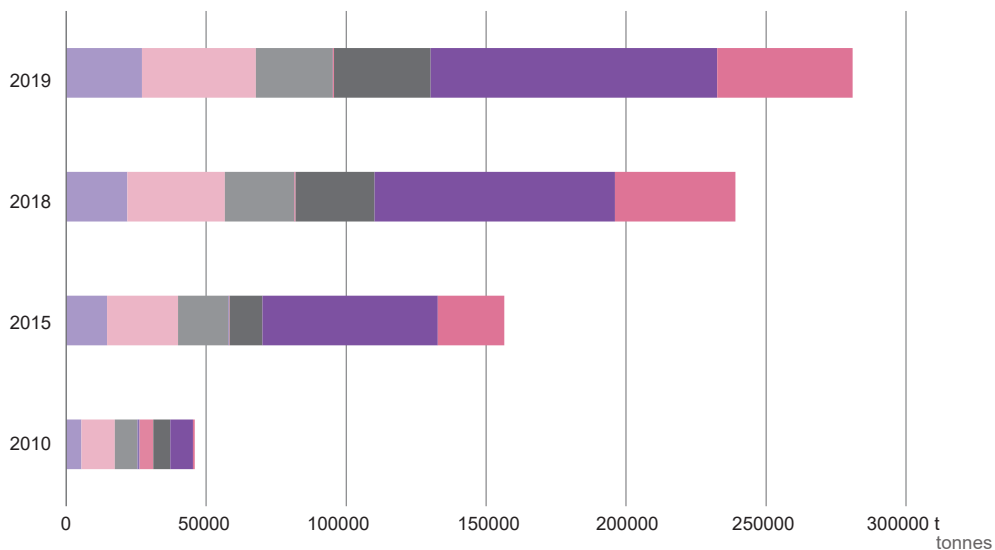
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym z gospo- darstw domowych of which from household	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	683,5	703,0	826,7	868,9	706,2	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	637,5	546,4	587,6	587,9	444,0	mixed
miasta	526,1	397,6	414,5	415,1	296,6	urban areas
wieś	111,4	148,8	173,1	172,8	147,4	rural areas
zebrane selektywnie	46,0	156,5	239,0	280,9	262,2	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	5,5	14,6	21,8	27,1	23,6	paper and cardboard
szkło	11,9	25,4	34,9	40,6	38,0	glass
tworzywa sztuczne	8,0	18,0	24,8	27,5	25,0	plastic
metale	0,8	0,2	0,0	0,0	0,0	metals
wielkogabarytowe	6,1	11,7	28,3	34,5	33,2	large-sized
biodegradowalne	8,1	62,6	85,8	102,4	97,4	biodegradable

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE

CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

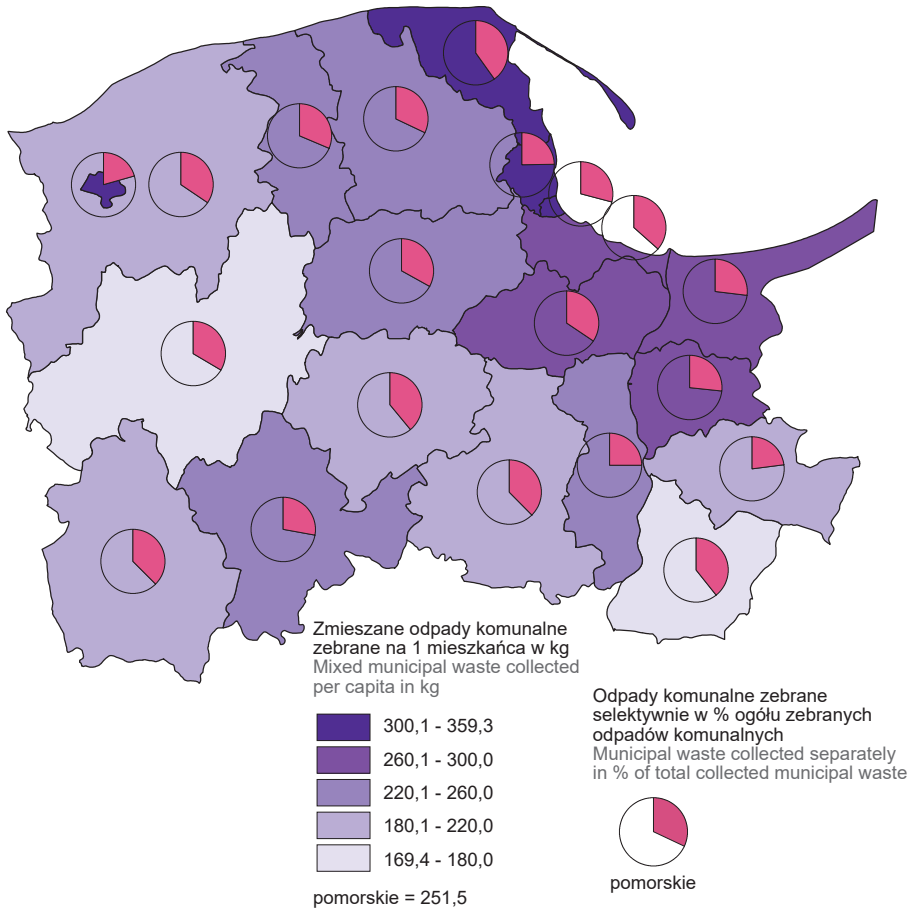
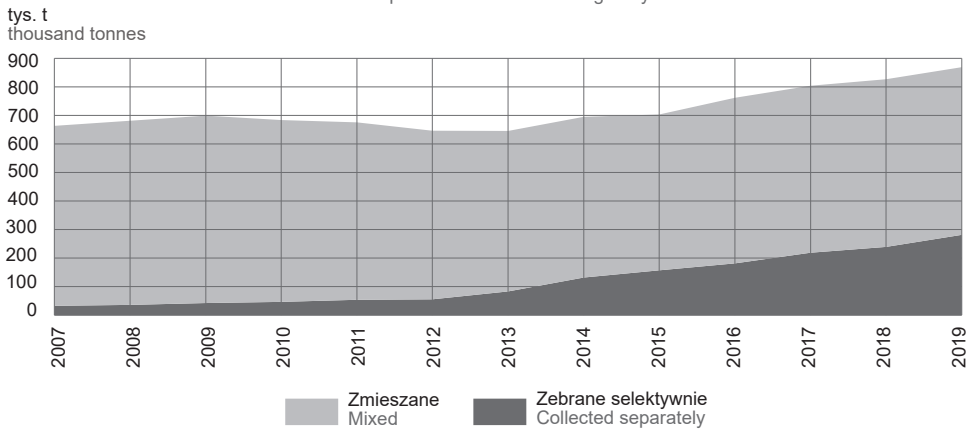
Rodzaje odpadów:

Waste types:

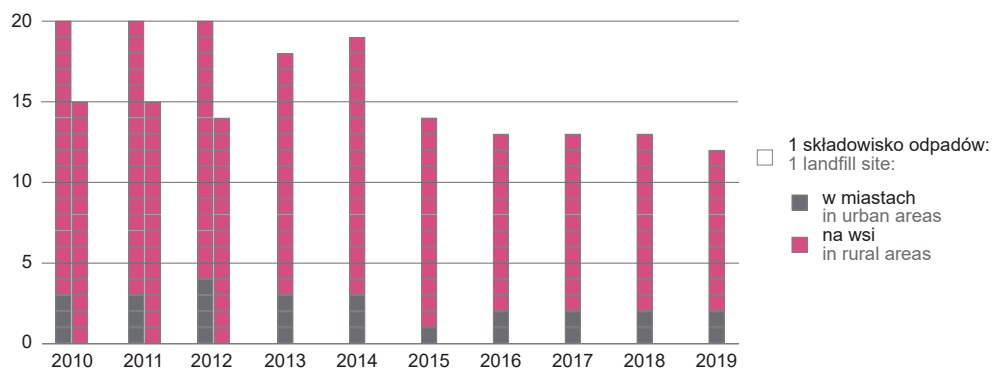
MAPA 8. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.

MAP 8. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

 Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 11. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	835580,0	847046,1	606644,4	690597,0	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	111130,5	275382,4	179230,1	125358,6	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	25337,9	74378,5	24640,7	5438,1	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernisation of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	472468,7	503298,6	329641,6	419248,8	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	107888,6	181992,8	67675,4	94622,2	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	352265,5	305022,3	253234,7	307074,6	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	239990,9	54183,9	37142,9	106413,6	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	4994,8	10663,0	8680,0	9030,2	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	1723,2	4775,9	8307,3	8447,1	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	164199,0	40124,1	25557,9	69713,2	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	53263,7	394,4	707,0	1915,4	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	672,8	32,4	276,2	2108,2	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	1090,0	6708,4	1,0	-	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	242291,0	209405,2	138234,5	156265,7	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	110746,7	93429,4	75197,0	91133,2	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	103733,2	21274,7	31994,9	33857,3	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	2187,5	5260,3	20824,6	-	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	1348,0	37610,4	2939,8	1482,9	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	24275,6	51830,4	7278,2	29792,3	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 12. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**

TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu:					Protection of air and climate:
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	72	13238	2	510	particulate
gazowych	-	-	-	50	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód:					Wastewater management and protection of waters:
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	421,3	505,6	180,9	271,7	wastewater
wody opadowe	42,8	56,2	50,6	55,5	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	2	1	2	8	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	2	1	2	8	of which municipal
mechaniczne	-	-	-	-	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	2	1	2	8	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów	-	-	-	-	with increased biogene removal
przepustowość oczyszczalni w m³/d	1560	8361	1764	1073	capacity of treatment plants in m³/24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	1560	8261	1714	723	of which municipal
mechanicznych	-	100	-	-	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	720	3461	1764	723	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów	840	4800	-	350	with increased biogene removal
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przedomowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	10159	200	143	3	facilities
przepustowość w m³/d	19250	295	212	14	capacity in m³/24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	3	1	-	-	facilities
przepustowość w m³/d	385	560	-	-	capacity in m³/24 h
Gospodarka odpadami:					Wastes management:
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	1	-	-	-	facilities
wydajność w t/r	201187	-	400	-	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	1	-	-	-	facilities
powierzchnia w ha	12,0	-	-	-	area in ha
wydajność w t/r	198687	-	-	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów w t/r	-	2000	-	2000	Capacity of waste utilization systemsb in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m³/d	18184	25964	4336	1564	Capacity of water intakes ^c in m³/24 h
Uzdatnianie wody w m³/d	2167	1466	460	660	Water treatment in m³/24 h
Sieć wodociągowa w km	279,3	360,4	181,8	212,4	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m³	131,1	-	15,0	-	Capacity of water reservoirsin m³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	0,0	3,6	-	0,4	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	0,1	3,0	0,8	2,1	Flood embankments in km

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny Chapter II. Local government

TABL. 1 (13). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019

As of 31 December

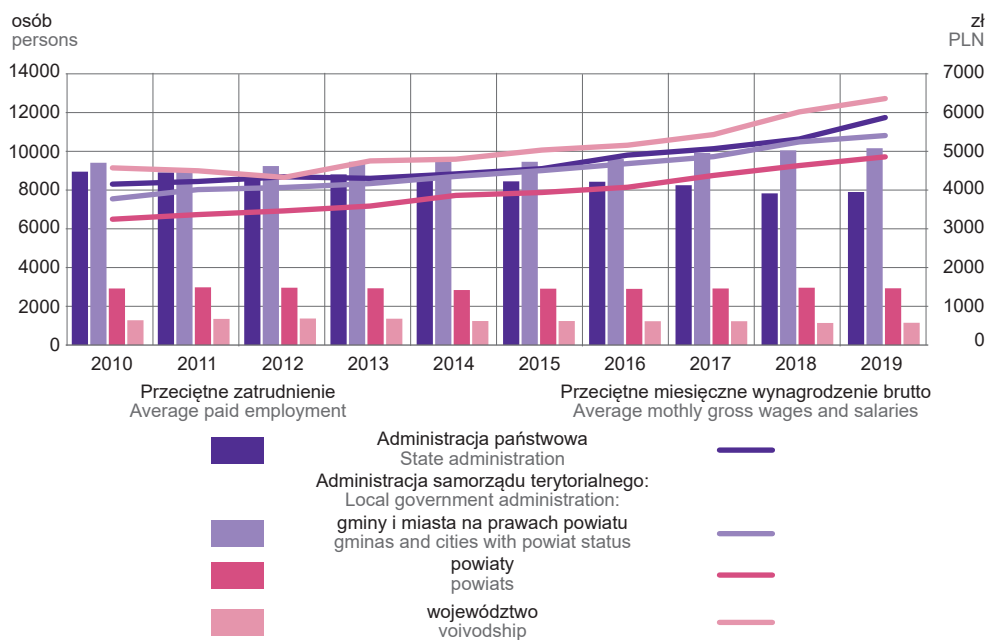
WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódzkiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	1894	106	332	33	TOTAL
W tym kobiety	595	36	75	12	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	71	11	4	-	18–29 years
30–39	300	22	28	4	30–39
40–49	555	21	80	5	40–49
50–59	512	20	109	9	50–59
60 lat i więcej	456	32	111	15	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL					
Wyższe	765	91	266	29	Tertiary
Policealne i średnie	730	15	60	4	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	351	-	6	-	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	48	-	-	-	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

WYKRES 1 (7). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

CHART 1 (7). **AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION**

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
Chapter III. Public safety. Justice

Bezpieczeństwo publiczne
Public safety

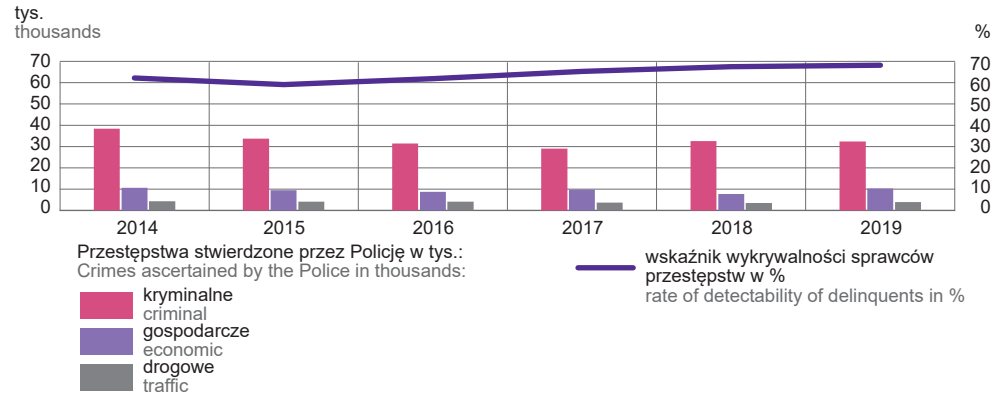
Uwaga do tablicy 1, wykresu 1 i mapy 1 na str. 27 i 28.
Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2014–2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Note to table 1, chart 1 and map 1 on page 27 and 28.
Data on ascertained crimes in 2014–2019 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
CRIMES ASCERTAINED BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone przez Policję crimes ascertained by the Police				wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % rate of detectability of delinquents in %			
OGÓŁEM TOTAL	81849	49050	45378	48322	70,6	59,1	67,5	68,2
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	2445	1063	1127	1049	89,2	77,3	84,4	83,9
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	8448	4484	3906	4270	98,8	98,1	97,8	97,7
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	2093	1452	1627	1840	91,9	83,7	85,9	83,0
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	326	233	397	1033	81,7	75,2	86,3	94,2
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	1555	1570	6467	4593	100,0	99,1	99,9	99,9
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej Against good name and personal integrity	299	140	255	252	96,3	74,3	80,4	83,7
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	48491	29124	23358	26593	55,9	41,7	46,5	50,5

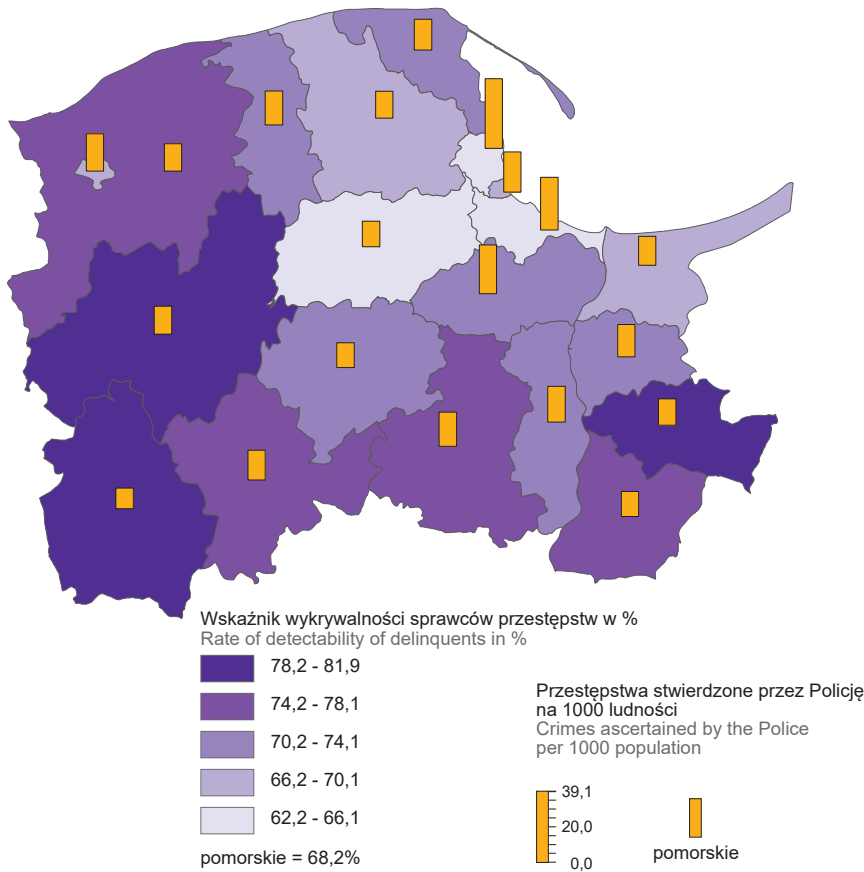
a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 180.
c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, general notes to the chapter, item 1 on page 180. c Including theft or appropriation of identification.
Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI
CHART 1 (8). TYPES OF CRIME AND RATE OF DETECTABILITY

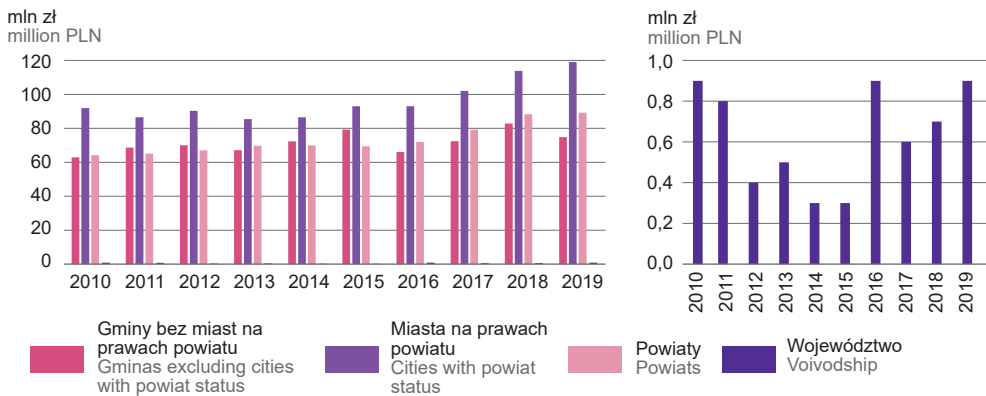
MAPA 1 (9). **ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.**

MAP 1 (9). CRIME RISK IN 2019

WYKRES 2 (9). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA**

CHART 2 (9). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

Wymiar sprawiedliwości

Justice

TABL. 2 (15). ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE
RESOLVED FAMILY CASES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	26801	18393	15785	15749	T O T A L
O rozwód	6201	5961	5618	5893	By divorce
O separację	359	218	150	140	By separation
O alimenty	8855	6459	5373	4896	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in proceedings in cases in which there is a suspicion of:
demoralizacji	•	2924	2638	2915	demoralisation
popelnienia czynu karnego	•	2831	2006	1905	committing punishable acts

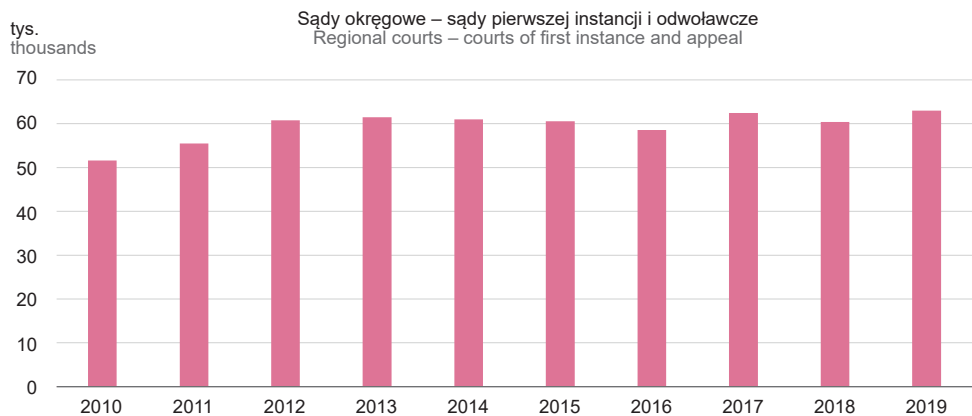
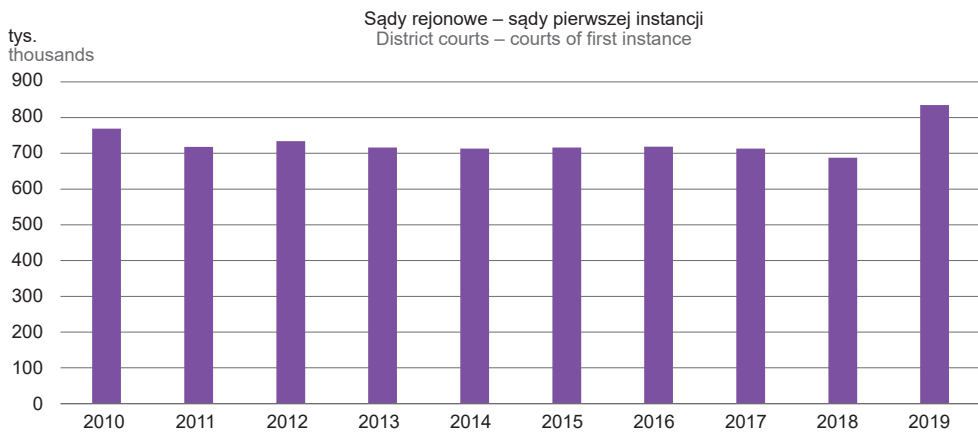
a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

Dział IV. Ludność
Chapter IV. Population

TABL. 1 (16). LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

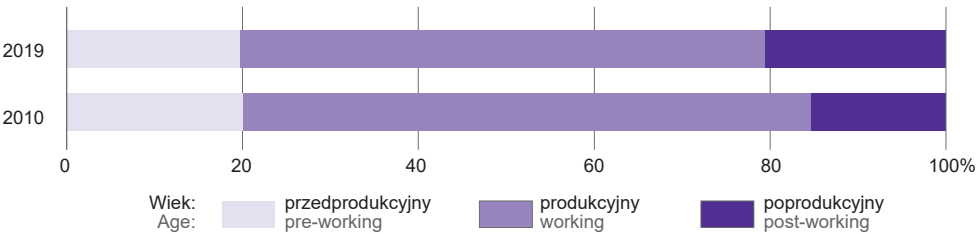
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2275494	2307710	2333523	2343928	T O T A L
na 1 km ²	124	126	127	128	per 1 km ²
mężczyźni	1109721	1124377	1136296	1141225	males
kobiety	1165773	1183333	1197227	1202703	females
na 100 mężczyzn	105	105	105	105	per 100 males
Miasta	1499210	1486719	1485611	1488127	Urban areas
w % ogółu ludności	65,9	64,4	63,7	63,5	in % of total population
Wieś	776284	820991	847912	855801	Rural areas
w % ogółu ludności	34,1	35,6	36,3	36,5	in % of total population

TABL. 2 (17). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2275494	2307710	2333523	2343928	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	457007	447792	458438	462084	Pre-working age
mężczyźni	234782	229833	235467	237488	males
kobiety	222225	217959	222971	224596	females
Miasta	265409	258424	264873	267106	Urban areas
Wieś	191598	189368	193565	194978	Rural areas
W wieku produkcyjnym	1469161	1436214	1407448	1401039	Working age
mężczyźni	767269	757824	744518	740883	males
kobiety	701892	678390	662930	660156	females
Miasta	971658	913064	877578	869978	Urban areas
Wieś	497503	523150	529870	531061	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	349326	423704	467637	480805	Post-working age
mężczyźni	107670	136720	156311	162854	males
kobiety	241656	286984	311326	317951	females
Miasta	262143	315231	343160	351043	Urban areas
Wieś	87183	108473	124477	129762	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	54,9	60,7	65,8	67,3	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	44,6	48,4	52,6	54,0	Males
Kobiety	66,1	74,4	80,6	82,2	Females

WYKRES 1 (11). LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2010 I 2019 R.
Stan w dniu 31 grudnia

CHART 1 (11). POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS IN 2010 AND 2019
As of 31 December

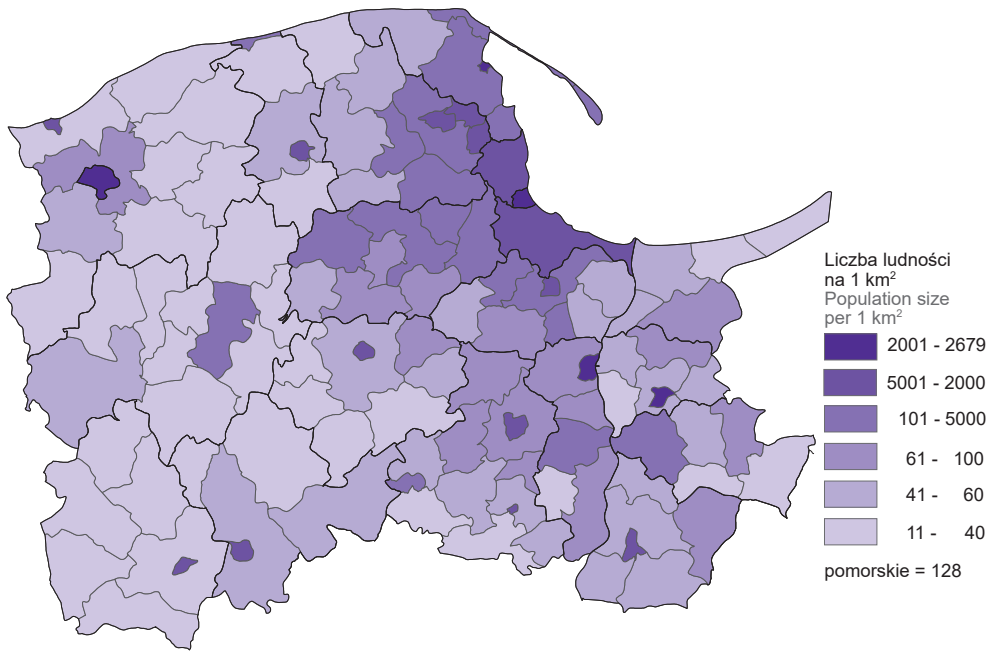

MAPA 1 (10). GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (10). POPULATION DENSITY IN 2019

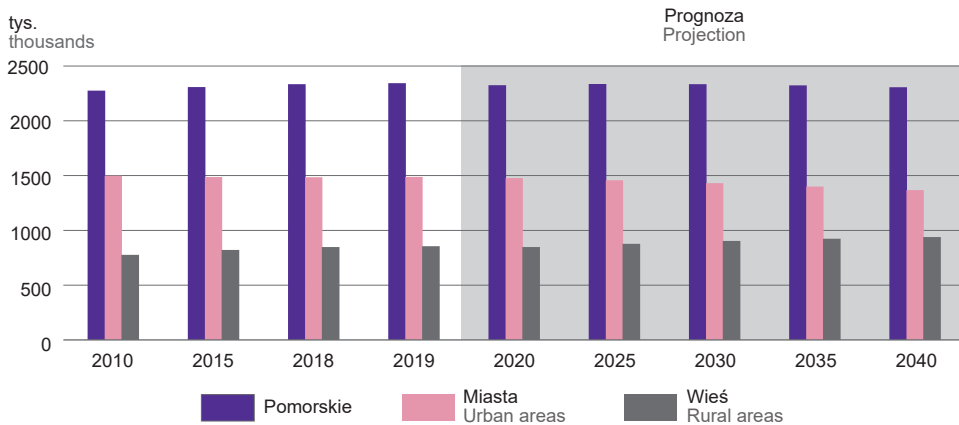
As of 31 December

WYKRES 2 (12). LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE

As of 31 December

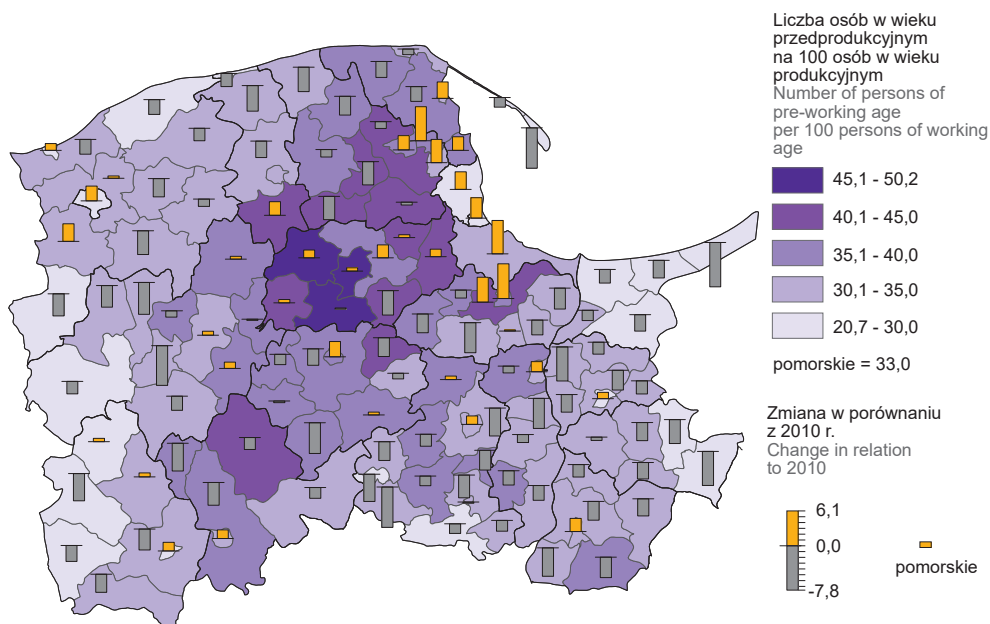

MAPA 2 (11). LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (11). PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019

As of 31 December

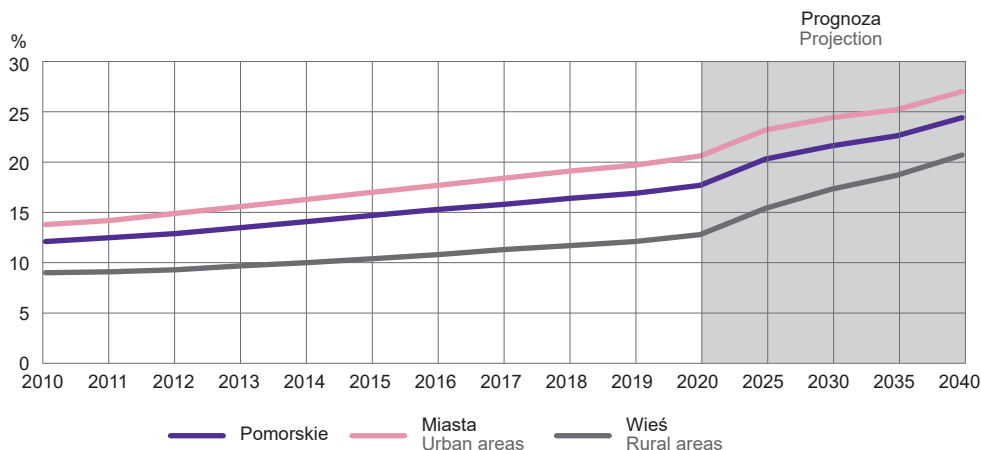

WYKRES 3 (13). WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13). OLD AGE RATE^a

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.
^a Share of people aged 65 years and more in total population.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 grudnia

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY POPULATION SIZE		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	42	1499210	65,9
TOTAL	2015	42	1486719	64,4
	2018	42	1485611	63,7
	2019	42	1488127	63,5
Poniżej 2000 Below 2000		1	1286	0,1
2000– 4999		7	23770	1,0
5000– 9999		13	97864	4,2
10000– 19999		6	81980	3,5
20000– 49999		11	415340	17,7
50000– 99999		2	150632	6,4
100000 i więcej and more		2	717255	30,6

TABL. 4 (19). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 grudnia

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 December

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY RURAL POPULATION SIZE		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM	2010	98	776284	34,1
TOTAL	2015	100	820991	35,6
	2018	101	847912	36,3
	2019	101	855801	36,5
Poniżej 2000 Below 2000		2	1354	0,1
2000– 4999		32	120121	5,1
5000– 6999		22	131631	5,6
7000– 9999		19	162673	6,9
10000 i więcej and more		26	440022	18,8

a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

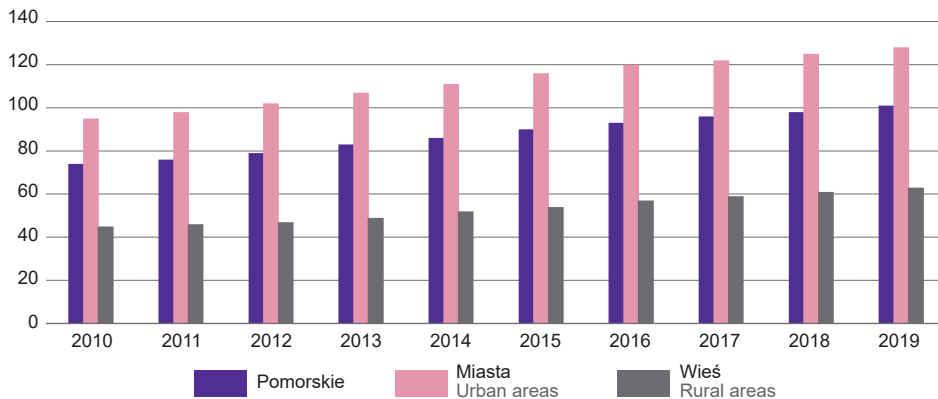
a Rural and urban-rural gminas.

WYKRES 4 (14). **INDEKS STAROŚCI^a**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (14). **AGEING INDEX^a**

As of 31 December

a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat.

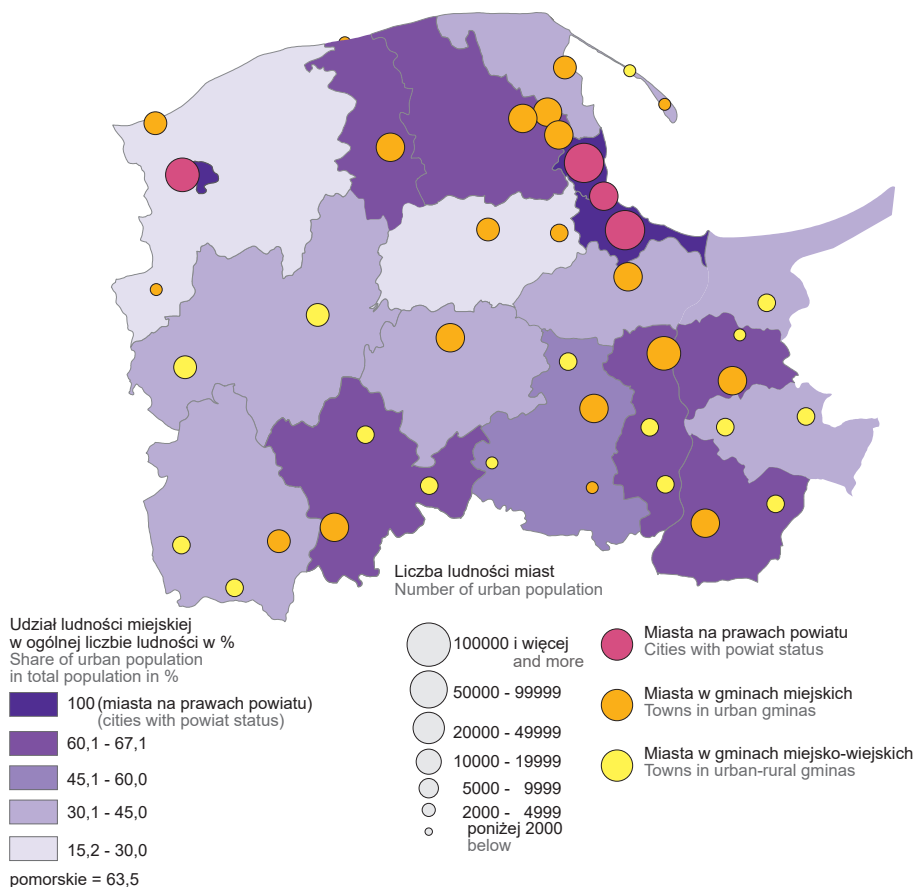
a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0-14 years.

MAPA 3 (12). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (12). URBANISATION RATE IN 2019

As of 31 December

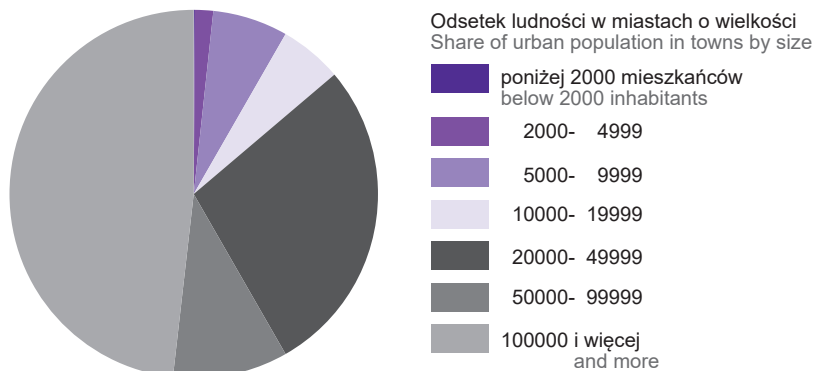

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (15). URBAN POPULATION IN 2019

As of 31 December

TABL. 5 (20). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 December

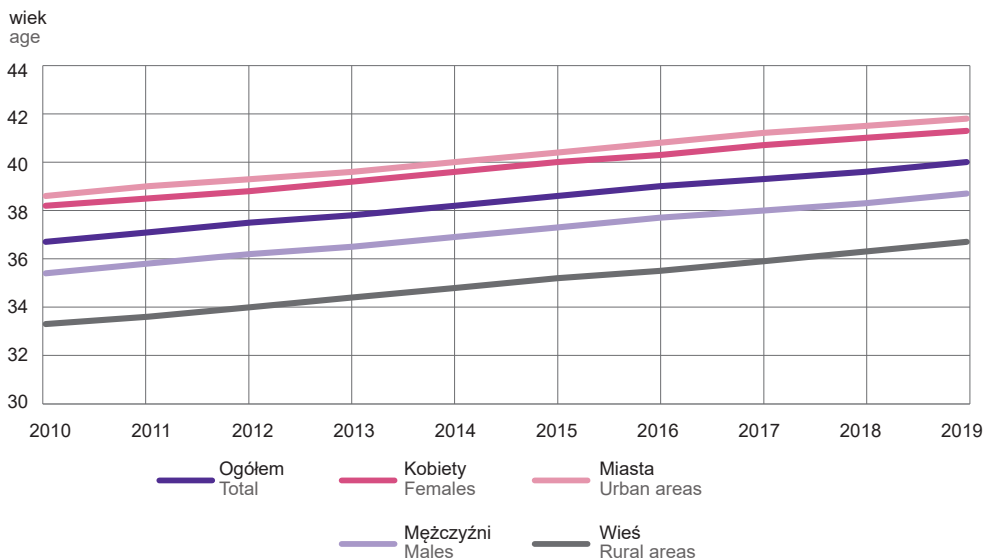
WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				z liczby ogółem of grand total number					
				ogółem grand total	mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
O G Ó Ł E M	2275494	2307710	2333523	2343928	1141225	1488127	709840	855801	431385
TOTAL									
0–2 lata	83969	73149	80039	80090	41216	47564	24536	32526	16680
3–6	98757	107194	100250	101376	51997	60089	30759	41287	21238
7–12	140420	150090	162856	163656	84159	93412	48036	70244	36123
13–15	77377	69410	69524	72086	37186	40745	21121	31341	16065
16–18	86254	73150	69156	68335	34900	38412	19643	29923	15257
19–24	204833	170843	152620	149136	76048	82730	41927	66406	34121
25–29	196147	174677	160780	155673	78575	90918	45321	64755	33254
30–34	187949	198704	189838	184174	92444	116701	57833	67473	34611
35–39	166427	187598	195746	198859	99752	129566	64498	69293	35254
40–44	139037	164964	180937	184828	92903	120153	59802	64675	33101
45–49	142979	136978	150174	156926	78838	99017	49150	57909	29688
50–54	168597	139828	133457	133127	66615	82226	40214	50901	26401
55–59	168550	162683	144454	139400	68281	87054	41284	52346	26997
60–64	138175	159607	161657	159786	75457	106824	48497	52962	26960
65–69	74141	127594	142953	145566	65974	103818	45324	41748	20650
70–74	73791	66019	89736	101376	44069	75611	32022	25765	12047
75–79	60586	62104	59212	57473	22875	43541	17028	13932	5847
80 lat i więcej and more	67505	83118	90134	92061	29936	69746	22845	22315	7091

WYKRES 6 (16). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION

As of 31 December

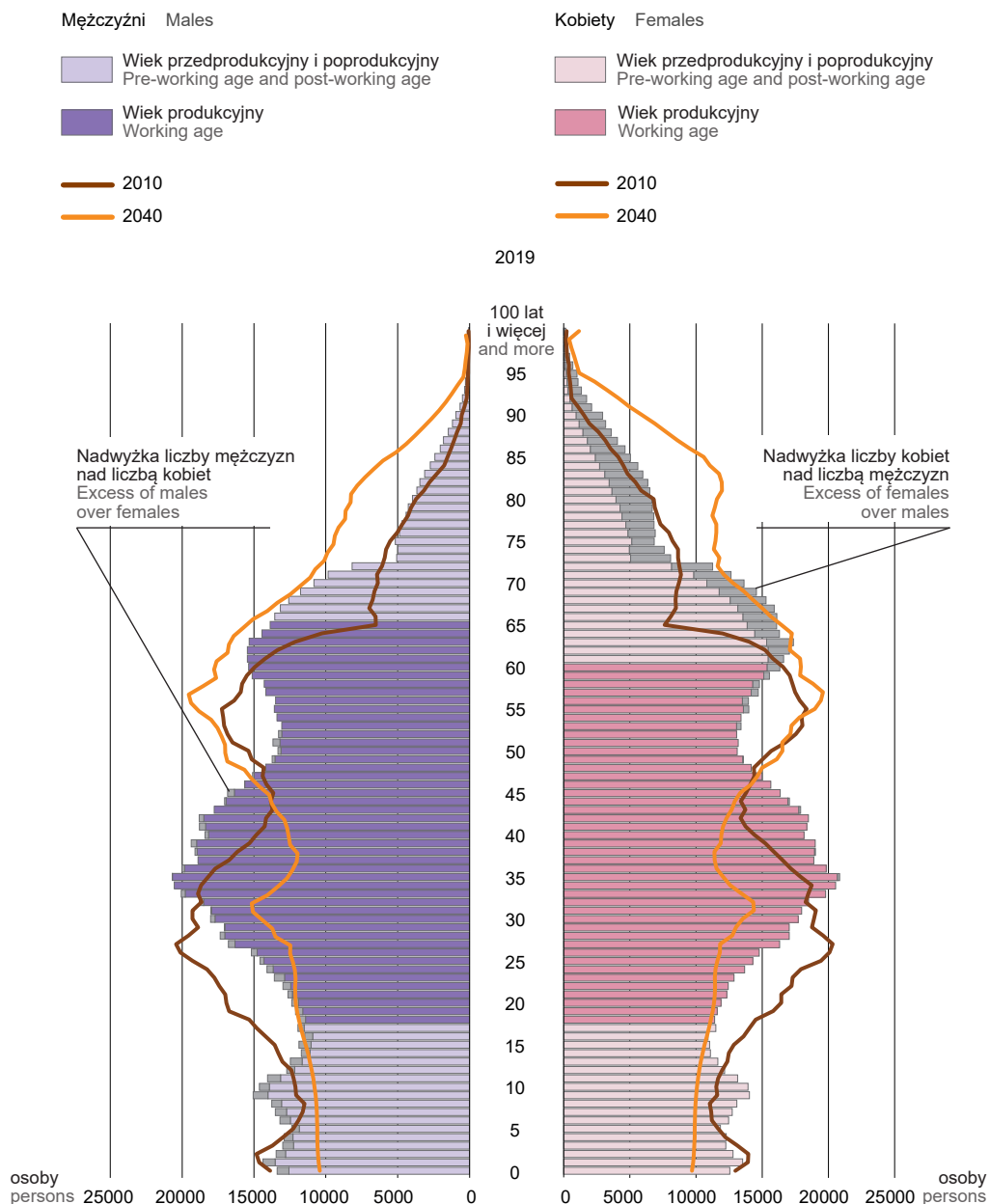

WYKRES 7 (17). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W LATACH 2010, 2019 I 2040

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010, 2019 AND 2040

As of 31 December

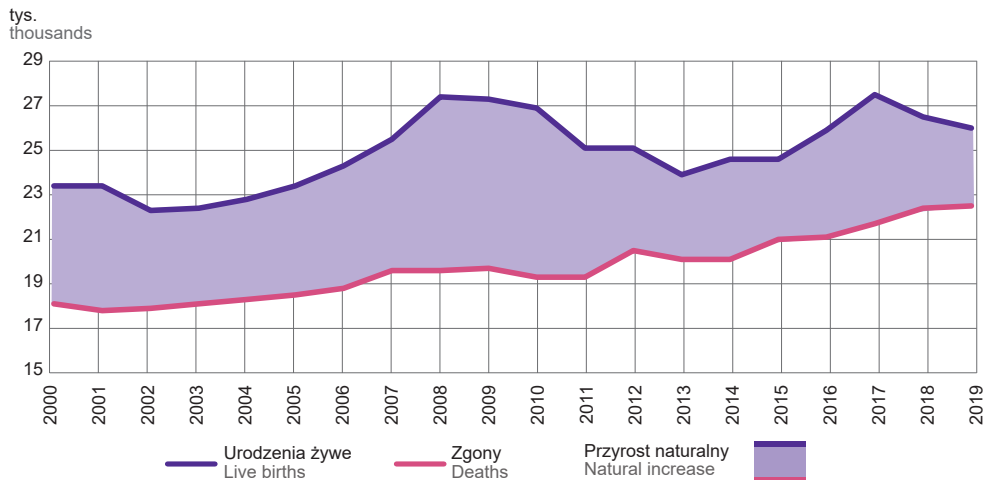

TABL. 6 (21). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
			ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2010	26890	19319	122	7571
TOTAL	2015	24596	21035	91	3561
	2018	26498	22395	107	4103
	2019	26041	22450	94	3591
Miasta	2010	16242	13603	82	2639
Urban areas	2015	14990	14805	47	185
	2018	15788	15637	60	151
	2019	15399	15490	48	-91
Wieś	2010	10648	5716	40	4932
Rural areas	2015	9606	6230	44	3376
	2018	10710	6758	47	3952
	2019	10642	6960	46	3682
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2010	11,8	8,5	4,5	3,3
TOTAL	2015	10,7	9,1	3,7	1,5
	2018	11,4	9,6	4,0	1,8
	2019	11,1	9,6	3,6	1,5
Miasta	2010	10,8	9,1	5,0	1,8
Urban areas	2015	10,1	10,0	3,1	0,1
	2018	10,6	10,5	3,8	0,1
	2019	10,4	10,4	3,1	-0,1
Wieś	2010	13,8	7,4	3,8	6,4
Rural areas	2015	11,8	7,6	4,6	4,1
	2018	12,7	8,0	4,4	4,7
	2019	12,5	8,2	4,3	4,3

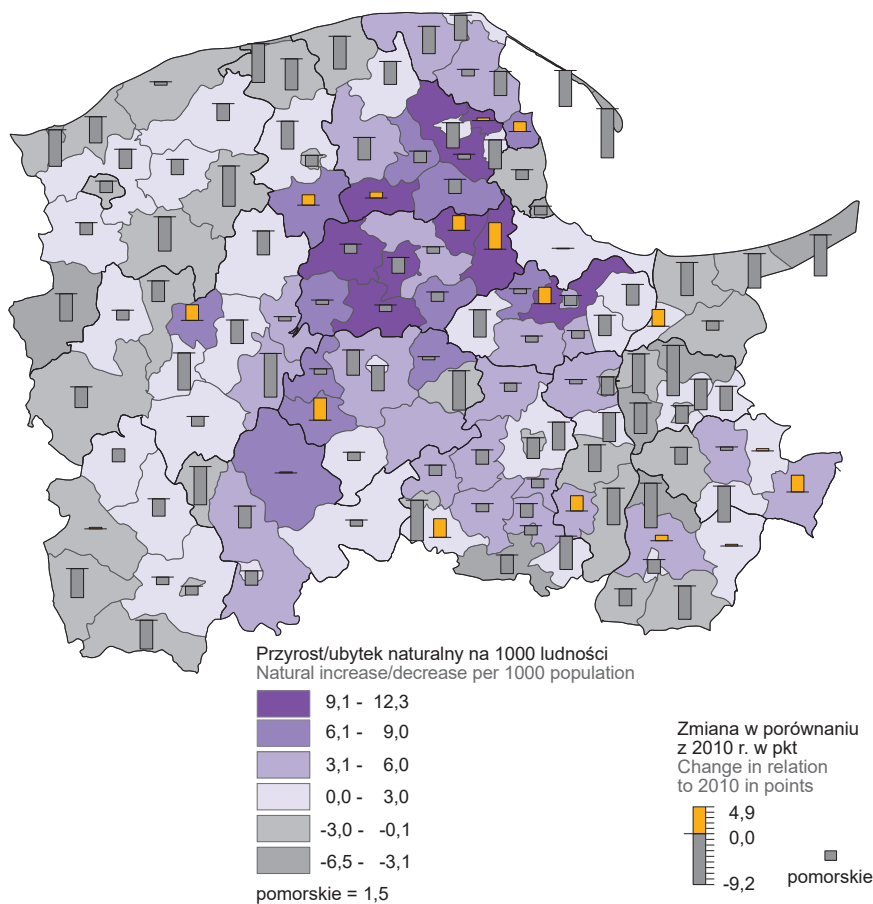
a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.
a In the case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

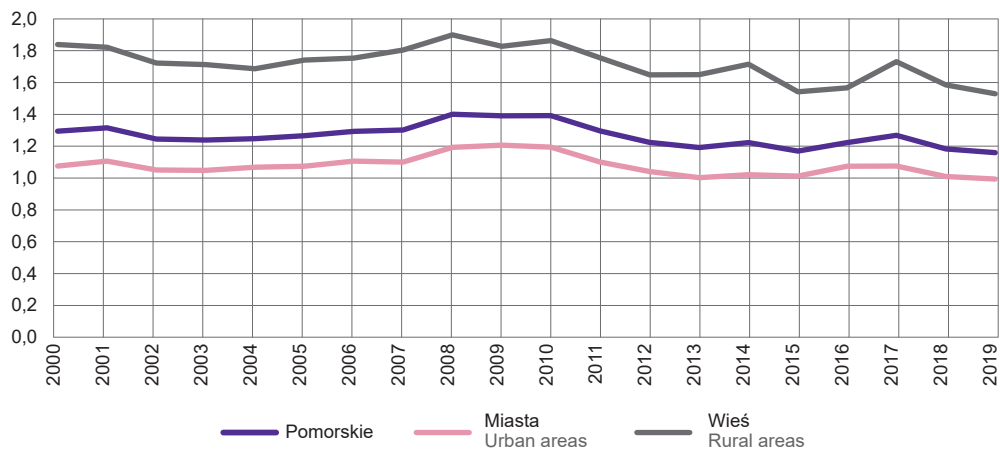
MAPA 4 (13). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.

MAP 4 (13). VITAL STATISTICS OF POPULATION IN 2019

WYKRES 9 (19). WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ

CHART 9 (19). DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE

TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

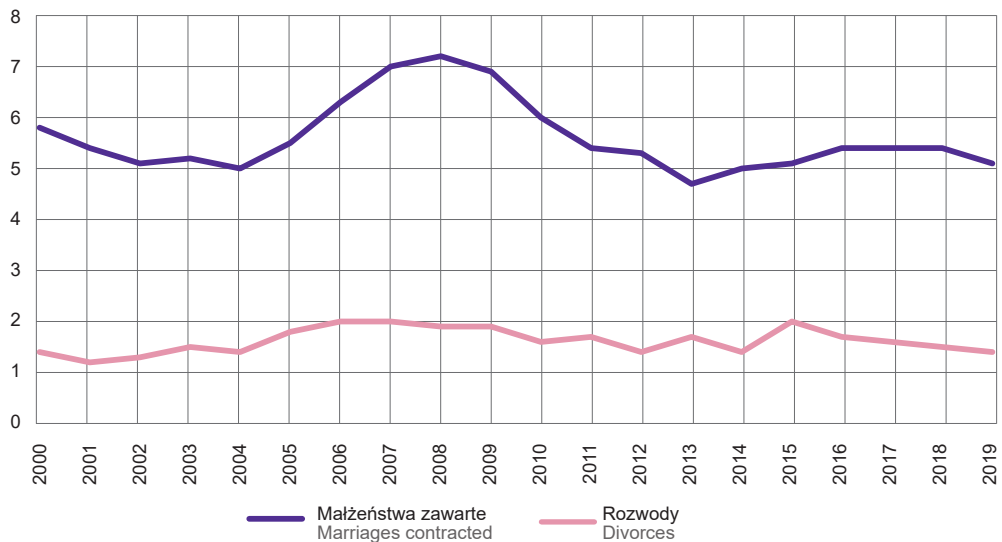
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^b of which religious ^b	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2010	13604	8914	6104	2351	3661	23,3	7,1	2144	145
TOTAL	2015	11858	6873	5582	2322	4719	23,7	8,9	73	90
	2018	12473	7342	6350	2558	3559	23,3	6,6	968	40
	2019	11932	6607	6271	2610	3303	22,7	6,1	1172	36
Miasta	2010	8730	5326	4231	1642	3016	26,0	8,8	-1165	110
Urban areas	2015	7408	3961	3868	1647	3628	26,7	10,6	-1907	71
	2018	7851	4284	4358	1792	2591	25,9	7,7	-1333	29
	2019	7634	3899	4238	1834	2330	24,9	6,9	-760	27
Wieś	2010	4874	3588	1873	709	645	18,3	3,7	3309	35
Rural areas	2015	4450	2912	1714	675	1091	18,2	5,7	1980	19
	2018	4622	3058	1992	766	968	18,8	4,9	2301	11
	2019	4298	2708	2033	776	973	18,9	4,9	1932	9

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim. b Ze skutkami cywilnymi.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons. b With civil law consequences.

WYKRES 10 (20). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI**

CHART 10 (20). **MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION**

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM 2010	26890	13101	9317	2954	881	312	324
TOTAL 2015	24596	11361	9111	2850	771	283	206
2018 ^b	26498	.	.	.	.	.	.
2019	26041	10794	9548	3967	1153	373	205
19 lat i mniej and less	695	616	68	11	-	-	-
20–24	3911	2472	1153	245	38	3	-
25–29	8499	4296	3028	882	220	59	13
30–34	8237	2549	3595	1514	402	122	55
35–39	3884	738	1480	1078	374	128	86
40–44	782	114	217	234	116	58	43
45 lat i więcej and more	33	9	7	3	3	3	8

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018, lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI**

FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	47,2	43,9	47,7	46,9	44,5	50,8
15–19	19,9	15,9	13,5	12,4	11,2	13,9
20–24	66,5	59,2	63,9	62,8	53,3	74,9
25–29	98,1	93,5	108,9	108,6	106,3	112,0
30–34	75,5	75,7	86,9	88,4	87,1	90,7
35–39	33,3	32,8	39,0	39,5	38,9	40,8
40–44	6,6	7,1	8,1	8,6	8,2	9,5
45–49 lat	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,490	1,412	1,598	1,598	1,518	1,706
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,714	0,688	0,773	0,774	0,735	0,828
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,392	1,169	1,183	1,160	0,994	1,529

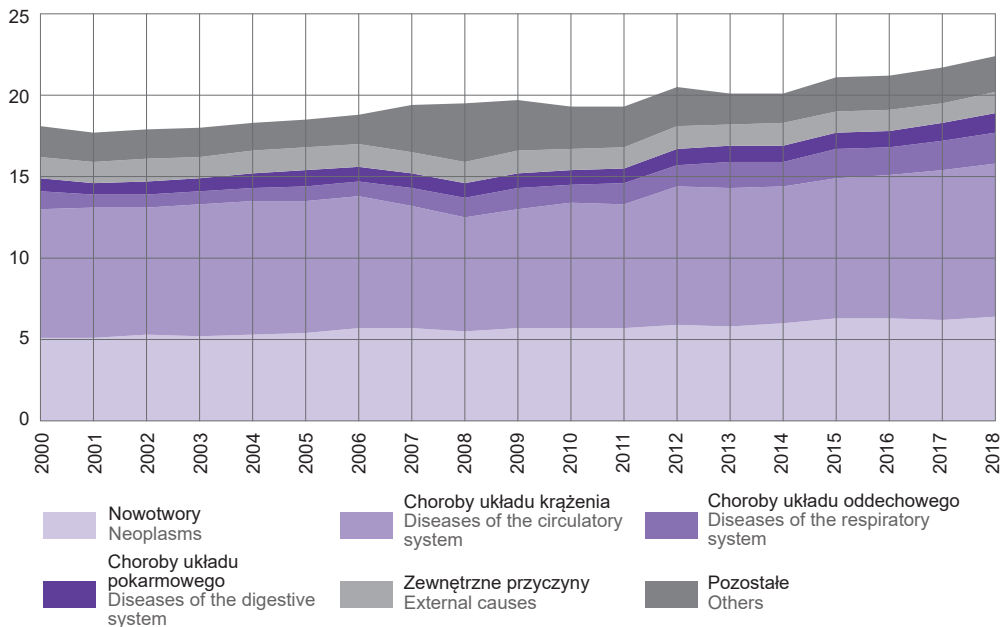
TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

LATA YEARS WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	19319	10319	9000	13603	7124	6479	5716	3195	2521
TOTAL	2015	21035	10996	10039	14805	7512	7293	6230	3484	2746
	2018	22395	11659	10736	15637	7948	7689	6758	3711	3047
	2019	22450	11688	10762	15490	7816	7674	6960	3872	3088
0 lat		94	53	41	48	29	19	46	24	22
1–4		16	10	6	11	5	6	5	5	-
5–9		6	4	2	2	1	1	4	3	1
10–14		12	5	7	7	3	4	5	2	3
15–19		42	24	18	21	10	11	21	14	7
20–24		70	54	16	41	30	11	29	24	5
25–29		116	89	27	64	49	15	52	40	12
30–34		141	108	33	84	58	26	57	50	7
35–39		219	157	62	136	92	44	83	65	18
40–44		330	242	88	216	158	58	114	84	30
45–49		433	314	119	258	183	75	175	131	44
50–54		694	503	191	406	296	110	288	207	81
55–59		1140	768	372	672	450	222	468	318	150
60–64		2107	1397	710	1356	884	472	751	513	238
65–69		2807	1779	1028	1902	1161	741	905	618	287
70–74		2562	1575	987	1796	1080	716	766	495	271
75–79		2357	1237	1120	1705	872	833	652	365	287
80–84		3164	1396	1768	2285	974	1311	879	422	457
85 lat i więcej and more		6140	1973	4167	4480	1481	2999	1660	492	1168

WYKRES 11 (21). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**

CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

tys. osób
thousand persons

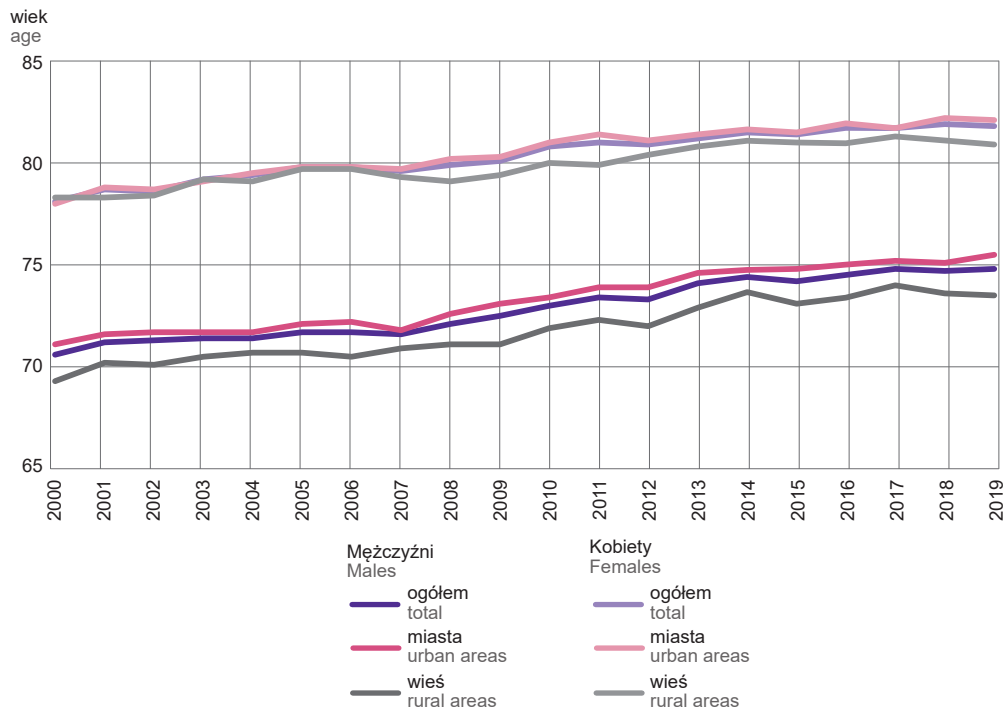
TABL. 11 (26). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU

INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziewczęta females	razem total	chłopcy males	dziewczęta females
OGÓŁEM	2010	122	73	49	82	50	32	40	23	17
TOTAL	2015	91	53	38	47	28	19	44	25	19
	2018	107	55	52	60	30	30	47	25	22
	2019	94	53	41	48	29	19	46	24	22
0–27 dni days		73	39	34	38	22	16	35	17	18
0–6		56	27	29	31	16	15	25	11	14
w tym 0 of which		38	18	20	19	8	11	19	10	9
7–13		9	8	1	4	4	-	5	4	1
14–20		7	4	3	3	2	1	4	2	2
21–27 dni days		1	-	1	-	-	-	1	-	1
1 miesiąc month		7	4	3	2	1	1	5	3	2
2		2	1	1	-	-	-	2	1	1
3		4	2	2	2	-	2	2	2	-
4		2	2	-	2	2	-	-	-	-
5		1	1	-	1	1	-	-	-	-
7		2	1	1	1	1	-	1	-	1
8		1	1	-	-	-	-	1	1	-
9		1	1	-	1	1	-	-	-	-
10 miesięcy months		1	1	-	1	1	-	-	-	-

WYKRES 12 (22). PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA

CHART 12 (22). LIFE EXPECTANCY

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION PROJECTION

As of 31 December

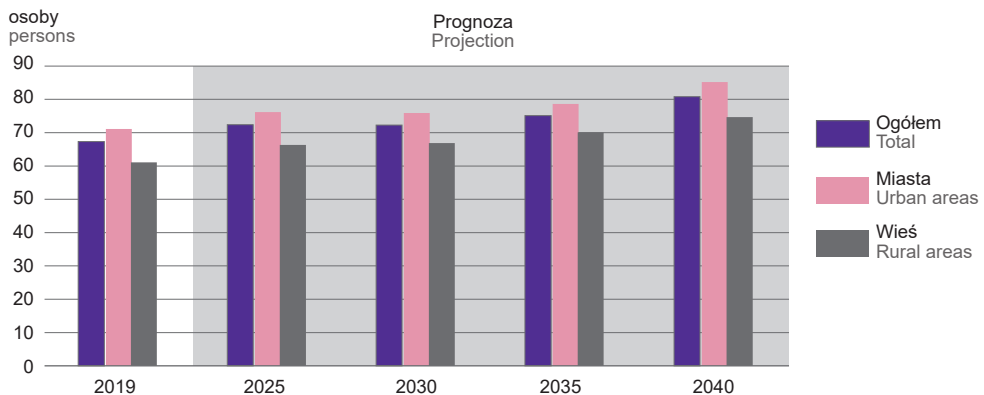
WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	2334,8	2334,0	2323,4	2306,7	2287,1	2265,7	T O T A L in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	438,9	409,6	393,7	379,8	373,3	370,6	Pre-working age
mężczyźni	225,7	210,5	202,3	195,1	191,8	190,4	males
kobiety	213,2	199,1	191,4	184,7	181,6	180,3	females
Miasta	248,7	227,7	214,9	204,5	199,5	197,0	Urban areas
mężczyźni	127,7	116,8	110,2	104,8	102,2	100,9	males
kobiety	121,0	110,9	104,7	99,7	97,3	96,1	females
Wieś	190,2	181,9	178,8	175,2	173,8	173,6	Rural areas
mężczyźni	98,0	93,7	92,1	90,3	89,6	89,4	males
kobiety	92,3	88,2	86,7	85,0	84,3	84,2	females
W wieku produkcyjnym	1354,5	1354,8	1326,7	1275,8	1203,5	1131,6	Working age
mężczyźni	713,6	714,3	707,7	688,9	657,3	618,1	males
kobiety	641,0	640,5	619,0	586,9	546,3	513,5	females
Miasta	826,9	813,8	784,0	738,2	680,0	625,3	Urban areas
mężczyźni	430,7	424,5	414,3	395,8	369,0	338,9	males
kobiety	396,2	389,3	369,7	342,4	311,0	286,4	females
Wieś	527,6	540,9	542,8	537,6	523,5	506,3	Rural areas
mężczyźni	282,9	289,8	293,4	293,1	288,2	279,2	males
kobiety	244,7	251,2	249,3	244,5	235,2	227,1	females
W wieku poprodukcyjnym	541,3	569,7	603,1	651,1	710,3	763,5	Post-working age
mężczyźni	198,1	211,6	221,1	239,9	267,9	301,5	males
kobiety	343,2	358,0	382,0	411,2	442,3	462,0	females
Miasta	381,7	389,7	401,5	424,5	454,5	479,1	Urban areas
mężczyźni	136,8	140,9	143,1	152,2	167,9	186,4	males
kobiety	244,9	248,8	258,5	272,3	286,5	292,7	females
Wieś	159,7	180,0	201,5	226,6	255,8	284,4	Rural areas
mężczyźni	61,3	70,8	78,0	87,7	100,0	115,2	males
kobiety	98,3	109,3	123,5	138,9	155,8	169,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	72,4	72,3	75,1	80,8	90,0	100,2	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	59,4	59,1	59,8	63,1	69,9	79,6	Males
Kobiety	86,8	87,0	92,6	101,5	114,2	125,1	Females

WYKRES 13 (23). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 13 (23). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**

As of 31 December

TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

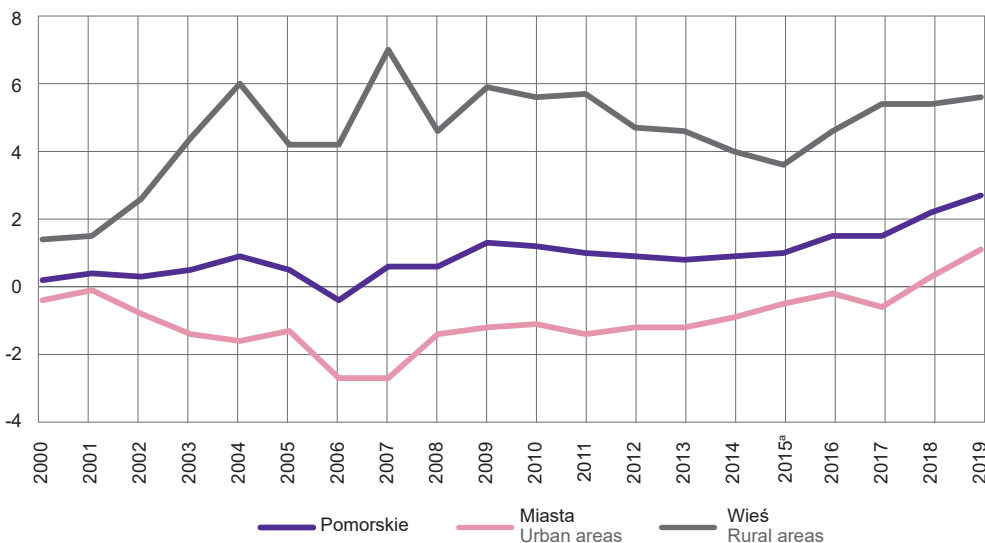
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM TOTAL	2010	31957	20656	10005	1296	29308	14692	13220	1396	2649
	2015	30009	18605	10351	•	27752	13401	12211	•	2257
	2018	35961	22250	12569	1142	30890	15254	14645	991	5071
	2019	37083	23097	12806	1180	30747	15312	14638	797	6336
Miasta Urban areas	2010	18234	10839	6301	1094	19931	9054	9683	1194	-1697
	2015	17009	9656	6493	•	17732	7598	8532	•	-723
	2018	19915	11384	7704	827	19414	8487	10188	739	501
	2019	20865	12127	7881	857	19278	8608	10095	575	1587
Wieś Rural areas	2010	13723	9817	3704	202	9377	5638	3537	202	4346
	2015	13000	8949	3858	•	10020	5803	3679	•	2980
	2018	16046	10866	4865	315	11476	6767	4457	252	4570
	2019	16218	10970	4925	323	11469	6704	4543	222	4749
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM TOTAL	2010	14,1	9,1	4,4	0,6	12,9	6,5	5,8	0,6	1,2
	2015	13,0	8,1	4,5	•	12,0	5,8	5,3	•	1,0
	2018	15,4	9,6	5,4	0,5	13,3	6,6	6,3	0,4	2,2
	2019	15,9	9,9	5,5	0,5	13,2	6,5	6,3	0,3	2,7
Miasta Urban areas	2010	12,2	7,2	4,2	0,7	13,3	6,0	6,5	0,8	-1,1
	2015	11,4	6,5	4,4	•	11,9	5,1	5,7	•	-0,5
	2018	13,4	7,7	5,2	0,6	13,1	5,7	6,9	0,5	0,3
	2019	14,0	8,2	5,3	0,6	13,0	5,8	6,8	0,4	1,1
Wieś Rural areas	2010	17,8	12,7	4,8	0,3	12,2	7,3	4,6	0,3	5,6
	2015	15,9	10,9	4,7	•	12,3	7,1	4,5	•	3,6
	2018	19,0	12,9	5,8	0,4	13,6	8,0	5,3	0,3	5,4
	2019	19,0	12,9	5,8	0,4	13,5	7,9	5,3	0,3	5,6

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

WYKRES 14 (24). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**

CHART 14 (24). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE PER 1000 POPULATION**

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a In 2015, net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

MAPA 5 (14). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2019 R.

MAP 5 (14). INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2019

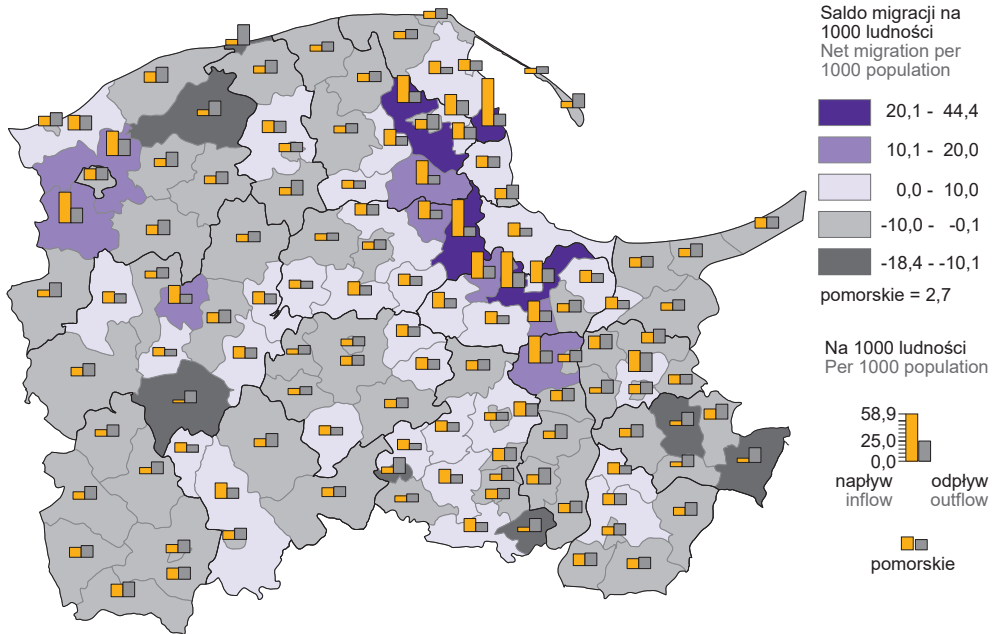
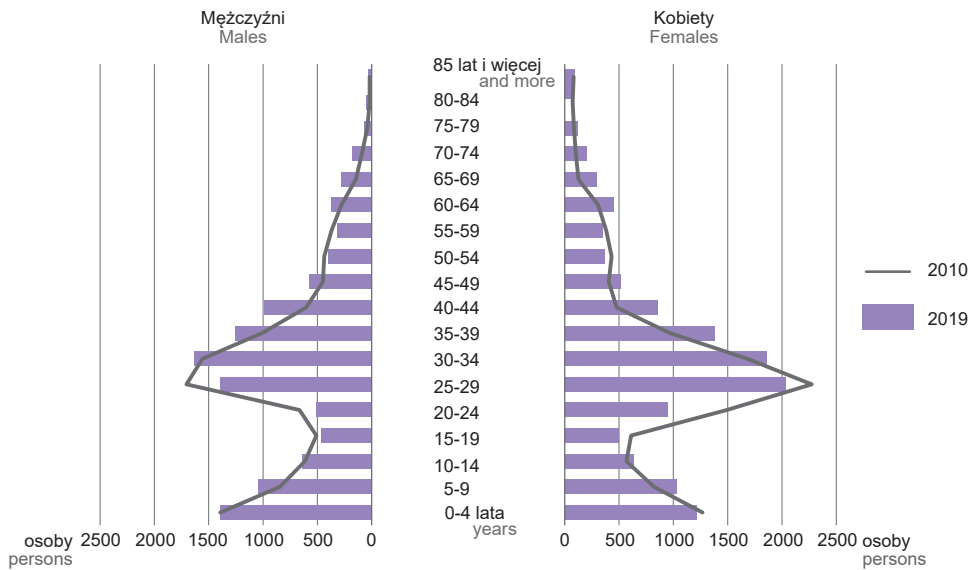
WYKRES 15 (25). MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2010 I 2019 R.

CHART 15 (25). INTERVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE IN 2010 AND 2019

TABL. 14 (29). **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M	2010	1296	738	558	1396	626	770	-100	112	-212
TOTAL	2014	1053	583	470	2140	1081	1059	-1087	-498	-589
	2018	1142	655	487	991	526	465	151	129	22
	2019	1180	671	509	797	413	384	383	258	125
	0–4 lata	385	206	179	26	15	11	359	191	168
	5–9	144	79	65	52	26	26	92	53	39
	10–14	41	23	18	43	19	24	-2	4	-6
	15–19	24	10	14	92	74	18	-68	-64	-4
	20–24	25	11	14	58	38	20	-33	-27	-6
	25–29	60	34	26	66	30	36	-6	4	-10
	30–34	97	59	38	106	51	55	-9	8	-17
	35–39	106	67	39	118	59	59	-12	8	-20
	40–44	69	45	24	102	46	56	-33	-1	-32
	45–49	52	31	21	36	14	22	16	17	-1
	50–54	32	19	13	26	10	16	6	9	-3
	55–59	33	17	16	21	9	12	12	8	4
	60–64	41	23	18	25	10	15	16	13	3
	65 lat i więcej and more	71	47	24	26	12	14	45	35	10

TABL. 15 (30). **REZYDENCJA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

USUAL RESIDENCE POPULATION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2245568	2277059	2305077	2316135	TOTAL
mężczyźni	1095082	1109424	1122288	1127593	males
kobiety	1150486	1167635	1182789	1188542	females
Miasta	1479036	1467265	1469066	1471914	Urban areas
w tym mężczyźni	707820	700844	700710	702012	of which males
Wieś	766532	809794	836011	844221	Rural areas
w tym mężczyźni	387262	408580	421578	425581	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (31). NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	
	jednostki kościelne ^b church units ^b				duchowni clergy			wierni, wyznawcy adherents, faithful	
Kościół Katolicki: Catholic Church:									
Kościół Rzymskokatolicki ^c	480	488	488	488	1420	1434	1417	1402	1641619
Kościół Greckokatolicki ^d	16	56	60	59	•	30	32	31	25000
Starokatolickie: Old Catholic:									
Kościół Polskokatolicki w RP ^e	2	2	2	3	2	3	3	6	332
Prawosławne: Orthodox:									
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{ef}	58	58	60	60	102	109	105	107	220700
Protestantkie i tradycji protestanckiej: Protestant and Protestant tradition:									
Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ^g	19 ^h	18	2	18	14 ^h	15	3	15	2398
Kościół Zielonoświątkowy	19	20	22	22	32	28	32	31	2386
Nowoapostolski Kościół w Polsce	4	4	4	3	8	13	13	9	976
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP ^e	6	7	7	8	8	19	5	11	549
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w RP	9	7	7	7	3	3	4	5	313
Kościół Boży w Chrystusie	2	4	4	5	6	6	8	9	299
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	4	2	3	3	2	2	5	5	142
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP ^e	2	2	2	2	1	1	1	1	107
Nurt badaczy Pisma Świętego: Bible student movement:									
Świadkowie Jehowy w Polsce	123	83	83	83	-	•	641	643	8101 ⁱ
Islamskie: Muslim:									
Liga Muzułmańska w RP	1	1 ^k	1	-	-	-	1	-	2100
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul-Bayt	-	-	-	-	-	-	-	-	200 ⁱ
Muzułmański Związek Religijny w RP	1	1	1	1	5	5	1	1	96
Dalekiego Wschodu: Far Eastern Religions:									
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	-	2	1	1	-	6	12	13	52
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang ^m	-	-	1	1	-	-	-	-	42
Inne: Others:									
Rodzimy Kościół Polski	-	-	1	1	-	-	1	1	189
Rodzima Wiara ⁿ	-	1 ^o	4 ^p	1	-	2 ^o	-	1	120
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP ^r	-	-	1	1	-	-	2	2	87
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce (Mormoni)	1	1 ^s	1	1	5	9 ^s	6	6	60

a Znaczące w województwie; uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji gdańskiej i pelplińskiej; dane o liczbie wiernych dotyczą osób ochrzczonych. d Do 2013 r. dane dotyczą dekanatu słupskiego, od 2014 r. - diecezji wrocławsko-gdańskiej. e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Eklezjalnej. f Dane dotyczą diecezji białostocko-gdańskiej. g Dane za lata 2010, 2015 i 2019 dotyczą diecezji pomorsko-wielkopolskiej. h Dane dotyczą 2009 r. i Głosiciele. k Dane dotyczą 2010 r. i Szacunkowa liczebność społeczności szyckiej. m Do 2011 r. - Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang. n Dane dotyczą oddziału Pomorze. o Dane dotyczą 2011 r. p Dane dotyczą 2016 r. r Dane dotyczą Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Gdańsku. s Dane dotyczą 2014 r.

a Important in the Voivodship; listed by the decreasing number of adherents and the faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern the Gdańska and Pelplińska diocese; data on the number of adherents concern baptised persons. d Until 2013, data concern Słupski dekanat, since 2014 - Wrocławsko-gdańska diocese. e Church associated in the Polish Ecumenical Council. f Data concern Białostocko-gdańska diocese. g Data for 2010, 2015 and 2019 concern Pomorsko-wielkopolska diocese. h Data concern 2009. i Proclaimers. k Data concern 2010. l Estimated number of Shites. m Until 2011 - Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtsang. n Data concern Pomeranian section. o Data concern 2011. p Data concern 2016. r Data concern the Jewish Communities in Gdańsk. s Data concern 2014.

Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

**TABL. 1 (32). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
– NA PODSTAWIE BAEŁ**

ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE – BASED ON LFS

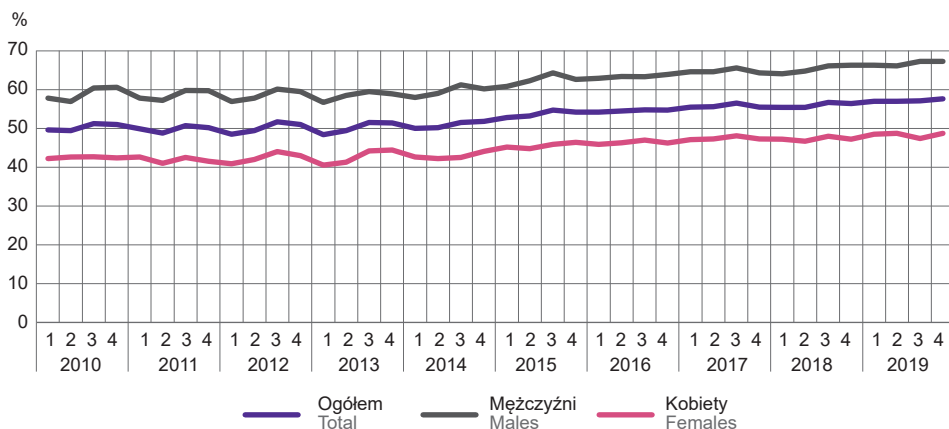
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages			kwartały		quarters			
				1	2	3	4		
LUDNOŚĆ w tys.	1601	1852	1803	1803	1801	1802	1803	1805	POPULATION in thousands
Mężczyźni	763	894	866	865	864	865	866	866	Men
Kobiety	838	959	937	937	936	937	938	939	Women
Aktywni zawodowo	888	1066	1040	1060	1057	1063	1058	1062	Economically active persons
mężczyźni	495	599	583	591	585	588	598	594	men
kobiety	393	466	457	469	472	475	461	467	women
Pracujący	805	995	1009	1031	1027	1028	1029	1039	Employed persons
mężczyźni	449	558	566	578	573	572	583	583	men
kobiety	356	437	443	453	454	456	445	457	women
Bezrobotni ^a	83	70	31	29	30	36	30	22	Unemployed persons ^a
mężczyźni	46	41	17	14	12	16	15	12	men
kobiety	37	29	14	16	18	20	15	10	women
Bierni zawodowo	713	787	764	743	744	738	745	744	Economically inactive persons
Mężczyźni	268	294	283	274	279	277	268	272	Men
Kobiety	445	492	480	469	465	461	477	472	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,5	57,6	57,7	58,8	58,7	59,0	58,7	58,8	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	64,9	67,0	67,3	68,3	67,7	68,0	69,1	68,6	Men
Kobiety	46,9	48,6	48,8	50,1	50,4	50,7	49,1	49,7	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	9,3	6,6	3,0	2,7	2,8	3,4	2,8	2,1	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	9,3	6,8	2,9	2,4	2,1	2,7	2,5	2,0	Men
Kobiety	9,4	6,2	3,1	3,4	3,8	4,2	3,3	2,1	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

CHART 1 (26). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 YEARS AND OVER

TABL. 2 (33). **PRACUJĄCY^a**

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	744874	798217	888392	894753	421612	T O T A L
sektor publiczny	174289	171783	177424	179081	118890	public sector
sektor prywatny	570585	626434	710968	715672	302722	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	66408	66982	67471	67100	28453	Agriculture, forestry and fishing ^b
Przemysł	163781	170679	185563	191055	63648	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	147346	155383	169323	174433	59510	of which manufacturing
Budownictwo	59373	58519	69261	71503	8690	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	129866	127981	137196	136446	73057	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	46765	50951	59099	61026	14907	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	18942	19404	24119	24370	14791	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	14772	20944	26680	28047	9431	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19224	22507	21822	22275	14245	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	14565	14481	16645	16049	9493	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27311	34261	42997	44757	23172	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	21990	31948	36513	34969	14919	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	36238	36394	37415	37894	24840	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	64422	70947	75883	77174	60019	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41085	46540	51018	52092	42065	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8338	8870	9569	9831	5970	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	11794	16809	27141	20165	13912	Other service activities

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a By actual workplace and kind of activity. b Estimated data for private farms in agriculture.

TABL. 3 (34). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracu- jących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	535352	540397	596616	612624	507665	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8990	9039	9735	9589	5428	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	153301	150015	164609	169795	154687	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	132419	135886	149266	152585	138247	of which manufacturing
Budownictwo	44565	40114	46376	47800	30980	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	81696	72023	79239	79746	54986	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	26670	31058	37530	39752	31463	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	11367	11573	13927	14740	9075	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	8849	11888	16802	18518	16406	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	15779	18687	12159	11904	10560	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9576	9446	10081	9937	7372	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	16109	18129	22589	24473	15806	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14658	19957	21939	22429	19646	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	35566	34254	34012	34270	34269	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	61160	64420	68249	70079	68978	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	34715	34970	36612	37344	33995	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6916	6730	7199	7425	6972	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	5435	8093	15559	14823	7043	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

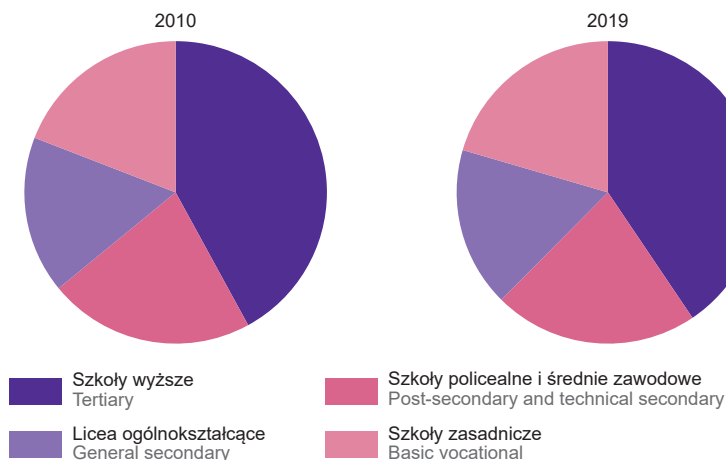
^a Excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (35). **PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2010	78979	33039	18,5	79560	33149	18,6
TOTAL	2015	92285	41173	21,3	84369	35126	19,4
	2018	122912	55041	25,8	109518	49387	22,9
	2019	117573	54414	24,0	104190	47723	21,1
sektor publiczny public sector		20974	14446	13,4	18683	12527	11,9
sektor prywatny private sector		96599	39968	28,8	85507	35196	25,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		816	239	16,4	•	•	17,2
Przemysł Industry		32975	10816	21,5	29199	9730	19,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		30687	10335	22,5	27242	9289	19,9
Budownictwo Construction		9094	1224	29,8	8323	897	27,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		15599	8413	28,9	13060	7111	24,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8472	1891	28,1	6940	1563	22,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		3482	2076	42,6	3259	2001	39,7
Informacja i komunikacja Information and communication		4465	2040	28,7	3199	1434	20,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2650	1906	22,1	2748	1998	22,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1245	691	17,5	1170	600	16,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		4975	2716	33,0	3824	1943	25,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		12362	5455	65,5	12125	5168	64,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4496	3210	12,3	4279	2933	11,7
Edukacja Education		8988	7355	14,7	7486	5901	12,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		5606	4711	17,7	4780	3942	14,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		1265	805	19,8	1009	655	15,5
Pozostałe sekcje Other sections		1083	866	17,2	•	•	30,4

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (27). ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a
CHART 2 (27). GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (28). MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE
CHART 3 (28). JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS

a Stan w dniu 31 grudnia. b W ciągu roku.

a As of 31 December. b During the year.

TABL. 5 (36). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI**

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	104694	77662	46082	41817	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	55789	44573	29111	26270	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	16342	9769	4915	4355	previously not employed
absolwenci ^a	6591	3439	1692	1590	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	28427	24546	14504	13166	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2868	3843	1716	1572	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	41570	40010	20048	17688	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	21075	12732	8490	7561	having benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	•	13690	11180	9920	having at least one child aged up to 6 years
niepełnosprawni	6043	5814	3756	3589	disabled persons

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

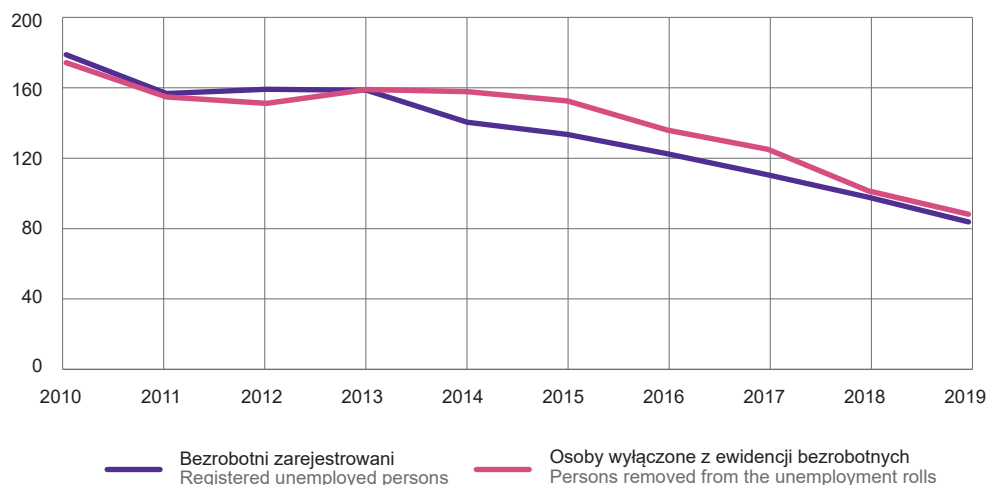
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months, graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document certifying the completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the time of traineeship and occupational training at the workplace.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (29). **NAPŁYW I ODPŁYW BEZROBOTNYCH**CHART 4 (29). **INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED**

tys. osób
thousand persons

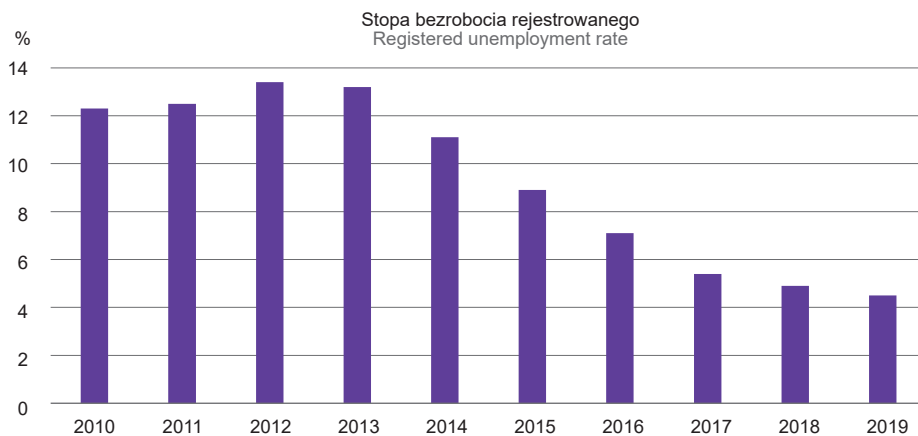
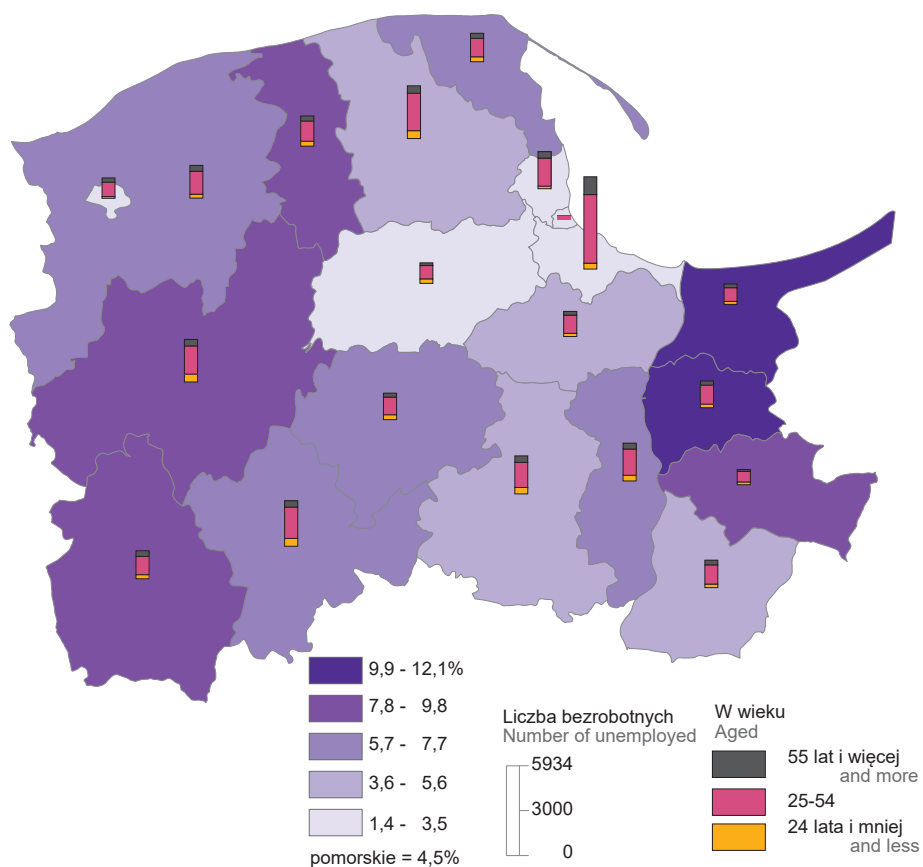

MAPA 1 (15). STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (15). REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE IN 2019

As of 31 December

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (30). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT

As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3-6 uwzględniono osoby, które pozostały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g. in the interval 3-6, persons unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a

 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	3240	3038	2423	1972	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1996	1777	1405	1176	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	2160	1496	1217	404	Undertook employment in public works
w tym kobiety	1040	756	743	221	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	24405	13234	9343	6821	Started training or traineeship
w tym kobiety	14384	7947	5823	4376	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	4718	2826	1552	1106	Started socially useful work
w tym kobiety	3120	1847	957	698	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	61467	87089	108480	96277	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy^b	63	19	13	15	Unemployed persons per job offer^b

a W ciągu roku. b Stan w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year. b As of 31 December.

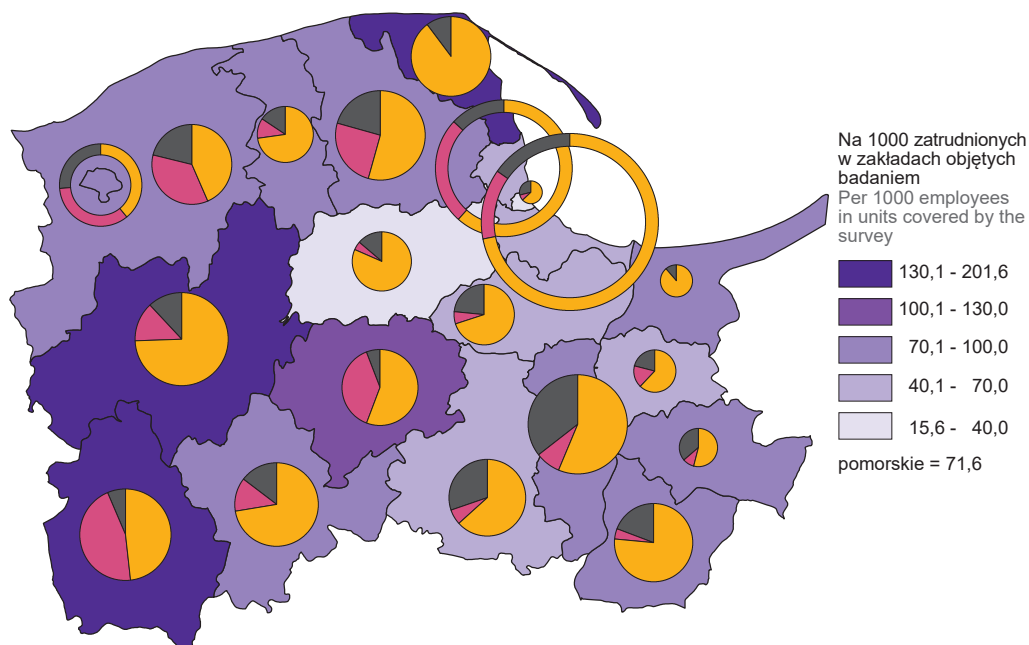
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 2 (16). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

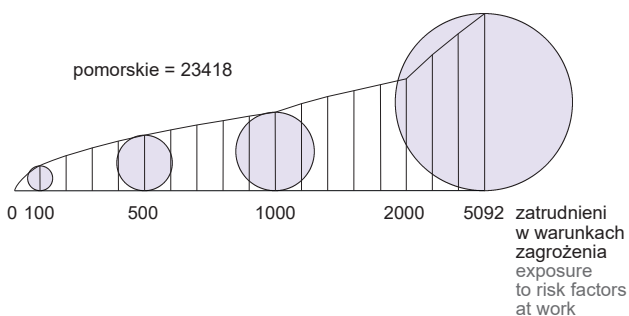
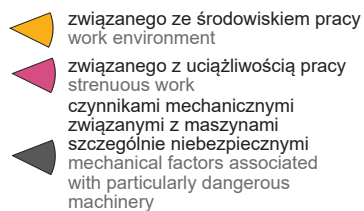
MAP 2 (16). EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019

As of 31 December

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia

Exposure to risk factors at work

tys.
thousandsZatrudnieni w warunkach zagrożenia
Exposure to risk factors at work

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
^a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdolni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
O G Ó Ł E M	2010	5991	26	49	5916	78	2036	3435	T O T A L
	2015	5676	27	39	5610	116	2179	3200	
	2018	5420	14	29	5377	116	2160	2905	
	2019	5148	7	19	5122	57	2174	2867	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		77	-	1	76	-	29	48	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2041	-	9	2032	10	819	1201	Industry
górnictwo i wydobywanie		12	-	-	12	-	4	8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1887	-	9	1878	10	759	1108	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		30	-	-	30	-	11	18	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		112	-	-	112	-	45	67	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		333	-	3	330	4	113	209	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		595	-	1	594	8	291	291	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		566	2	4	560	6	198	357	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		97	-	-	97	1	53	43	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		19	-	-	19	-	8	11	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		60	-	-	60	3	32	25	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		56	-	-	56	-	24	32	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		59	-	-	59	-	25	34	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		159	2	-	157	2	61	92	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		219	2	1	216	3	102	111	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		325	1	-	324	6	163	149	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		446	-	-	446	12	214	214	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		56	-	-	56	1	25	28	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		40	-	-	40	1	17	22	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Rozdział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

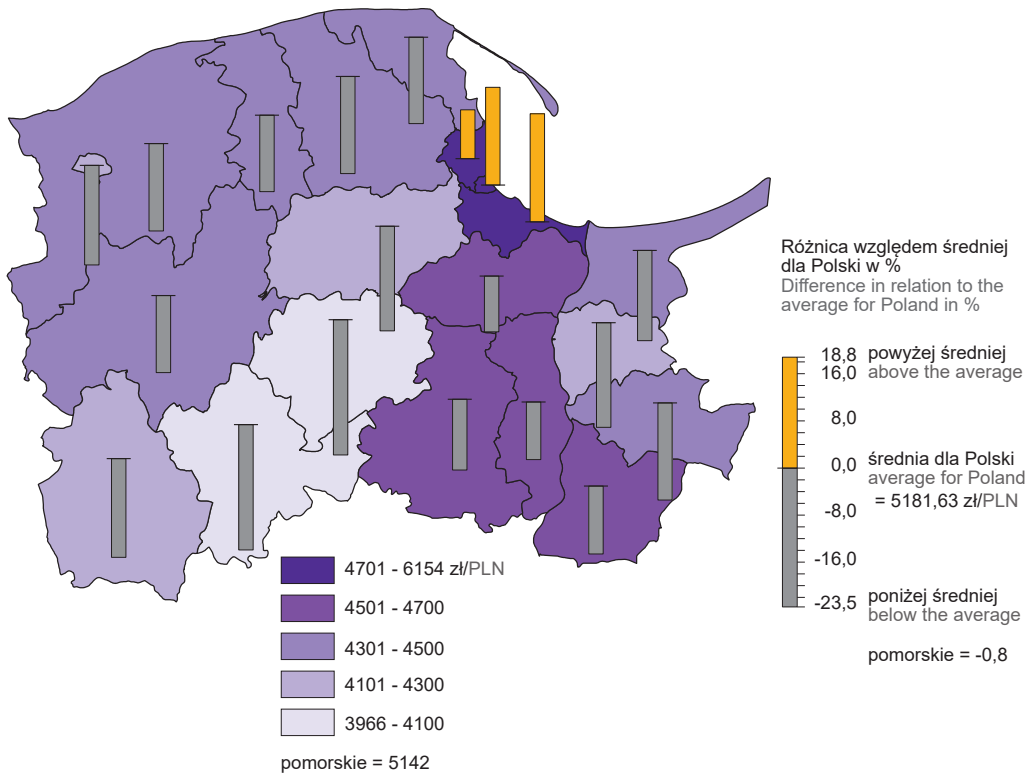
Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

Wynagrodzenia

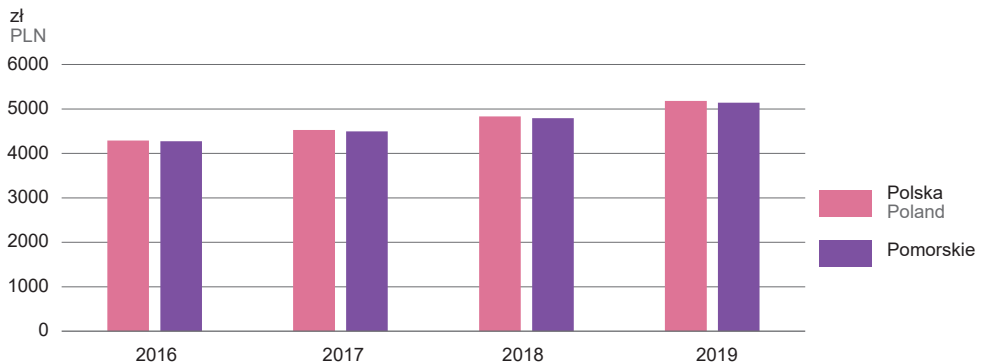
Wages and salaries

TABL. 1 (39). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which entities employing more than 9 persons	
					w zł in PLN	
O G Ó Ł E M	3138,25	3851,68	4506,18	4838,67	5142,01	T O T A L
sektor publiczny	3815,70	4536,15	5160,22	5572,91	5572,91	public sector
sektor prywatny	2834,34	3577,24	4271,16	4577,70	4944,51	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3300,03	4369,51	4813,68	4942,12	5365,63	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3181,39	3888,19	4625,37	4954,28	4989,84	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2946,07	3755,70	4508,65	4805,17	4972,85	of which manufacturing
Budownictwo	2602,66	3042,76	3608,94	3869,45	4323,34	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2481,42	3128,67	3924,34	4244,18	4694,16	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	3281,75	3872,07	4475,59	4757,73	5207,53	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1855,48	2331,24	2851,86	3088,87	3342,52	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4636,84	6536,43	7895,49	8570,65	8960,08	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4679,50	5974,68	6654,90	6997,42	7392,10	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3309,25	4136,42	4701,26	4883,45	5257,00	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3434,48	4343,31	5219,77	5650,27	6578,91	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2194,20	2795,18	3391,72	3541,00	3548,48	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4067,88	4688,35	5498,92	5900,57	5900,57	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3453,10	4171,95	4526,63	4908,42	4932,52	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3248,68	3563,54	4419,02	4743,93	4873,78	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2873,17	3423,65	4045,02	4302,03	4371,07	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2421,68	3071,01	3500,46	3632,99	3754,88	Other service activities

MAPA 1 (17). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.MAP 1 (17). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 1 (31). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^aCHART 1 (31). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Świadczenia społeczne

Social benefits

TABL. 2 (40). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	455605	448840	470463	476491	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	413153	411066	433611	440541	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	271343	282174	318468	329261	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	66800	54153	42125	38991	disability pensions
renty rodzinne	75010	74739	73017	72289	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	42452	37774	36852	35950	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (41). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	8320,6	10185,6	11650,7	12386,2	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	7834,1	9647,8	11102,8	11824,5	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1580,15	1955,84	2133,79	2236,73	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	5492,7	6998,3	8510,5	9180,4	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1686,89	2066,78	2226,95	2323,49	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1029,9	1035,5	885,0	867,1	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1284,81	1593,51	1750,67	1853,17	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1311,5	1613,9	1707,3	1777,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1457,04	1799,54	1948,52	2048,45	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a FARMERS^a					
Świadczenia w mln zł	486,5	537,8	547,9	561,8	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	955,08	1186,54	1239,00	1302,18	Average monthly retirement and other pension in PLN

^a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 185.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from non-agricultural social security system, in the case of a simultaneous right from this system and from the Pension Fund; see general notes to the chapter, item 1 on page 185.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (42). ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”

CHILD-RAISING BENEFIT "FAMILY 500+"

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	161,0	153,7	155,6 ^a	average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie w tys.	248,3	237,9	240,0 ^b 404,8	average monthly number of children for which families receive benefit in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	1511371	1459058	2008480	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:				Child-raising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	3345	3321	3401	average monthly number of children for which foster families and foster homes receive benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	20056	19906	20349	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:				Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	71	56	56	average monthly number of children for which family care and education centres receive benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	419	322	303	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:				Supplement equal to child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	•	•	573 ^c	average monthly number of children for which others centres receive benefit
wypłaty świadczenia w tys. zł	•	•	2594	benefit payments in thousand PLN

a, b Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca. Od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b – dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 na str. 186. c Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego był wypłacany od 1 lipca 2019 r. Przeciętna miesięczna dotyczy okresu od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

U w a g a. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 72540 rodzin.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

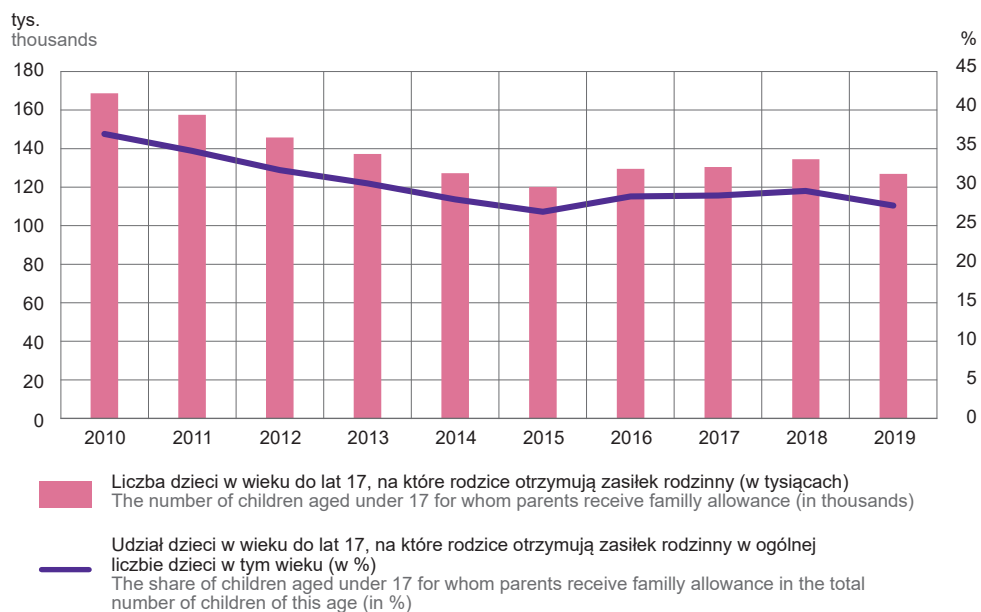
a, b Data concern the period: a – from 1 January to 30 June. Since 1 July 2019, information on the number of families receiving the child-raising benefit has not been collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes to the chapter, item 8 on page 186. c The child-raising benefit was paid from 1 July 2019. The monthly average refers to the period from 1 July 2019 to 31 December 2019.

N o t e. In 2019, 72,540 families had the Large Family Card.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (32). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

CHART 2 (32). PERSONS RECEIVING FAMILY BENEFITS

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania
Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe
Households

TABL. 1 (43). PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	866,7	899,5	929,0	918,7	897,7	885,1	877,9	TOTAL
Miasta	608,8	620,3	626,8	611,6	587,1	569,4	558,2	Urban areas
Wieś	257,9	279,1	302,2	307,1	310,6	315,7	319,8	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,66	2,58	2,50	2,51	2,55	2,57	2,56	TOTAL
Miasta	2,41	2,33	2,27	2,27	2,31	2,32	2,31	Urban areas
Wieś	3,27	3,13	2,98	2,99	3,01	3,01	3,00	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych
Household budgets

TABL. 2 (44). GOSPODARSTWA DOMOWE
HOUSEHOLDS

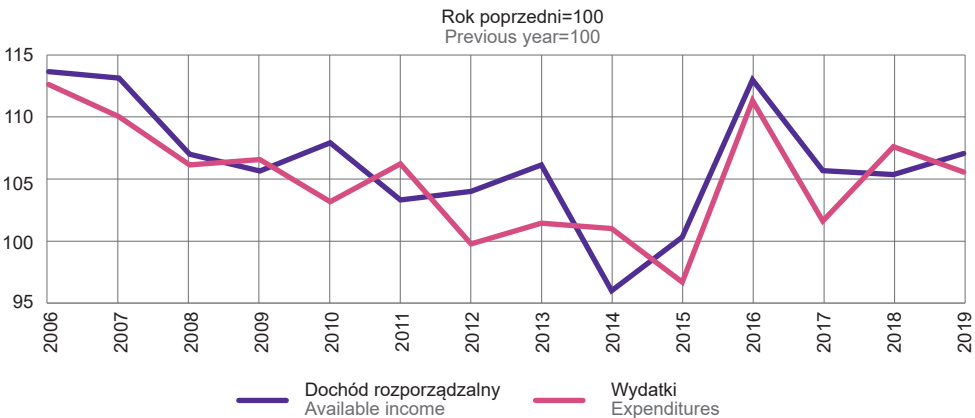
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	2032	2215	2173	2107	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,90	2,73	2,61	2,64	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,14	1,08	1,08	1,06	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,76	0,76	1,14	0,82	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,62	0,62	0,65	0,66	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,92	0,82	0,32	0,68	dependents ^a

a W 2018 r. bez dzieci w wieku 15–18 lat pobierających świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, a w 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2018, without children aged 15–18 years receiving the child-raising benefit „Family 500+”, and in 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit “Family 500+”.

WYKRES 1 (33). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBE
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (33). AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

TABL. 3 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

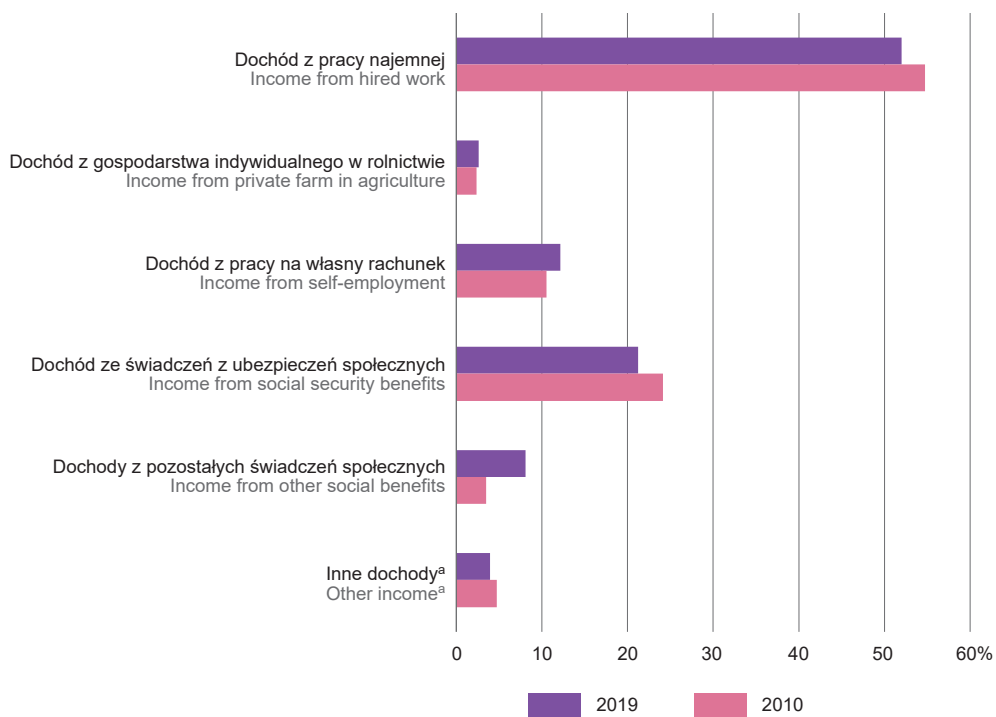
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1256,79	1380,92	1737,54	1859,98	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1212,87	1339,14	1681,85	1805,19	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	688,28	766,13	930,56	966,96	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	29,90	29,63 ^a	33,47 ^b	48,86 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	132,29	135,18 ^d	197,04 ^e	226,20 ^f	from self-employment
ze świadczeń społecznych	346,70	382,79	510,20	545,03	from social benefits

a–f Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 62,68%, b – 41,10%, c – 28,98%, d – 12,07%, e – 10,13%, f – 10,89%.

a–f Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 62.68%, b – 41.10%, c – 28.98%, d – 12.07%, e – 10.13%, f – 10.89%.

WYKRES 2 (34). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (34). AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 4 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

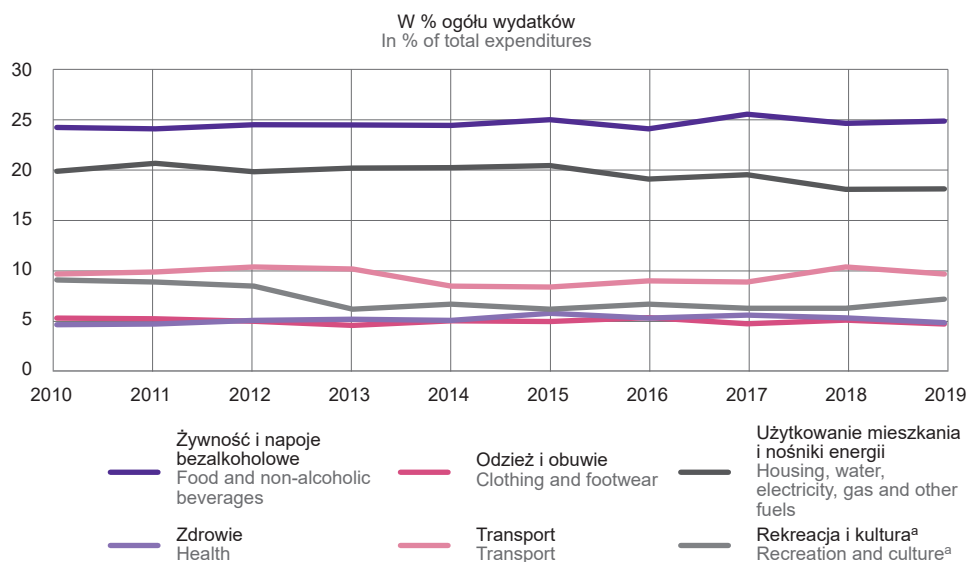
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	1007,95	1058,53	1288,99	1360,50	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	964,04	1016,75	1233,30	1305,70	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	244,24	264,59	317,79	338,26	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	29,79	32,71	38,31	38,92	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	53,51	52,84	65,92	64,51	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	200,52	216,36	233,19	246,66	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	58,93	53,31	67,03	69,75	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	46,95	61,31	68,84	66,17	health
w tym wyroby farmaceutyczne	25,91	33,58	38,88	38,55	of which pharmaceutical products
transport	97,62	88,83	134,53	131,30	transport
łączość ^c	42,66	57,62	58,16	63,16	communication ^c
rekreacja i kultura	92,13	65,78	81,44	97,64	recreation and culture
edukacja ^d	11,63	9,85	15,50 ^e	19,44	education ^d
restauracje i hotele	20,47	41,55	55,99	60,59	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	53,59	58,90	77,49	90,70	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	30,88	32,91	43,30	46,40	of which personal care

a–d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym. e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 16,98%.

a–d Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-primary education. e Relative error of estimates exceeds 10% and equals 16.98%.

WYKRES 3 (35). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (35). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013, expenditure on the Internet services.

TABL. 5 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

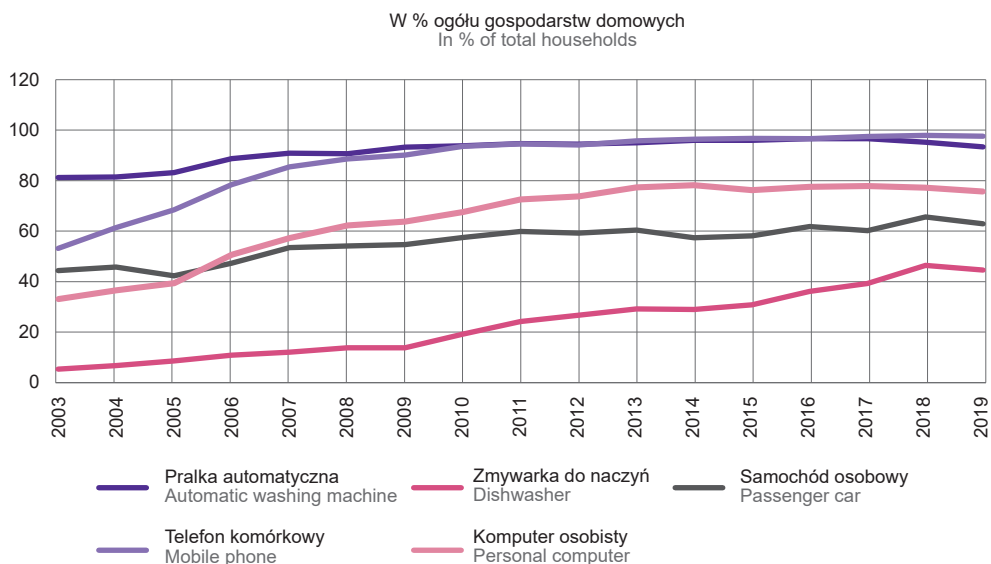
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Pralka automatyczna	93,8	95,9	95,2	93,3	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	19,2	30,8	46,4	44,6	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	•	15,8	24,6	32,0	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	52,0	55,1	60,5	61,7	Microwave oven
Samochód osobowy	57,5	58,1	65,6	62,9	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	•	6,6	4,3	6,3	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	•	55,9	61,6	53,1	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	93,6	96,7	97,9	97,6	Mobile phone
Smartfon	•	47,0	74,7	77,5	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	•	67,9	63,2	52,5	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	98,7	97,5	97,6	97,4	Television set
Zestaw kina domowego	17,3	14,4	16,5	11,5	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	77,2	80,8	77,8	71,2	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	67,5	76,2	77,2	75,7	Personal computer
Laptop, tablet	33,1	63,3	69,9	68,8	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	•	•	75,2	83,4	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	41,8	34,7	39,3	35,2	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	•	19,9	28,6	25,0	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data as of the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (36). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (36). HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS

TABL. 6 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

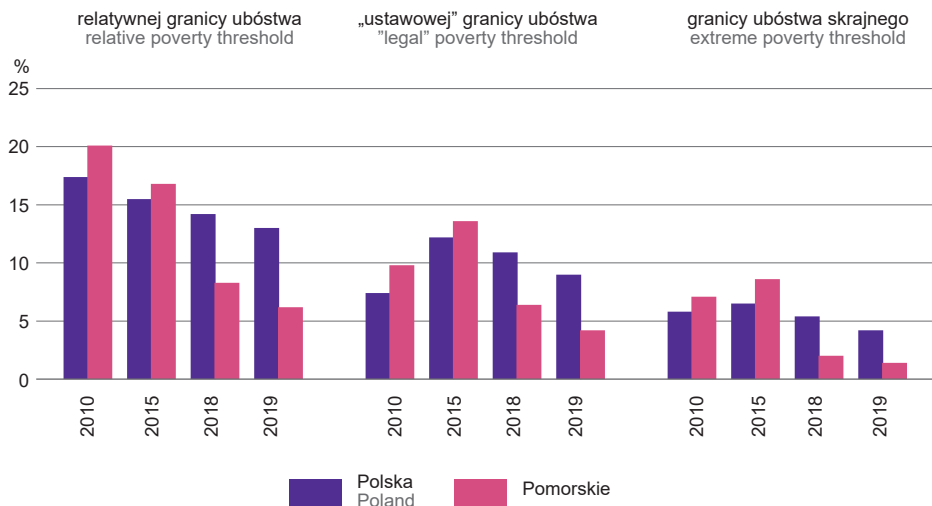
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	6,05	5,14	4,98	4,94	Bread and cereal ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,23	3,18	2,80	2,70	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,30	5,01	5,10	4,85	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,08	2,86	2,88	2,75	raw meat
w tym drób	1,29	1,51	1,52	1,54	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,12	1,91	2,01	1,89	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,42	0,30	0,27	0,26	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	3,90	3,13	3,30	3,18	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,63	0,61	0,64	0,67	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,97	0,86	0,98	0,99	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	11,83	10,08	10,77	10,82	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,26	1,10	1,05	1,00	Oils and fats in kg
w tym masło	0,31	0,28	0,28	0,31	of which butter
Owoce ^h w kg	3,41	3,58	3,98	4,21	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	9,62	7,92	8,01	7,47	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	4,89	3,44	3,09	2,73	of which potatoes
Cukier w kg	0,96	0,85	0,67	0,59	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,29	0,24	0,24	0,25	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	3,62	4,10	5,36	5,69	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,01	0,97	1,01	1,09	Fruit and vegetable juices in l

a, b, g Od 2013 r. bez: a – maki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f Bez zagęszczonego i w proszku. a, b, g Since 2013, excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c Since 2013, including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products; since 2013, excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e Until 2012, defined as “Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013, excluding canned fish. f Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (37). WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 5 (37). POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS

Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:
Share of persons in households with expenditures below:

Mieszkania. Infrastruktura komunalna
Dwellings. Municipal infrastructure

TABL. 7 (49). ZASOBY MIESZKANIOWE^a

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	781,1	836,6	879,2	896,7	652,0	244,7	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	2973,4	3172,6	3319,0	3377,8	2279,3	1098,5	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	55203,9	60042,0	63481,3	64863,2	41279,5	23583,7	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,81	3,79	3,77	3,77	3,50	4,49	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	70,7	71,8	72,2	72,3	63,3	96,4	per dwelling
na 1 osobę	24,3	26,0	27,2	27,7	27,7	27,6	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	2,91	2,76	2,65	2,61	2,28	3,50	per dwelling
1 izbę	0,77	0,73	0,70	0,69	0,65	0,78	per room

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

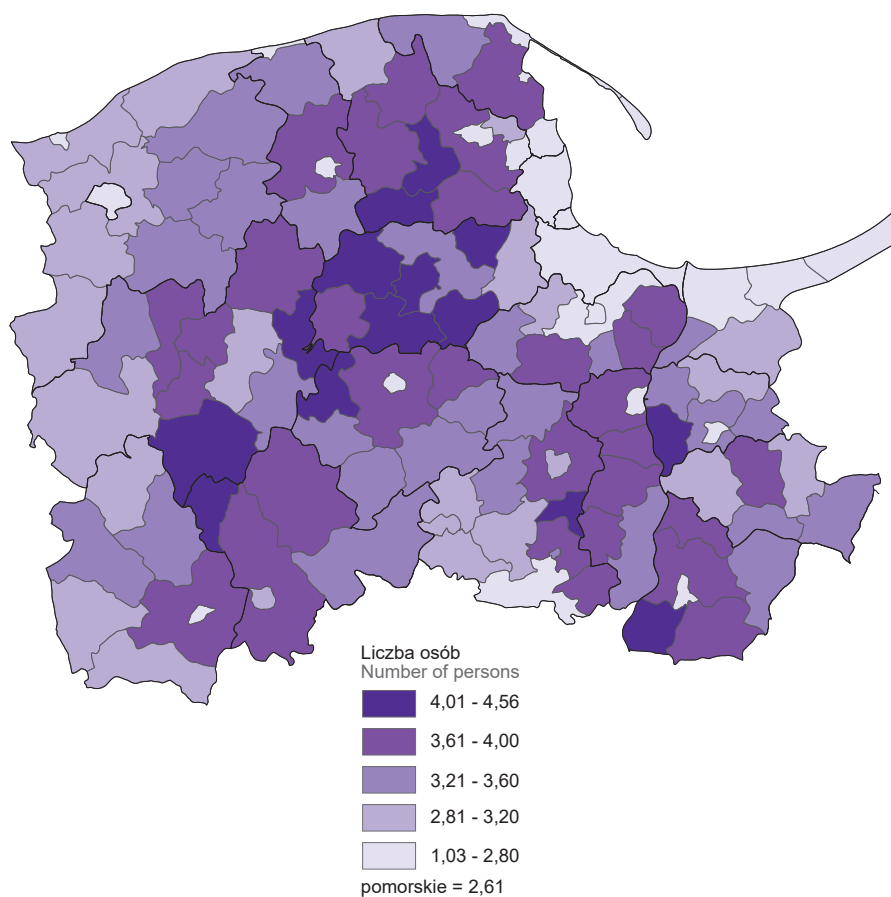
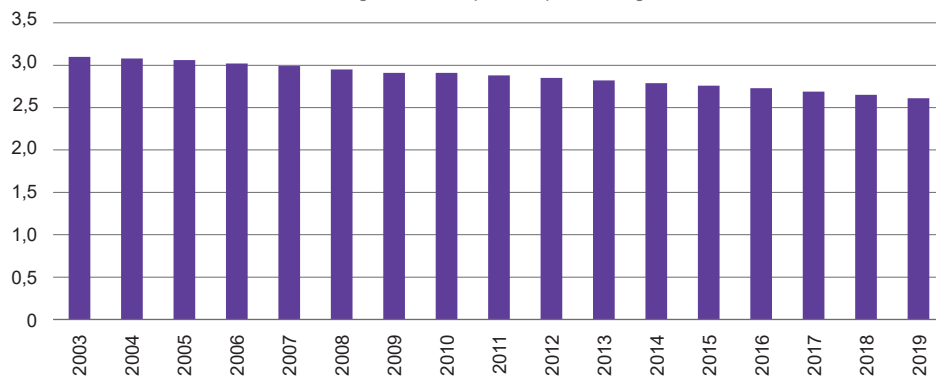
WYKRES 6 (38). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.

CHART 6 (38). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH FACILITIES IN 2019

MAPA 1 (18). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.

MAP 1 (18). AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
Average number of persons per dwelling

TABL. 8 (50). MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH BUDOWĘ WYDANO POZWOLENIA^a
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS WERE GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12553	15486	22342	25380	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	11990	15189	22043	25109	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	5534	6962	9020	9875	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	6456	8227	13023	15234	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	106	46	54	63	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	457	251	245	208	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015, including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

TABL. 9 (51). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO
DWELLINGS THE CONSTRUCTION OF WHICH STARTED

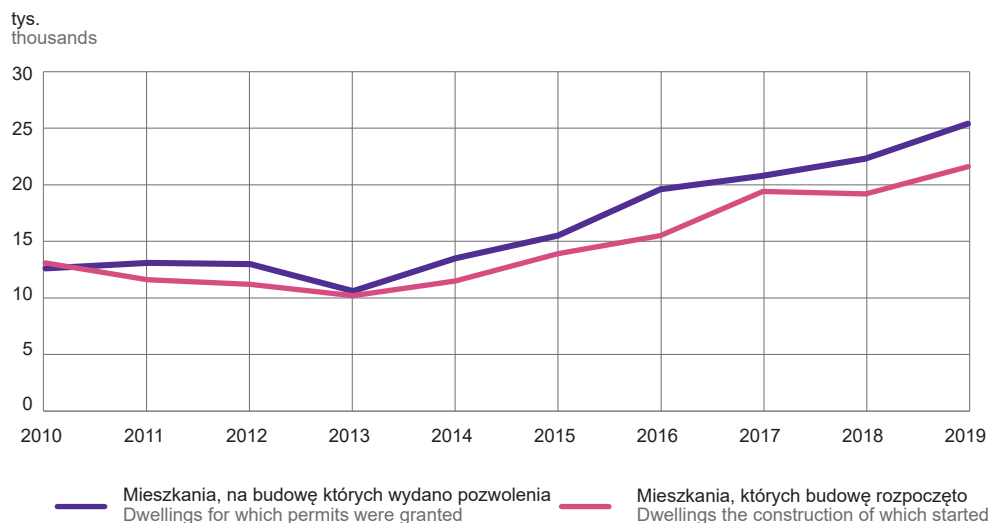
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	13073	13925	19170	21639	T O T A L
Indywidualne	5512	5438	5946 ^a	6131 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6971	8281	12693 ^b	15050 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	424	-	277	85	Cooperatives
Komunalne (gminne)	9	87	124	161	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	157	101	125	212	Public building society
Zakładowe	-	18	5	-	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 188.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes to the chapter, item 5 on page 188.

WYKRES 7 (39). MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)

CHART 7 (39). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)

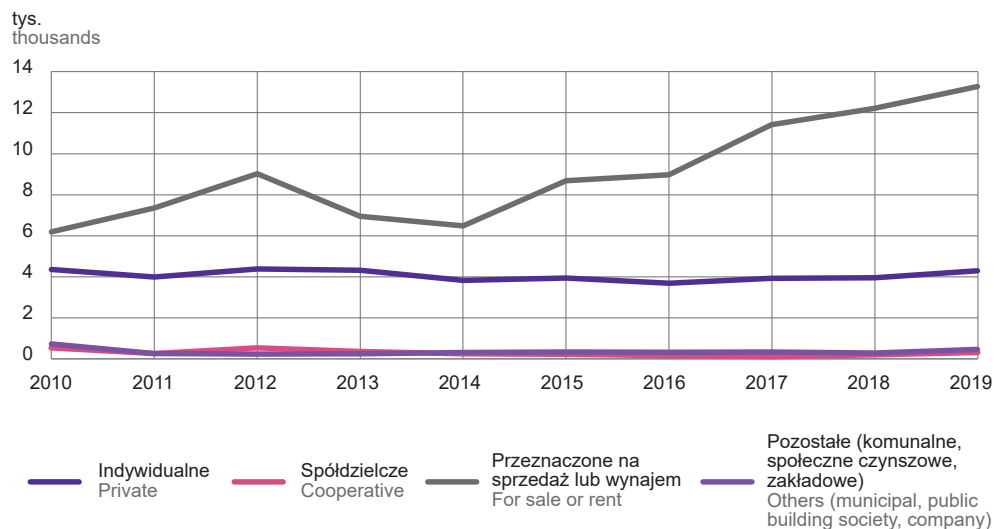

TABL. 10 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	11815	13182	16664	18363	Dwellings
miasta	7865	8362	11213	12569	urban areas
wieś	3950	4820	5451	5794	rural areas
Indywidualne ^a	4356	3938	3954	4302	Private ^a
miasta	1374	958	836	1034	urban areas
wieś	2982	2980	3118	3268	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	6191	8685	12219	13283	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	537	225	203	315	Cooperative
Komunalne (gminne)	457	192	187	178	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	205	108	77	164	Public building society
Zakładowe	69	34	24	121	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	868	1112	1336	1539	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	901	1129	1428	1646	Urban areas
Wieś	810	1083	1179	742	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	97,0	86,3	80,6	81,4	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	78,9	67,6	63,6	65,2	urban areas
wieś	132,9	118,7	115,4	116,6	rural areas
Indywidualne ^a	157,6	153,3	149,8	146,5	Private ^a
miasta	167,2	162,3	161,2	155,8	urban areas
wieś	153,2	150,4	146,7	143,6	rural area
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	63,6	58,4	59,2	61,9	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	57,7	52,9	71,8	64,8	Cooperative
Komunalne (gminne)	42,3	38,2	41,3	40,4	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	51,8	47,0	45,5	47,9	Public building society
Zakładowe	62,3	64,7	62,7	64,5	Company

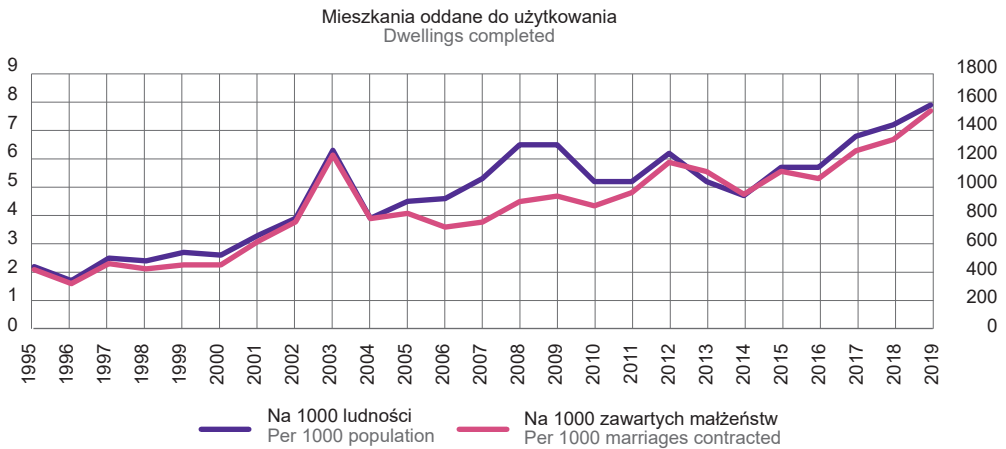
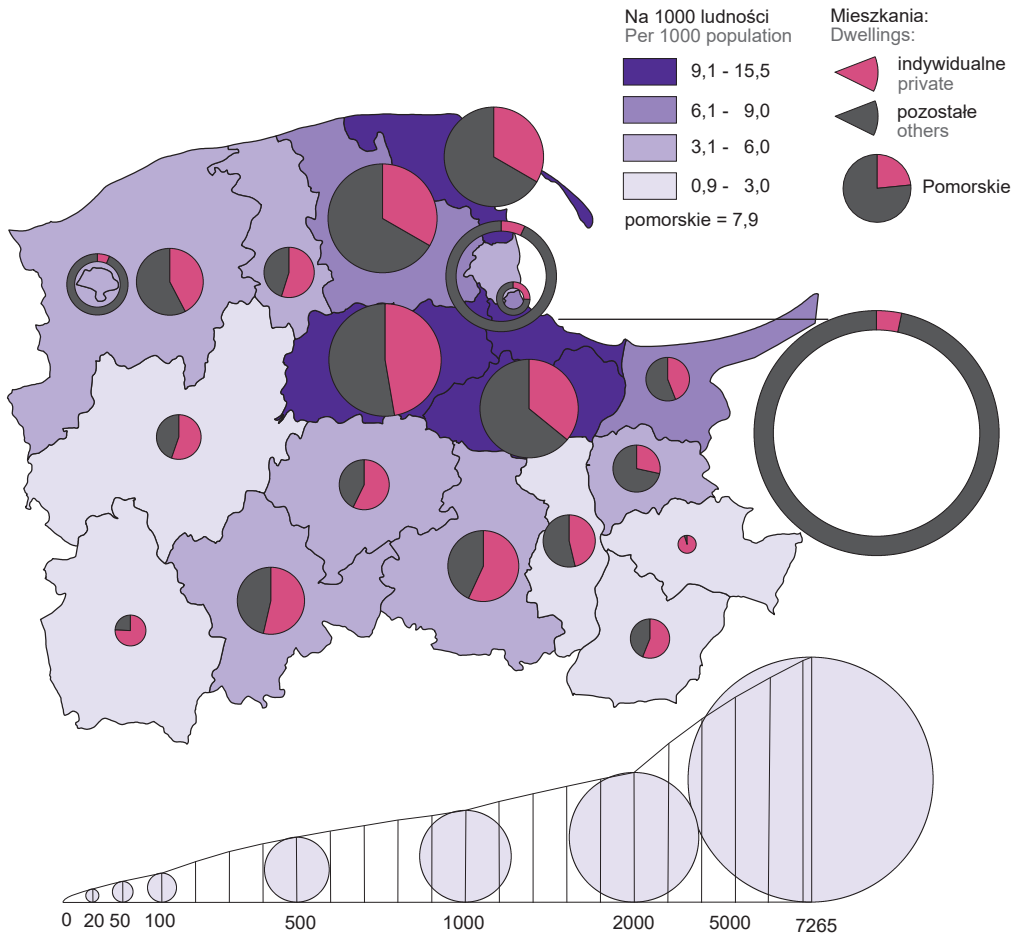
a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 188.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes to the chapter, item 5 on page 188.

WYKRES 8 (40). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (40). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (19). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.

MAP 2 (19). DWELLINGS COMPLETED IN 2019

TABL. 11 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 grudnia

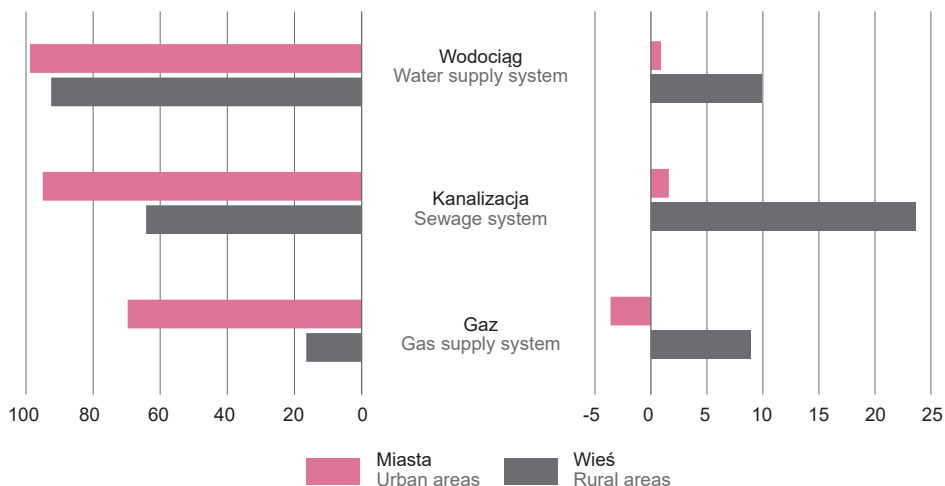
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	14163,2	15667,8	16396,0	16689,6	Water supply
miasta	3803,0	4024,1	4191,8	4259,6	urban areas
wieś	10360,2	11643,7	12204,2	12430,0	rural areas
Kanalizacyjna ^a	7779,2	10306,0	10932,0	11389,8	Sewage ^a
miasta	3241,4	3521,3	3687,9	3723,6	urban areas
wieś	4537,8	6784,7	7244,1	7666,2	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	74,8	75,7	82,0	81,4	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	32,9	32,8	35,2	34,8	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	52,8	51,4	54,3	53,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,2	34,6	36,6	36,2	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	21,9	24,3	27,7	27,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	28,4	29,7	32,9	32,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	80,3	83,7	90,1	92,2	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	80,3	81,3	89,0	92,2	Of which treated

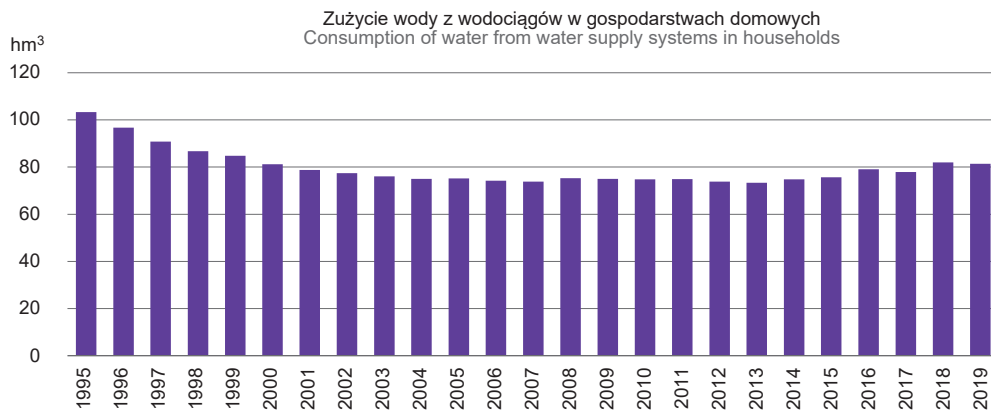
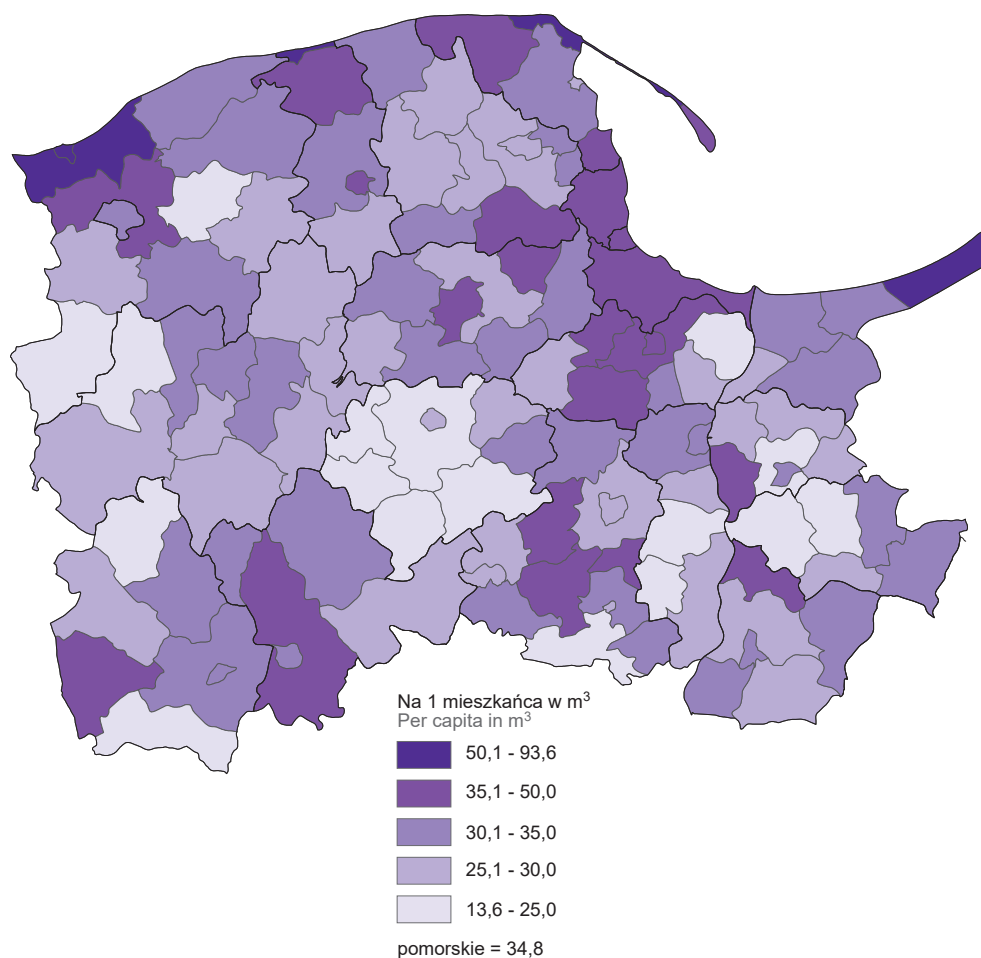
a Łącznie z kolektorami.

a Including collectors.

WYKRES 9 (41). **ŁUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.**CHART 9 (41). **POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019**Korzystający z instalacji w % ogółu ludności
Population connected in % of total populationWzrost/spadek w porównaniu z 2010 r.
w p.proc.Increase/decrease in relation to 2010
in percentage points

MAPA 3 (20). ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.

MAP 3 (20). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2019

TABL. 12 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	856,1	846,1	899,9	939,9	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	617,5	612,2	642,0	679,1	Urban areas
Wieś	238,6	233,8	257,9	260,8	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	1891,3	1655,8	1816,4	1826,6	In GWh
miasta	1259,6	1087,8	1144,9	1125,1	urban areas
wieś	631,7	568,0	671,5	701,5	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	840,3	731,4	771,1	757,0	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	2039,7	1776,8	1783,4	1656,8	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2648,2	2429,1	2603,7	2690,1	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a Calculations were made using the number of consumers as of 31 December.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	5308,4	6604,6	7252,1	7478,2	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	740,8	960,4	981,2	967,3	of which transmission
miasta	69,7	84,9	87,2	87,2	urban areas
wieś	671,1	875,5	894,0	880,1	rural areas
Miasta	3218,8	3513,9	3742,1	3806,1	Urban areas
Wieś	2089,6	3090,6	3510,0	3672,1	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	403,3	402,5	426,8	442,0	Consumers of gas from gas supply system ^a in thousands
Miasta	387,5	376,8	395,6	399,3	Urban areas
Wieś	15,8	25,7	31,2	42,7	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh ^b	239,2	2206,5	2577,7	2512,9	In GWh ^b
miasta	215,5	1894,7	2202,3	2038,3	urban areas
wieś	23,7	311,8	375,4	474,6	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	105,4	957,4	1107,2	1074,9	Per capita in kWh ^c
miasta	143,8	1273,9	1483,2	1371,4	urban areas
wieś	30,7	381,4	445,1	557,4	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.TABL. 14 (56). **OGRZEWNICTWO**

Stan w dniu 31 grudnia

HOUSE-HEATING

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepłota przesyłowa i rozdzielcza w km	1711,2	1789,9	1880,5	1899,0	1829,2	69,8	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	759	1280	1343	1837	1385	452	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	15542,1	12903,4	13954,0	13978,0	13794,3	183,7	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja i wychowanie

Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA

EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a PRE-PRIMARY EDUCATION ^a					
Placówki	1124	1376	1469	1488	Establishments
w tym na wsi	570	636	638	634	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	494	692	779	805	Nursery schools
w tym specjalne	12	20	24	22	of which special
w tym na wsi	160	222	249	250	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	517	499	515	520	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	700	709	775	776	primary
w tym na wsi	429	421	423	418	of which in rural areas
gimnazja	415	428	115	•	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	23	27	27	27	special job-training
branżowe I stopnia ^b	99	97	95 ^c	100	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	161	137	143	143	general secondary ^d
technika ^e	114	104	107	106	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	8	9	8	8	general art
policealne	198	138	128	101	post-secondary
dla dorosłych	249	107	87	70	for adults
podstawowe	1	-	6	4	primary
gimnazja	6	8	2	•	lower secondary
zasadnicze zawodowe	8	•	•	•	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	199	99	79	66	general secondary ^d
technika ^e	35	•	•	•	technical secondary ^e
Uczelnie	28 ^f	27	24	24	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^g TEACHERS ^g					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	10711	12190	16487	17465	primary
w tym na wsi	4345	4765	6307	6619	of which in rural areas
gimnazja	6623	6223	2152	•	lower secondary
branżowe I stopnia ^{bh}	1031	1038	895 ^c	1162	stage I sectoral vocational ^{bh}
licea ogólnokształcące ^d	3148	2560	2524	3049	general secondary ^d
technika ^{ei}	2700	2527	2607	3063	technical secondary ^{ei}
policealne	472	511	408	241	post-secondary
Uczelnie	6247	5841	5816	5980	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^k :					Pre-primary education ^k :
dzieci w wieku 6 lat	18516	26349	24504	23722	6-year-old children
w tym w przedszkolach	8142	12684	11714	11746	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	139022	162126	199099	200895	primary
w tym na wsi	53735	60872	74345	74955	of which on rural areas
gimnazja	76764	68455	23079	•	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	687	670	685	828	special job-training
branżowe I stopnia ^b	15528	13444	11364 ^c	16380	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	35371	29072	28569	39475	general secondary ^d
technika ^e	32255	29367	30106	39657	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	808	717	812	920	general art
policealne	19924	15065	13534	11274	post-secondary
dla dorosłych	20277	11964	10055	8696	for adults
podstawowe	12	-	154	127	primary
gimnazja	697	339	107	•	lower secondary
zasadnicze zawodowe	793	•	•	•	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	16808	11625	9794	8569	general secondary ^d
technika ^e	1967	•	•	•	technical secondary ^e
Uczelnie	105000 ^f	90031	81300	80585	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f Bez uczelni resortu obrony narodowej. g-i łącznie ze szkołami: g – dla dorosłych; h – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; i – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. k W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f Excluding higher schools of the Ministry of National Defence. g-i Including schools: g – for adults; h – special job-training schools; i – general art schools leading to professional certification. k In the 2015/16 school year – 5 years old.

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)

EDUCATION BY LEVELS (cont.)

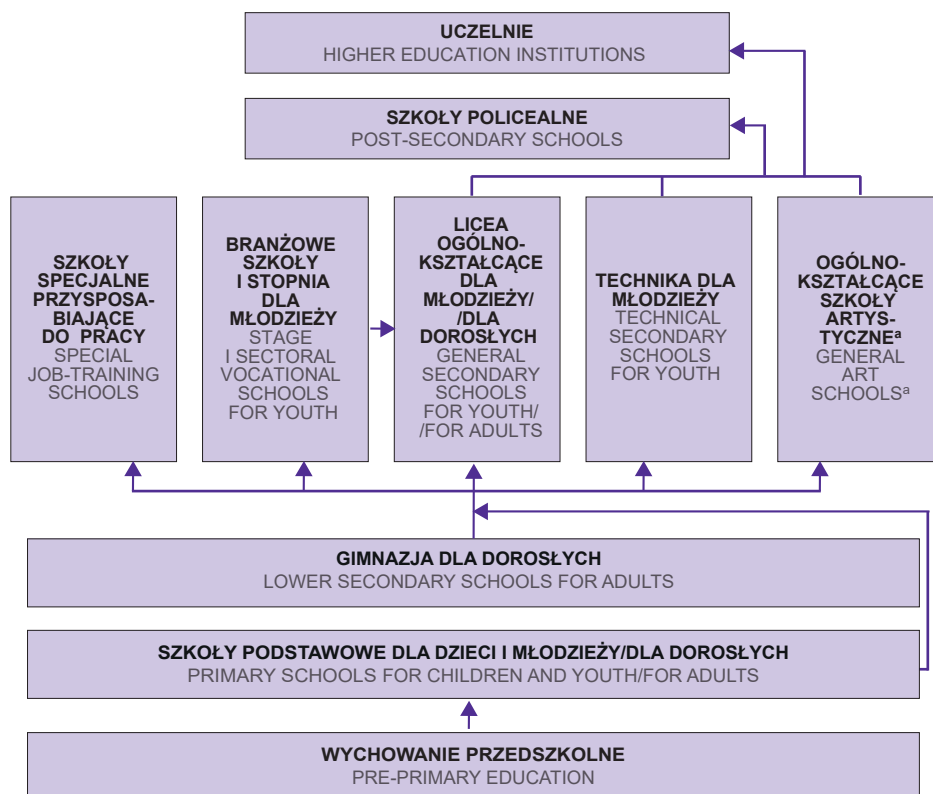
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
ABSOLWENCI			GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	23309	22795	24218		• primary
gimnazja	24803	21725	21690		• lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	132	153	143		• special job-training
zasadnicze zawodowe	5046	3838	2889		• basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	11670	9365	8546		• general secondary ^d
technika ^e	7294	6079	6288		• technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	155	80	107		• general art
policealne	4812	4840	2570		• post-secondary
dla dorosłych	3007	3232	1873		• for adults
podstawowe	13	•	43		• primary
gimnazja	127	105	10		• lower secondary
zasadnicze zawodowe	175	•	•		• basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	2390	3127	1820		• general secondary ^d
technika ^e	302	•	•		• technical secondary ^e
Uczelnie	28019	22992	20776		• Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

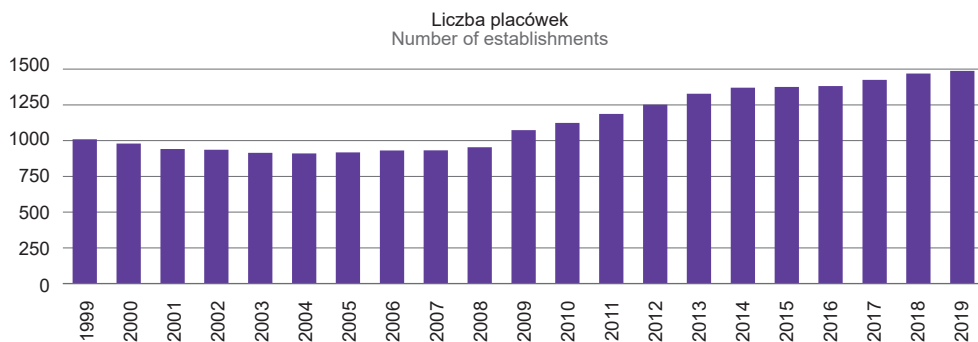
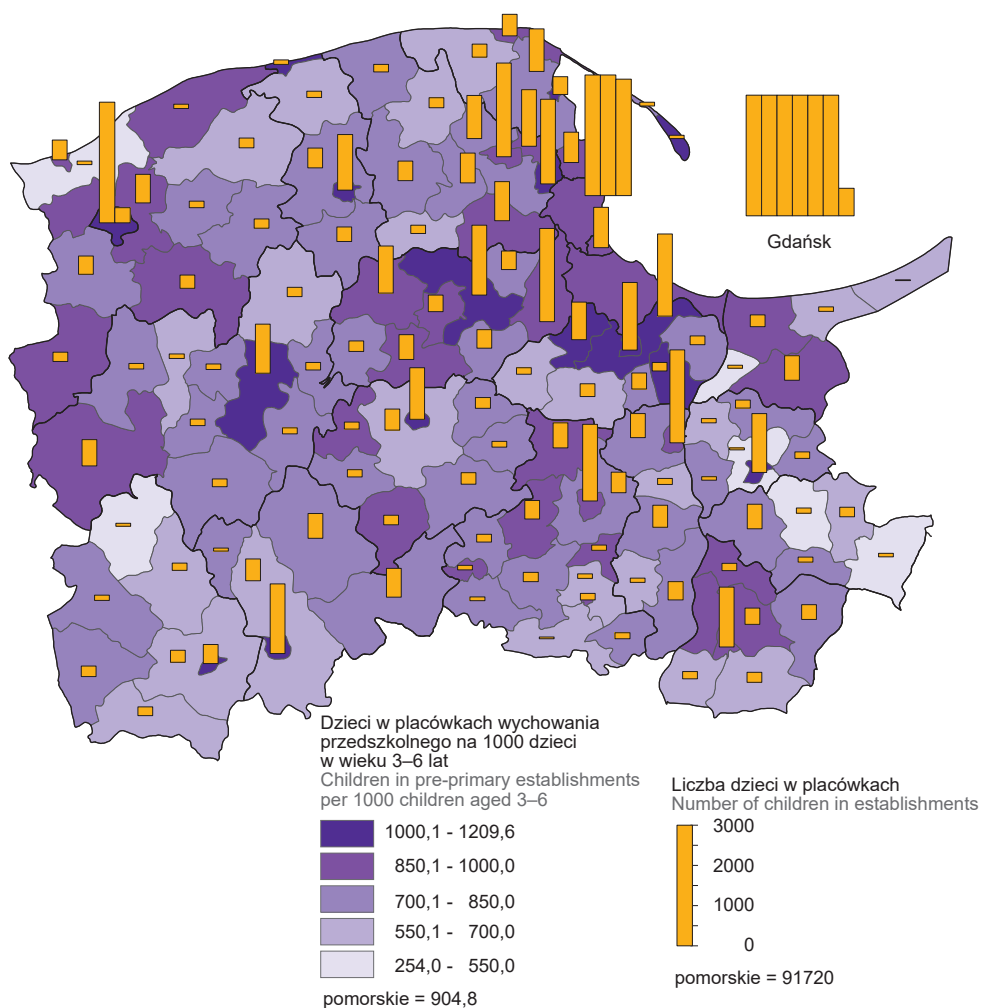
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20

EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

a Dające uprawnienia zawodowe.

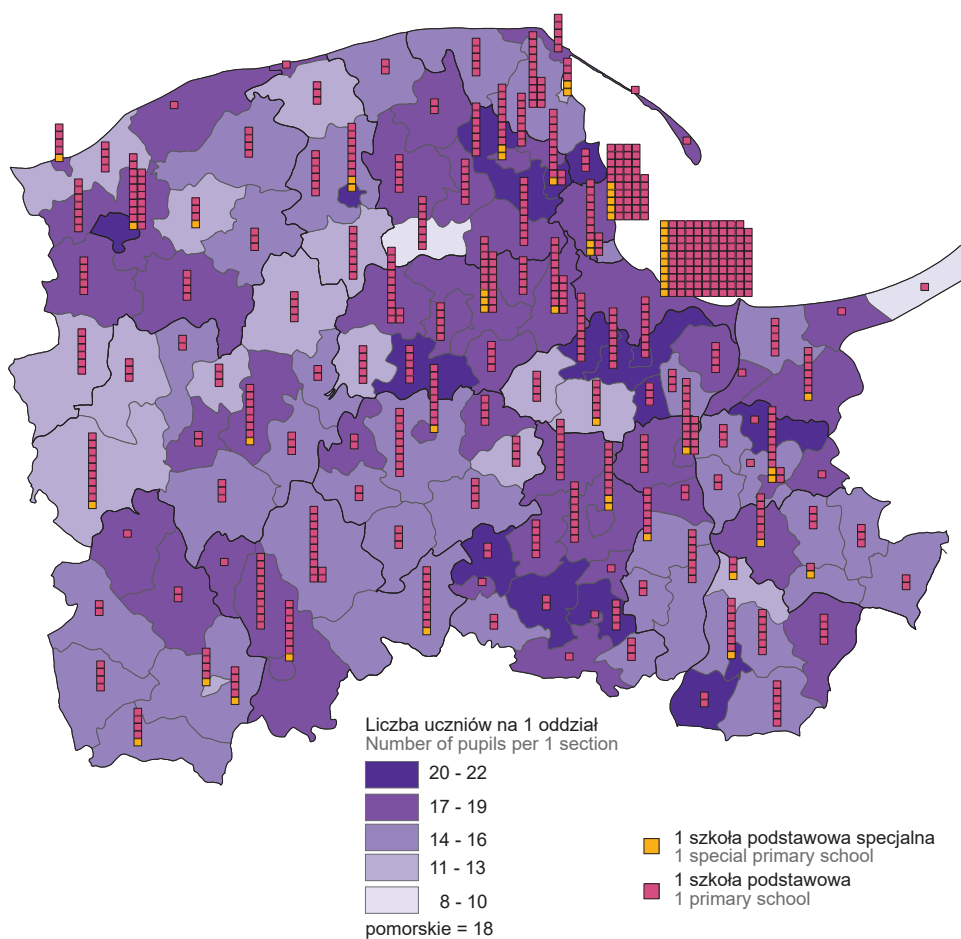
a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20**MAP 1 (21). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

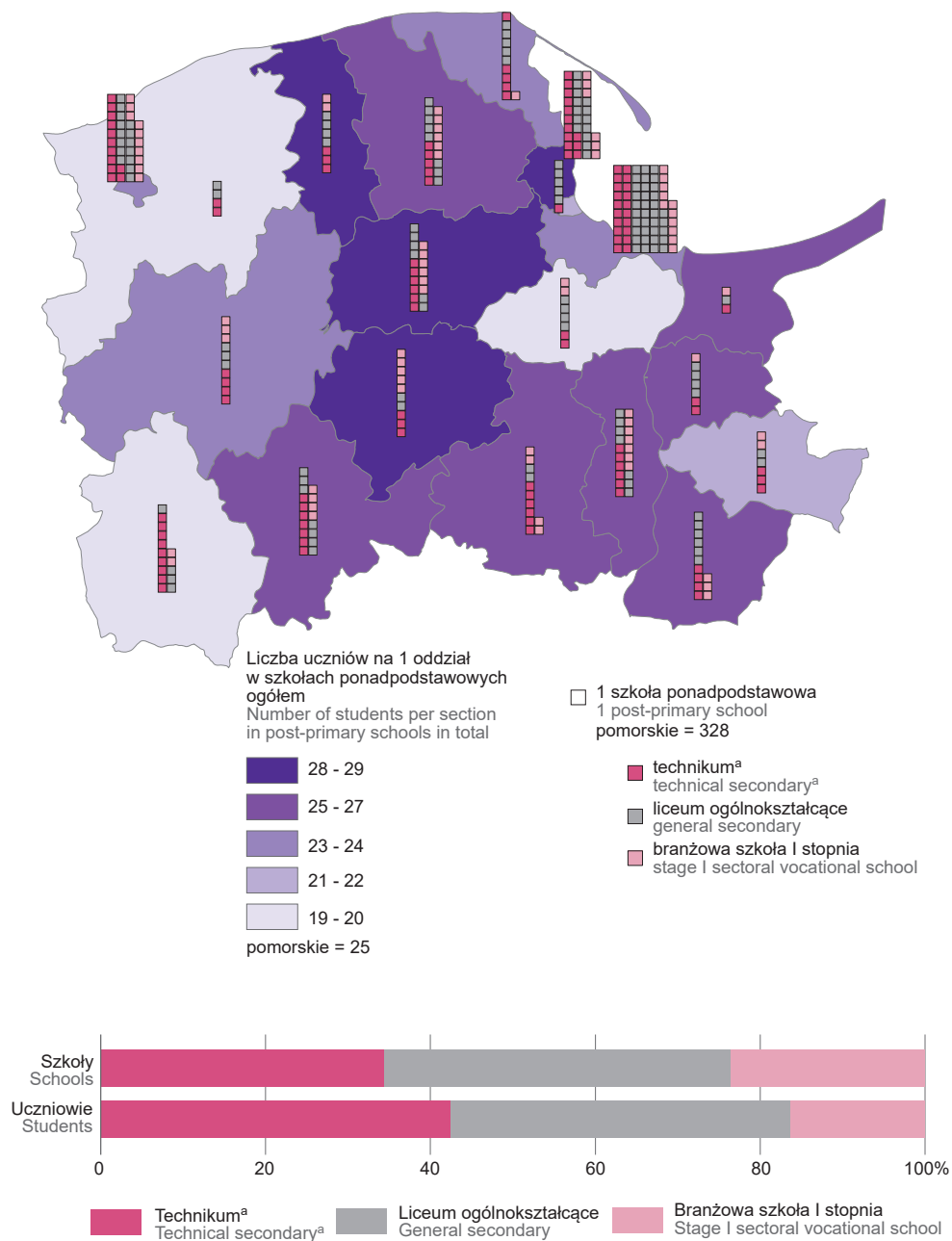
MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20

MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

**MAPA 3 (23). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2019/20**

MAP 3 (23). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

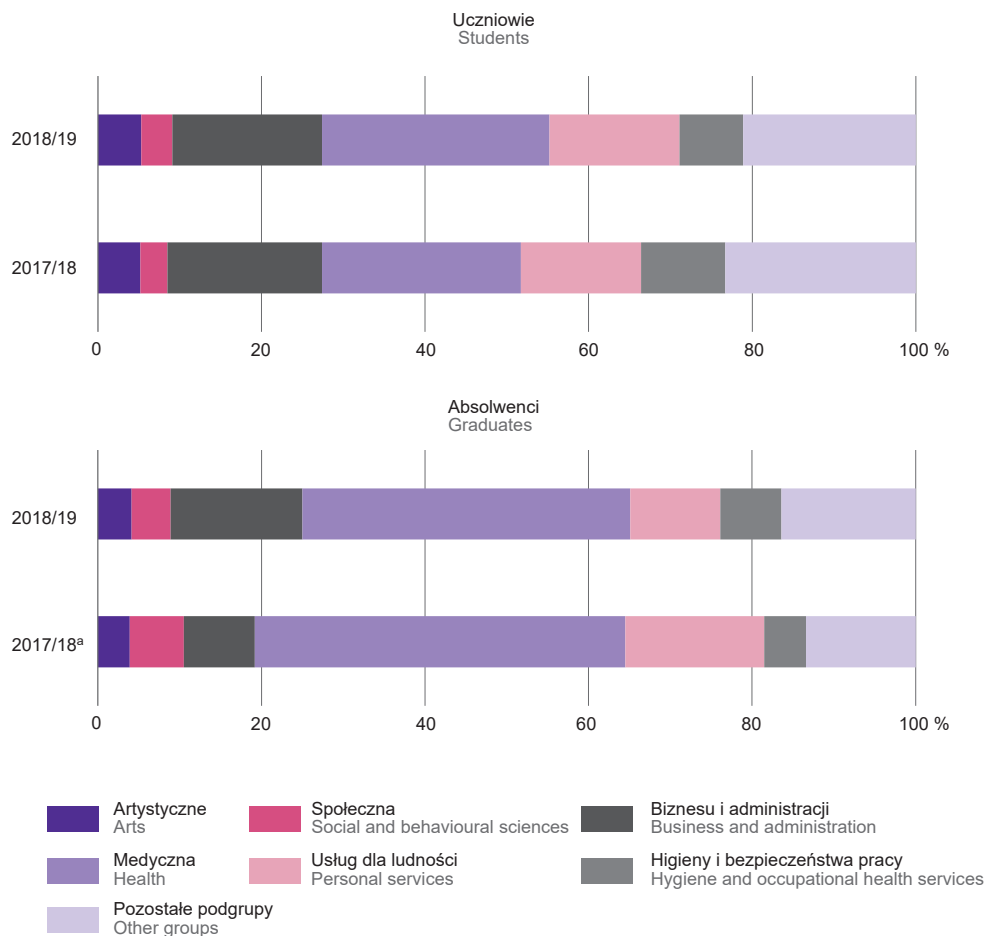

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.
^a Including general art schools leading to professional certification.

TABL. 2 (58). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)

POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

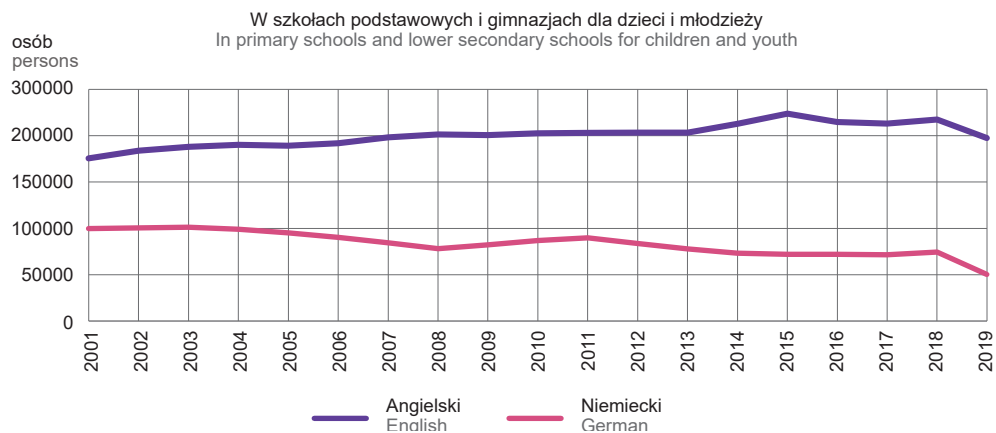
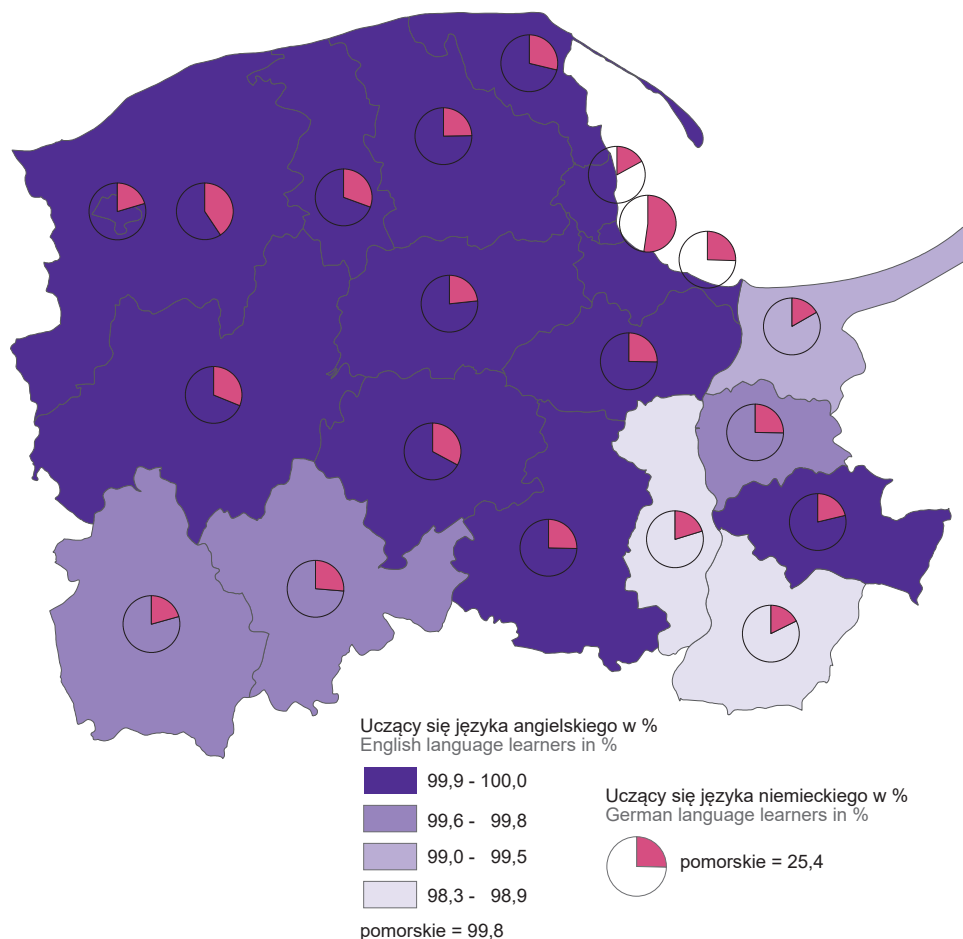
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	197	138	127	101	Schools
Oddziały	846	754	719	611	Sections
Uczniowie	19910	15065	13530	11274	Students
w tym kobiety	13175	10755	9482	8125	of which females
Absolwenci	4798	4840	2566		• Graduates
w tym kobiety	3513	3735	1986		• of which females

WYKRES 1 (42). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIACHART 1 (42). STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

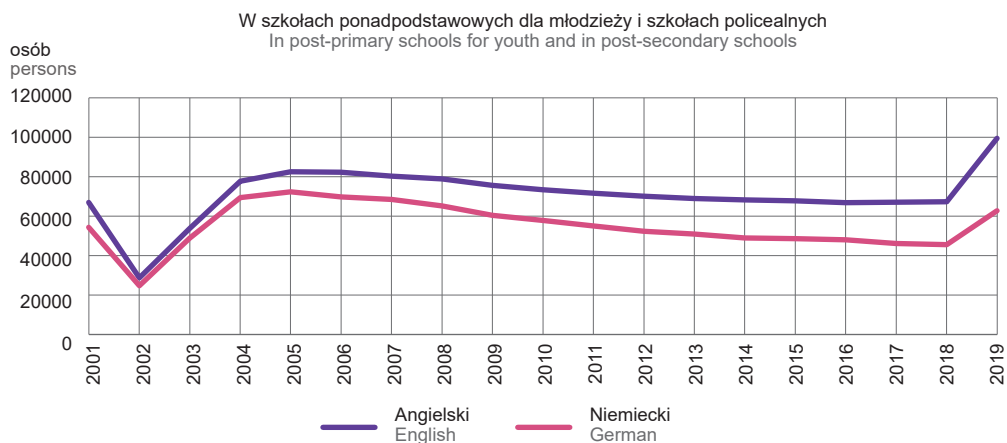
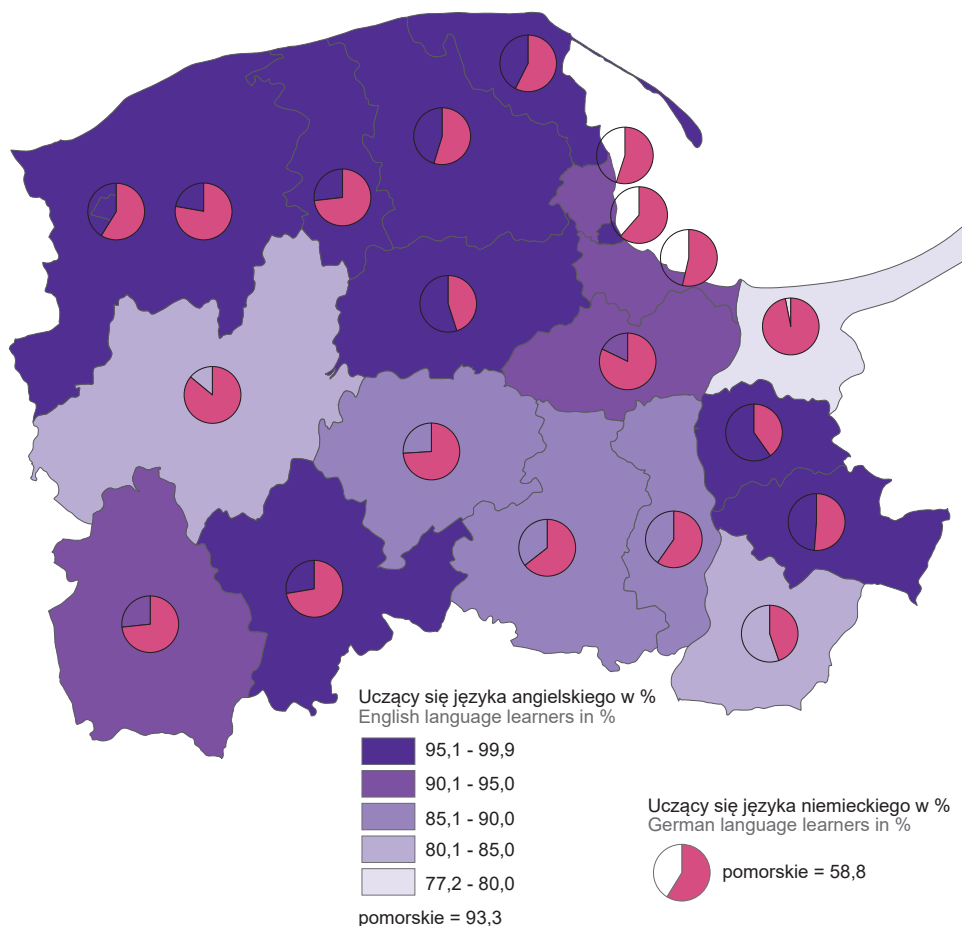
MAPA 4 (24). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)

MAP 4 (24). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

MAPA 5 (25). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20 (bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (25). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR (excluding special schools)

TABL. 3 (59). UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20

HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

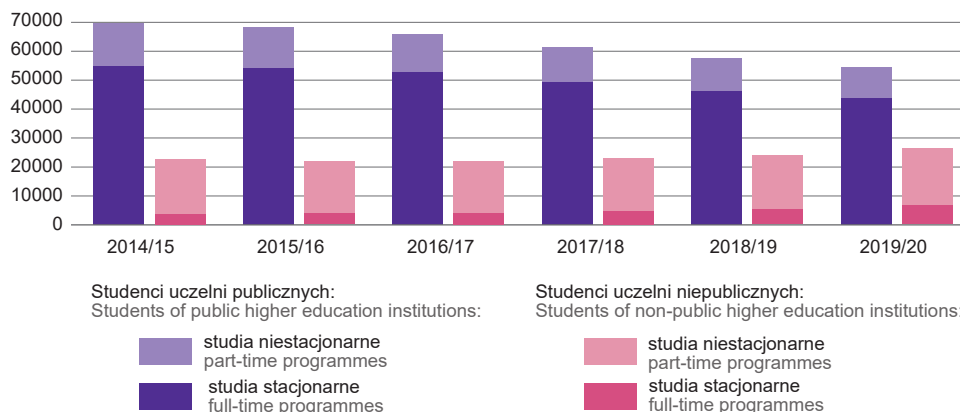
WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akade- miccy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absol- wenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na studiach stacjonar- nych of which full-time programmes	w tym cudzo- ziemcy of which foreigners		
OGÓŁEM	24	5980,2	80585	50129	4193	20776	TOTAL
w tym nadzorowane przez Ministerstwo:							of which supervised by the Ministry of:
Nauki i Szkolnictwa Wyższego	19	4060,8	66941	38386	2874	17726	Science and Higher Education
Zdrowia	1	982,3	5930	5374	1001	998	Health
Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej	1	338,9	4027	2979	78	953	Maritime Economy and Inland Navigation
Kultury i Dziedzictwa Narodowego	2	372,4	1454	1391	117	460	Culture and National Heritage
Obrony Narodowej	1	225,8	2233	1999	123	639	National Defence

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by types of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

WYKRES 2 (43). STUDENCI UCZELNI

CHART 2 (43). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

TABL. 4 (60). SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI

NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMME STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
		OGÓŁEM	2010/11	9577	7167	2040	1208	
	2015/16	7888	6040	2969	1764	•	•	
	2018/19	7708	6007	2642	1584	•	•	
	2019/20	6637	5027	2003	1230	251	117	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE

Stan w dniu 31 grudnia
 BASIC DATA ON HEALTH CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze	5142	5419	5106	Doctors
Lekarze dentyści	775	778	549	Dentists
Pielęgniarki i położne	11299	10950	10192	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	1256	1318	1186	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	714	805	814	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	1869	1920	1825	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	949	1113	1114	Outpatients departments
miasta	740	879	883	urban areas
wieś	209	234	231	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentystów ^a	260	225	218	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	198	179	171	urban areas
wieś	62	46	47	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	18467,9	19520,4	20045,6	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	16636,3	17635,5	18192,1	medical ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	9904,9	10553,3	10834,1	primary
specjalistycznej	6731,4	7082,2	7358	specialised
stomatologiczne	1831,7	1884,9	1853,4	dental
SZPITALA		HOSPITALS		
Szpitala ogólne	54	45	44	General hospitals
Łóżka	9506	9100	8433	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:				In-patients ^d during the year per:
10 tys. ludności	1776	1699	1578	10 thousand population
1 łóżko ^e	43,7	43,3	43,3	bed ^e

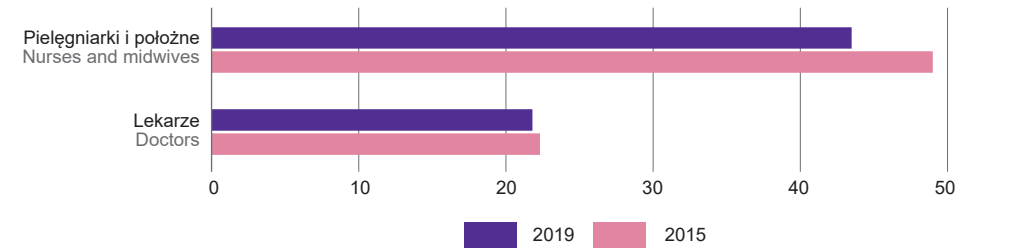
a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom nieohospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.
 a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalised patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e The indicator was calculated using the average monthly number of beds in the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

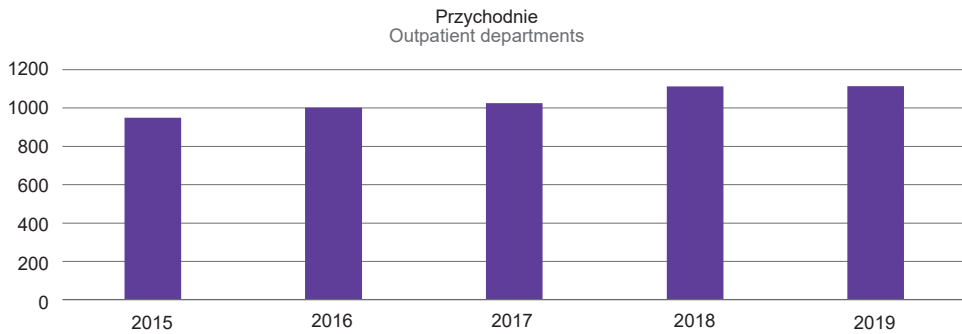
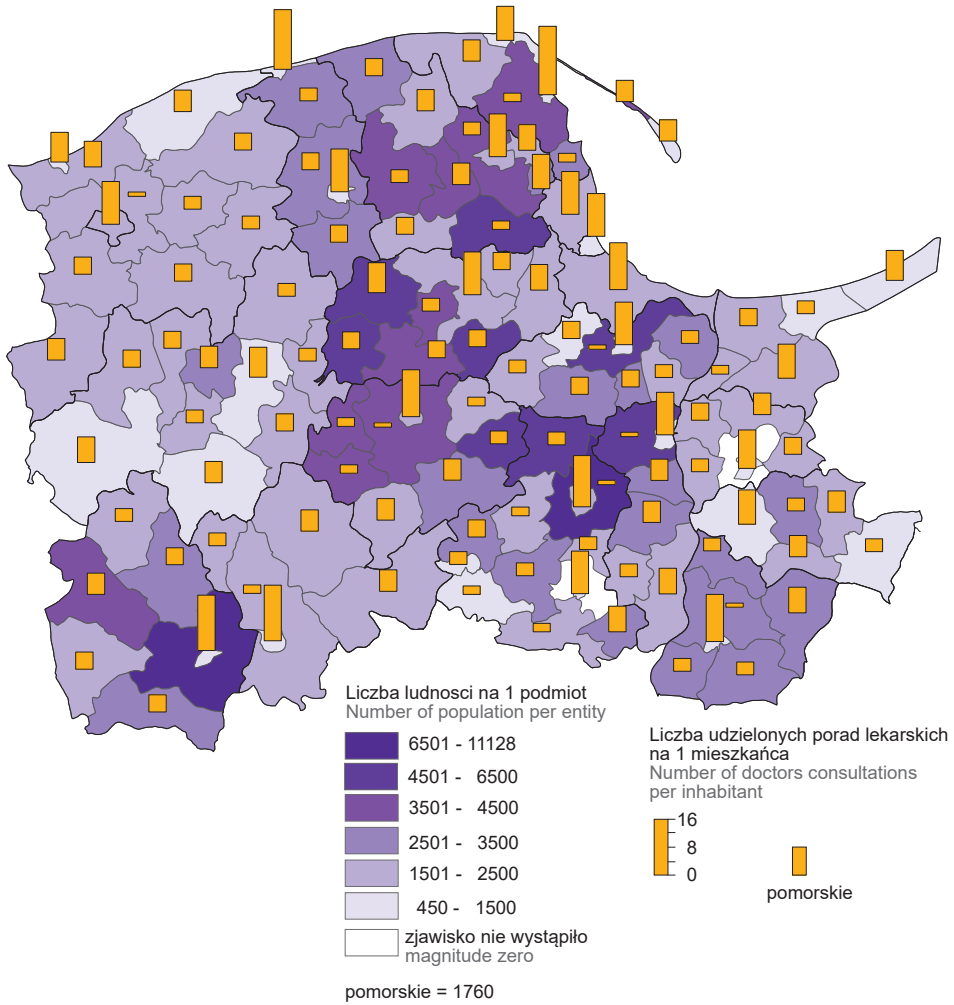
WYKRES 1 (44). PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI

CHART 1 (44). MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION

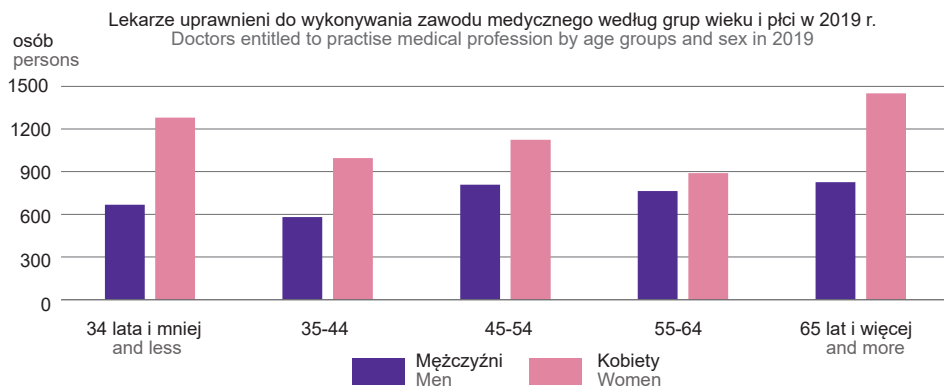
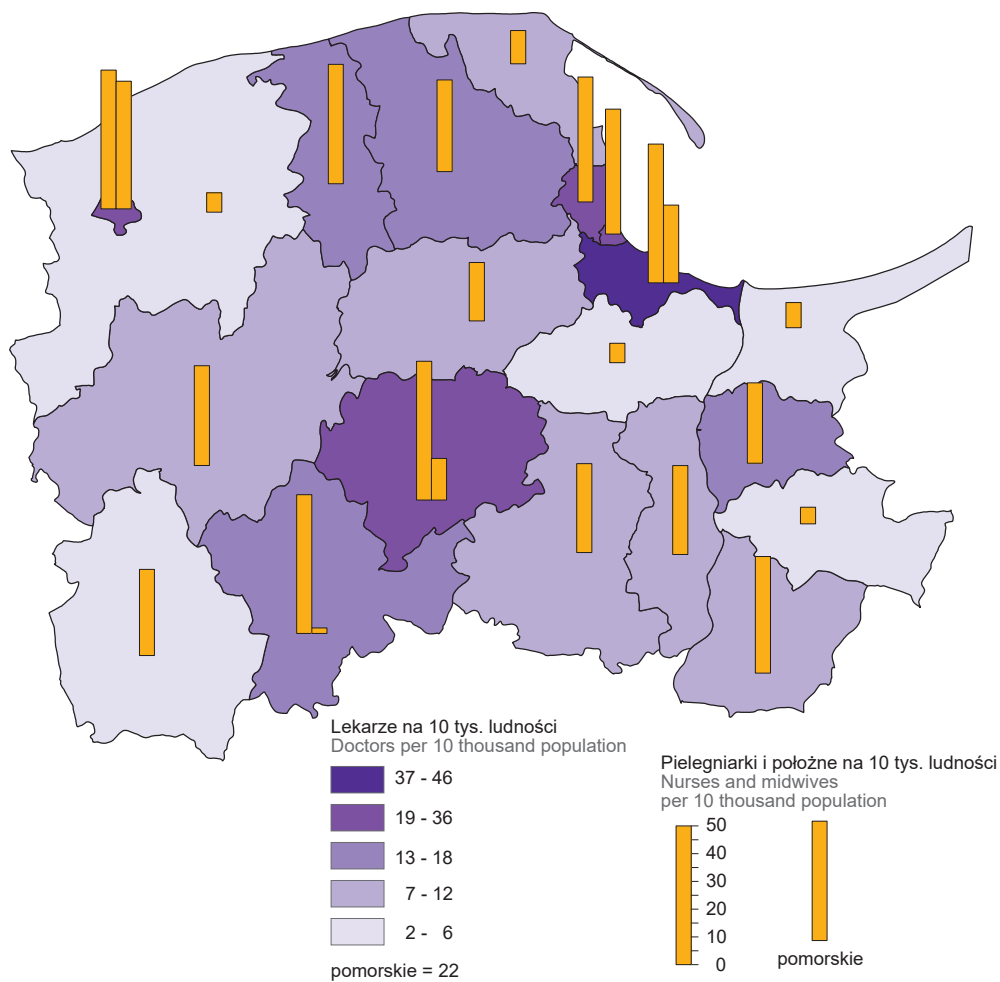
MAPA 1 (26). AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.

MAP 1 (26). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019

MAPA 2 (27). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.

MAP 2 (27). MEDICAL PERSONNEL IN 2019

TABL. 2 (62). LEKARZE SPECJALIŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

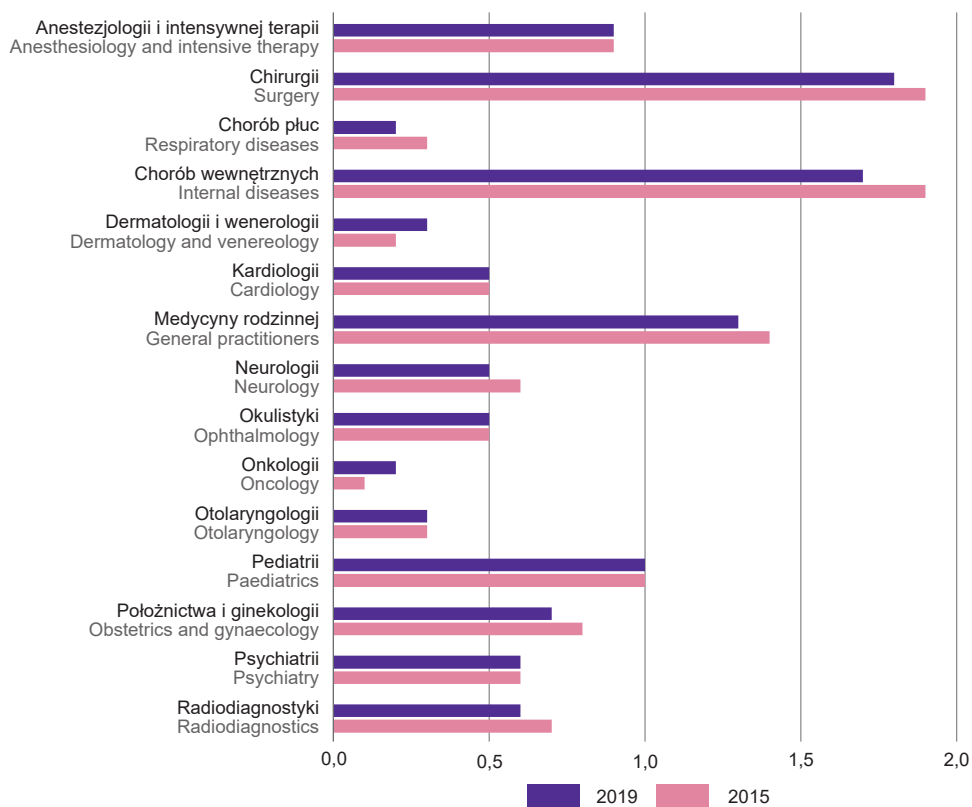
MEDICAL SPECIALISTS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	3229	3463	3224	Medical specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	211	215	219	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	431	463	421	Surgery
Chorób płuc	66	63	57	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	444	443	409	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	52	55	60	Dermatology and venereology
Kardiologii	124	133	120	Cardiology
Medycyny rodzinnej	333	373	302	General practitioners
Neurologii	130	139	126	Neurology
Okulistyki	120	131	111	Ophthalmology
Onkologii	19	40	41	Oncology
Otolaryngologii	68	62	59	Otolaryngology
Pediatrici	239	246	232	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	173	177	167	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	149	161	151	Psychiatry
Radiodiagnostyki	157	131	144	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (45). LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI
NA 10 TYS. LUDNOŚCICHART 2 (45). MEDICAL SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATIONS
PER 10 THOUSAND POPULATION

TABL. 3 (63). SZPITALA OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	437,5	492,9	390,9	In-patients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	4,5	5,4	Average patient stay in days
Łóżka ^b	9506	9100	8433	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in wards:
Chorób wewnętrznych	1076	1055	959	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	520	454	421	Cardiological ^c
Chirurgicznych	1891	1873	1712	Surgical
Pediatrycznych	574	572	518	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	855	938	809	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	397	152	137	Oncological
Intensywnej terapii	182	182	178	Intensive therapy
Zakaźnych	195	127	79	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	283	281	266	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	69	69	53	Dermatological
Neurologicznych	413	398	396	Neurological
Psychiatrycznych	205	198	188	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a In-patients including inter-ward patient transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^a	5	6	7	7	Sanatoria ^a
łóżka ^a	1152	2269	1958	1990	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	16,2	26,0	20,2	22,8	in-patients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia.

Uwaga. W 2019 r. w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 2038 kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December.

Note. In 2019, a total of 2,038 of outpatients were treated in health resort facilities.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE

Stan w dniu 31 grudnia

FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	82	86	90	93	Emergency rescue teams
podstawowe	50	53	68	72	basic
specjalistyczne	32	33	22	21	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	12	12	13	13	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	136,6	167,5	166,1	165,2	in thousands
na 1000 ludności	60,1	72,7	71,3	70,7	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care service at the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	137,5	169,2	167	165,6	in thousands
na 1000 ludności	60,5	73,4	71,7	70,8	per 1000 population

TABL. 6 (66). KRWIODAWSTWO^a
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	2	2	2	2	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	10	10	9	9	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	42,0	40,7	39,5	38,5	Blood donors in thousands
w tym honorowi	42,0	40,7	39,5	38,5	of which honorary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	81,9	83,1	82,7	82,6	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	84,9	84,4	86,0	88,4	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krewi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	618	728	724	667	Pharmacies
w tym prywatne	616	726	718	667	of which private
w tym na wsi	85	118	118	112	of which in rural areas
Punkty apteczne	29	48	45	41	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	29	48	45	41	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3517	2974	3034	3311	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	6810	4946	5202	5593	of which in rural areas
1 aptekę	3682	3170	3223	3514	pharmacy
w tym na wsi	9133	6958	7186	7641	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1479	1708	1736	1686	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (68). ZACHOROWANIA NA NIEKÓTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI

INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS
 PER 100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	19,8	15,7	15,0	12,0	Tuberculosis
Tężec	-	0,0	-	-	Tetanus
Krztusiec	2,2	11,8	3,4	6,7	Whooping cough
Odra	0,0	0,0	0,8	2,5	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,1	0,0	2,1	0,8	type A
typ B	2,8	19,2	14,5	14,1	type B
typ C	2,2	8,5	7,5	6,8	type C
Różyczka	8,1	4,2	2,3	1,6	Rubella
Inwazyjne zakażenie Streptococcus pneumoniae	•	7,2	7,0	8,6	Streptococcus pneumoniae invasive infection
AIDS ^a	0,8	0,5	0,2	0,3	AIDS ^a
Salmonellozy	31,4	24,5	21,0	16,1	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,0	0,0	2,3	0,1	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	6,2	2,1	4,7	0,9	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	396,7	817,5	866,8	850,2	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	41,2	103,9	71,0	77,3	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,8	2,2	1,9	2,0	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,7	3,6	5,7	2,2	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,4	0,5	0,4	0,3	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	5,4	6,7	5,3	4,1	Mumps
Włośnica	0,6	-	-	-	- Trichinellosis
Grypa ^c	1011,7	34873,0	37636,4	36033,8	Influenza ^c
Szczepienia przeciw wściekliznie	24,0	19,9	18,6	22,3	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczony na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

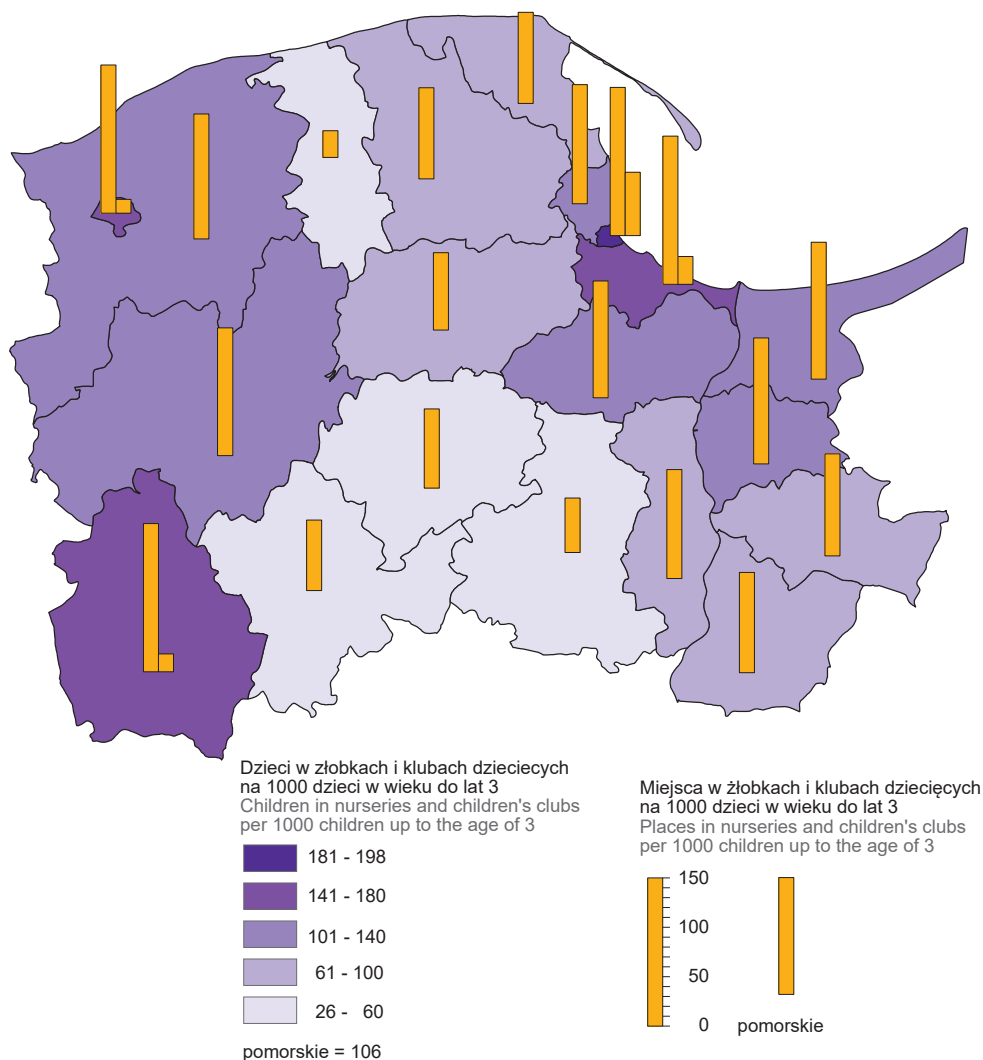
Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Insufficient data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

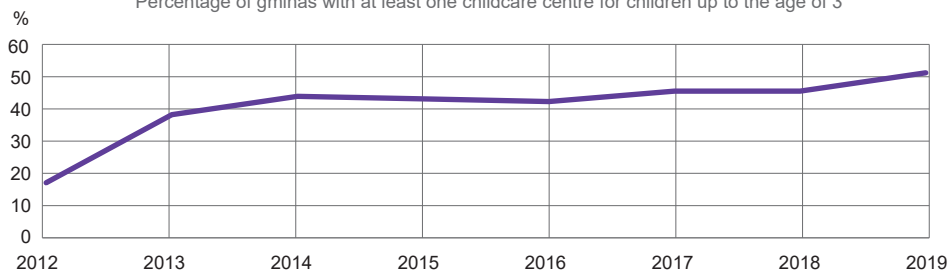
S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (based on the register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.**

MAP 3 (28). **NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019**

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (69). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}**

Stan w dniu 31 grudnia

NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	19	161	191	214	Nurseries
w tym publiczne	17	27	43	47	of which public
Oddziały żłobkowe	7	-	-	-	Nursery wards
Kluby dziecięce	•	53	81	96	Children's clubs
w tym publiczne	•	-	-	3	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	1563	4224	6292	7597	in nurseries
w klubach dziecięcych	•	786	1433	1830	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	2949	6330	8881	10540	in nurseries
w klubach dziecięcych	•	1006	1721	2344	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	20	60	84	106	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	107	88	87	90	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2019 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 192 dziennych opiekunów opiekujących się 1106 dziećmi i 444 nianie zarejestrowane w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery sections. b Moreover, in 2019, childcare was provided for 1,106 children by 192 day carers and 444 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (70). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

FAMILY FOSTER CARE^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2504	2420	2245	2233	Foster families
Spokrewnione	1929	1462	1403	1415	Related
dzieci ^b	2463	1886	1804	1824	children ^b
Niezawodowe	399	770	647	622	Non-professional
dzieci ^b	646	1091	892	862	children ^b
Zawodowe ^c	176	188	195	196	Professional ^c
dzieci ^b	750	549	549	550	children ^b
Rodzinne domy dziecka	•	86	110	113	Foster homes
Dzieci ^d	•	554	729	770	Children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dziećmi. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to regulatory changes. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 – professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia

INSTITUTIONAL FOSTER CARE

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze	69	85	68	74	1378	1116	925	989	Care and education centres
interwencyjne	1	2	1	1	14	25	30	40	intervention
rodzinne	31	16	8	8	237	117	60	62	family
socjalizacyjne	23	56	49	56	653	755	698	747	socialisation
specjalistyczno- -terapeutyczne	•	1	1	1	•	14	8	9	specialist therapy
inne ^a	14	10	9	8	474	205	129	131	others ^a
Regionalne placówki opiekuńczo- -terapeutyczne	•	1	1	1	•	44	44	45	Regional care and therapy centers

a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.

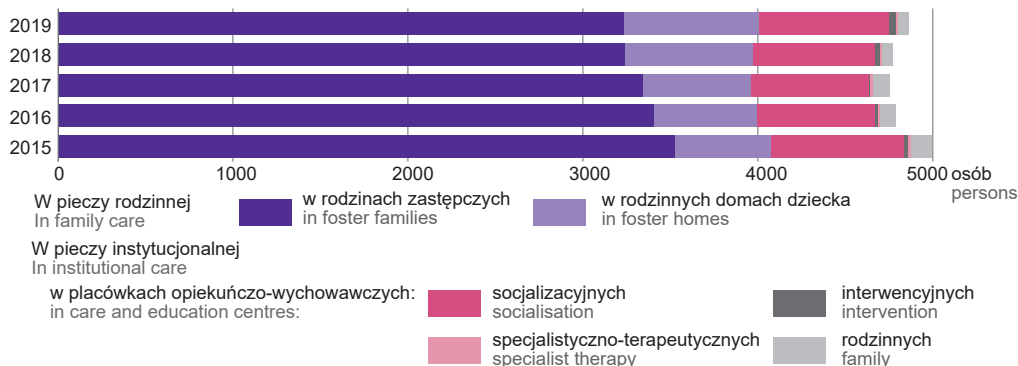
a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (46). DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (46). CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE

As of 31 December

TABL. 12 (72). POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	87	111	119	118	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	6185	7256	7609	7580	total
na 10 tys. ludności	27,2	31,4	32,6	32,3	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	6113	6814	7227	7005	total
na 10 tys. ludności	26,9	29,2	31,0	29,9	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	832	619	720	610	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.

a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadcze- nia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	129337	238227,2	TOTAL
	2015	109617	230353,8	
	2018	80124	235268,2	
	2019	74390	247017,8	
Pomoc pieniężna		61846	145286,0	Monetary benefits
w tym:				of which:
Zasiłek stały		16632	87310,9	Permanent benefit
Zasiłek okresowy		11291	15394,5	Temporary benefit
Zasiłek celowy		33074	39348,0	Designated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		87	337,0	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		40008	101731,8	Non-monetary benefits
w tym:				of which:
Schronienie		2315	16977,0	Shelter
Posiłek		27315	16165,5	Meal
Ubranie		109	21,5	Clothing
Sprawienie pogrzebu		387 ^b	1042,0	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		9777	67419,4	Attendance services and specialised attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		26	103,8	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

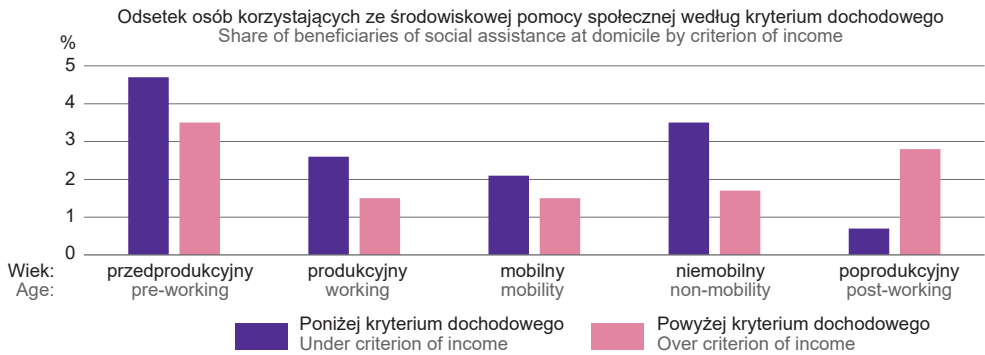
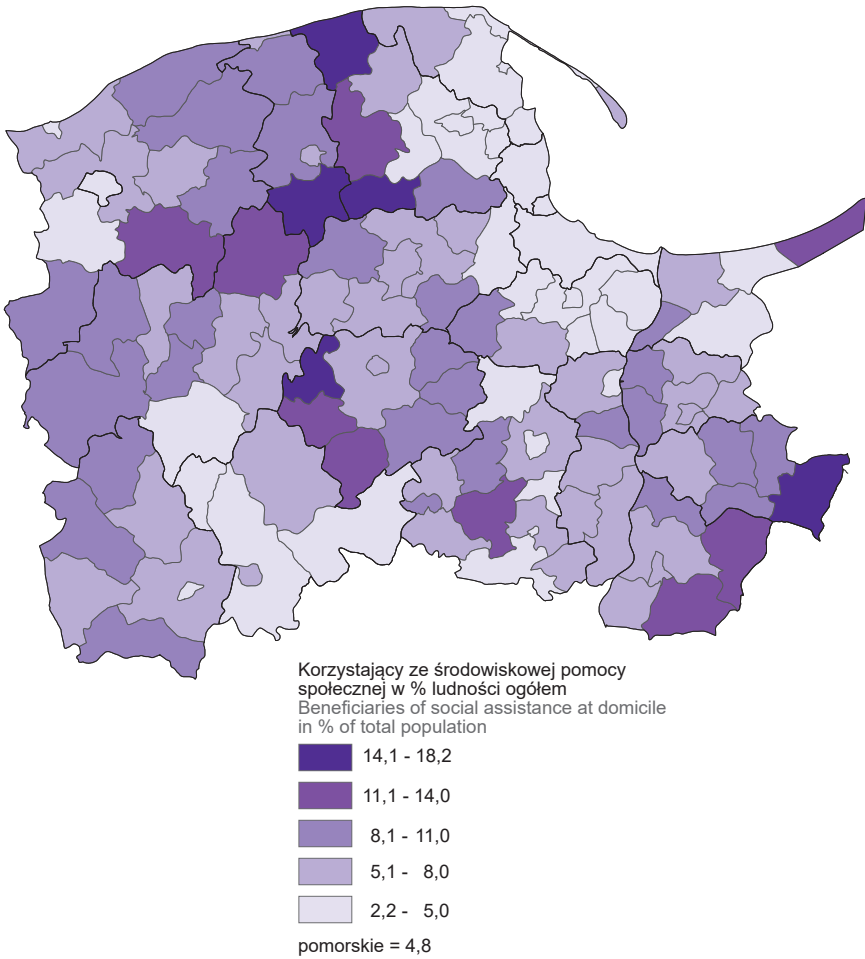
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased persons.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29). BENEFICJENCI ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.

MAP 4 (29). BENEFICIARIES OF SOCIAL ASSISTANCE AT DOMICILE IN 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

Kultura Culture

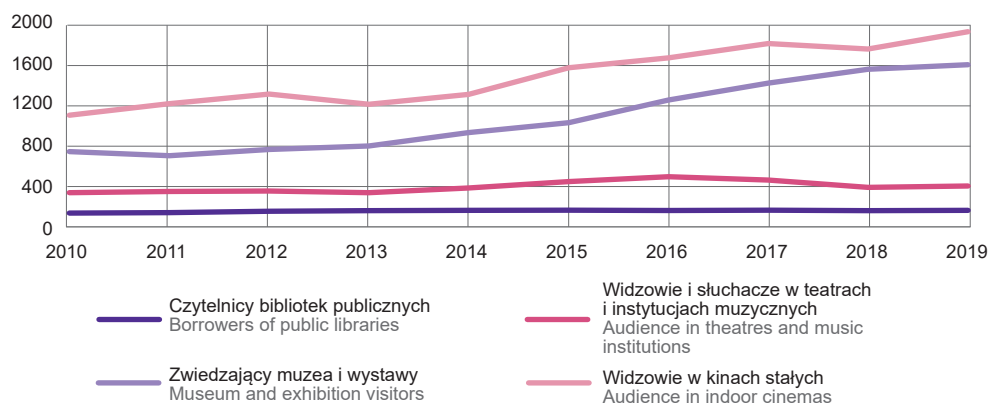
TABL. 1 (74). DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów		number of titles		
Książki i broszury	1166	1580	1582	1799	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	441	459	404	433	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	92	62	39	44	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	147	113	187	189	Professional publications
Podręczniki szkolne	128	165	117	405	School textbooks
Wydawnictwa popularne	225	395	440	506	Popular science
Literatura piękna	133	386	395	222	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	19	46	83	51	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	370	268	354	338	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (47). KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI

CHART 1 (47). PERSONS ATTENDING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION

TABL. 2 (75). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

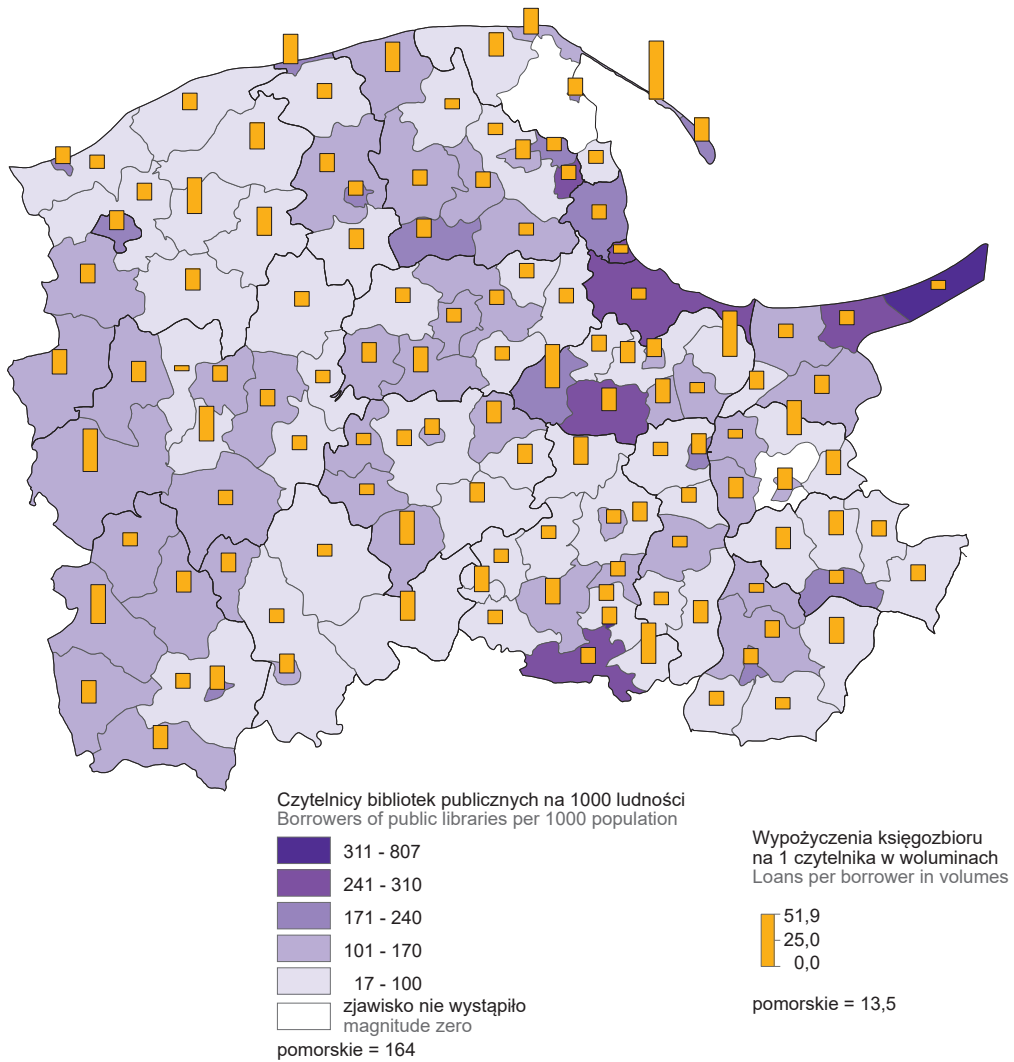
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	336	324	316	316	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	198	194	193	195	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	95	79	60	55	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	66	56	38	30	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia) w tys. wol.	5695,7	5430,0	5084,5	5034,7	Collection (as of 31 December) in thousand volumes
w tym na wsi	2140,1	2099,6	2041,0	2012,2	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	309,6	379,4	375,6	382,5	Borrowers ^a in thousands
w tym na wsi	72,2	72,7	69,4	70,6	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} w tys. wol.	5703,5	5574,2	5114,9	5166,9	Loans ^{ab} in thousand volumes
w tym na wsi	1477,8	1354,1	1183,0	1151,9	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	18,4	14,7	13,6	13,5	per borrower in volumes
w tym na wsi	20,5	18,6	17,1	16,3	of which in rural areas

a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

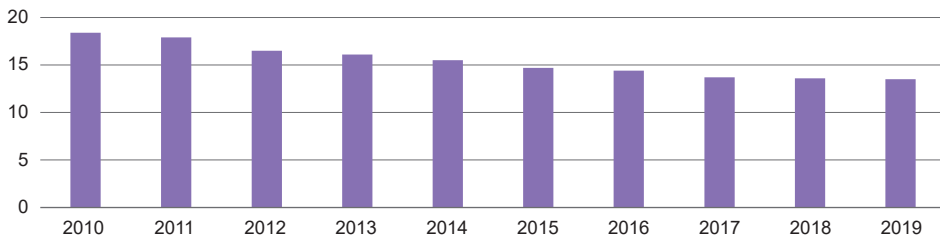
a Including library service points, data for 2015–2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010, excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.

MAP 1 (30). PUBLIC LIBRARIES IN 2019

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Loans per borrower in volumes

TABL. 3 (76). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	57	73	83	83	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt.	488,5	615,5	413,8	419,0	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	198	247	243	224	own ^b
obce ^c	•	•	45	42	exterior ^c
współorganizowane	149	104	60	74	co-organised
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	1695,3	2382,7	3639,1	3760,3	Museum and exhibition visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^d	297,4	343,8	391,3	380,9	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organised groups.

TABL. 4 (77). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousands	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010 13	5369	2641	768,8	Theatres and music institutions
	2015 14	8864	3182	1035,3	
	2018 14	14041	2992	913,3	
	2019 15	14214	3364	945,7	
Teatry	7	3917	2135	304,5	Theatres
dramatyczne	4	3458	1328	228,3	dramatic
laikowe	3	459	807	76,1	puppet
Teatry muzyczne	3	2143	516	274,7	Music theatres
Filharmonie	2	7754	524	250,4	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry	3	400	179	108,2	Symphonic and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	-	-	10	8,0	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe	2010 4	•	131	97,7	Entertainment enterprises
	2015 4	•	127	79,9	
	2018 3 ^c	5047	82	94,9	
	2019 3	5047	68	134,9	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze. c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a As of 31 December. b Data concern activity performed in the Voivodship, including outdoor events. c Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 5 (78). KINA STAŁE
INDOOR CINEMAS

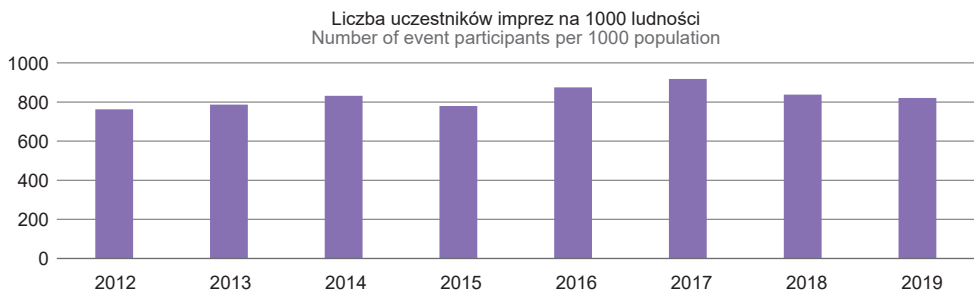
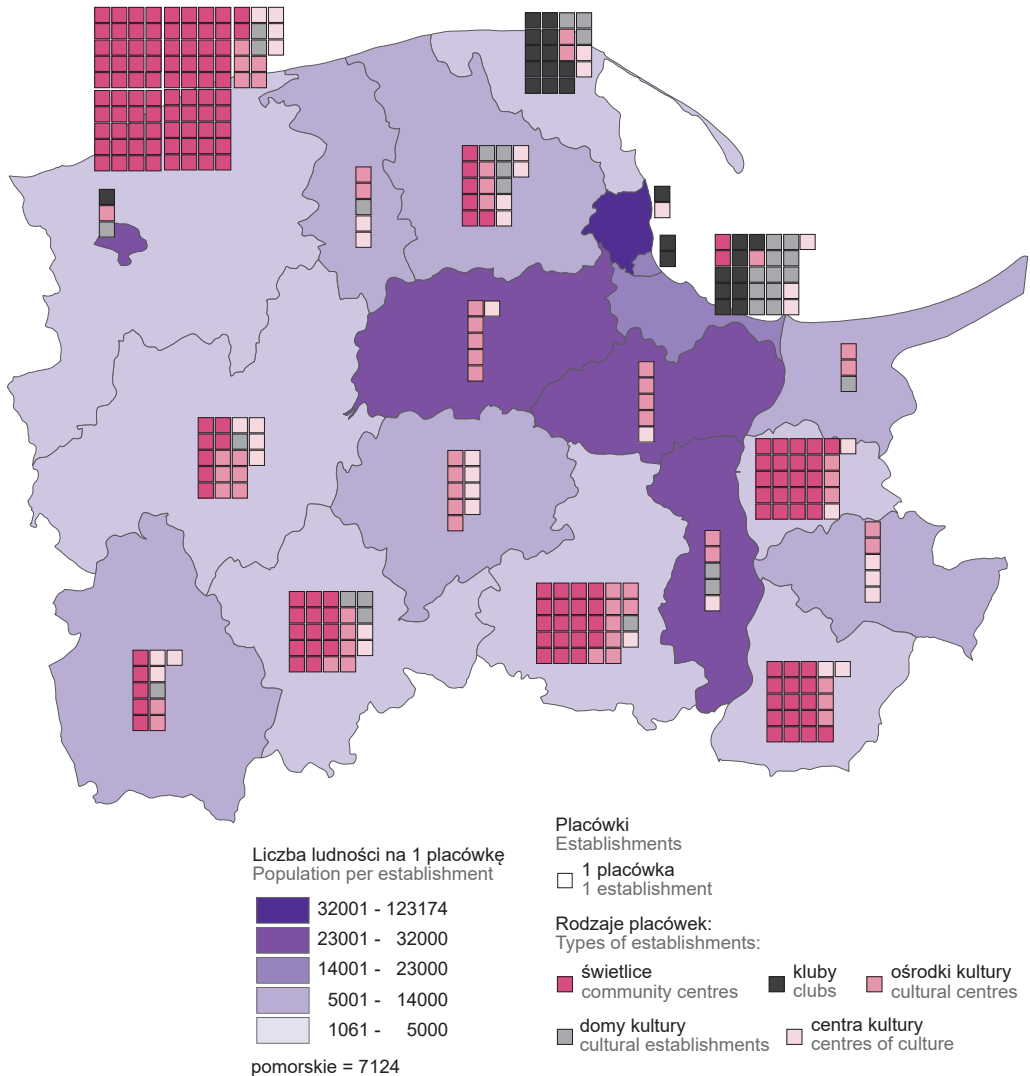
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	14	24	28 ^a	32 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	4	4	3	3	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	11675	17461	17285	17721	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	8521	8415	5517	5515	of which multiplexes
Seanse	77266	130831	152966	147841	Screenings
w tym multiplexy	63756	71752	43118	48669	of which multiplexes
na 1 kino	5519	5451	5463	4620	per cinema
Widzowie	2515726	3637022	4108233	4525461	Audience
w tym multiplexy	2212010	1969989	1233682	1382807	of which multiplexes
na 1 kino	179695	151543	146723	141421	per cinema
na 1 seans	33	28	27	31	per screening

a W tym 9 miniplexów.

a Of which 9 miniplexes.

MAPA 2 (31). PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.

MAP 2 (31). CULTURE CENTRES IN 2019

Turystyka

Tourism

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	802	1512	1637	1658	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	399	564	600	615	of which open all year
Obiekty hotelowe	268	319	350	366	Hotels and similar establishments
hotele	144	188	202	205	hotels
motele	5	1	1	1	motels
pensjonaty	30	41	39	42	boarding houses
inne obiekty hotelowe	89	89	108	118	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	534	1193	1287	1292	Other establishments
schroniska ^b	23	17	17	15	shelters ^b
kempingi	22	27	34	35	camping sites
pola biwakowe	28	31	32	30	tent camp sites
ośrodki wczasowe	216	223	239	231	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	45	42	39	41	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	61	100	124	131	complexes of tourist cottages
hostele	-	12	18	22	hostels
pokoje gościnne	•	546	604	611	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	88	74	74	agrotourism lodgings
inne obiekty	139	107	106	102	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	80178	101739	115901	119521	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	34170	41617	44796	48894	of which open all year
Obiekty hotelowe	19905	26166	30377	32744	Hotels and similar establishments
hotele	13838	19113	21901	23401	hotels
motele	166	26	23	23	motels
pensjonaty	1339	1729	1719	1870	boarding houses
inne obiekty hotelowe	4562	5298	6734	7450	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	60273	75573	85524	86777	Other facilities
schroniska ^b	1779	1592	1491	1416	shelters ^b
kempingi	4491	5423	8235	8509	camping sites
pola biwakowe	3484	3515	3588	3914	tent camp sites
ośrodki wczasowe	25897	25806	28072	27990	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6406	6610	5635	6139	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	4289	6253	8170	8529	complexes of tourist cottages ^c
hostele	-	427	776	1131	hostels
pokoje gościnne	•	12146	14448	14621	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	1523	1244	1300	agrotourism lodgings
inne obiekty	13927	12278	13865	13228	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	1628830	2439185	3047790	3238675	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	259906	451860	572393	615704	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	959412	1575313	1988211	2181421	Hotels and similar establishments
w tym hotele	765056	1299289	1630678	1789458	of which hotels
Pozostałe obiekty	669418	863872	1059579	1057254	Other establishments
schroniska ^b	54990	57303	50805	46433	shelters ^b
kempingi	59447	64268	89324	88035	camping sites
pola biwakowe	15705	21095	38689	25377	tent camp sites
ośrodki wczasowe	254179	257397	304507	330912	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	108312	111053	92198	95496	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	24334	48611	86970	85931	complexes of tourist cottages ^c
hostele	566	32607	43873	50371	hostels
pokoje gościnne	•	115399	172926	165311	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	9977	9651	11304	agrotourism lodgings
inne obiekty	151885	146162	170636	158084	miscellaneous establishments

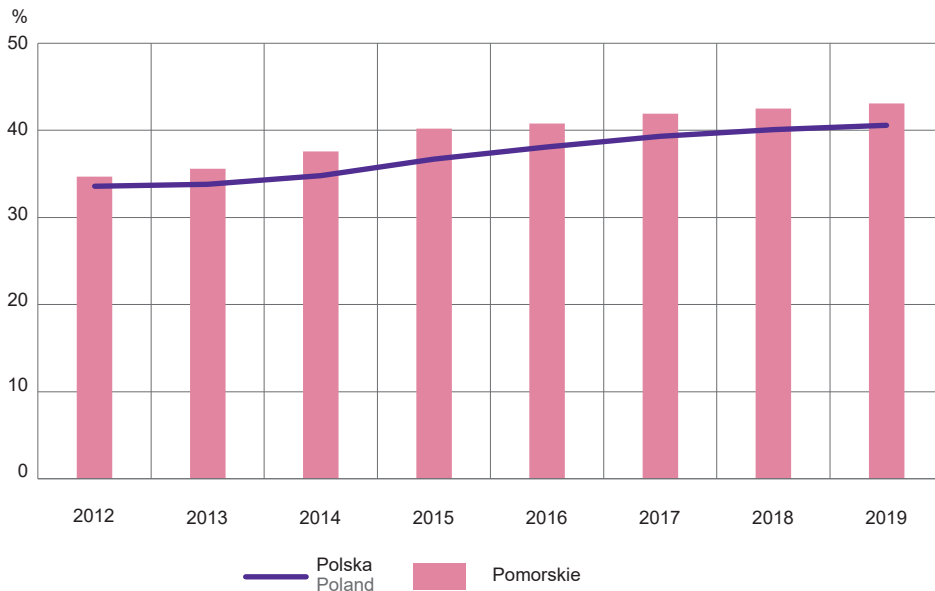
a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2010, excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019, concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019, were compiled with consideration imputation for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they located in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	5653001	7880472	9815973	10333333	Nights spent
w tym turystom zagranicznym	640116	1122055	1542129	1659767	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	2021351	3425504	4565990	4962853	Hotels and similar establishments
w tym hotele	1574521	2724768	3634812	3978381	of which hotels
Pozostałe obiekty	3631650	4454968	5249983	5370480	Other establishments
schroniska ^b	124365	126982	118751	106876	shelters ^b
kempingi	209514	211999	303928	304670	camping sites
poła biwakowe	58338	76474	86420	82385	tent camp sites
ośrodki wczasowe	1652380	1673800	2006877	2147880	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	472102	508204	409478	445118	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	143947	250015	380411	384469	complexes of tourist cottages ^c
hostele	933	63645	126570	154406	hostels
pokoje gościnne	•	462689	669925	664348	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	•	48079	59786	54353	agrotourism lodging
inne obiekty	970071	1033081	1087837	1025975	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010, excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019, concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019, were compiled with consideration imputation for units which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they located in the territory of the complexes of tourist cottages.

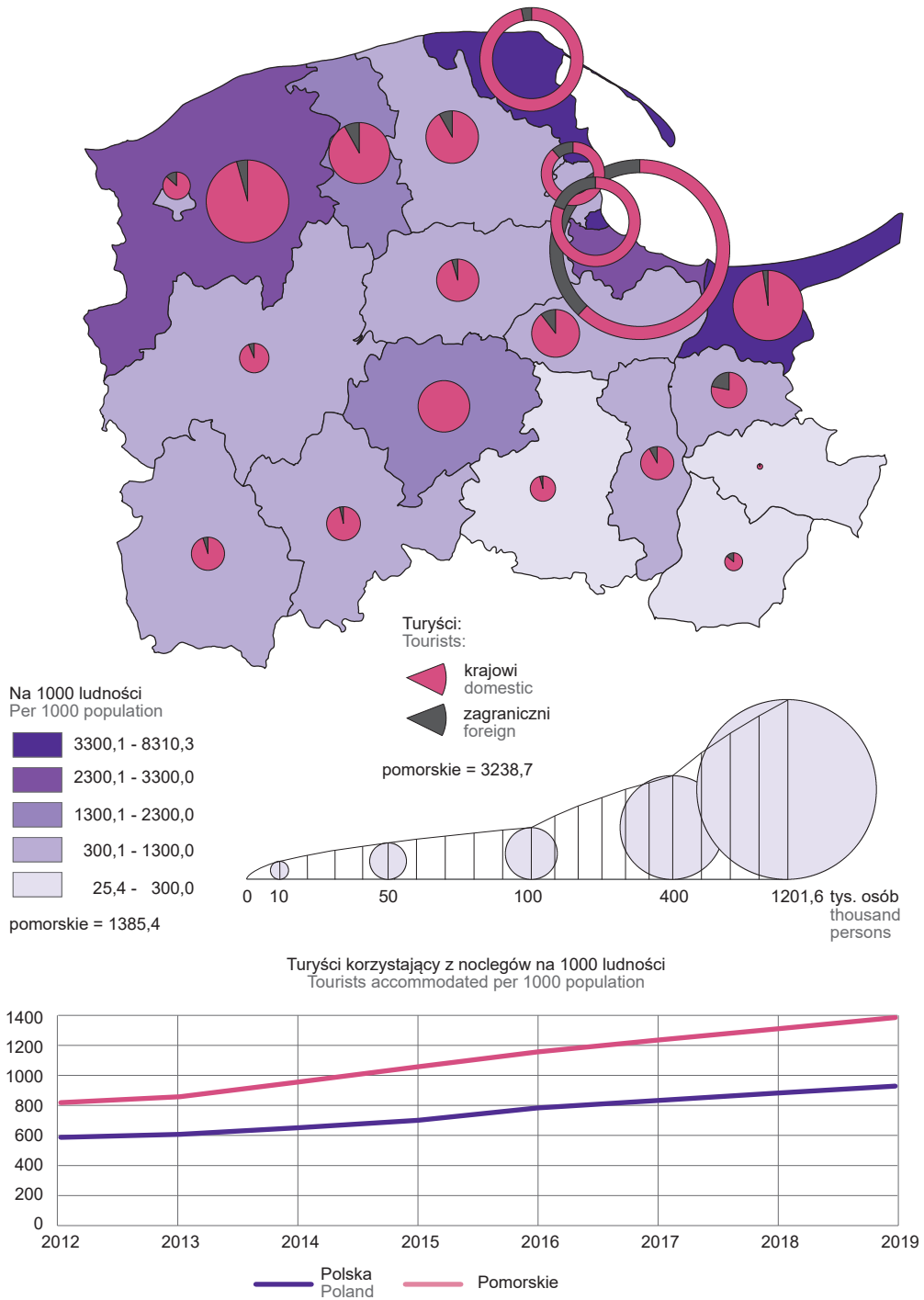
WYKRES 2 (48). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**CHART 2 (48). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.

a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (32). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.

MAP 3 (32). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019

Sport
Sport
TABL. 7 (80). ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE

Stan w dniu 31 grudnia

PHYSICAL EDUCATION ORGANISATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ		PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS			
Jednostki organizacyjne	531	529	138	135	Organisational units
Członkowie	24854	22075	12204	12159	Members
Ćwiczący ^a	23635	23261	11637	15576	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE		SPORTS CLUBS			
Jednostki organizacyjne	626	596	749	710	Organisational units
Członkowie	46987	46147	51617	54552	Members
Ćwiczący	42545	41523	50722	54883	Persons practising sports
mężczyźni	31411	30183	37128	39599	males
kobiety	11134	11340	13594	15284	females
w tym w wieku do 18 lat	31280	30006	36876	40344	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	1183	988	1205	1142	Sports sections
Trenerzy	917	927	1540	1638	Coaches
Instruktorzy sportowi	1012	981	953	948	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	457	409	448	405	Other persons running sports classes

a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

a N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED FIELDS OF SPORT AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS OF SPORT AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka ^a	6	271	251	260	5	7	Acrobatics ^a
Badminton	13	394	171	268	6	9	Badminton
Biathlon ^a	4	78	25	58	2	8	Biathlon ^a
Boks	12	457	88	319	17	10	Boxing
Brydż sportowy	7	459	74	49	4	11	Bridge
Gimnastyka artystyczna	4	354	268	320	12	5	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	3	162	162	158	9	5	Artistic gymnastics
Hokej na lodzie	6	251	23	116	7	3	Ice hockey
Jeździectwo ^a	17	370	225	112	11	25	Equestrian sports ^a
Judo	26	2203	581	2093	47	20	Judo
Kajakarstwo klasyczne	11	213	89	139	9	11	Classic canoeing
Karate ^a	31	2797	1001	2284	26	56	Karate ^a
Kick-boxing	8	169	48	83	4	10	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	6	161	33	40	1	4	Mountain biking
Kolarstwo szosowe	7	192	40	53	2	6	Road cycling
Koszykówka	56	2665	1034	2458	89	33	Basketball
Lekkoatletyka	79	3463	1640	2671	135	58	Athletics
Łucznictwo	3	83	33	73	3	-	Archery
Łyżwiarstwo figurowe	4	261	250	219	8	12	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie ^a	1	20	6	12	2	-	Speed skating ^a
Narciarstwo alpejskie	2	24	12	16	1	1	Alpine skiing
Narciarstwo klasyczne	1	12	2	12	1	-	Nordic skiing
Piłka nożna	260	19033	1422	15217	729	119	Football
Piłka nożna halowa (futsal)	20	567	97	323	16	3	Indoor football
Piłka ręczna	46	2562	1128	2281	84	32	Handball
Piłka siatkowa	107	3933	2366	3371	112	60	Volleyball

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED FIELDS OF SPORT AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	FIELDS OF SPORT AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total number				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Pływanie	30	2062	951	1907	48	31	Swimming
Podnoszenie ciężarów	6	441	9	338	7	6	Weightlifting
Sport lotniczy ^a	7	142	12	9	-	23	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	9	1782	178	63	3	37	Motorsport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	24	2282	260	203	44	156	Sport shooting ^a
Szachy	19	863	172	604	9	33	Chess
Szermierka	3	149	88	128	9	3	Fencing
Tenis	17	456	197	328	18	15	Tennis
Tenis stołowy	53	1120	312	830	30	36	Table tennis
Wioślarstwo	6	211	96	171	9	7	Rowing
Zapasy styl klasyczny	17	456	197	328	18	15	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	53	1120	312	830	30	36	Freestyle wrestling
Żeglarstwo ^a	6	211	96	171	9	7	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A field of sport (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 9 (82). **WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018

As of 31 December

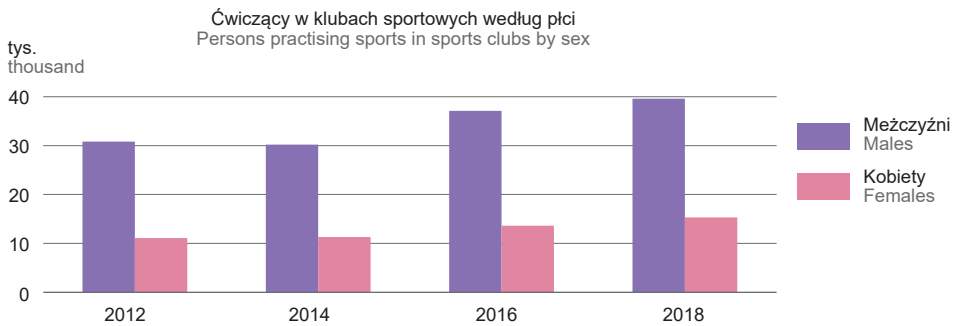
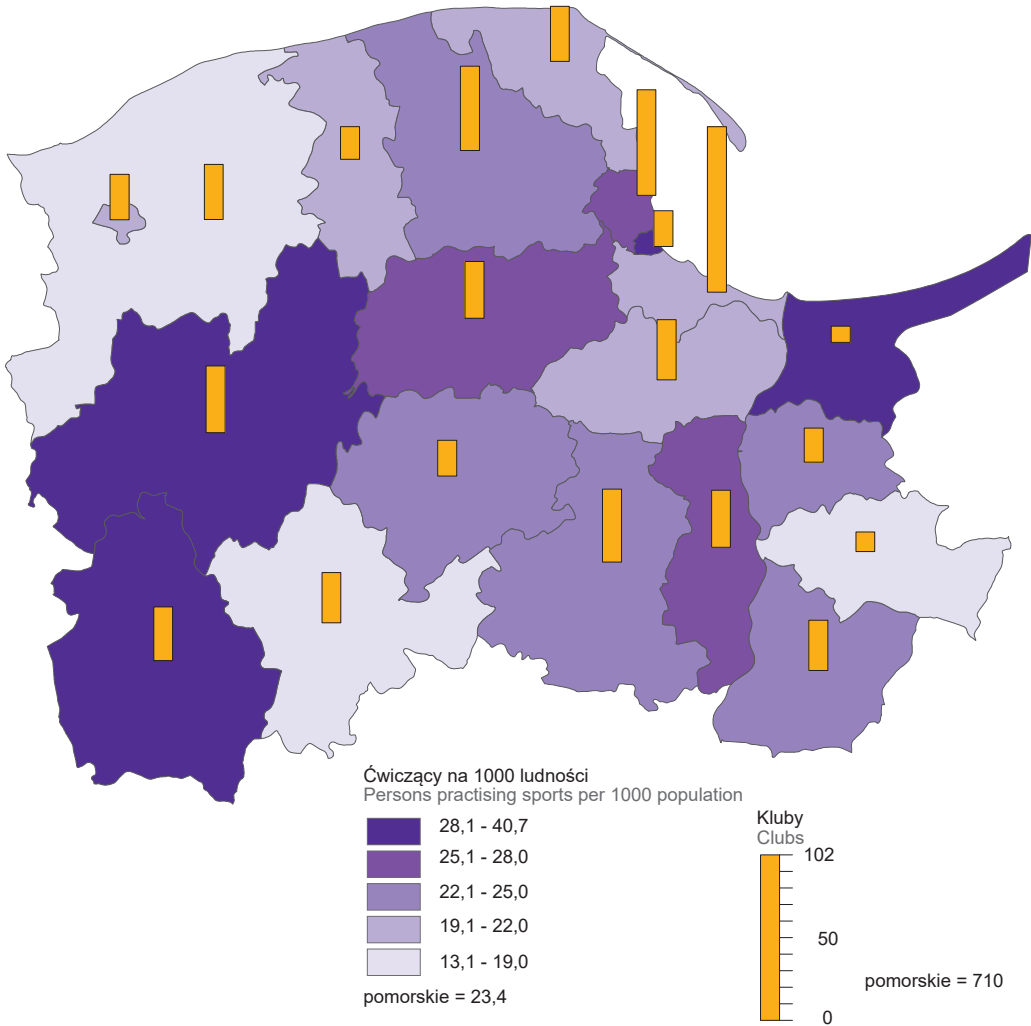
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	121	55	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	48	15	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	435	119	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	433	118	of which football
Boiska do gier małych ^c	226	82	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	76	32	basketball
piłki ręcznej	27	8	handball
piłki siatkowej	45	21	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	270	91	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	186	84	Tennis courts
Hale sportowe	72	52	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	88	25	Gyms ^d
Pływalnie	27	14	Swimming pools
Tory sportowe	15	3	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	19	5	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gym.

MAPA 4 (33). KLUBY SPORTOWE W 2018 R.

MAP 4 (33). SPORTS CLUBS IN 2018

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne Chapter XI. Science and technology. Information society

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (83). **PODMIOTY, STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a

ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	102	249	340	395	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	35	56	58	63	of which dedicated research entities
instytuty ^b	•	5	5	4	institutes ^b
uczelnie ^b	14	16	14	15	higher education institutions ^b
pozostałe	•	35	39	44	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	•	•	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	•	107	144	172	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	50	103	139	166	of which manufacturing
Budownictwo	•	7	•	•	Construction
Usługi ^c	48	135	186	211	Services ^c

B. STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w %				
	in %				
OGÓŁEM	74,1	63,7	78,9	73,5	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	74,2	63,2	82,8	74,0	of which dedicated research entities
instytuty ^b	75,9	55,9	94,6	96,4	institutes ^b
uczelnie ^b	72,5	66,3	80,1	72,0	higher education institutions ^b
pozostałe	79,9	73,6	82,1	68,9	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	•	•	• Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	73,0	69,9	76,9	79,0	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	73,0	69,9	77,3	79,0	of which manufacturing
Budownictwo	•	•	•	•	• Construction
Usługi ^c	74,4	61,8	80,4	72,1	Services ^c

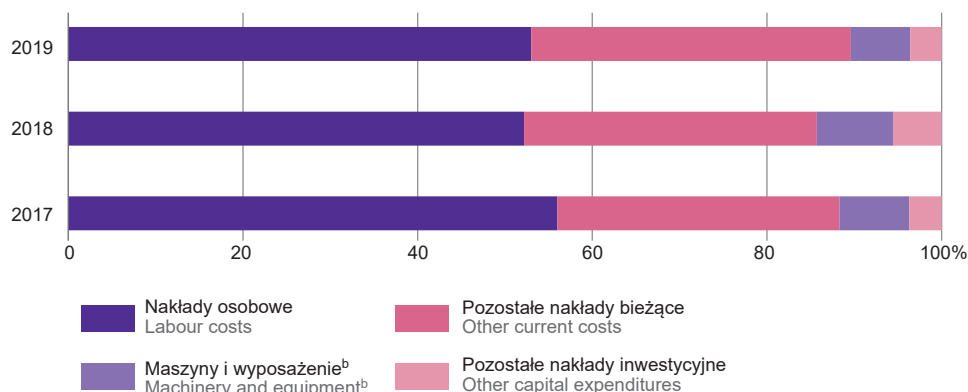
C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ

EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	488,4	1156,1	1748,0	2287,9	TOTAL
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	279,6	564,4	492,1	911,4	of which dedicated research entities
instytuty ^b	•	194,6	•	•	institutes ^b
uczelnie ^b	147,0	274,2	336,1	604,8	higher education institutions ^b
pozostałe	•	95,6	•	•	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	-	-	•	•	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	•	•	522,3	485,7	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	102,5	246,0	519,6	472,6	of which manufacturing
Budownictwo	•	•	•	•	Construction
Usługi ^c	382,4	899,5	1209,4	1790,7	Services ^c

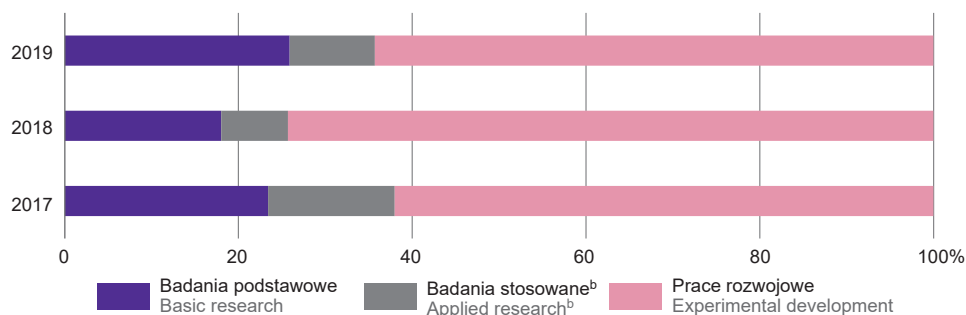
a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes to the chapter, item 1 on pages 192. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (49). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW
CHART 1 (49). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (50). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R
CHART 2 (50). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

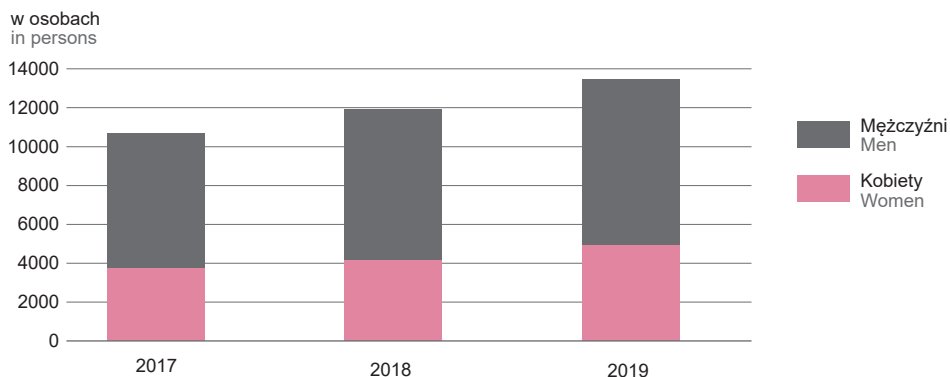
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

TABL. 2 (84). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELDS OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł				
	in million PLN				
O G Ó Ł E M	488,4	1156,1	1748,0	2287,9	T O T A L
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	189,5	441,1	851,6	1037,9	Natural sciences
Nauk inżynieryjnych i technicznych	196,2	420,8	462,4	586,5	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	71,7	220,0	315,4	461,5	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	•	7,4	14,9	21,9	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	16,2	44,7	68,9	120,7	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	•	22,3	34,8	59,5	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (51). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (51). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Including all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL ATTAINMENT LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of educational attainment level					SPECIFICATION	
		wyższym tertiary				pozostali others		pozostałym other
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of					
			doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2018	11944	575	1263	2664	6376	1066	TOTAL
	2019	13481	602	1342	2895	7326	1316	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		6795	574	1321	2677	1906	317	of which dedicated research entities
instytuty ^c		516	30	65	160	205	56	institutes ^c
uczelnie ^c		5846	531	1252	2447	1418	198	higher education institutions ^c
pozostałe		433	13	4	70	283	63	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		16	-	-	•	10	•	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		2276	10	6	99	1715	446	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		2211	10	6	98	1673	424	of which manufacturing
Budownictwo		59	-	-	•	44	•	Construction
Usługi ^d		11130	592	1336	2795	5557	850	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

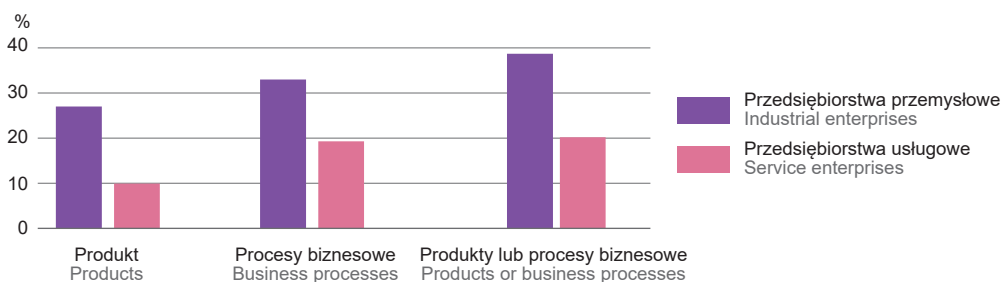
a In persons; including all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree, which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes to the chapter, item 1 on page 192. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (86). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019				SPECIFICATION
	ogółem total	badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostali personel pomocniczy other supporting staff		
O G Ó Ł E M	8505	8835	7235	1207	393	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	3980	3950	3246	524	180	of which dedicated research entities
instytuty ^b	495	429	268	124	37	institutes ^b
uczelnie ^b	3265	3212	2750	345	117	higher education institutions ^b
pozostałe	219	309	228	55	26	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	•	12	8	•	•	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	1423	1667	1275	258	134	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	•	1652	1266	254	131	of which manufacturing
Budownictwo	•	36	33	•	•	Construction
Usługi ^c	7048	7120	5920	946	255	Services ^c

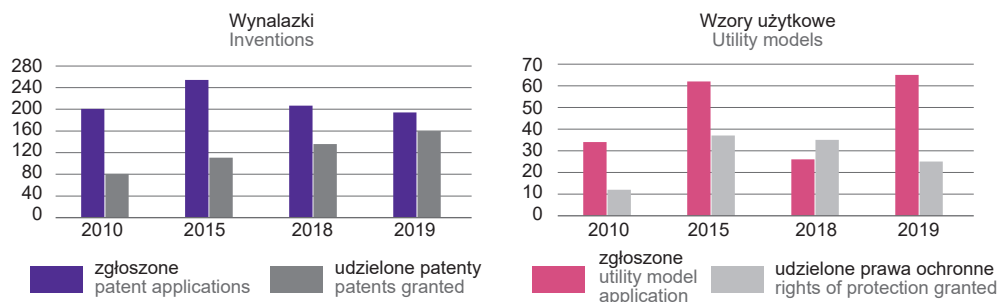
a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 192. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In full-time equivalents (FTE). b See general notes to the chapter, item 1 on page 192. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (52). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**CHART 4 (52). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b**

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. b W % w liczby przedsiębiorstw ogółem.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (53). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**CHART 5 (53). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 5 (87). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSE OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	•	8,6	10,5	17,8	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	9,6	9,5	14,7	15,1	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	•	•	16,3	15,4	Enterprises using open data

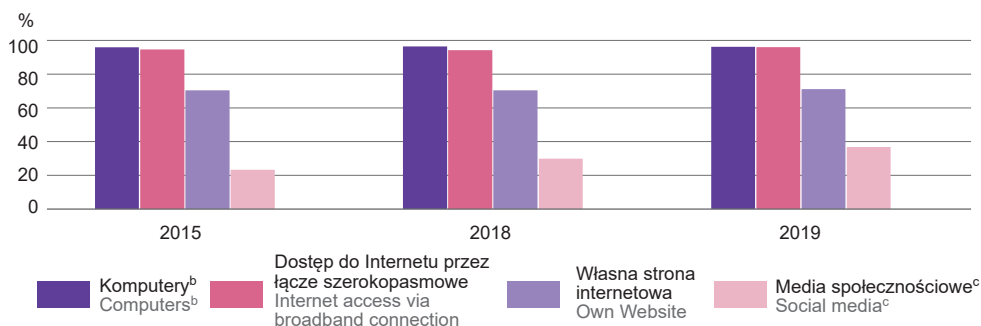
a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 6 (54). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

CHART 6 (54). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

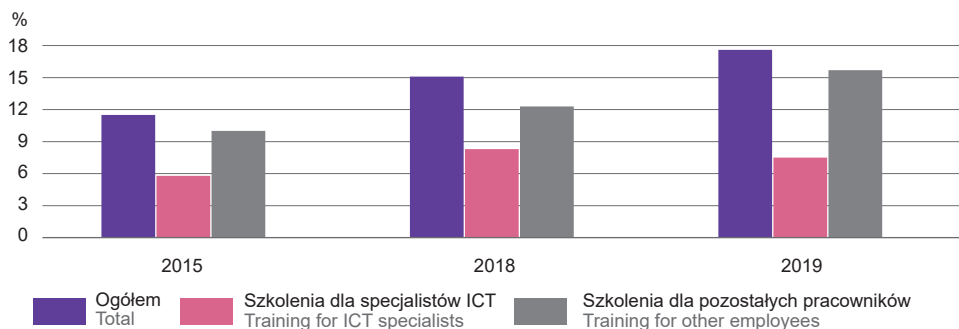

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2015, including smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (55). PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOSZĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT

CHART 7 (55). ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES

Dział XII. Ceny

Chapter XII. Prices

TABL. 1 (88). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	59,49	70,28	76,27	74,37	wheat
żyta	44,88	52,93	61,42	59,06	rye
jęczmienia	47,03	58,00	66,80	65,63	barley
owsa i mieszanek zbożowych	34,77	50,89	65,84	61,59	oats and cereal mixed
pszenżyta	47,66	56,62	68,33	64,04	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	34,43	43,47	47,54	55,83	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	37,64	46,19	53,74	64,55	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	11,48	11,44	11,47	11,30	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	125,41	148,09	152,38	154,11	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	404,58	578,26	780,98	838,83	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,50	6,14	6,50	6,08	cattle (excluding calves)
cielęta	7,56	9,67	13,19	11,21	calves
trzoda chlewna	3,97	4,44	4,39	5,35	pigs
Mleko krowie – za 1 l	1,04	1,09	1,32	1,32	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0,19	0,21	0,22	0,23	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (89). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	63,73	73,15	85,22	97,38	wheat
żyta	69,06	54,78	59,39	126,67	rye
jęczmienia	62,71	73,43	81,44	84,65	barley
owsa	53,26	56,68	67,86	93,58	oats
pszenżyta	67,50	76,11	75,00	81,67	triticale
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	98,40	90,44	109,05	192,63	Edible potatoes (excluding early kinds) – per dt
Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	141,59	116,67	•	•	Livestock – piglet – per head
Jaja kurze – za 1 szt.	0,50	0,69	0,77	0,75	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (56). WSKAŹNIK CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

CHART 1 (56). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Rok poprzedni=100
Previous year=100

Dział XIII. Rolnictwo
Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (90). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2010	750174	615755	T O T A L
	2015	759909	637787	
	2018	750770	648092	
	2019	757218	652654	
W dobrej kulturze rolnej		752751	650281	In good agricultural condition
Pod zasiewami		608162	514068	Sown area
Grunty ugorowane		12559	11603	Fallow land
Uprawy trwałe		3949	3066	Permanent crops
Ogrody przydomowe		427	427	Kitchen gardens
Łąki trwałe		105531	100803	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		22123	20314	Permanent pastures
Pozostałe		4467	2373	Others

^a Według siedziby użytkownika.

^a By residence of the holder.

TABL. 2 (91). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH

Stan w czerwcu

FARMS BY AREA GROUPS

As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms									Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent								ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more		
		OGÓŁEM TOTAL									
2010	41,1	1,8	12,6	21,7	22,5	15,2	8,5	12,8	4,9	20,90	18,24
2013	40,0	1,8	12,6	21,7	21,2	15,1	8,2	13,8	5,6	21,22	18,48
2016	39,0	2,4	11,1	21,3	23,4	14,7	7,9	13,2	6,0	20,87	18,56
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS											
2010	40,9	1,8	12,7	21,8	22,6	15,3	8,5	12,8	4,5	17,28	15,06
2013	39,7	1,8	12,7	21,8	21,3	15,1	8,2	13,9	5,2	18,30	15,94
2016	38,8	2,4	11,2	21,4	23,5	14,8	8,0	13,2	5,6	18,22	16,03

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (92). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE

ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	348	12048	300	10506
2015	642	21988	95	2878
2018	441	14675	99	5299
2019	448	17496	77	3318

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (93). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
	w ha in ha					
O G Ó Ł E M	567933	598626	602870	608162	514068	T O T A L
w tym:						of which:
Zboża	405421	392104	422859	412976	359585	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	342216	340470	363036	348534	301885	basic cereals
pszenica	135647	153735	174418	165130	132888	wheat
żyto	56183	51386	49340	60631	57543	rye
jęczmień	43324	32837	51706	38079	33827	barley
owies	36620	24634	29315	25587	24717	oats
pszenżyto	70444	77878	58257	59107	52910	triticale
mieszkanki zbożowe	49575	34994	41204	42434	42196	cereal mixed
kukurydza na ziarno	4042	8336	9291	12615	6479	maize for grain
Ziemniaki	20707	17693	21824	21410	16450	Potatoes
Buraki cukrowe	9870	9211	9260	9024	7036	Sugar beets
Rzepak i rzepik	73303	77384	61494	79853	58462	Rape and turnip rape

TABL. 5 (94). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	1586309 ^b	1651593	1477626	1669550	1344702	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	1397868 ^b	1495053	1311557	1467814	1185289	basic cereals
pszenica	749540 ^b	850744	795908	873667	657096	wheat
żyto	173294 ^b	158452	125000	180944	166875	rye
jęczmień	144911 ^b	120702	148361	125563	105003	barley
owies	90201 ^b	74718	62767	65772	63028	oats
pszenżyto	239922 ^b	290437	179522	221869	193286	triticale
mieszkanki zbożowe	137878 ^b	104752	97739	113984	113108	cereal mixed
Ziemniaki	526039	460573	563852	612623	429345	Potatoes
Buraki cukrowe	575960 ^b	522738	699920	669641	546040	Sugar beets
Rzepak i rzepik	202354 ^b	225157	156678	236305	172575	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	440179 ^b	512024	323544	387493	379029	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	39,6	42,1	34,9	40,4	37,4	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	41,3	43,9	36,1	42,1	39,3	basic cereals
pszenica	52,6	55,3	45,6	52,9	49,4	wheat
żyto	29,9	30,8	25,3	29,8	29,0	rye
jęczmień	35,9	36,8	28,7	33,0	31,0	barley
owies	29,9	30,3	21,4	25,7	25,5	oats
pszenżyto	35,7	37,3	30,8	37,5	36,5	triticale
mieszkanki zbożowe	29,8	29,9	23,7	26,9	26,8	cereal mixed
Ziemniaki	258	260	258	286	261	Potatoes
Buraki cukrowe	581	568	756	742	776	Sugar beets
Rzepak i rzepik	28,8	29,1	25,5	29,6	29,5	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	44,6	45,6	31,0	36,7	37,0	Meadow hay

a Przeciętne roczne. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Annual averages. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 6 (95). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
OGÓŁEM	7335	7592	8258	7179	TOTAL
Kapusta	617	665	685	670	Cabbages
Kalafiory	130	125	130	130	Cauliflowers
Cebula	225	248	292	270	Onions
Marchew jadalna	872	990	1177	910	Carrots
Buraki ćwikłowe	229	282	303	290	Beetroots
Ogórki	354	385	390	390	Cucumbers
Pomidory	70	62	65	65	Tomatoes
Pozostałe ^b	4837	4835	5216	4454	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	112225	121496	144686	118360	TOTAL
Kapusta	22233	24460	26124	25125	Cabbages
Kalafiory	2405	2275	2340	2340	Cauliflowers
Cebula	4304	4430	5148	4644	Onions
Marchew jadalna	28455	29932	47253	29120	Carrots
Buraki ćwikłowe	5593	6448	6772	6525	Beetroots
Ogórki	4608	5390	5460	5460	Cucumbers
Pomidory	735	911	871	871	Tomatoes
Pozostałe ^b	43892	47650	50718	44275	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	360	368	381	375	Cabbages
Kalafiory	185	182	180	180	Cauliflowers
Cebula	191	179	176	172	Onions
Marchew jadalna	326	302	402	320	Carrots
Buraki ćwikłowe	244	229	223	225	Beetroots
Ogórki	130	140	140	140	Cucumbers
Pomidory	105	147	134	134	Tomatoes
Pozostałe ^b	91	99	97	99	Others ^b

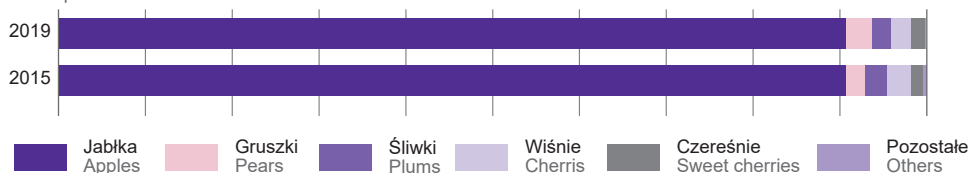
a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.
a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (57). ZBIORY OWOCÓW

CHART 1 (57). FRUIT PRODUCTION

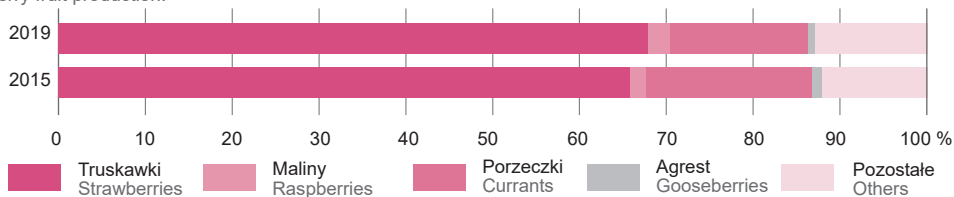
Zbiory owoców z drzew owocowych:

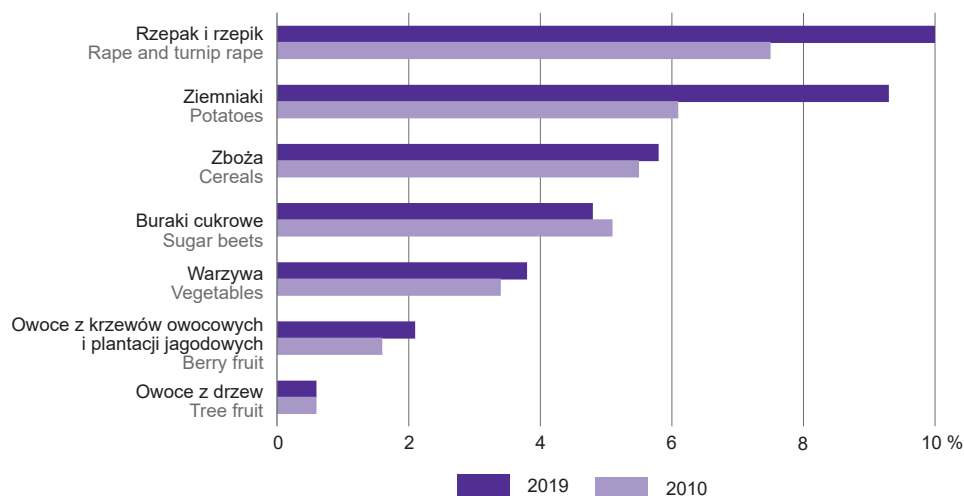
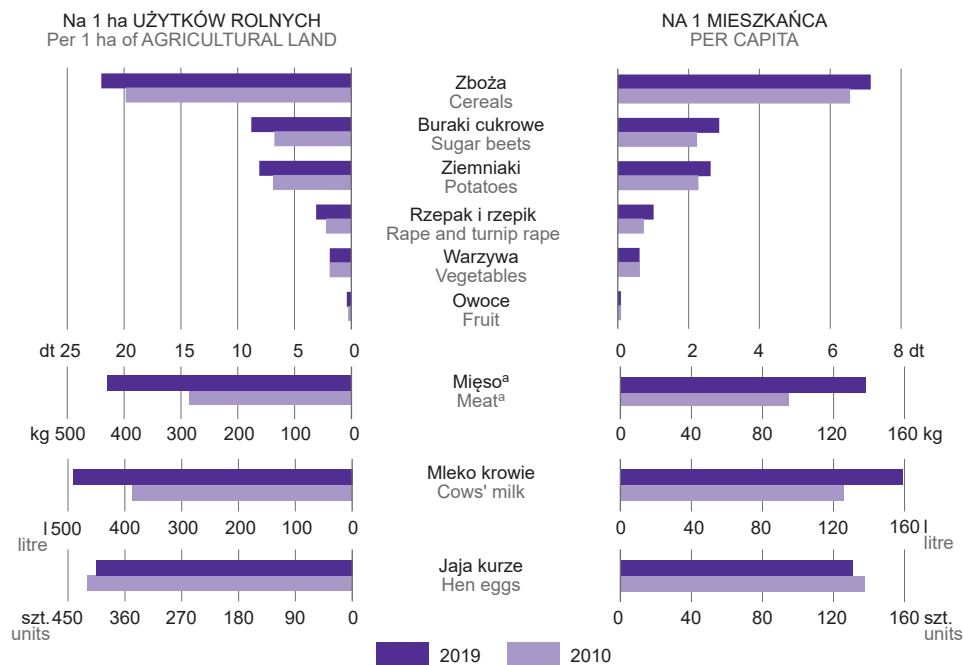
Tree fruit production:

Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:

Berry fruit production:

WYKRES 2 (58). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH
CHART 2 (58). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (59). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
CHART 3 (59). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (96). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS AND SHEEP

As of June

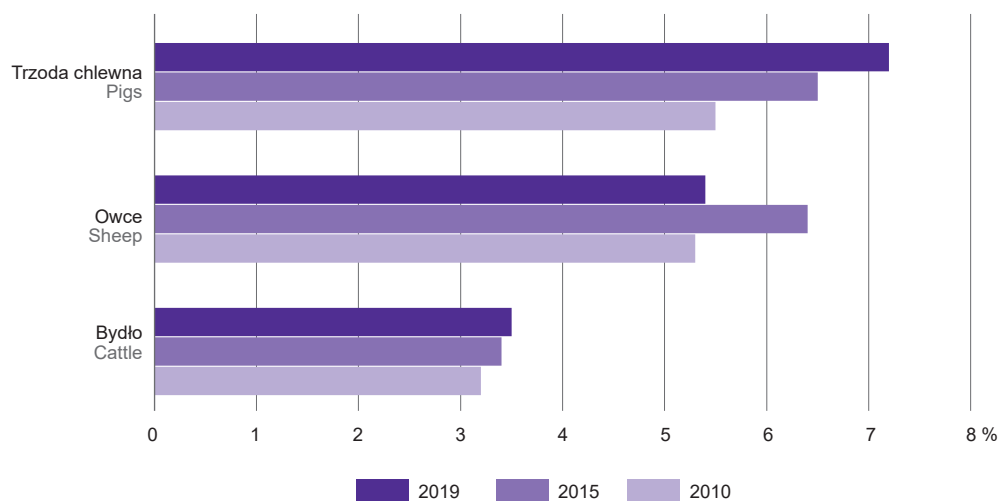
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	195339	204312	213598	219400	177592	191739	203975	207528	Cattle
w tym krowy	75718	72768	73328	71553	67383	66884	68620	65976	of which cows
Trzoda chlewna	845108	761614	772370	771934	609016	415365	440938	429026	Pigs
w tym lochy	90706	73563	70035	61048	58578	36514	32847	23035	of which sows
Owce	17217	14618	16259	14700	15871	13977	15828	14118	Sheep
w tym maciorki	9900	8784	9490	7583	8786	8160	9075	7340	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	298424	288932	298191	302642	248468	226681	240585	241504	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	26,0	26,9	28,5	29,0	28,8	30,1	31,5	31,8	Cattle
w tym krowy	10,1	9,6	9,8	9,4	10,9	10,5	10,6	10,1	of which cows
Trzoda chlewna	112,7	100,2	102,9	101,9	98,9	65,1	68,0	65,7	Pigs
w tym lochy	12,1	9,7	9,3	8,1	9,5	5,7	5,1	3,5	of which sows
Owce	2,3	1,9	2,2	1,9	2,6	2,2	2,4	2,2	Sheep
w tym maciorki	1,3	1,2	1,3	1,0	1,4	1,3	1,4	1,1	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	39,8	38,0	39,7	40,0	40,4	35,5	37,1	37,0	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

In 2015, the calculation was made using horse stock as of 2013, in 2018 and in 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (60). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGLÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**

CHART 4 (60). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP

TABL. 8 (97). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	217,5	292,7	336,8	325,7	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	207,5	279,2	321,3	310,7	meat and fats
wołowe	13,2	15,3	18,6	18,0	beef
cielęce	0,2	0,1	-0,0	-0,0	veal
wieprzowe	134,5	168,2	197,9	189,8	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	0,0	0,0	0,0	0,0	horseflesh
drobiowe	58,3	93,5	102,4	100,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,1	2,0	2,2	2,0	goat and rabbit ^b
podroby	10,0	13,5	15,5	15,0	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	289,9	385,2	448,6	430,1	T O T A L

a W wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight. b Including game.

TABL. 9 (98). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

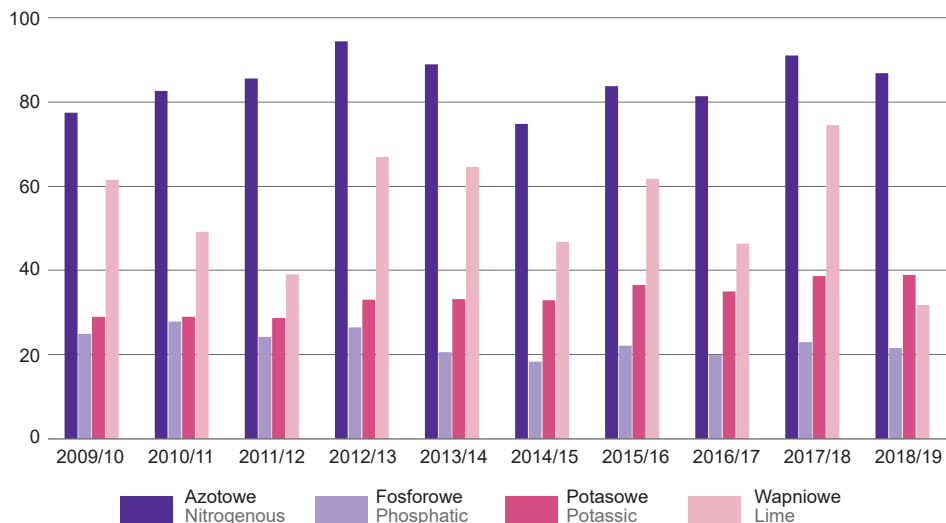
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	286,2	350,4	363,5	371,8	321,9	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	38,1	46,1	48,4	49,1	49,3	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4096	4992	5027	5119	4782	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	311,5	235,8	416,7	307,4	306,1	Eggs production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt.	205	174	216	154	179	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

TABL. 10 (99). CIĄGNIKI ROLNICZE
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

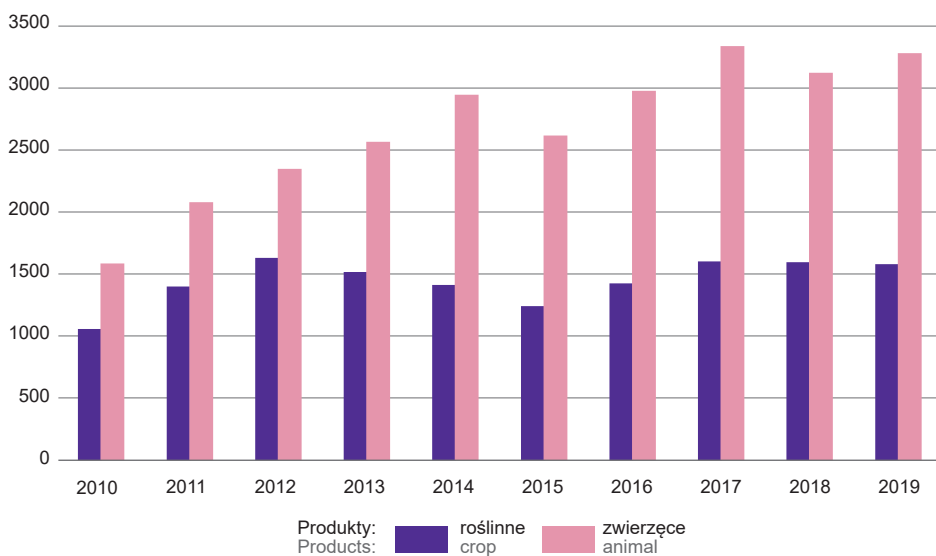
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total		W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	46517	44843	In units
	2013	46590	45428	
	2016	48158	46826	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	16,1	13,7	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	15,8	13,9	
	2016	15,0	13,3	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
 N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (61). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK
CHART 5 (61). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

 na 1 ha użytków rolnych w kg
 per 1 ha of agricultural land in kg

 a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
 a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (62). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)
CHART 6 (62). VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

 na 1 ha użytków rolnych w zł
 per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (100). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Zboża w t	683137	740109	1017986	920999	680927	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	663143	717538	956202	864226	644776	of which basic cereals
pszenica	468773	447180	721103	623610	447910	wheat
żyto	64462	105215	90434	102711	88016	rye
jęczmień	57019	42979	34641	46942	39205	barley
owies i mieszanki zbożowe	20267	18428	37970	24124	20108	oats and cereal mixed
pszenżyto	52622	103736	72054	66839	49537	triticale
Ziemniaki w t	222628	231250	286663	287793	116361	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	504206	540931	710047	706569	582969	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	166481	148502	97713	143779	83431	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	40593	45200	36429	46356	39672	Vegetables in tonnes
Owoce w t	16488	18622	8048	16269	13790	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	244598	377665	437339	417615	356304	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	20023	24268	31760	29613	28346	cattle (excluding calves)
cielęta	48	25	34	36	0	calves
trzoda chlewna	148261	222572	272010	256372	197370	pigs
owce	157	197	317	317	319	sheep
konie	27	39	14	13	13	horses
drób	76082	130564	133204	131264	130259	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	179623	278002	329031	314223	266806	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	232805	310824	319071	328841	279791	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	23149	39640	50507	54892	53430	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 12 (101). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ**
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni=100				previous year=100				
Produkcja globalna	107,2	94,9	108,6	96,4	108,2	97,0	108,3	94,5	Gross output
roślinna	97,8	92,3	110,0	90,9	99,6	91,3	106,0	93,1	crop
zwierzęca	118,1	97,4	107,4	101,0	117,8	101,9	110,0	95,5	animal
Produkcja końcowa	108,6	94,7	113,4	94,3	108,4	98,0	112,9	91,7	Final output
roślinna	95,9	90,1	123,9	84,1	95,0	90,5	118,9	84,9	crop
zwierzęca	118,7	97,7	107,6	100,9	118,5	102,4	110,2	95,3	animal
Produkcja towarowa	106,5	96,2	108,1	100,6	105,0	102,2	106,0	99,4	Market output
roślinna	97,3	92,1	109,5	99,5	92,6	98,6	97,4	108,7	crop
zwierzęca	113,8	98,4	107,3	101,1	114,4	103,9	110,0	95,7	animal

TABL. 13 (102). GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

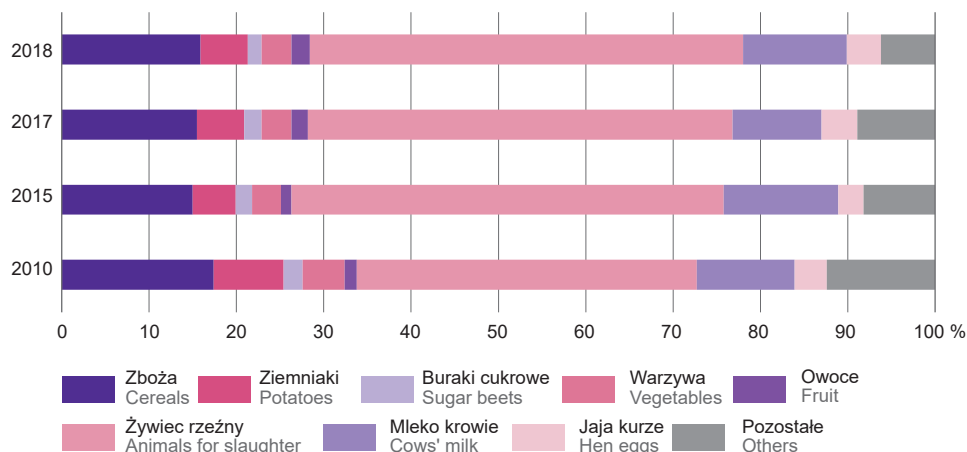
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	54,1	47,2	45,8	45,4	Crop output
Zboża	20,9	21,9	20,1	17,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	19,0	20,0	17,8	15,6	of which basic cereals
w tym: pszenica	10,7	12,2	10,6	10,1	of which: wheat
żyto	1,9	1,9	2,1	1,3	rye
jęczmień	2,1	1,5	1,6	1,6	barley
Ziemniaki	7,8	5,2	6,2	6,1	Potatoes
Przemysłowe	8,0	7,8	7,1	6,3	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,6	1,5	1,6	1,3	of which sugar beets
Warzywa	4,6	2,7	3,3	3,2	Vegetables
Owoce	1,2	0,7	1,8	1,7	Fruit
Siano łąkowe	2,2	1,4	1,3	0,8	Meadow hay
Pozostałe	9,4	7,5	6,0	10,0	Others
Produkcja zwierzęca	45,9	52,8	54,2	54,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	30,7	38,6	40,6	40,3	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,3	3,7	4,1	4,4	cattle (excluding calves)
cielęta	0,1	0,0	0,0	0,0	calves
trzoda chlewna	19,1	22,9	26,5	26,2	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	8,2	11,8	10,0	9,6	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,9	0,2	0,5	-0,4	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	9,2	10,7	9,0	10,1	Cows' milk
Jaja kurze	3,3	2,5	3,8	3,9	Hen eggs
Obornik	1,2	0,8	0,0	0,7	Manure
Pozostałe	0,6	0,0	0,3	0,0	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (63). TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)

CHART 7 (63). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo
Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (103). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 grudnia

FOREST LAND

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	680482	683476	684836	684670	T O T A L in ha
Lasy	662728	665810	667103	667065	Forests
Publiczne	589105	589292	589562	589835	Public
własność Skarbu Państwa	585749	585837	586161	586457	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	571414	572529	572738	573033	managed by the State Forests
parki narodowe	9788	9845	9848	9850	national parks
własność gmin ^a	3355	3335	3323	3298	gmina ^a owned
pozostałe	-	120	78	81	other
Prywatne	73623	76518	77541	77229	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	17754	17666	17733	17605	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	36,2	36,4	36,4	36,4	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	38,7	38,9	39,0	39,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

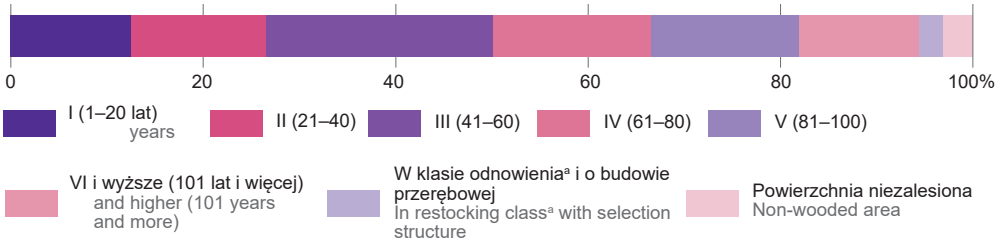
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the basis of the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (64). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (64). FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

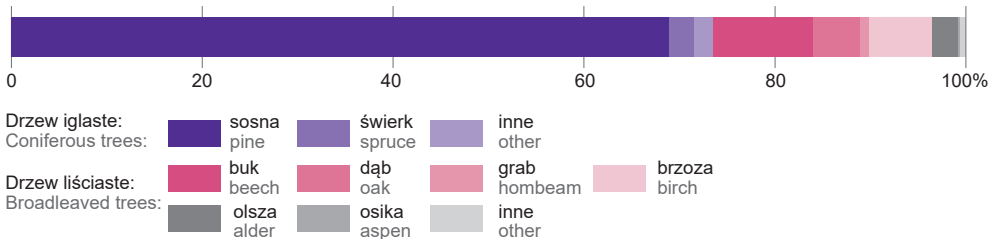

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

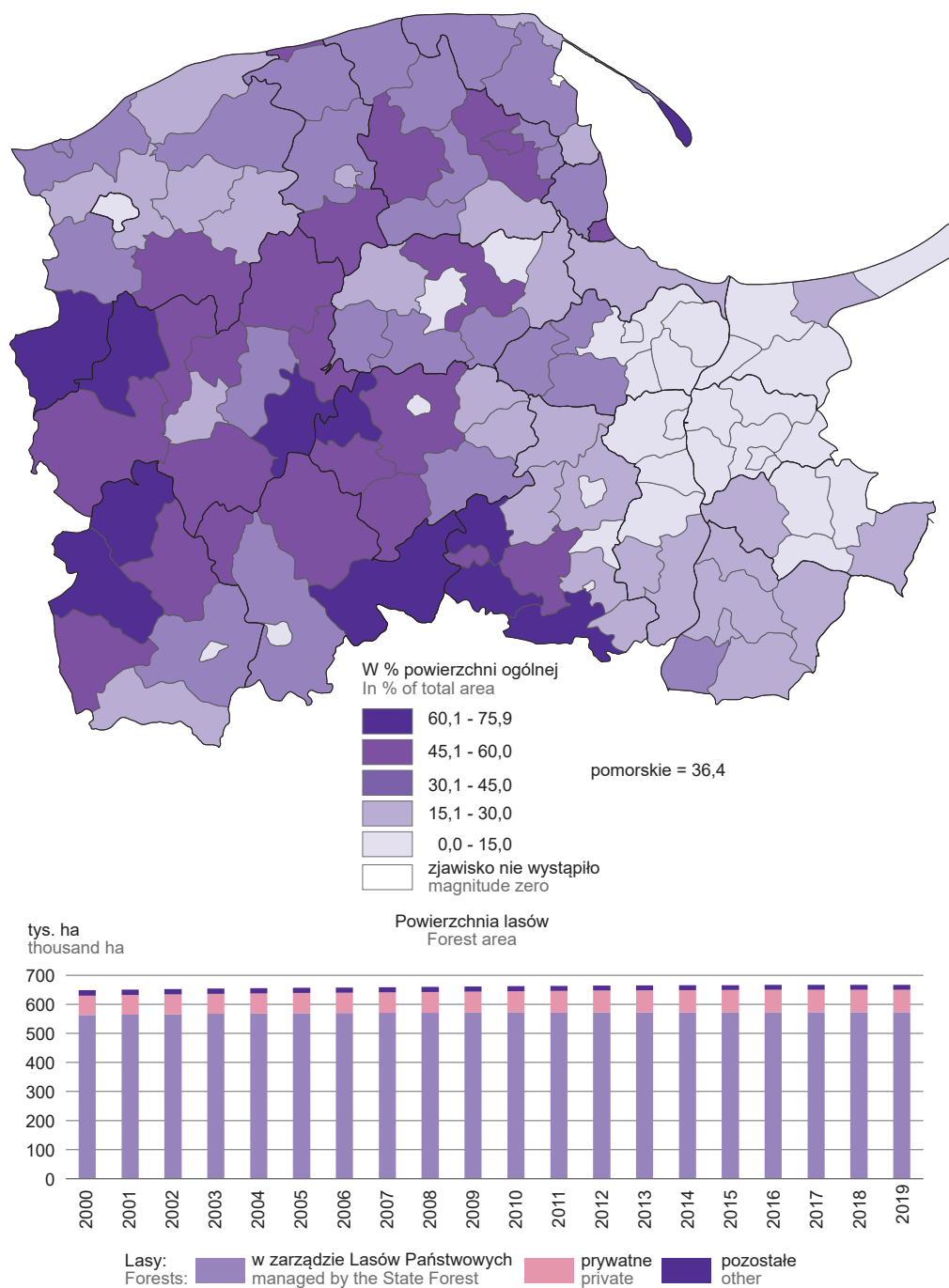
WYKRES 2 (65). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (65). FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

MAPA 1 (34). LASY W 2019 R.

MAP 1 (34). FORESTS IN 2019

TABL. 2 (104). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**

RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	las publiczne public forests		las prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia i zalesienia	3418	4564	4571	8426	7641	7637	785	Renewals and afforestation
odnowienia	2969	4441	4463	8289	7532	7530	757	renewals
sztuczne ^b	2754	4049	3960	7641	6884	6882	757	artificial ^b
naturalne	215	392	503	648	648	648	-	natural
zalesienia ^c	449	123	108	136	109	107	28	afforestation ^c
Poprawy i uzupełnienia	325	260	178	304	302	299	2	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	16529	18884	17752	17891	17177	17123	714	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	38688	44040	30861	34220	31659	31565	2561	Area covered by thinnings

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzystadnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

WYKRES 3 (66). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**

CHART 3 (66). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

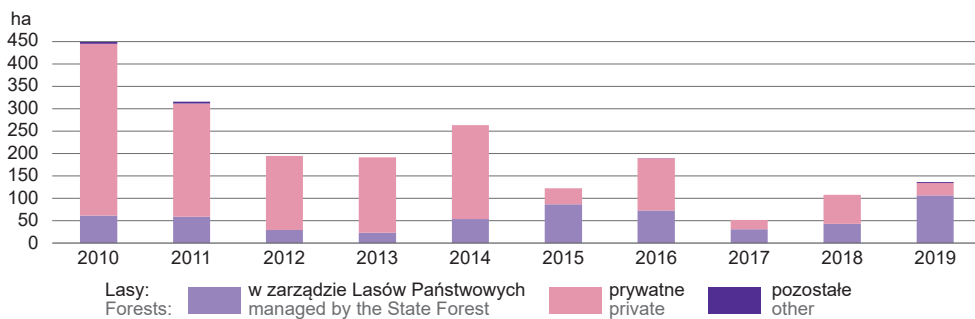
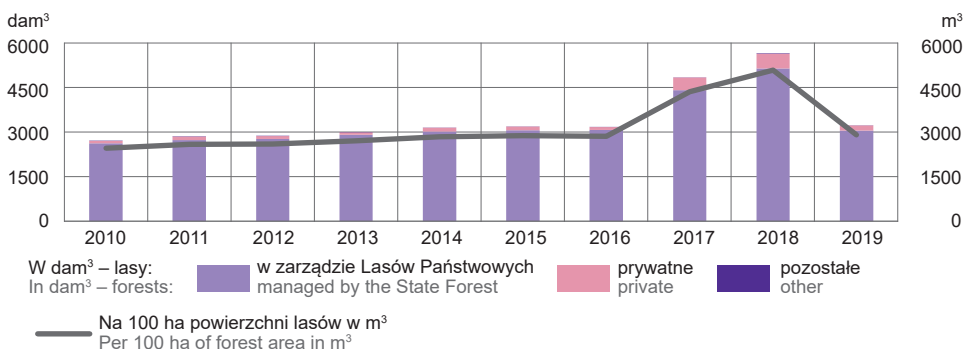
WYKRES 4 (67). **POZYSKANIE DREWNA (grubizna)**

CHART 4 (67). TIMBER REMOVALS

TABL. 3 (105). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	2940	3377	5844	3450	3279	3277	172	T O T A L in dam³
Grubizna	2712	3192	5654	3229	3058	3056	172	Timber
Grubizna iglasta	2132	2549	4802	2567	2409	2408	158	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	940	1040	1752	1070	1037	1037	30	of which large-size wood
Grubizna liściasta	580	643	852	662	649	648	13	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	191	213	234	214	212	212	2	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	228	185	190	221	221	221	-	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	44	25	11	9	9	9	-	Slash for industrial purposes
Opałowe	184	159	179	212	212	212	-	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	409,3	479,4	847,6	484,1	518,4	521,1	222,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (106). **SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZINY ŁOWNEJ**
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in tonnes				
Owoce leśne	2504	2274	569	698	Forest fruits
Grzyby leśne	1227	906	555	1523	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	519	934	831	1080	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (107). **POŻARY W LASACH**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	277	431	424	400	Number of fires
w tym: podpalenia	57	96	101	90	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	107	162	112	122	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	53,17	67,26	58,18	95,28	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	21,60	23,96	17,44	13,69	of which: arsons
nieostrożność dorosłych	16,48	23,09	6,76	22,00	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,19	0,16	0,14	0,24	Average forest area burned by a fire in ha

Źródło: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

Source: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

**TABL. 6 (108). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**

Stan w dniu 10 marca

CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS

As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	132	132	133	134	number ^a
członkowie ^b	3322	7227	7596	7699	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	308	306	306	306	number
powierzchnia w tys. ha	1556,5	1640,6	1637,8	1636,5	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	588,1	628,8	629,1	629,2	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (109). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a

Stan w dniu 10 marca

MAJOR GAME SPECIES^a

As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	54	242	325	409	Moose
Daniele	959	1823	1449	1403	Fallow deer
Mufłony	132	51	39	30	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	14,0	20,1	29,0	25,4	Deer
Sarny	52,1	59,4	64,9	60,9	Roe deer
Dziki	17,0	19,1	8,4	7,2	Wild boars
Lisy	11,7	12,8	12,1	11,8	Foxes
Zajęce	16,3	27,6	35,2	36,9	Hares
Bażanty	5,7	7,0	6,0	7,1	Pheasants
Kuropatwy	8,1	7,3	7,9	8,2	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (110). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄTCULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt. in heads				
Daniele	240	522	385	422	Fallow deer
Jelenie	4888	9705	8788	7804	Deer
Sarny	9906	13369	12186	10602	Roe deer
Dziki	16571	22232	20730	20508	Wild boars
Lisy	7526	7578	6794	6423	Foxes
Zające	298	123	85	94	Hares
Bażanty	580	1091	603	532	Pheasants
Kuropatwy	1	-	-	-	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo Chapter XV. Industry and construction

TABL. 1 (111). PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a

SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

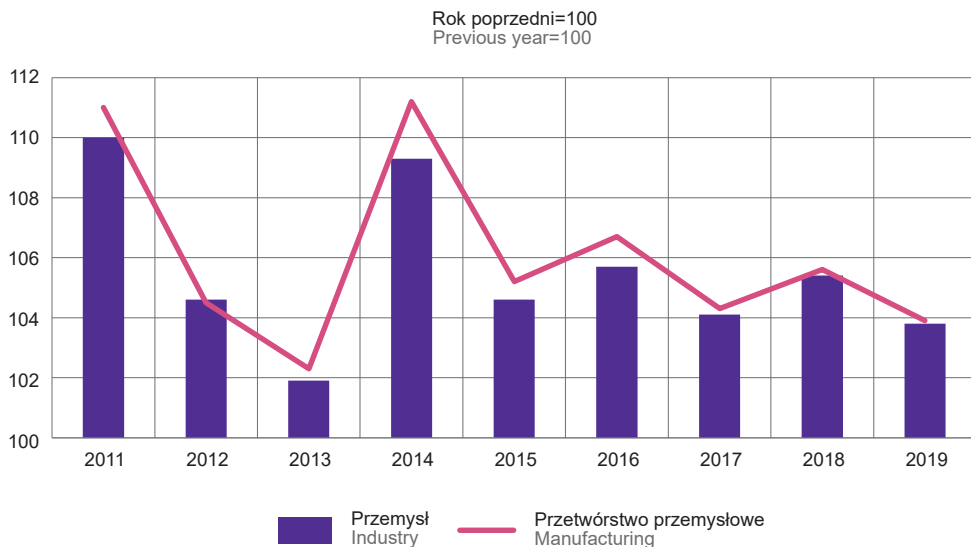
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		2018=100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM TOTAL	58892,3	76118,2	92476,4	95825,7	100,0	103,8
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	481,6	561,9	•	672,9	0,7	103,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	52558,2	69667,6	85730,0	88423,7	92,3	103,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	4736,6	4511,4	•	4638,3	4,8	96,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1115,9	1377,3	1629,8	2090,7	2,2	122,6

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (68). DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD
(ceny stałe^b)

CHART 1 (68). INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY PKD SECTIONS
(constant prices^b)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3 na str. 196.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes to the chapter, item 3 on page 196.

TABL. 2 (112). PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w produkcji krajowej w % share in domestic production in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in post-slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	6,6	3,8	3,9	3,8	1,8	cattle and calves
trzody chlewnej	82,0	103,3	145,7	135,2	10,2	pigs
Mięso drobiowe w tys. t	75,8	78,8	83,8	79,5	2,6	Poultry meat in thousand tonnes
Wędliny ^c (w tym kielbasy) w tys. t	13,4	18,8	18,3	15,5	2,0	Cured meats products ^c (including sausages) in thousand tonnes
Konserwy rybne w tys. t	47,0	52,8	61,1 ^d	59,8	88,7	Canned fish in thousand tonnes
Produkty stosowane w żywieniu zwierząt hodowlanych w tys. t	171,4	204,3	282,2	292,4	2,6	Products used to feed livestock in thousand tonnes
Pieczyno świeże ^e w tys. t	85,0	84,9	79,8	73,3	5,0	Fresh bread ^e in thousand tonnes
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^f w mln par	1,0	0,6	0,5	1,2	12,0	Footwear with leather uppers ^f in million pairs
Tarcica iglasta w dam ³	456,3	440,7	469,1	438,3	9,9	Coniferous sawnwood in dam ³
Tarcica liściasta w dam ³	52,0	52,4	54,4	47,1	9,0	Leafy sawnwood in dam ³
Okna i drzwi, ościeżnice i progi drewniane w tys. m ²	3005,3	2718,9	2733,8	1616,4	13,3	Windows and doors, casings and wooden thresholds in thousand m ²
Masa betonowa prefabrykowana ^g w tys. t	1996,8	1609,4	2817,2	3691,4	6,3	Ready-mix concrete ^g in thousand tonnes
Urządzenia klimatyzacyjne w tys. szt.	32,1	56,6	103,7	123,3	50,6	Air conditioning devices in thousand units
Maszyny dla rolnictwa i leśnictwa do uprawy gleby w tys. szt.	5,9	9,4	8,8	•	•	Machinery for agriculture and forestry to soil in thousand units
Kontenery ^h w tys. szt.	14,6	12,1	18,1	18,9	29,3	Containers ^h in thousand units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. c Bez drobiowych. d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. e Dane opracowano metodą przedsiębiorstw. f Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwiem ze spodem drewnianym. g Beton gotowy do wylania. h Włączając do przewozu płynów lub gazu przystosowane do przewozu jednym lub więcej środkami transportu.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Including meat, fats, offal and non-edible parts (waste); industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. c Excluding cured poultry meat. d Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. e Data compiled using the enterprise method. f Excluding sports footwear, footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles. g Concrete ready for covering. h Including the transport of liquids or gas for the carriage of one or more modes of transport.

TABL. 3 (113). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a

AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	138758	136900	150260	154687	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	881	933	930	1071	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	118568	123339	135640	138247	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	12651	5484	6400	8054	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	6657	7143	7290	7315	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3311,16	4031,83	4786,73	5123,29	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	7141,01	7088,39	7614,59	8122,98	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	3068,99	3898,33	4670,83	4972,85	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^d	5223,66	6565,23	7122,08	7591,86	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^d	3483,57	3993,40	4532,06	4809,34	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

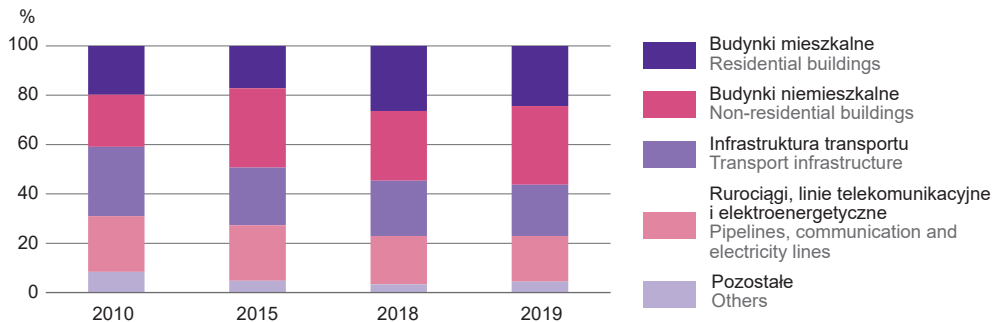
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	9162,1	10083,0	15964,1	16765,4	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	5562,3	5707,2	7782,5	8938,8	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	1999,9	1978,2	2703,8	3126,2	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1902,4	2356,6	2872,6	3083,8	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1660,0	1372,4	2206,1	2728,8	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego siłami własnymi (bez podwykonawców).

a Realised by enterprises which have a corporate seat in Pomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (69). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**CHART 2 (69). CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a corporate seat in Pomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (115). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Investment type works	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Renovation type works and others	SPECIFICATION
		w mln zł in million PLN			
O G Ó Ł E M	2010	5562,3	3863,3	1699,0	TOTAL
	2015	5707,2	3736,6	1970,6	
	2018	7782,5	6077,1	1705,3	
	2019	8938,8	6309,1	2629,8	
Budynki		5036,7	3441,7	1594,9	Buildings
budynki mieszkalne		2181,5	1699,0	482,6	residential buildings
budynki niemieszkalne		2855,1	1742,7	1112,4	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		3902,2	2867,4	1034,8	Civil engineering works
infrastruktura transportu		1855,7	1088,4	767,3	transport infrastructures
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		1657,5	1463,8	193,7	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych		127,0	121,5	5,6	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		261,9	193,7	68,3	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa pomorskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realised by enterprises which have a corporate seat in the Pomorskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (116). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	6052	6330	7016	7949	Buildings^a
miasta	2109	1846	1904	2458	urban areas
wieś	3943	4484	5112	5491	rural areas
Budynki mieszkalne	5048	5149	5761	6643	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4478	4608	5270	6099	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	241	288	300	357	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1004	1181	1255	1306	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	95	163	369	385	hotels and similar buildings
budynki biurowe	44	44	25	37	office buildings
budynki handlowo-usługowe	167	203	167	185	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	275	304	189	251	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	169	200	184	185	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	61	52	64	64	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	193	215	257	199	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	9064	11851	13928	13976	Cubic volume in dam³
miasta	5124	7109	8444	8504	urban areas
wieś	3940	4742	5485	5472	rural areas
Budynki mieszkalne	5321	5566	6643	7465	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	3249	3246	3608	4221	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	1937	2217	2963	3173	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	3742	6285	7285	6511	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	153	293	342	423	hotels and similar buildings
budynki biurowe	303	585	386	487	office buildings
budynki handlowo-usługowe	628	1064	1515	730	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	116	438	56	104	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1465	2971	3761	3737	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	813	530	740	591	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	265	404	485	440	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (117). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a

AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	30912	25929	30113	30980	Average paid employment
Budowa budynków ^Δ	11499	10091	11677	11374	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	9250	8301	8431	8662	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	10163	7537	10005	10943	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2984,02	3493,43	4079,18	4323,34	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^Δ	2707,61	3137,29	4051,24	4394,43	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3484,53	4421,80	4865,72	5192,45	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2841,23	2947,78	3448,98	3561,89	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

Dział XVI. Transport. Gospodarka morska
Chapter XVI. Transport. Maritime economy

Transport
Transport

Tabl. 1 (118). SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1241	1218	1192	1194	Railway lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	456	464	464	463	of which: electrified
jednotorowe	879	826	800	781	single track
dwu- i więcej torowe	362	392	392	413	double and more track
na 100 km ² powierzchni ogólnej	6,8	6,7	6,5	6,5	per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	12224,4	13382,4	14283,4	14547,1	Hard surface public roads
miejskie	2699,6	2948,1	3070,1	3140,1	urban
zamiejskie	9524,8	10434,3	11213,3	11407,0	non-urban
w tym: ekspresowe	54,4	72,3	103,3	103,3	of which: expressways
autostrady	65,8	65,9	65,9	65,9	motorways
na 100 km ² powierzchni ogólnej	66,8	73,1	78,0	79,4	per 100 km ² of total area
Drogi dla rowerów	•	1051	1243	1348	Roads for bicycle
na 100 km ² powierzchni ogólnej	•	5,7	6,8	7,4	per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

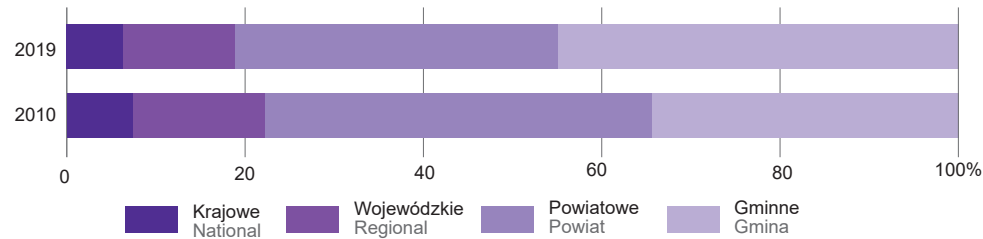
Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.

Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

WYKRES 1 (70). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

CHART 1 (70). HARD SURFACE PUBLIC ROADS

TABL. 2 (119). POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a

Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a
As of 31 December

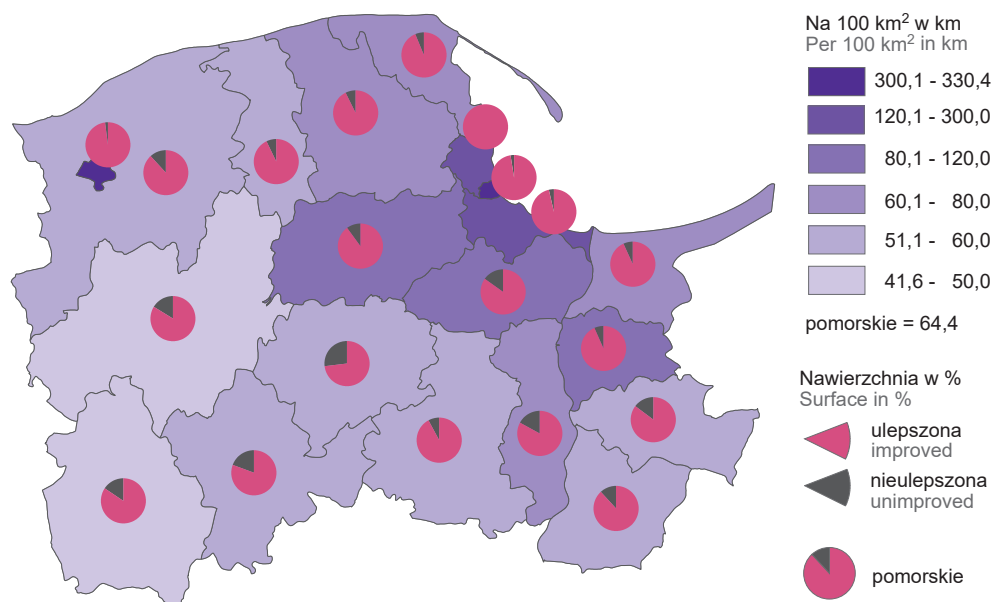
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1313756	1586640	1782071	1856411	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1011122	1237891	1395496	1455481	Passenger cars
Autobusy	6048	7126	7576	7800	Buses
Samochody ciężarowe ^b	165334	182834	195997	201526	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	71182	81728	89848	92778	Road and agricultural tractors
Motocykle	51553	66559	80118	84974	Motorcycles

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015, including vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

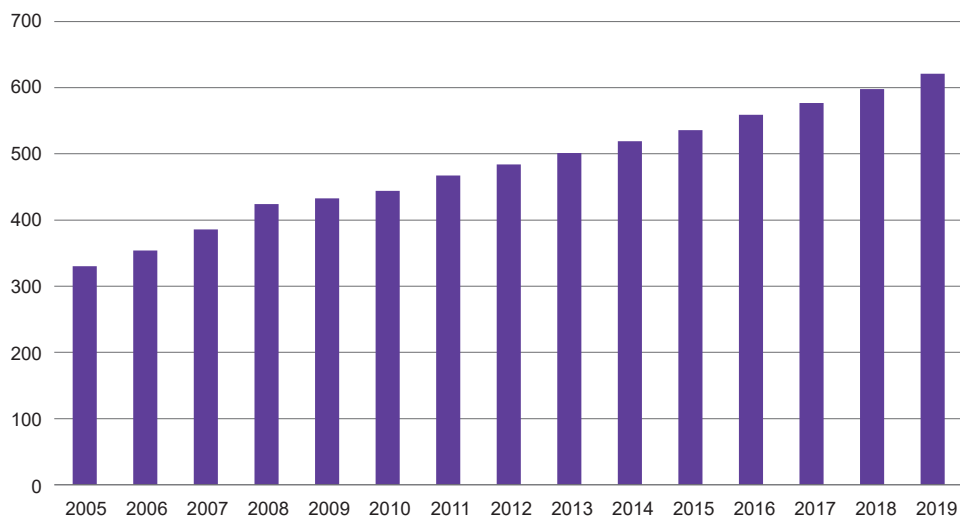
MAPA 1 (35). DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.

MAP 1 (35). HARD SURFACE COMMUNAL AND DISTRICT ROADS IN 2019

WYKRES 2 (71). SAMOCHODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI

CHART 2 (71). PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION

TABL. 3 (120). LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1186	773	694	671	National: number
długość w km	63132	37681	32380	28490	length in km
dalekobieżne: liczba	29	14	11	6	long distance: number
długość w km	13331	7238	6202	3423	length in km
regionalne: liczba	236	155	135	118	regional: number
długość w km	17640	11728	8434	7607	length in km
podmiejskie: liczba	895	583	542	542	suburban: number
długość w km	31751	18495	17676	17424	length in km
miejskie: liczba	26	21	6	5	urban: number
długość w km	410	220	70	36	length in km
Międzynarodowe: liczba	2	1	2	2	International: number
długość w km	844	189	977	977	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (121). TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^aHIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:					National communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	42075	35730	28403	26829	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	32	23	32	27	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:					International communication:
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	6	6	26	37	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	569	1735	610	412	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (122). KOMUNIKACJA MIEJSKA^a

Stan w dniu 31 grudnia

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	3375	2902	3086	3765	Transport network – lines in km
autobusowe	3093	2560	2751	3408	bus
tramwajowe	130	162	159	159	tram
trolejbusowe	152	180	177	198	trolley bus
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	679	661	689	746	buses: in units
liczba miejsc w tys.	70,4	74,1	76,6	81,5	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	188	171	126	126	trams: in units
liczba miejsc w tys.	26,1	24,9	24,4	24,6	number of seats in thousands
trolejbusy: w sztukach	101,0	86,0	90,0	105,0	trolley buses: in units
liczba miejsc w tys.	10,0	8,5	8,0	11,6	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	303	292	292	299	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (123). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					Passenger arrivals ^b from airports:
krajowych	120,1	225,6	202,2	213,1	domestic
zagranicznych	981,8	1618,8	2212,4	2471,0	foreign
Pasażerowie odprowadzeni ^c do portów:					Passenger departures ^c to airports:
krajowych	118,9	230,8	206,7	216,1	domestic
zagranicznych	994,1	1620,2	2261,3	2462,7	foreign

a Dane nie obejmują dzieci do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których port Gdańsk jest: b – portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c – portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the airport Gdańsk is: b – the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c – the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (124). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyladowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	682	356	1392	135	domestic
zagranicznych	1960	3058	8788	4398	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatających do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	725	233	1306	172	domestic
zagranicznych	1120	1516	5315	2183	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (125). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	2660	2675	2504	2297	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	20,2	16,9	14,1	12,4	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	3604	3517	3244	2935	Road traffic casualties
Śmiertelne	198	170	146	160	Fatalities
na 100 tys. ludności	8,7	7,4	6,3	6,8	per 100 thousand population
Ranni	3406	3347	3098	2775	Injured
na 100 tys. ludności	150,0	145,2	133,1	118,7	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 25 lutego 2019 r., c – 16 lutego 2020 r. d Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; w latach 2015–2019 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

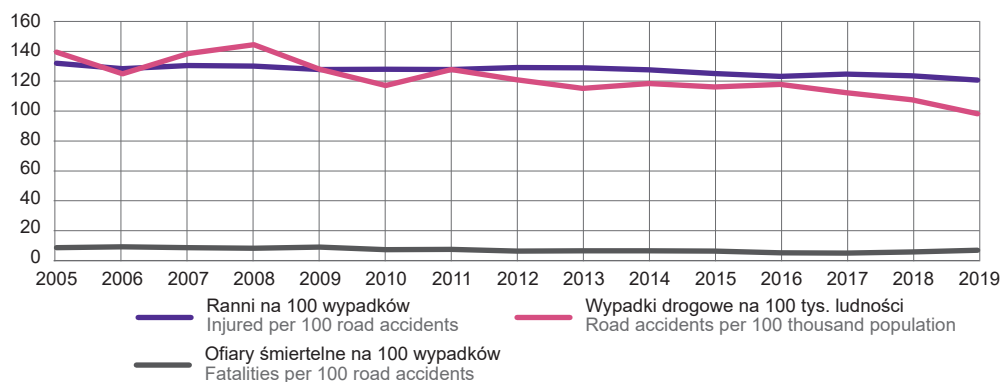
Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from Accident and Collision Register System as of: b – 25 February 2019, c – 16 February 2020. d Vehicles as of 31 December; in 2015–2019, including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (72). WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY

CHART 3 (72). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Gospodarka morską
Maritime economy

TABL. 9 (126). STATKI WCHODZĄCE DO PORTÓW MORSKICH^a WEDŁUG BANDER
SHIPS ARRIVING AT SEAPORTS^a BY FLAGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2015		2018		2019		SPECIFICATION
	statki ships	pojem- ność netto (NT) in thou- sands	statki ships	pojem- ność netto (NT) in thou- sands	statki ships	pojem- ność netto (NT) in thou- sands	statki ships	pojem- ność netto (NT) in thou- sands	
O G Ó Ł E M	9929	42182	8338	47984	10934	70139	9873	64450	T O T A L
w tym:									of which:
Gdańsk	3299	19456	3106	20904	4432	35766	3927	31336	Gdańsk
Bandera polska	705	170	682	144	858	184	849	235	Polish flag
Bandera obca	2594	19286	2424	20761	3574	35582	3078	31101	Foreign flag
w tym ^b :									of which ^b :
Antiqua & Barbuda	345	1094	337	962	253	766	349	1314	Antiqua & Barbuda
Bahamy	400	4405	245	1925	307	2853	419	4828	Bahamas
Cypr	153	660	215	1266	246	899	216	816	Cyprus
Dania	111	1943	119	4459	139	4052	158	4002	Denmark
Gibraltar	171	947	67	133	165	683	96	338	Gibraltar
Grecja	27	910	35	1348	20	774	21	812	Greece
Holandia	199	775	192	441	234	640	235	648	Netherlands
Hongkong	20	338	28	452	101	4370	112	4477	Hongkong
Liberia	112	1372	111	1593	177	2806	218	3490	Liberia
Malta	134	677	186	897	879	9912	170	1815	Malta
Norwegia	111	606	64	456	122	708	95	534	Norway
Panama	41	454	34	593	63	1298	83	2460	Panama
Portugalia	23	42	17	83	75	567	94	571	Portugal
Singapur	27	538	42	1043	25	509	28	306	Singapore
Szwecja	62	252	94	601	105	699	94	580	Sweden
Wielka Brytania ^c	143	1117	60	543	98	556	75	529	United Kingdom ^c
Wyspy Marshalla	26	306	127	1933	130	1338	161	1777	Marshall Islands
Gdynia	4175	22421	3678	26853	4650	34115	4283	32840	Gdynia
Bandera polska	903	214	650	144	720	163	607	154	Polish flag
Bandera obca	3272	22206	3028	26708	3930	33952	3676	32686	Foreign flag
w tym ^b :									of which ^b :
Antiqua & Barbuda	447	1359	333	1186	406	1664	465	2037	Antiqua & Barbuda
Bahamy	424	3772	344	5219	373	5703	368	5891	Bahamas
Cypr	241	787	216	666	242	820	302	1329	Cyprus
Finlandia ^d	261	2305	146	541	265	1161	246	1371	Finland ^d
Gibraltar	71	200	125	357	117	312	91	350	Gibraltar
Holandia	257	1008	282	1210	403	1487	381	1229	Netherlands
Hongkong	15	150	31	469	17	241	25	334	Hongkong
Liberia	74	740	236	2071	133	1988	157	2246	Liberia
Luksemburg	7	57	1	6	9	220	36	523	Luksemburg
Malta	105	903	123	849	115	858	96	607	Malta
Niemcy	142	601	78	473	103	499	108	584	Germany
Norwegia	95	234	64	375	101	335	75	302	Norway
Panama	51	667	89	1744	75	1839	167	2245	Panama
Portugalia	39	208	15	70	179	941	107	579	Portugal
Szwecja	536	6004	342	6868	413	7501	348	7091	Sweden
Wielka Brytania ^c	51	245	249	1667	473	3555	362	2608	United Kingdom ^c
Włochy	20	513	25	1146	30	1212	24	1066	Italy
Wyspy Marshalla	14	215	43	562	55	779	57	909	Marshall Islands

a W ruchu krajowym i międzynarodowym. b Ujęto statki obcych bander, których łączna pojemność netto (NT) w 2019 r. przekroczyła 300 tys.
c Łącznie z wyspą Man. d Łącznie z wyspami Aland.

a In domestic and international traffic. b Only foreign flag ships of over 300 thousands net tonnage in 2019 were included. c Including Isle of Man. d With Aland Islands.

TABL. 10 (127). **OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW^a**
CARGO TURNOVER IN SEAPORTS BY CARGO GROUPS^a

GRUPY ŁADUNKÓW	2010	2015	2018	2019		CARGO GROUPS
	w tys. t				w %	
	in thousand tonnes				in %	
O G Ł E M T O T A L						
O G Ł E M	38782,4	47081,5	63419,7	66108,8	100,0	G R A N D T O T A L
Masowe ciekłe	16191,4	15834,2	17856,7	20501,1	31,0	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	11550,7	10927,4	13085,3	15644,7	23,7	of which crude oil
Masowe suche	11986,3	14884,8	18035,1	18344,7	27,7	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	4962,4	5565,3	9646,2	9641,8	14,6	of which coal and coke
Kontenery duże	7363,8	13060,5	21621,7	22510,6	34,1	Large containers
Toczne samobieżne	1387,6	1750,0	2033,9	1862,3	2,8	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	512,2	456,7	765,4	830,2	1,3	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1341,2	1095,2	3107,0	2060,0	3,1	Other general cargo
W tym: Of which:						
GDĄSK						
Razem	26421,2	31684,9	42437,6	45521,9	100,0	Total
Masowe ciekłe	14778,4	14992,2	15621,3	17999,8	39,5	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	11421,2	10872,7	12707,0	15393,4	33,8	of which crude oil
Masowe suche	6664,0	8546,4	10936,6	10951,4	24,1	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	3355,4	4183,1	7090,4	6760,8	14,9	of which coal and coke
Kontenery duże	3927,8	7508,2	14638,1	15359,3	33,7	Large containers
Toczne samobieżne	346,1	149,2	243,2	296,7	0,7	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	14,5	14,5	50,8	98,7	0,2	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	690,4	474,3	947,7	816,0	1,8	Other general cargo
GDYNIA						
Razem	12346,1	15390,9	20974,3	20547,7	100,0	Total
Masowe ciekłe	1399,9	836,4	2228,1	2499,5	12,2	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	116,5	49,2	370,9	249,4	1,2	of which crude oil
Masowe suche	5322,2	6338,5	7098,4	7355,9	35,8	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	1607,0	1382,2	2555,7	2881,0	14,0	of which coal and coke
Kontenery duże	3435,9	5552,3	6983,6	7151,3	34,8	Large containers
Toczne samobieżne	1041,6	1600,8	1790,7	1565,6	7,6	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	497,7	442,2	714,3	731,5	3,6	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	648,8	620,7	2159,1	1244,0	6,1	Other general cargo

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2 na str. 198.

a See general notes to the chapter, item 1 and 2 on page 198.

TABL. 11 (128). **MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW, RELACJI PRZELADUNKOWYCH I PORTÓW^a W 2019 R.**

INTERNATIONAL SEA TURNOVER BY CARGO GROUPS, HANDLING DIRECTIONS AND PORTS^a IN 2019

GRUPY ŁADUNKÓW	Ogółem Total		Wyladunek Unloading	Zaladunek Loading	CARGO GROUPS
	w tys. t in thousand tonnes	w % in %	w tys. t in thousand tonnes		
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	65404,0	100,0	43901,6	21502,5	G R A N D T O T A L
Masowe ciekłe	19955,0	30,5	17007,1	2948,0	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	15393,8	23,5	14590,7	803,1	of which crude oil
Masowe suche	18217,2	27,9	13620,9	4596,3	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	9576,6	14,6	8111,3	1465,3	of which coal and coke
Kontenery duże	22495,9	34,4	10666,4	11829,5	Large containers
Toczne samobieżne	1862,3	2,8	1048,1	814,2	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	830,2	1,3	424,0	406,2	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	2043,4	3,1	1135,2	908,2	Other general cargo
W tym: Of which:					
GDANSK					
Razem	45075,5	100,0	32293,4	12782,2	Total
Masowe ciekłe	17635,6	39,1	15073,5	2562,0	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	15144,4	33,6	14341,2	803,1	of which crude oil
Masowe suche	10881,9	24,1	8874,4	2007,5	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	6695,5	14,9	6170,3	525,2	of which coal and coke
Kontenery duże	15346,6	34,0	7783,7	7562,9	Large containers
Toczne samobieżne	296,7	0,7	192,2	104,5	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	98,7	0,2	37,2	61,5	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	816,0	1,8	332,3	483,8	Other general cargo

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2 na str. 198.

a See general notes to the chapter, item 1 and 2 on page 198.

TABL. 11 (128). **MIĘDZYNARODOWY OBRÓT MORSKI WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW, RELACJI PRZEŁADUNKOWYCH I PORTÓW^a W 2019 R. (dok.)**INTERNATIONAL SEA TURNOVER BY CARGO GROUPS, HANDLING DIRECTIONS AND PORTS^a IN 2019 (cont.)

GRUPY ŁADUNKÓW	Ogółem Total		Wyładunek Unloading	Załadunek Loading	CARGO GROUPS
	w tys. t in thousand tonnes	w % in %	w tys. t in thousand tonnes		
	GDYNIA				
Razem	20291,2	100,0	11570,9	8720,3	Total
Masowe ciekłe	2319,5	11,4	1933,5	385,9	Liquid bulk cargo
w tym ropa naftowa	249,4	1,2	249,4	-	of which crude oil
Masowe suche	7297,9	36,0	4709,2	2588,7	Dry bulk cargo
w tym węgiel i koks	2881,0	14,2	1941,0	940,1	of which coal and coke
Kontenery duże	7149,3	35,2	2882,7	4266,6	Large containers
Toczne samobieżne	1565,6	7,7	855,8	709,8	Roll-on self-propelled cargo
Toczne niesamobieżne	731,5	3,6	386,8	344,7	Roll-on non self-propelled cargo
Pozostałe ładunki drobnicowe	1227,4	6,0	802,9	424,5	Other general cargo

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 i 2 na str. 198.

a See general notes to the chapter, item 1 and 2 on page 198.

TABL. 12 (129). **OBRÓT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH^a WEDŁUG GRUP ŁADUNKÓW I RELACJI PRZEŁADUNKOWYCH**CARGO TRANSIT TRAFFIC^a BY CARGO GROUPS AND HANDLING DIRECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			masowe ciekłe liquid bulk cargo	masowe suche dry bulk cargo	kontenery duże large containers	pozostałe ładunki drobnicowe other general cargo
		w tys. t in thousand tonnes				
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM	2010	10074	9967	-	5	75
GRAND TOTAL	2015	2848	2673	69	3	101
	2018	1574	505	931	7	59
	2019	2415	1247	994	6	7
Gdańsk		1682	1237	367	-	0
Gdynia		733	10	626	6	6
WYŁADUNEK UNLOADING						
Razem	2010	1756	1730	-	1	3
Total	2015	2493	2375	65	3	50
	2018	1467	487	900	6	33
	2019	2117	1137	936	4	3
Gdańsk		1448	1137	310	-	0
Gdynia		670	-	626	4	3
ZAŁADUNEK LOADING						
Razem	2010	8319	8237	-	4	73
Total	2015	355	298	3	0	52
	2018	107	17	31	1	26
	2019	298	110	57	1	3
Gdańsk		235	100	57	-	-
Gdynia		63	10	-	1	3

a W transzycie morsko-ładowym (wyładunek), łądowo-morskim (załadunek).

a In sea-land (unloading) and land-sea (loading) transit.

TABL. 13 (130). **OBRÓT ŁADUNKÓW TRANZYTOWYCH¹ WEDŁUG KRAJÓW**
CARGO TRANSIT TRAFFIC¹ BY COUNTRIES

WYSZCZEGÓLNIENIE a – wyładunek b – załadunek		2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION a – unloading b – loading
		w t in tonnes				
O G Ó Ł E M	a	1755546	2493334	1467406	2117225	T O T A L
	b	8318698	355057	106558	297858	
w tym:						of which:
Austria	a	-	24056	35713	29842	Austria
	b	-	21663	29587	49284	
Czechy	a	3697	65240	525562	310510	Czechia
	b	47007	33152	13034	108801	
Litwa	a	1167	398	-	-	Lithuania
	b	-	-	2796	10297	
Niemcy	a	1729698	2377333	487729	1137606	Germany
	b	-	1322	1438	101758	
Rosja	a	10265	316	335	215	Russia
	b	8237781	284040	322	350	
Słowacja	a	290	75	404936	626023	Slovakia
	b	7612	1392	19761	14201	
Ukraina	a	8005	4107	892	131	Ukraine
	b	64	2559	-	-	
Węgry	a	-	161	-	-	Hungary
	b	-	3403	20151	11591	

1 W transzycie morsko-ładowym (wyładunek) i łądowo-morskim (załadunek).

1 In sea-land (unloading) and land-sea (loading) transit.

TABL. 14 (131). **MIĘDZYNARODOWY RUCH PASAŻERÓW W PORTACH MORSKICH**
INTERNATIONAL PASSENGER TRAFFIC IN SEAPORTS

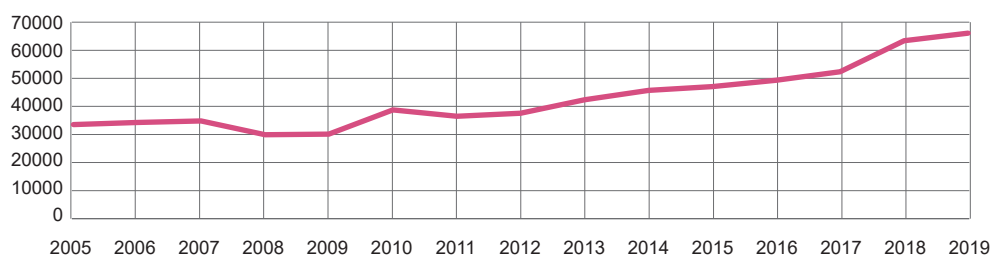
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przyjazdy do kraju^a	294537	354205	407677	444291	Arrivals to Poland^a
w tym przez port:					of which through the port of:
Gdańsk	77868	52840	62436	87243	Gdańsk
Gdynia	215260	301365	345241	357048	Gdynia
Wyjazdy z kraju^b	297403	358021	406823	413282	Departures from Poland^b
w tym przez port:					of which through the port of:
Gdańsk	79039	55136	55664	79054	Gdańsk
Gdynia	216935	302885	351158	334228	Gdynia

a, b Pasażerowie, którzy na statkach pasażerskich, towarowych i promach: a – przyjechali z portów zagranicznych do portów polskich jako portów docelowych, b – wyjechali z portów polskich do portów zagranicznych.

a, b Passengers of passenger ships, cargo ships and ferries who: a – arrived from foreign ports to Polish ports as the ports of destination, b – departed from Polish ports to foreign ports.

WYKRES 4 (73). **OBRÓTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH**
CHART 4 (73). CARGO TURNOVER IN SEAPORTS

tys t.
thousand tonnes

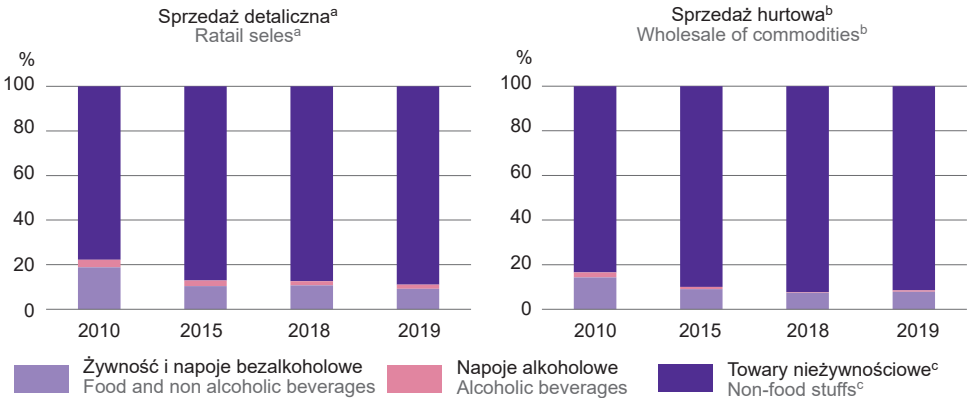
Dział XVII. Handel i gastronomia
Chapter XVII. Trade and catering

TABL. 1 (132). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	28395,8	37976,0	44562,5	48760,1	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	10287,4	14220,1	20579,3	22288,9	in million PLN
w %	36,2	37,4	46,2	45,7	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	12505	16477	19140	20858	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	35009,3	41375,7	62974,1	74401,7	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (74). SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
CHART 1 (74). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.
a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (133). SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	21642	21395	18590	19877	Shops
Domy towarowe	1	2	3	2	Department stores
Domy handlowe	18	9	9	10	Trade stores
Supermarkety	286	422	463	493	Supermarkets
Hipermarkety	42	36	37	36	Hypermarkets
Sklepy powszechne	347	265	282	264	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	1903	2325	2769	2713	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	19045	18336	15027	16359	Other shops ^b
Stacje paliw	426	360	413	394	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.
a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including generally available pharmacies.

TABL. 3 (134). GASTRONOMIA^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	702	1247	1309	1540	Number of catering establishments (as of 31 December)
w tym restauracje	234	317	317	393	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	538533	1084242	1473741	1624050	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	429896	903726	1282593	1415859	of which catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (135). TARGOWISKA
MARKETPLACES

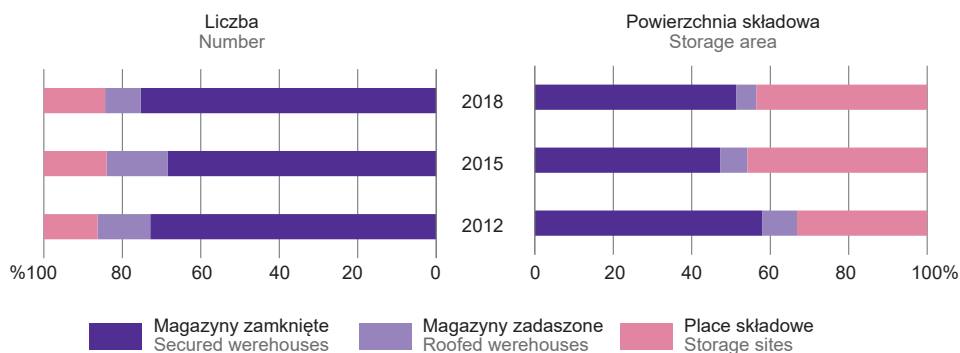
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	92	84	82	84	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	3223	3615	3568	2628	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	281	352	368	314	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	9649,7	8391,3	6888,4	6878,9	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (75). MAGAZYNY HANDLOWE^a

CHART 2 (75). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw
Chapter XVIII. Finances of enterprises

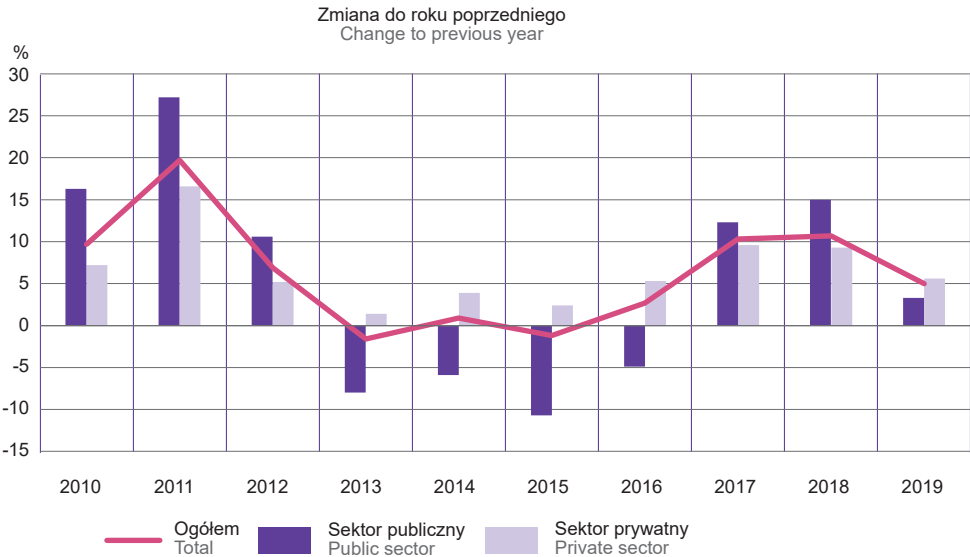
TABL. 1 (136). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
Przychody ogółem	151101,8	189550,1	237602,2	249552,7	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	89885,9	116376,9	141580,5	148213,7	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	55765,7	65866,0	87535,9	94386,5	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	2743,7	4446,3	3773,8	3158,4	Financial revenues
Koszty ogółem	143632,2	179753,8	224309,6	239061,9	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	92462,2	116503,2	143279,7	150536,6	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	46228,5	56727,3	74654,5	81207,0	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	2689,2	3783,8	3300,1	3966,3	Financial costs
Wynik finansowy brutto ^a	7483,0	9799,5	13292,6	10490,9	Gross financial result ^a
Zysk brutto	8636,4	10890,9	14841,3	12630,3	Gross profit
Strata brutto	1153,4	1091,5	1548,7	2139,5	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	1101,0 ^b	1260,6	2206,4	2032,4	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	1101,0	1260,6	2206,4	2032,4	Of which income tax
Wynik finansowy netto	6382,0	8538,9	11086,2	8458,5	Net financial result
Zysk netto	7493,0	9616,7	12641,2	10490,8	Net profit
Strata netto	1110,9	1077,8	1555,0	2032,3	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: 13,4 mln zł i 3,1 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.
a In 2010 and 2015, corrected by result on extraordinary events (respectively: PLN 13.4 million and PLN 3.1 million); since 2016, extraordinary events have been classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (76). PRZYCHODY OGÓŁEM W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI

CHART 1 (76). TOTAL REVENUES IN ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

TABL. 2 (137). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

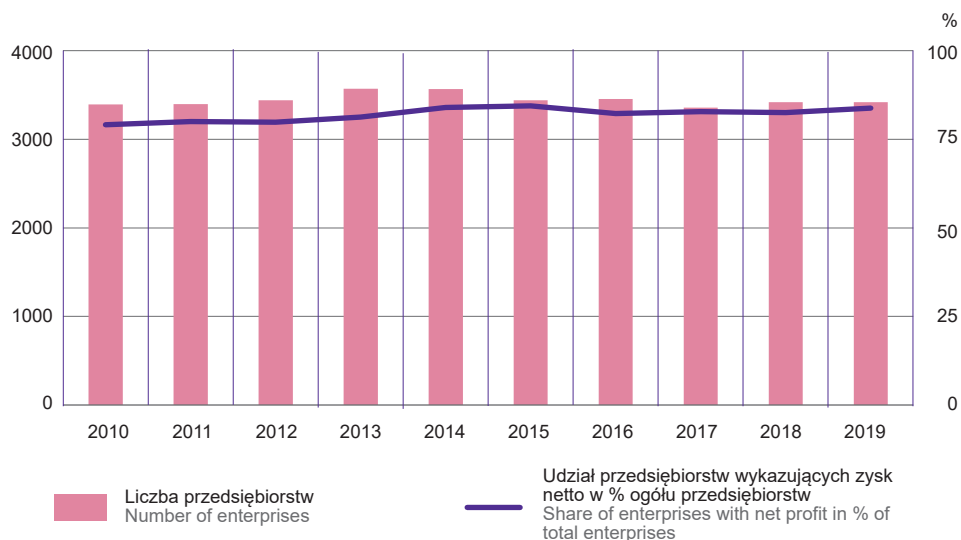
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross financial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	2010	151101,8	143632,2	7483,0	1101,0 ^b	6382,0
TOTAL	2015	189550,1	179753,8	9799,5	1260,6	8538,9
	2018	237602,2	224309,6	13292,6	2206,4	11086,2
	2019	249552,7	239061,9	10490,9	2032,4	8458,5
w tym: of which:						
Przemysł Industry		119159,4	113712,0	5447,4	1051,2	4396,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		728,7	645,7	83,0	0,0	83,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		100549,6	95986,3	4563,4	877,3	3686,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		15953,8	15236,9	716,9	153,9	563,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1927,2	1843,1	84,2	20,0	64,1
Budownictwo Construction		10948,6	10074,3	874,3	127,7	746,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		78940,3	76921,8	2018,5	466,3	1552,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		14424,7	13479,4	945,3	174,9	770,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1056,0	989,4	66,6	5,0	61,6
Informacja i komunikacja Information and communication		6524,8	6184,4	340,4	69,8	270,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		2596,0	2870,0	-274,0	-2,1	-271,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		3351,2	2838,1	513,1	46,7	466,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		3006,6	2921,0	85,6	27,7	57,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		3276,5	3139,5	137,1	29,1	108,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		3436,8	3369,2	67,5	17,5	50,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		180,2	181,5	-1,3	1,0	-2,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		678,3	608,3	70,0	14,3	55,7

a, b Notki patrz na str. 139.

a, b See footnotes on page 139.

WYKRES 2 (77). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO
W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW

CHART 2 (77). SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT
IN THE TOTAL NUMBER OF ENTERPRISES

TABL. 3 (138). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2010	5,0	4,2	TOTAL
	2015	5,2	4,5	
	2018	5,6	4,7	
	2019	4,2	3,4	
w tym:				of which:
Przemysł		4,6	3,7	Industry
górnictwo i wydobywanie		11,4	11,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		4,5	3,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		4,5	3,5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		4,4	3,3	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		8,0	6,8	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		2,6	2,0	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		6,6	5,3	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		6,3	5,8	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		5,2	4,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		-10,6	-10,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		15,3	13,9	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2,8	1,9	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		4,2	3,3	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		2,0	1,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		-0,7	-1,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		10,3	8,2	Other service activities

TABL. 4 (139). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 December

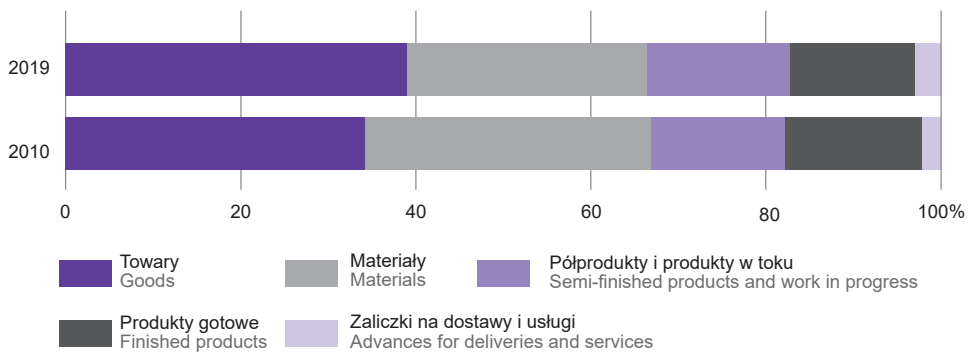
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkotermini- nowe Short-term investments	Krótkoter- minowe rozliczenia między- okresowe Short-term prepayments and accruals
				Short-term receivables			
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
					w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM	2010	48683,8	15973,4	19964,9	17151,1	11525,5	1219,9
TOTAL	2015	66784,6	19861,6	26545,2	21401,1	18398,3	1979,6
	2018	84325,1	26140,8	33449,4	24882,8	22680,9	2054,0
	2019	83648,9	27699,7	34100,8	25478,9	19337,2	2511,2
w tym: of which:							
Przemysł Industry		39881,8	13662,3	17422,9	12692,3	7672,0	1124,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		464,6	122,3	214,7	165,1	124,0	3,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		34044,8	12955,7	13850,9	10046,5	6322,0	916,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		4702,8	542,2	3113,9	2283,3	865,2	181,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		669,6	42,0	243,3	197,4	360,8	23,5
Budownictwo Construction		7743,9	2843,0	2821,4	2115,5	1361,8	717,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		18552,3	8780,8	6435,7	5755,9	3196,2	139,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3691,7	241,2	2285,1	1826,8	1041,8	123,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		230,0	28,3	66,3	47,2	130,7	4,8
Informacja i komunikacja Information and communication		2077,9	94,7	1162,5	860,0	723,0	97,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		3074,4	92,5	1610,2	395,3	1353,7	18,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		3650,0	1060,6	362,1	220,7	2088,4	138,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1590,3	349,2	666,0	496,3	497,2	77,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1361,7	96,9	548,5	432,0	676,4	39,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		617,1	56,1	334,7	307,1	215,2	11,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		49,5	4,1	17,9	13,5	22,0	5,4
Pozostała działalność usługowa Other service activities		227,1	10,5	96,6	93,9	119,0	1,0

WYKRES 3 (78). AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE

Stan w dniu 31 grudnia

CHARTS 3 (78). TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS

As of 31 December

WYKRES 4 (79). ZAPASY**CHARTS 4 (79). STOCKS**

TABL. 5 (140). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
			w mln zł	in million PLN		
O G Ó Ł E M	2010	60548,1	26169,0	23210,0	135,8	6374,3
T O T A L	2015	81415,0	31551,8	34425,9	1070,5	8514,1
	2018	97810,8	31914,2	41920,3	6150,8	10990,3
	2019	100033,8	31807,4	44791,8	7324,2	8335,9
w tym: of which:						
Przemysł Industry		48276,0	11166,4	21737,3	8086,2	4291,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1570,3	161,6	1877,4	-560,6	83,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		34651,8	5974,6	16176,4	6461,1	3586,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		9949,4	3563,2	3389,7	2186,3	557,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		2104,5	1466,6	293,8	-0,6	64,1
Budownictwo Construction		4659,1	1216,1	2470,3	-28,5	744,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		12022,8	2086,3	7822,0	12,7	1540,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4758,3	1864,4	1480,6	-62,8	768,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		789,4	595,5	240,8	-202,9	61,6
Informacja i komunikacja Information and communication		3111,0	734,6	2423,4	-255,7	266,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		8330,1	5161,6	2503,7	-111,7	-271,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		9741,8	4911,7	2560,8	147,2	466,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		2929,6	1809,4	939,0	-72,5	57,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1434,7	210,1	1012,2	38,0	108,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1637,4	1200,7	446,1	-151,6	52,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		171,9	195,9	52,4	-81,7	-2,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		328,6	28,0	254,3	-11,2	55,7

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 10 na str. 199.ª See general notes to the chapter, item 10 on page 199.

TABL. 6 (141). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deliveries and services
OGÓŁEM	2010	53536,4	21663,4	15050,5	31873,0	6888,2	15135,2
TOTAL	2015	77732,7	35117,0	24749,7	42615,7	11859,0	17899,7
	2018	85943,7	33734,1	25006,1	52209,6	10599,5	22823,4
	2019	86190,3	30088,8	19675,0	56101,5	13548,0	25063,9
w tym: of which:							
Przemysł Industry		40072,4	14777,2	9962,5	25295,2	5456,6	11060,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		723,6	476,5	199,6	247,1	33,4	91,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		28539,0	7836,2	6087,1	20702,8	4426,5	9210,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		10063,9	6090,9	3458,5	3973,0	934,8	1616,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		745,9	373,6	217,2	372,3	61,9	142,3
Budownictwo Construction		5610,4	1064,5	687,3	4545,9	560,7	1718,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		16675,8	3141,4	1126,8	13534,3	2667,5	8517,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		4773,7	2067,4	1098,8	2706,3	388,3	1519,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		593,3	418,9	400,3	174,4	59,2	63,0
Informacja i komunikacja Information and communication		3374,9	1699,2	1528,6	1675,7	541,0	616,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		7109,5	3909,1	2549,0	3200,4	2557,9	251,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		2370,7	817,9	626,9	1552,9	116,6	323,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		1097,9	337,5	322,0	760,4	88,0	310,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		2817,9	1162,6	800,5	1655,4	957,2	203,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		815,6	258,4	202,5	557,2	90,4	288,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		135,8	96,9	95,3	38,9	12,0	16,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities		98,0	5,9	4,3	92,1	8,2	28,7

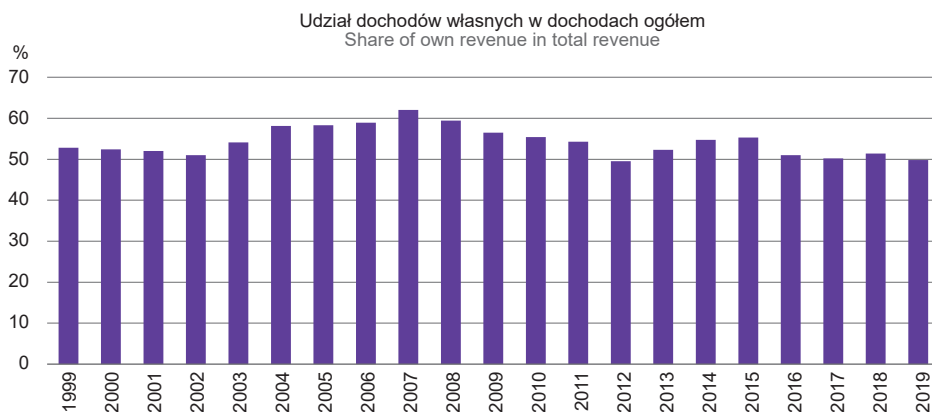
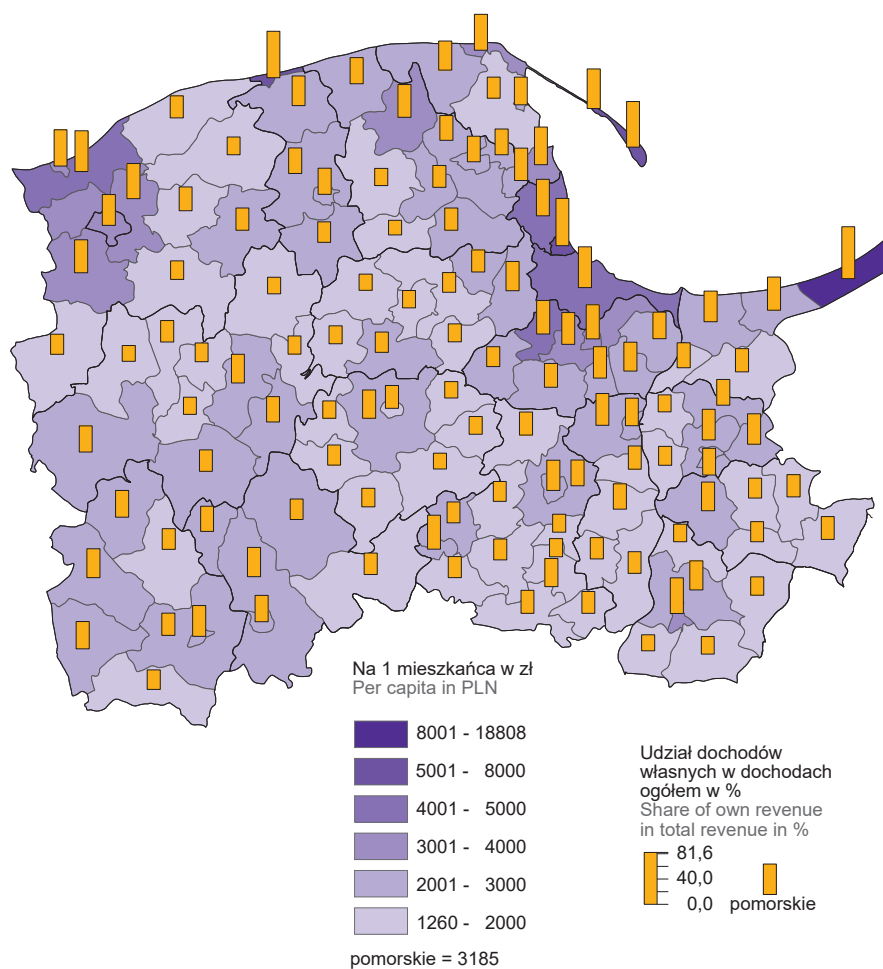
Dział XIX. Finanse publiczne
Chapter XIX. Public finance

TABL. 1 (142). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUES OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

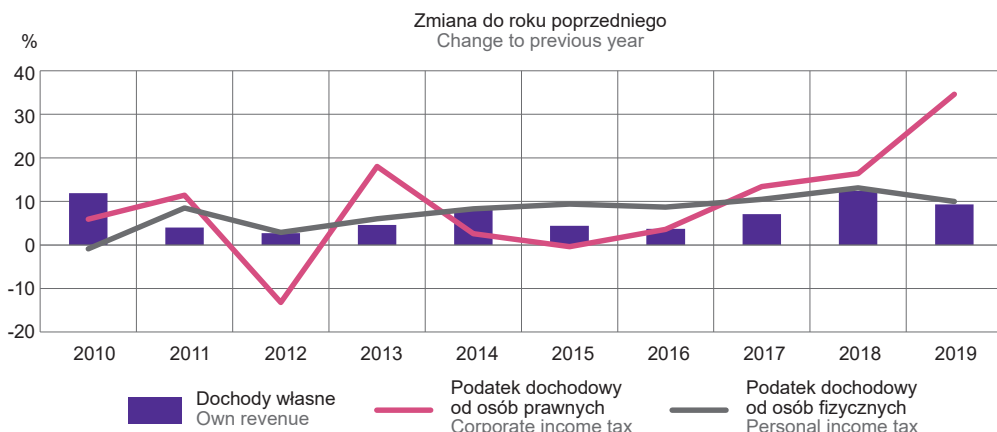
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
O G Ó Ł E M	2010	10026794,5	4244341,0	3780106,3	1277760,6	724586,6
TOTAL	2015	12429806,6	5409378,4	4753195,2	1425028,7	842204,3
	2018	16337924,8	7789421,1	5764468,9	1743198,9	1040836,0
	2019	18082299,6	8536297,4	6428589,2	1830463,0	1286950,0
Dochody własne		8842443,8	3517512,3	3928922,0	726108,7	669900,9
Own revenue						
w tym: of which:						
Udziały w podatku dochodowym		4191276,6	1366006,8	1861199,1	363546,6	600524,1
Share in income tax						
od osób prawnych		760270,8	68682,4	186664,7	14345,7	490578,1
corporate income tax						
od osób fizycznych		3431005,8	1297324,4	1674534,3	349200,9	109946,1
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		1599844,2	865489,4	734354,8	•	•
Tax on real estate						
Podatek rolny		82232,3	81284,1	948,2	•	•
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		66484,5	50601,4	15883,1	•	•
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		233424,4	108531,4	124893,0	•	•
Tax on civil law transactions						
Opłata skarbową		29550,2	11508,9	18041,3	•	•
Stamp duty						
Dochody z majątku		618461,7	243390,0	348740,6	15175,9	11155,1
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and tenancy as well as agreements of a similar type		231907,4	79630,0	136096,4	9970,4	6210,6
Wpływ z usług		507968,1	93549,4	281438,8	127075,5	5904,4
Services revenue						
Dotacje		5456631,1	3092595,5	1502791,4	349012,4	512231,7
Grants						
Dotacje celowe		4131007,0	2657551,4	1101080,6	271137,6	101237,5
Targeted grants						
z budżetu państwa		3972808,0	2612318,1	1058300,7	224682,2	77507,0
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		3574307,8	2400750,4	961082,9	155812,7	56661,7
for government administration tasks						
własne		392909,2	211022,7	94480,0	66561,2	20845,3
for own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realised on the basis of agreements with government administration bodies		5591,0	545,0	2737,8	2308,3	-
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks realised on the basis of agreements between local government units		62912,7	25241,4	24688,4	7219,3	5763,6
otrzymane z państwowych funduszy celowych received from state appropriated funds		25957,4	9329,0	13308,3	3320,2	-
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań for financial assistance between local government units for additional financing of own tasks		69328,9	10662,9	4783,2	35916,0	17966,8
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1325624,1	435044,2	401710,9	77874,8	410994,3
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		3783224,7	1926189,6	996875,8	755342,0	104817,4
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		3089197,2	1490101,1	947548,3	620273,6	31274,2
Of which educational part						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Excluding revenues of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budgetary revenues and expenditures.

MAPA 1 (36). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.MAP 1 (36). OWN REVENUES OF GMINA'S BUDGETS^a IN 2019

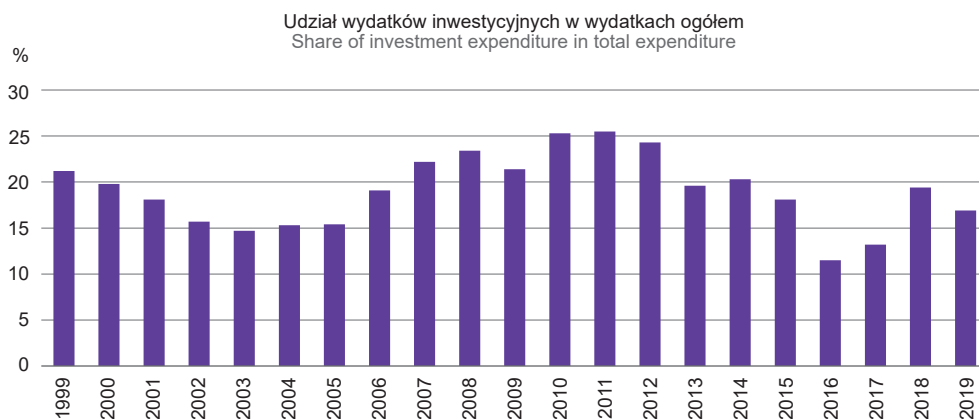
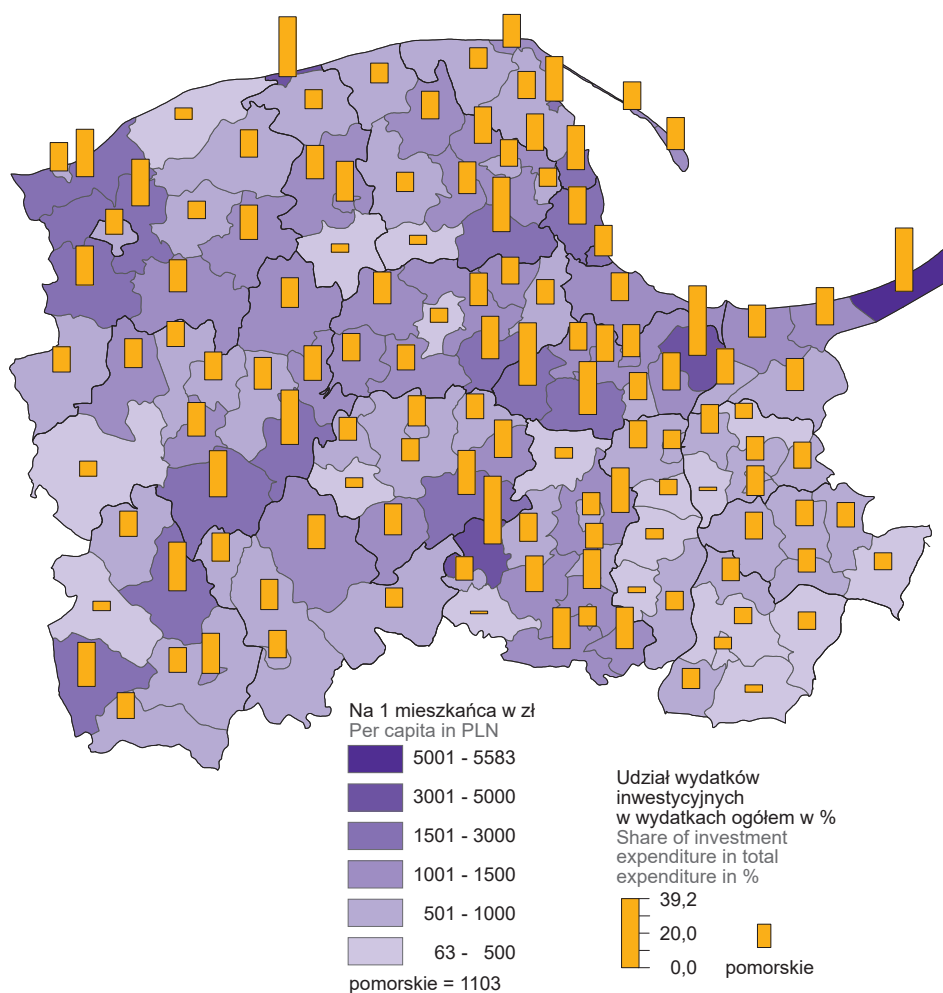
a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (80). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (80). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (143). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURES OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiat	Województwo Voivodship
		w tys. zł in thousand PLN				
OGÓŁEM	2010	11014459,5	4672183,6	4116993,6	1353273,6	872008,7
TOTAL	2015	12087481,6	5326707,0	4545606,9	1412977,1	802190,5
	2018	16914398,3	8250185,0	5815954,1	1802958,4	1045300,7
	2019	18402059,0	8584237,5	6671595,7	1828557,7	1317668,1
Wydatki bieżące		14718898,6	7105905,7	5413625,4	1508995,5	690372,1
Current expenditure						
w tym:						
of which:						
Dotacje		1662826,3	551277,5	627576,3	126636,0	357336,6
Grants						
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych		32336,1	16521,5	12949,1	2865,6	-
of which for local government budgetary establishments						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		3458047,7	2448196,3	915534,6	89538,4	4778,4
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		9376970,9	4034381,3	3743408,5	1279699,9	319481,2
Current expenditure of budgetary units						
w tym:						
of which:						
wynagrodzenia		4563862,2	2042572,6	1591973,7	798245,9	131070,0
wages and salaries						
pochodne od wynagrodzeń ^b		833977,2	398237,0	279487,9	132501,2	23751,1
wages and salaries related expenditure ^b						
zakup materiałów i usług		3393375,2	1321447,7	1653848,5	270263,7	147815,4
purchase of materials and services						
Obsługa długu publicznego		115441,4	57071,8	41022,9	11345,5	6001,2
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		3683160,3	1478331,8	1257970,3	319562,2	627296,0
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^c		3493866,8	1431919,0	1146248,3	315140,2	600559,3
Of which investment expenditure ^c						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

a Excluding expenditures of gminas which are also cities with powiat status. b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.MAP 2 (37). INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINA'S^a BUDGETS IN 2019

a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Including expenditures of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (144). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.

EXPENDITURES OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BY DIVISION IN 2019

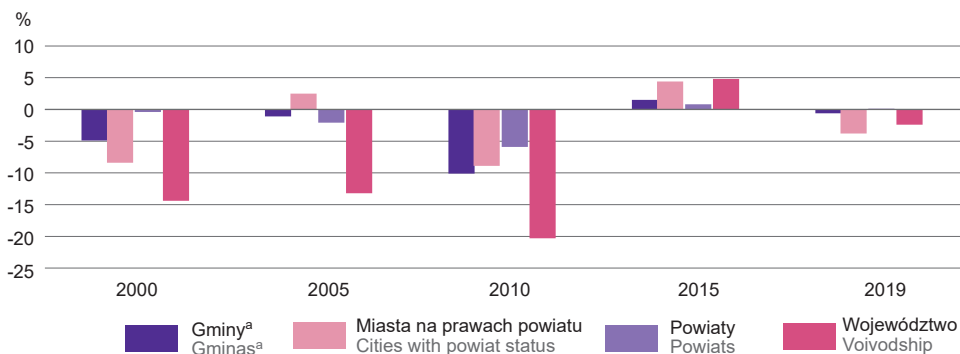
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	2,1	3,7	0,7	0,2	1,3
Transport i łączność Transport and communication	16,7	7,7	20,6	14,0	59,8
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,6	2,6	3,3	1,4	1,3
Administracja publiczna Public administration	7,2	7,5	5,9	9,9	7,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,5	0,9	1,8	4,9	0,1
Różne rozliczenia Various settlements	0,5	0,1	1,2	0,1	0,2
Oświata i wychowanie Education	26,2	28,2	26,8	31,6	2,6
Ochrona zdrowia Health care	1,6	0,5	0,9	3,0	10,0
Pomoc społeczna Social assistance	4,9	5,1	4,2	10,0	0,0
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,3	0,5	1,1	4,3	3,3
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,1	0,9	2,0	9,3	0,6
Rodzina Family	18,6	27,1	14,4	6,8	0,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	6,8	8,2	8,2	0,3	0,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,4	3,1	3,2	0,6	10,0
Kultura fizyczna Physical education	1,9	1,7	2,9	0,5	0,4

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditures of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (81). RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM

CHART 2 (81). RELATION OF RESULTS OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS TO TOTAL REVENUE

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (145). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

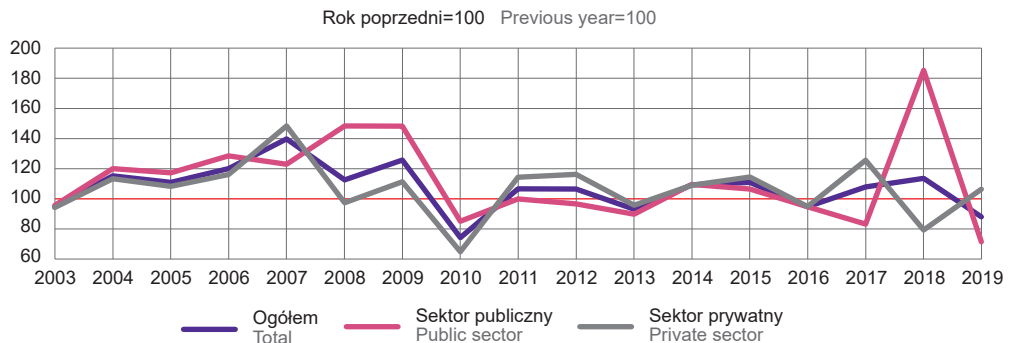
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	13062,1	16772,3	19491,8	17150,4	T O T A L
sektor publiczny	6930,5	7024,3	10272,2	7344,1	public sector
sektor prywatny	6131,6	9748,0	9219,6	9806,3	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	221,3	337,4	338,5	304,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3813,3	5257,0	5374,7	4914,7	Industry
górnictwo i wydobywanie	84,5	263,4	•	152,7	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2270,9	2537,4	2500,4	2718,9	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	822,0	1662,1	2230,2	1327,4	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	635,9	794,2	•	715,7	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	400,3	595,4	377,5	479,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	798,2	1315,8	1698,2	1705,1	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2868,7	3071,6	5300,6	3163,0	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	120,8	232,8	193,0	200,3	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	276,4	354,1	574,0	648,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	193,1	173,2	71,9	81,0	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2127,5	2376,6	2355,1	2558,4	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	175,1	342,8	257,0	262,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	291,3	375,1	505,5	470,1	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	325,4	985,3	552,6	871,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	467,1	579,4	983,4	520,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	335,3	334,4	407,0	572,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	610,3	395,8	455,4	342,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	38,0	45,3	47,7	56,4	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

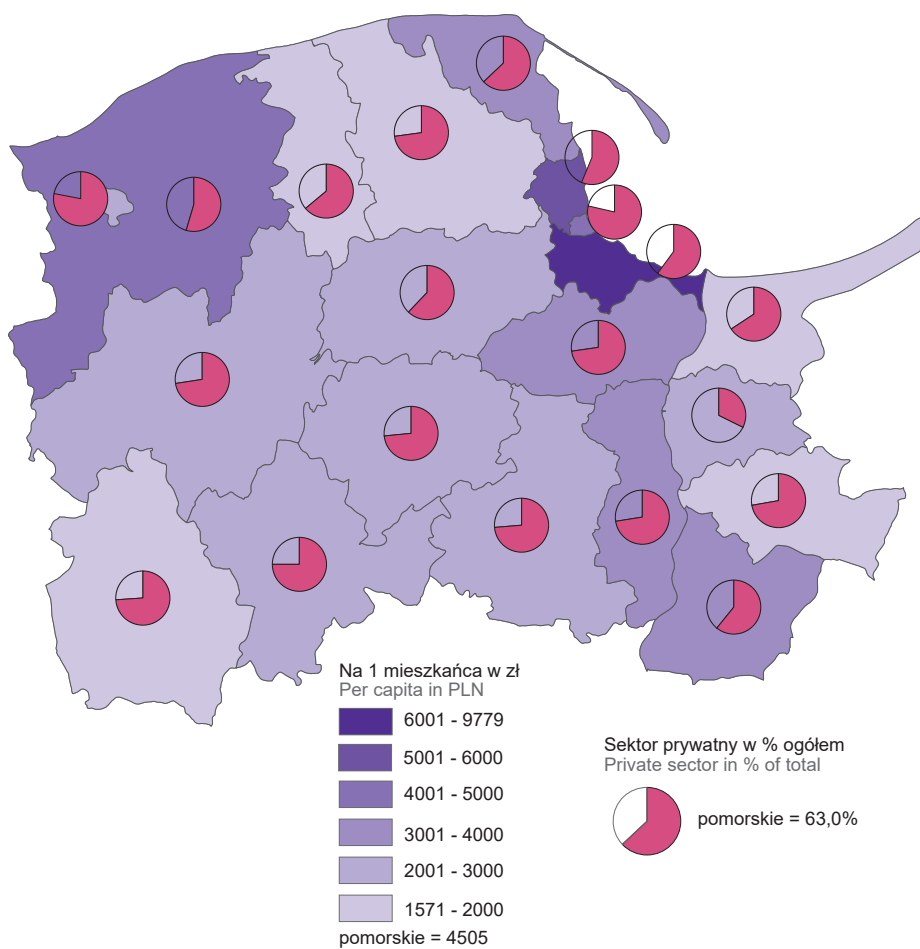
WYKRES 1 (82). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (82). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

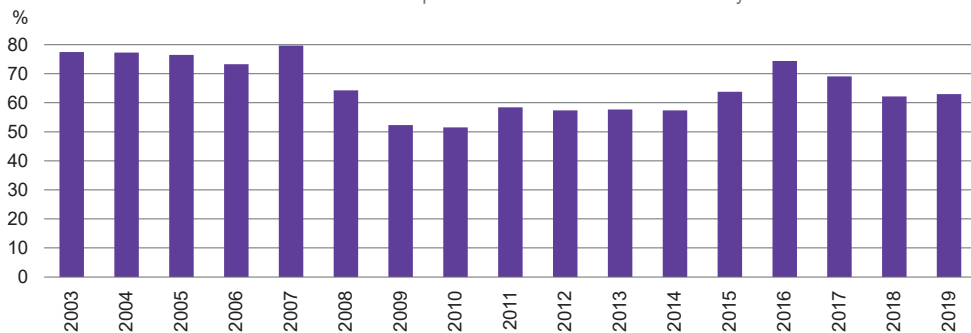

a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

MAPA 1 (38). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)MAP 1 (38). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

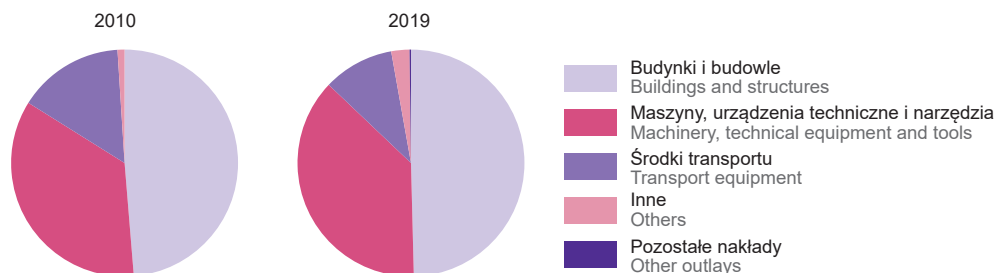
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (146). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
OGÓŁEM	2010	8110,7	4021,8	3041,3	820,0
TOTAL	2015	8702,3	4308,5	3354,8	1005,7
	2018	8190,4	3873,2	3159,8	1038,1
	2019	9032,5	4398,6	3178,4	1362,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		108,7	68,1	25,7	14,0
Przemysł Industry		4505,7	2274,8	1739,9	408,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		139,3	7,6	12,1	115,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		2450,6	753,2	1390,9	229,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		1490,7	1206,1	246,0	37,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		425,1	307,9	90,9	25,7
Budownictwo Construction		265,0	114,7	74,8	75,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		1042,7	513,5	413,1	114,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		726,4	209,0	155,9	355,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		65,2	42,9	19,5	2,6
Informacja i komunikacja Information and communication		409,6	115,9	270,3	23,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		37,0	5,5	25,6	5,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		782,6	744,8	27,3	9,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		156,1	24,2	120,6	11,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		421,6	36,1	60,0	325,1
Edukacja Education		8,8	3,1	4,7	0,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		341,6	180,1	149,8	11,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		82,3	55,3	24,7	2,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities		78,8	10,7	66,4	1,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (83). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)
CHART 2 (83). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to the investor's seat.

Środki trwałe
Fixed assets
TABL. 3 (147). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 grudnia

 GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ł E M	139259,8	196479,8	227303,1	242694,6	T O T A L
sektor publiczny	57581,2	90159,2	108330,5	112842,6	public sector
sektor prywatny	81678,6	106320,6	118972,6	129852,1	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5480,4	6745,3	7678,9	7928,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	40923,1	57494,4	62807,1	69519,8	Industry
górnictwo i wydobywanie	982,3	1270,0	•	1551,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	26428,9	36312,1	41030,1	44782,7	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	8667,5	12577,3	13205,6	14631,9	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4844,4	7335,1	•	8554,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	4154,5	4022,9	5676,0	5267,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	8396,8	10628,2	12155,2	12848,9	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa ^b	24701,7	35263,8	45407,1	47634,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2101,9	3100,7	3760,5	3689,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3255,0	5157,0	5237,6	5965,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1432,6	2249,2	1378,6	1459,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	30681,6	40355,9	45337,1	47295,5	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1263,3	2028,3	2693,2	2879,1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1538,3	2304,0	2668,2	2914,7	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5194,4	8798,4	10597,1	11225,8	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4834,0	7897,0	9229,6	9988,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2735,6	4938,8	5739,4	6512,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1919,9	4687,7	6047,0	6416,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	646,7	808,3	890,5	1147,9	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by PKD 2007 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XXI. Rachunki regionalne

Chapter XXI. Regional accounts

TABL. 1 (148). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

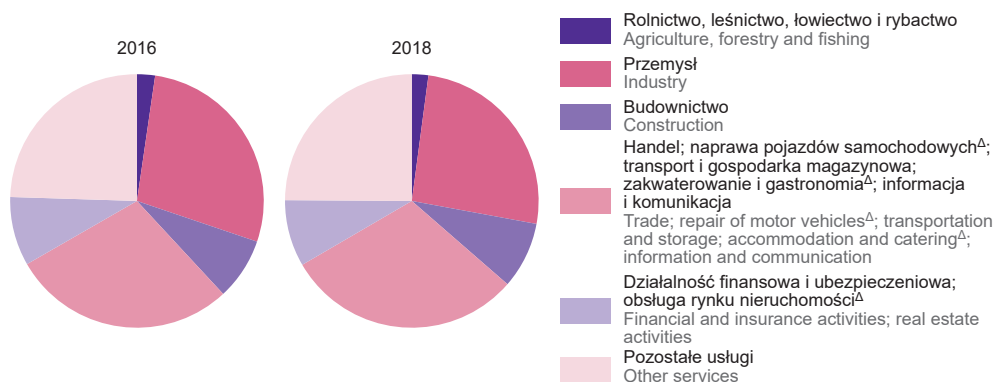
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016 ^a	2017 ^a	2018	2016 ^a	2017 ^a	2018
	w mln zł in million PLN			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	108588	116030	124953	•	•	•
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	95931	101901	109400	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	50534	53915	58432	52,7	52,9	53,4
instytucji rządowych i samorządowych general government	13924	14539	15630	14,5	14,3	14,3
gospodarstw domowych households	27595	29570	30783	28,8	29,0	28,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2235	2722	2333	2,3	2,7	2,1
Przemysł Industry	26763	26824	28172	27,9	26,3	25,8
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	23589	23694	24868	24,6	23,3	22,7
Budownictwo Construction	7571	8283	9333	7,9	8,1	8,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	27476	30298	33036	28,6	29,7	30,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	8397	8366	9291	8,8	8,2	8,5
Pozostałe usługi Other services	23490	25406	27234	24,5	24,9	24,9
NA 1 MIESZKAŃCA^b PER CAPITA^b	46978	50019	53669	•	•	•

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. b W złotych.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. b In PLN.

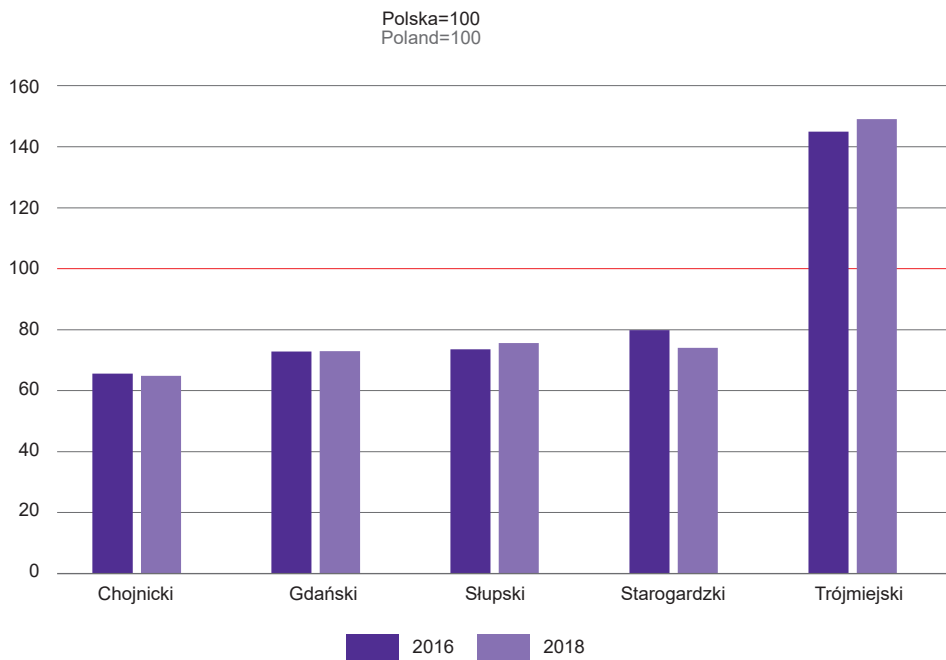
WYKRES 1 (84). WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)

CHART 1 (84). GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYKRES 2 (85). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

CHART 2 (85). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

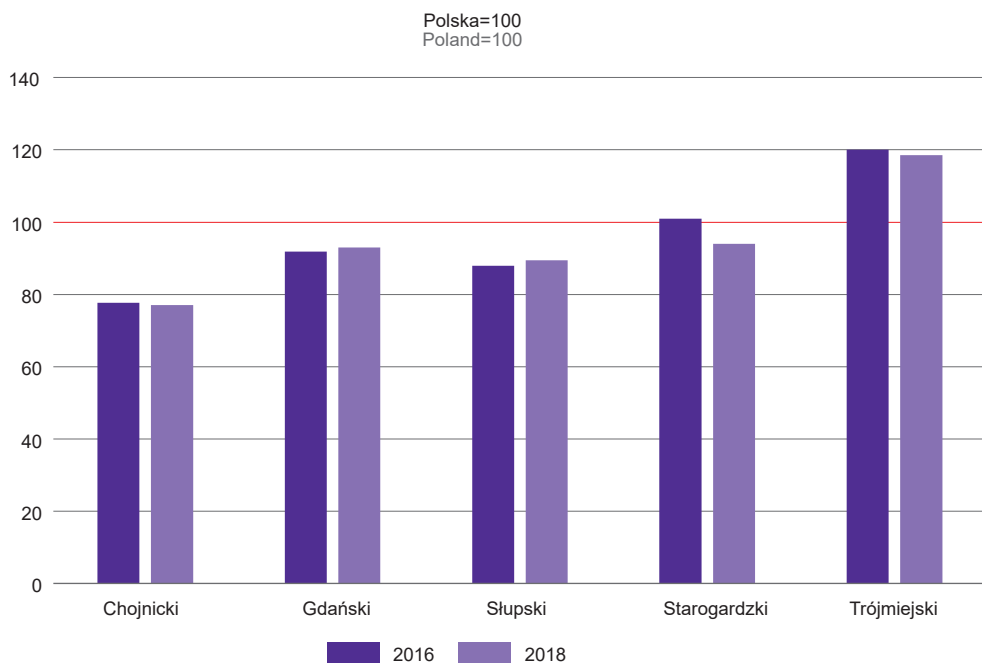
TABL. 2 (149). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**

GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
OGÓŁEM	117791	120275	126143	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	34449	41789	35801	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	155513	149924	155604	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	150192	144682	150185	of which manufacturing
Budownictwo	122301	128165	137881	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	121898	128578	137740	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	219112	216514	240961	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	93279	96144	99046	Other services

WYKRES 3 (86). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

CHART 3 (86). **GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 3 (150). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**

BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 ^a	2017 ^a	2018	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN		
Produkcja globalna	226077	242692	266629	Gross output
Zużycie pośrednie	130146	140791	157229	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	95931	101901	109400	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	41832	45260	49434	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	53862	56265	59243	Gross operating surplus

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 4 (151). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**

NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 ^a	2017 ^a	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	70036	74545	79790	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	30299	32135	34271	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	65900	69806	73380	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	28510	30092	31518	per capita in PLN

a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej

Chapter XXII. Entities of the national economy

TABL. 1 (152). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 December

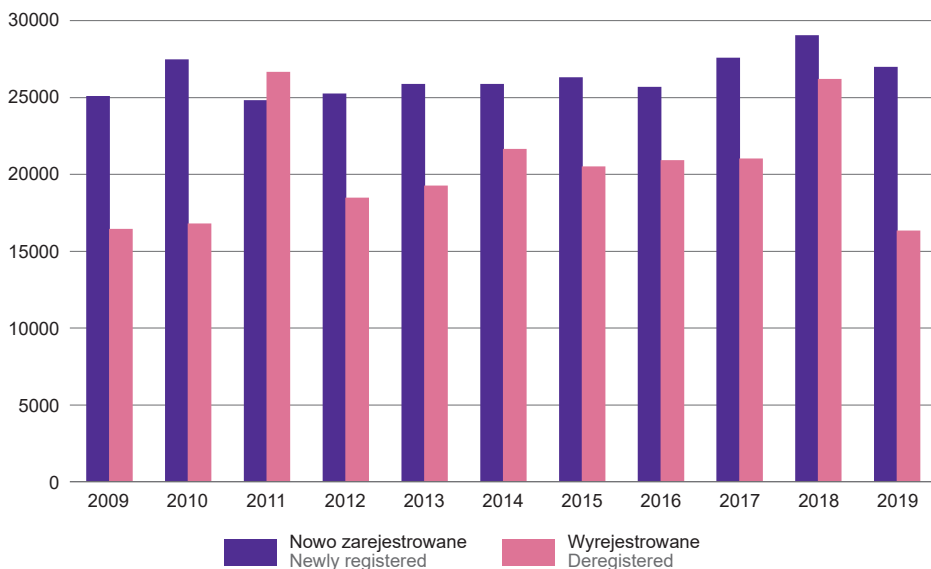
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	260202	281861	296630	307294	T O T A L
sektor publiczny	7903	7813	7308	7076	public sector
sektor prywatny	252299	272446	285700	296005	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	8	6	1	1	State owned enterprises
Spółki	38426	47994	47050	48677	Companies
w tym:					of which:
handlowe	22027	30281	28941	30395	commercial
cywilne	16304	17614	18007	18179	civil
Spółdzielnie	1062	1057	567	558	Cooperatives
Fundacje	787	1476	1753	1884	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	5378	6627	6530	6761	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	193855	200399	216050	224594	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 1 (87). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE W REJESTRZE REGON^a**

CHART 1 (87). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES IN THE REGON REGISTER^a**

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

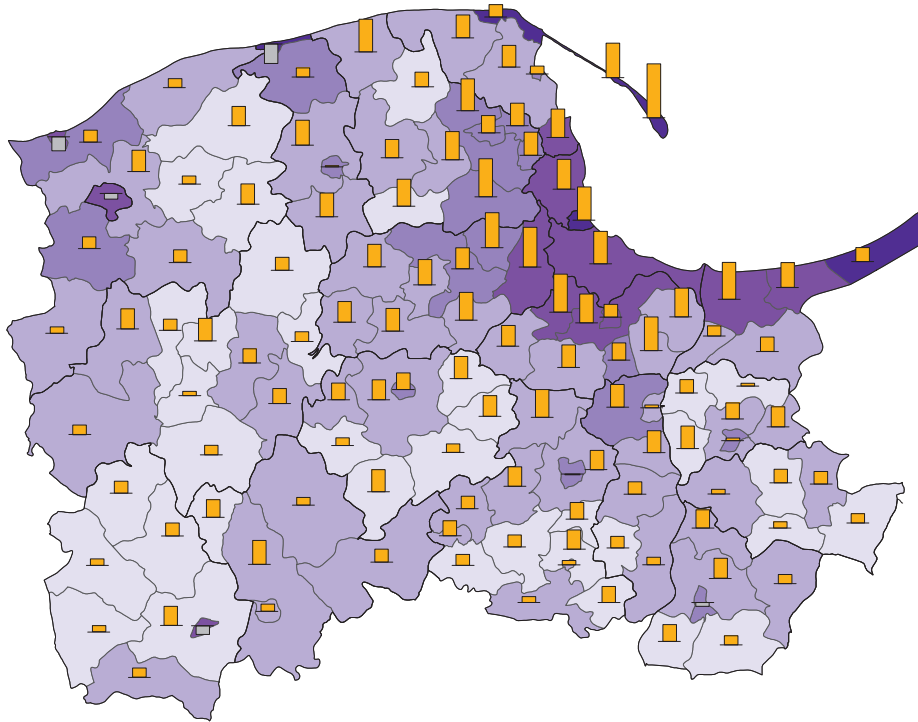
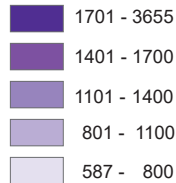
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.

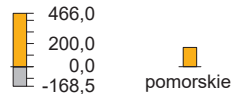
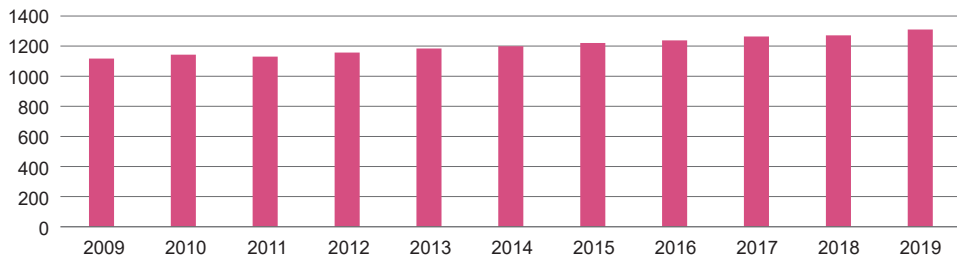
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (39). ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019

As of 31 December

Na 10 tys. ludności
Per 10 thousand population

pomorskie = 1311

Wzrost/spadek liczby podmiotów na
10 tys. ludności w porównaniu z 2010 r.
Increase/decrease in the number of entities
per 10 thousand population in relation to 2010**Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności**
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	312705	18323	5,9	Area in km ²
Powiaty	314	16	5,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	4	6,1	Cities with powiat status
Gminy	2477	123	5,0	Gminas
Miasta	940	42	4,5	Towns
Miejscowości wiejskie	52477	2877	5,5	Rural localities
Sołectwa	40789	1646	4,0	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	0,9	3,3	particulate
gazowych	198440,7	6633,1	3,3	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 grudnia)	3278	162	4,9	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2454	114	4,6	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	48	5,9	with increased biogene removal
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114133,5	1024,3	0,9	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12752,8	868,9	6,8	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12415,2	690,6	5,6	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	4,0	•	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3223,7	156,3	4,8	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	0,9	•	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Crimes ascertained by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	48322	6,1	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	207	•	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	68,2	•	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	38382,6	2343,9	6,1	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	23033,1	1488,1	6,5	urban areas
wieś	15349,5	855,8	5,6	rural areas
w tym kobiety	19815,5	1202,7	6,1	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	123	128	•	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	66,7	67,3	•	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimate includes waste collected from all inhabitants and considered to be waste generated. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,9	1,5		• Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	2,7		• Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	15783,0	894,8	5,7	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	4838,67	98,3	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	866,4	41,8	4,8	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 grudnia) w %	5,2	4,5		• Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE				
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 grudnia):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	14812,8	896,7	6,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	385,9	382,6		• per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207,4	18,4	8,9	in thousands
na 1000 ludności	5,4	7,9		• per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 grudnia) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310897,6	16689,6	5,4	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165098,8	11389,8	6,9	sewage distribution ^d
gazowej	157868,5	7478,2	4,7	gas supply
EDUKACJA I WYCHOWANIE ^e – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^e – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061,5	200,9	6,6	primary
branżowych I stopnia ^g	207,9	17,2	8,3	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642,3	39,5	6,1	general secondary
technikach	648,5	39,7	6,1	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	0,9	6,5	general art ^h
policealnych	188,4	11,3	6,0	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary establishments ⁱ :
w tysiącach	1401,0	91,7	6,5	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	929,4	904,8		• per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansu. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 188 i 189. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based on balance. d Including collectors. e See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 188 and 189. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of basic vocational school sections and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total		

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudniaHEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :				Medical personnel ^b :
lekarze	90884	5106	5,6	doctors
lekarze dentyści	13509	549	4,1	dentists
pielęgniarki ^c	193132	9212	4,8	nurses ^c
Przychodnie	21839	1114	5,1	Outpatients departments
Szpitala ogólne	890	44	4,9	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	166,8	8,4	5,1	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	667	5,4	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA

CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	7881	316	4,0	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	13,5	•	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	959	83	8,7	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217,3	3760,3	9,3	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	523	32	6,1	Indoor cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61710,9	4525,5	7,3	Audience in indoor cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establishments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca) w tys.	825,5	119,5	14,5	bed places (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668,1	3238,7	9,1	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO

AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550,3	752,8	5,2	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10897,7	608,2	5,6	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990,3	1669,5	5,8	cereals
ziemniaki	6481,6	612,6	9,3	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3849,8	144,7	3,8	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	40,4	110,1	cereals
ziemniaki	214	286	133,6	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 190. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including Masters of nursery. d See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 8 on page 190. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
LEŚNICTWO FORESTRY				
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	9258,8	667,1	7,2	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	36,4		• Forest cover in %
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615202,7	109442,7	6,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	46815	111,3	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209,3	17078,5	7,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	7305	121,8	per capita in PLN
TRANSPORT, TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT, TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307065,9	14547,1	4,7	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360,2	1455,5	6,0	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	452	5,9	Postal offices ^c
Łączna abonenckie ^d :				Subscriber lines ^d :
w tysiącach	3583,5	253,9	7,1	in thousands
na 1000 ludności	93,4	108,3		• per 1000 population
HANDEL – stan w dniu 31 grudnia TRADE – as of 31 December				
Sklepy	333340	19877	5,7	Shops
Targowiska stałe	2156	84	3,9	Permanent marketplaces
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^e :				Budgets of gminas ^e :
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5 ^f	8536,3	6,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240 ^f	5703	108,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9 ^f	8584,2	6,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246 ^f	5735	109,3	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu:				Budgets of cities with powiat status:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894,4	6428,6	6,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	7644	102,4	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96885,5	6671,6	6,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	7933	103,0	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f Bez gminy Boguszów-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f Excluding the gmina of Boguszów-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)				
Budżety powiatów:				Budgets of powiats:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	30696,3	1830,5	6,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1189	1223	102,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	29630,7	1828,6	6,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1148	1222	106,4	per capita in PLN
Budżety województw:				Budgets of voivodships:
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	18755,0	1286,9	6,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	489	551	112,7	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18376,0	1317,7	7,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	479	564	117,7	per capita in PLN
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	320937,4	17150,4	5,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8361	7336	87,7	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 December; current book-keeping prices)
w milionach złotych	4263508,5	242694,6	5,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	111079	103542	93,2	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2018				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2121555	124953	5,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	55230	53669	97,2	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1857482	109400	5,9	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	123451	126143	102,2	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1245199	73380	5,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32416	31518	97,2	per capita in PLN
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 grudnia)	4509916	307294	6,8	Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 December)
sektor publiczny	111788	7076	6,3	public sector
sektor prywatny	4325275	296005	6,8	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c For calculations the average number of employed persons was applied. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 grudnia)	18293	18310	18310	18323	Area in km ² (as of 31 December)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	41,7	43,9	43,1	39,4	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	47,2	52,1	52,9	60,1	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	13,1	11,0	10,9	10,1	Consumption of water for the needs of the national economy and the population per km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	6,0	5,3	5,2	4,4	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	92,6	99,5	99,6	100,0	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	0,6	0,0	0,0	0,0	untreated per km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	74,3	79,3	83,2	83,1	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	5,4	3,4	2,3	0,9	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	48,3	35,3	28,5	16,5	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,3	99,1	99,3	99,6	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	39,4	66,7	78,4	86,8	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 grudnia):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 December):
w % powierzchni ogólnej	32,5	32,7	32,7	32,8	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2736	2628	2593	2567	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	108,0	99,5	86,3	55,9	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	350	301	305	372	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	4,6	6,4	5,1	4,0	for environmental protection
służące gospodarce wodnej	0,8	1,9	1,2	0,9	for water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Crimes ascertained by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	102114	81849	49050	48322	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	470,9	360,5	212,8	206,7	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	48,0	70,6	59,1	68,2	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezione; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone, ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data have not been comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000, defined as solid waste removed; since 2015, the data have included waste collected from all property owners and are considered waste generated due to the inclusion of all property owners into the municipal waste management system, implemented by gminas since 1 July 2013. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014, excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	2172284	2275494	2307710	2343928	Population (as of 31 December)
miasta	1485414	1499210	1486719	1488127	urban areas
wieś	686870	776284	820991	855801	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 grudnia)	119	124	126	128	Population per km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia):					Population (as of 31 December):
przedprodukcyjnym	553444	457007	447792	462084	pre-working age
produkcyjnym	1334114	1469161	1436214	1401039	working age
poprodukcyjnym	284726	349326	423704	480805	post-working age
Małżeństwa na 1000 ludności	5,8	6,0	5,1	5,1	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	1,4	1,6	2,0	1,4	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,8	11,8	10,7	11,1	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,4	8,5	9,1	9,6	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,5	3,3	1,5	1,5	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,7	4,5	3,7	3,6	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,2	1,2	1,0 ^a	2,7	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	70,56	72,97	74,24	74,82	males
kobiety	78,06	80,75	81,38	81,77	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 grudnia):					Employed persons ^{bc} (as of 31 December):
w tysiącach	740,3	744,9	798,2	894,8	in thousands
w tym kobiety	342,4	344,4	381,0	421,6	of which women
na 1000 ludności	341	327	346	382	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	•	153,3	150,0	169,8	in thousands
na 1000 ludności	•	67,5	65,1	72,6	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	•	44,6	40,1	47,8	in thousands
na 1000 ludności	•	19,6	17,4	20,4	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	147,2	104,7	77,7	41,8	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
2000=100	100,0	71,1	52,8	28,4	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 grudnia):					In % of registered unemployed (as of 31 December):
kobiety	57,5	53,3	57,4	62,8	women
w wieku 24 lata i mniej	28,7	22,7	15,6	13,7	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	40,6	24,0	35,8	32,2	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) na 1 ofertę pracy	333	63	19	15	Registered unemployed persons (as of 31 December) per job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 grudnia) w %	16,6	12,3	8,9	4,5	Registered unemployment rate ^a (as of 31 December) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1826,36	3138,25	3851,68	4838,67	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	171,8	210,9	264,9	2000=100
w tym: w przemyśle	•	3181,39	3888,19	4954,28	of which: in industry
w budownictwie	•	2602,66	3042,76	3869,45	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	443,4	455,6	448,8	476,5	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	387,3	413,2	411,1	440,5	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	56,1	42,5	37,8	36,0	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	849,49	1580,15	1955,84	2236,73	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	606,69	955,08	1186,54	1302,18	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 grudnia):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 December):
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	640,2	781,1	836,6	896,7	in thousands
na 1000 ludności	295,0	343,3	362,5	382,6	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	60,4	70,7	71,8	72,3	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwellings:
w tysiącach	5,7	11,8	13,2	18,4	in thousands
na 1000 ludności	2,6	5,2	5,7	7,9	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	86,0	97,0	86,3	81,4	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 grudnia) w km:					Distribution network (as of 31 December) in km:
wodociągowej	10319,3	14163,2	15667,8	16689,6	water supply
kanalizacyjnej ^c	3698,5	7779,2	10306,0	11389,8	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances.

c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA (dok.) DWELLINGS. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	81,2	74,8	75,7	81,4	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	37,4	32,9	32,8	34,8	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	1082,0	1259,6	1087,8	1125,1	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	728,6	840,3	731,4	757,0	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	191,9	139,0	162,1	200,9	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	•	16,2	14,1	17,2	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	•	34,5	29,1	39,5	general secondary ^f
liceach profilowanych	•	0,8	-	-	specialised secondary
technikach ^g	•	32,3	29,4	39,7	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	•	0,8	0,7	0,9	general art ^h
policealnych	•	19,9	15,1	11,3	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	•	11,0	8,6	7,6	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ⁱ (stan w dniu 31 grudnia; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 listopada) w tys.	75,1	107,2	89,7	78,8	Students of higher education institutions ⁱ (as of 31 December; in years 2000–2017 – as of 30 November) in thousands
Absolwenci uczelni ^m w tys.	12,4	23,9	23,3	20,3	Graduates of higher education institutions ^m in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	12,4	8,8	11,6	8,7	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ^l w tys.	2,3	1,6	3,8	1,9	Graduates of schools for adults ^l in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e–g Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci). h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem pomorskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.; w latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e–g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Pomorskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m Persons who obtained higher education diplomas between 1 January and 31 December 2019; 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)**MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	37,0	45,2	58,7	65,2	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.	50,3	63,4	70,4	91,7	children ^a in thousands
w przedszkolach	35,4	44,8	50,7	68,3	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	14,9	16,3	16,4	20,2	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	339,5	453,5	472,6	674,2	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medycyni ^d (stan w dniu 31 grudnia):					Medical personnel ^d (as of 31 December):
lekarze	4863	4307	5142	5106	doctors
lekarze dentyści	567	691	775	549	dentists
pielęgniarki ^e	9735	9089	10120	9212	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 grudnia) na 10 tys. ludności	44,2	38,3	41,2	36,0	Beds in general hospitals ^f (as of 31 December) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1506	1586	1776	1578	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 grudnia)	292	776	949	1114	Outpatient departments (as of 31 December)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 grudnia)	528	618	728	667	Generally available pharmacies (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 aptekę ogólnodostępną	4114	3682	3170	3514	Population (as of 31 December) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of outpatient health care per capita:
lekarskie	5,3	6,5	7,2	7,8	medical
stomatologiczne	0,8	0,7	0,8	0,8	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 dzieci w wieku ^h do lat 3	17	20	60	106	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 December) per 1000 children up to the age of 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 grudnia)	374	336	324	316	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3665	2512	2419	2210	per 1000 population
na 1 czytelnika	21,0	18,4	14,7	13,5	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	2,0	2,4	3,8	6,1	Seats in theatres and music institutions (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	291	339	449	405	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 grudnia)	50	57	73	83	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	867	747	1034	1609	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. g Łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.

a Since 2008, including pre-primary education units and pre-primary centres not listed in division by type of establishments. Including the children attending for all school year in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k Data concern activity performed in the Voivodship, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)					
Kina stałe (stan w dniu 31 grudnia)	34	14	24	32	Indoor cinemas (as of 31 December)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności	6,9	5,1	7,6	7,6	Seats in indoor cinemas (as of 31 December) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	731	1108	1578	1936	Audience in indoor cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 grudnia) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 December) per 1000 population:
radiowi	244	180	180	175	radio
telewizyjni	239	175	173	168	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 lipca)	877	802	1512	1658	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 July)
w tym hotele	74	144	188	205	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 lipca) na 10 tys. ludności	444,1	353,1	441,4	511,3	Bed places ^a (as of 31 July) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	602	717	1058	1385	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO AGRICULTURE					
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	906,8	750,2	759,9	757,2	Agricultural land (as of June) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	•	97,2	98,5	99,4	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	617,5	567,9	598,6	608,2	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszkankami zbożowymi)	73,0	69,0	62,7	64,3	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	6,5	3,6	3,0	3,5	potatoes
buraki cukrowe	2,6	1,7	1,5	1,5	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszkankami zbożowymi)	1214,1	1464,1	1599,8	1581,8	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	841,8	513,5	460,6	612,6	potatoes
buraki cukrowe	560,9	508,1	522,7	669,6	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszkankami zbożowymi)	26,9	37,4	42,6	40,5	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	208	248	260	286	potatoes
buraki cukrowe	352	515	568	742	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu):					Livestock (as of June):
bydło:					cattle:
na 100 ha użytków rolnych w szt.	28,5	26,0	26,9	29,0	per 100 ha of agricultural land in heads
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):					pigs (in 2000 – as of the end of July):
na 100 ha użytków rolnych w szt.	107,6	112,7	100,2	101,9	per 100 ha of agricultural land in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per ha of agricultural land:
żywno rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	114,8	289,9	385,2	430,1	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b in kg
mleka krowiego w l	481,9	381,5	461,1	491,0	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywno rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Since 2011, concerns establishments with 10 and more bed places. Since 2016, data have been compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	131,1	131,3	126,0	147,2	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	72,5	61,5	46,7	31,7	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 grudnia) w tys. ha	665,6	680,5	683,5	684,7	Forest land (as of 31 December) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 grudnia):					Forest area (as of 31 December):
w tysiącach hektarów	649,0	662,7	665,8	667,1	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,3	0,3	0,3	0,3	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 grudnia) w %	35,5	36,2	36,4	36,4	Forest cover (as of 31 December) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	313,5	409,3	479,4	484,1	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	29364,9	63217,3	82287,9	109442,7	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	111,7	112,6	106,9	110,2	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	•	142,7	192,7	246,5	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	188546	412373	548531	644558	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13541	27841	35704	46815	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	4696,9	10976,8	12038,8	17078,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2166	4834	5224	7305	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1490	1241	1218	1194	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	8,1	6,8	6,7	6,5	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	11519	12224	13382	14547	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	63,0	66,8	73,1	79,4	per 100 km ² of total area in km

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia (dok.) TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December (cont.)					
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	625,7	1011,1	1237,9	1455,5	in thousand units
na 1000 ludności	288	444	536	621	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :					Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	21,5	22,3	19,0	19,3	per 100 thousand population
Łącza abonenckie ^c :					Subscriber lines ^c :
w tysiącach	•	465,5	351	253,9	in thousands
na 1000 ludności	•	204,6	152,1	108,3	per 1000 population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	16858,1	28395,8	37976,0	48760,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7774	12505	16477	20858	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 grudnia)	24727 ^d	21642	21395	19877	Shops (as of 31 December)
Liczba ludności (stan w dniu 31 grudnia) na 1 sklep	88 ^d	105	108	118	Population (as of 31 December) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin ^e :					Budgets of gminas ^e :
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1639,8	4244,3	5409,4	8536,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1253	2978	3693	5703	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1720,4	4672,2	5326,7	8584,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1315	3278	3636	5735	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu:					Budgets of cities with powiat status:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1692,0	3780,1	4753,2	6428,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1968	4472	5660	7644	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1834,4	4117,0	4545,6	6671,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2134	4870	5413	7933	per capita in PLN
Budżety powiatów:					Budgets of powiats:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	713,8	1277,8	1425,0	1830,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	545	896	973	1223	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	716,4	1353,3	1413,0	1828,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	547	949	965	1222	per capita in PLN
Budżet województwa:					Budget of voivodship:
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	185,7	724,6	842,2	1286,9	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	86	319	365	551	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	212,5	872,0	802,2	1317,7	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	98	384	348	564	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Własne; dane częściowo szacunkowe. d Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including vehicles with temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012, the public operator); in 2000, post offices and telecommunication service offices. c Own; partly estimated data. d Data are not comparable due to change in the method of shop survey in 2004. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	7239,3	13062,1	16772,3	17150,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	3338	5753	7277	7336	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 grudnia; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 December; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	79875,8	139259,8	196479,8	242694,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	36770	61200	85141	103542	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE ^{de} REGIONAL ACCOUNTS ^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	•	•	103795 ^f	124953	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	•	•	45036 ^f	53669	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	•	•	•	105,8	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	•	•	92092 ^f	109400	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	•	•	39958 ^f	46989	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	•	•	62580 ^f	73380	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	•	•	27153 ^f	31518	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	•	•	•	103,1	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGION ^g – stan w dniu 31 grudnia ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^g – as of 31 December					
Ogółem: w tysiącach	199,3	260,2	281,9	307,3	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	917,3	1143,5	1221,4	1311,0	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	45,9	66,3	81,5	82,7	in thousands
2000=100	100,0	144,6	177,5	180,2	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,1	1,1	1,1	0,6	cooperatives
spółki handlowe	13,5	22,0	30,3	30,4	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,9	4,2	4,7	3,3	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	15,7	16,3	17,6	18,2	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	153,4	193,9	200,4	224,6	in thousands
2000=100	100,0	126,4	130,7	146,4	2000=100
na 10 tys. ludności	706,0	851,9	868,4	958,2	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 203. f Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. g Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendment of the Accounting Act in 2002. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2019, data concern 2018. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 203. f Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. g Excluding persons tending private farms in agriculture.

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Obecna czwarta rewizja (NUTS 2016) została wprowadzona Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 1 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**”, jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

GENERAL NOTES

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. Current, forth revision (NUTS 2016) was introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Data presented, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – classifies state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

– **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale administracyjnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Do ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należą:

- 1) **Klasyfikacja Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikacja Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikacja Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowo wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

– **private sector** – classifies private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to administrative division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which types of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the Regulation of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych) oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting) and until 2010, a flat rate tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population size, unless otherwise indicated, the population size according to the national definition of residence was used, compiled using the balance method.

When computing data per capita (per 1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population size as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon during a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

The calculation was made using the population size – unless otherwise indicated – for 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007	POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES – PKD 2007
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Trade; repair of motor vehicles
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia	Accommodation and catering
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Budowa budynków Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach ogólnych do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are given in the general notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series "Statistical Research Methodology".

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni** województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 393, z późn. zm.).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o **emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza** z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o **stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hałd produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.).

6. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się których jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. są opracowywane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 797, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich **efektach rzeczowych** prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Notes to the chapters

Environment and environmental protection

1. Information regarding the geodesic **status and directions of voivodship land use** is classified according to ownership and register groups of land included in the land register introduced as a result of the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 in regard to the registration of land and buildings (uniform text Journal of Laws 2019 item 393, with later amendments).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as water discharged by means of sewers or open ditch systems directly into waters, into the ground or sewerage network of production establishments (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as the **systems reducing such pollutants and the effects of their utilisation** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organised emission (from technological and heating facilities) and unorganised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.)

5. **Nature protection** consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements of nature.

Establishment of the forms of nature protection is regulated by the Act of 16 April 2004 on the Nature Conservation (uniform text Journal of Laws 2020 item 55, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object which the holder discards, intends to do so or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Waste Act of 14 December 2012 (uniform text Journal of Laws 2020 item 797, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding end-of-life vehicles) as well as waste not containing hazardous components generated by other producers of waste which is similar in its composition and nature to the waste produced in households.

8. Data on **outlays on fixed assets used for environmental protection and water management and their tangible effects** have been presented in accordance with the Polish Statistical Classification concerning Activity and Equipment related to Environmental Protection, introduced by the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby administracji skarbowej, i urzędy skarbowe i celno-skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).
4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Local government

1. On 1 January 1999, a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act of 24 July 1998 on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are i.a. village administrator's offices. Their organisation and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented on **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with PKD 2007, in the group "Public administration and economic and social policy" in the section "Public administration and defence; compulsory social security".

State administration comprises:

- 1) supreme and central administration bodies including the personnel employed in their foreign entities:
 - supreme and central institutions (e.g. chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial bodies of non-combined government administration (e.g. revenue administration, tax and tax control offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010, auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial bodies of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g. inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);
- 3) some state agencies (e.g. Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009, Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.

Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g. municipal service entities and since 2009, public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g. geodetic and cartographic documentation centres and since 2009, public road boards);
- 2) powiats, i.e. powiat starost offices and auxiliary service units (e.g. labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e. marshals' offices and voivodship government organisational entities (e.g. labour offices, drainage and water facility boards and since 2009, public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 19, z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczące rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (14):

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nienawiści cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym **dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pobrano z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.

3. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. **Wpływ spraw do sądów** oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. **Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone** w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec **nieletnich** przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 r. poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been adjudicated in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2020 item 19, with later amendments) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14):

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. **Ascertained crime** is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime – in accordance with the Criminal Code of 1997 – is a felony or misdemeanour prosecuted upon in public or private accusation in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

N o t e. Data on crimes ascertained since 2014 have not included punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus **data are not fully comparable with the data for previous years**.

Information on ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes comes from the National Police Information System and prosecutor's office information systems.

3. **The rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to failure to identify the perpetrators.

4. **Incoming cases** are the number of cases that were filed in common courts for consideration in court proceedings

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organisational structure of common courts

5. **The resolved cases and completed proceedings** in a given year also include the unresolved cases from previous years.

6. Court proceedings in **juvenile cases** are based on the Act of 26 October 1982 on Proceedings In Juvenile Cases (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two stage court proceedings against juveniles. According to the valid single stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralisation or commitment punishable act by a juvenile.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- a. szacunków stanu i struktury ludności na terenie gminy opracowanych **metodą bilansową**. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- b. rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz pobyt czasowy,
- c. sprawozdawczości gmin – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt czasowy,
- d. sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- e. sprawozdawczości sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

2. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. **Mediana wieku** (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem;
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo;
- rozwydwy – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo;
- urodzenia – według miejsca zamieszkania matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania osoby zmarłej.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym (15–49 lat) będzie rodziła z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. **Prognoza ludności do 2050 r.** opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych na pobyt stały.

Population

1. The tables in the chapter were compiled on the basis of:

- a. the estimates of the size and structure of the population in gmina prepared using the **balance method**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- b. the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- c. documentation of gminas regarding internal and international migration of population for temporary stay;
- d. documentation of the Civil Registry Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- e. documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. **Working age population** refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age** population is defined as the **pre-working age** population, i.e. up to the age of 17 and the **post-working age** population, i.e. 65 and more for males and 60 and more for females.

3. **Median age** of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of residence before the marriage;
- separations – according to the plaintiff's place of residence;
- divorces – according to the plaintiff's place of residence;
- births – according to the mother's place of residence;
- deaths – according to the place of residence of the deceased person.

5. Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children who would be born on average by a woman during her whole reproductive period (15–49 years), assuming that in particular phases of this period she would give births with the intensity observed in a given year, i.e. the age-specific fertility rates for this period are treated as constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters born on average by a woman, assuming that a woman of reproductive age (15–49 years) would give birth with the intensity characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

6. **Natural increase of the population** means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of one year.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organisation (WHO).

7. **Population projection until 2050** was developed in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid as of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration for permanent residence.

8. Dane o **migracjach wewnętrznych ludności** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o **migracjach zagranicznych** opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do pracujących zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,
 - formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.
- 2) za bezrobotne uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do biernych zawodowo zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne

3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

5. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

8. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the population size as of 30 June.

Labour market

1. Data on economic activity of population include household members aged 15 and more. They are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and longer. The LFS results have been generalised on the basis of balances of the population aged 15 and more living in households.

2. The main criterion for dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week:
 - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income,
 - formally had work but did not perform it, if the break in employment did not exceed 3 months; moreover, if the break in employment exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and out-workers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:
 - were not employed during the reference week,
 - actively sought work during a 4-week period (the last week being the reference week),
 - were available for work during 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found work and were waiting to begin it within three months and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. **Activity rate** is calculated as the share of economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 years and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 years and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically active population (total or in a given group).

4. Data were compiled on the basis of reports and estimates (in regard to private farms in agriculture, etc.).

5. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 grudnia** wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) przeciętnego zatrudnienia pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca** pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. z 2020 r., poz. 1409) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture as of 31 December** were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) the employment, as of 31 December of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main workplace without converting them into full-time paid employees;
- 2) the average paid employment – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern the **number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31 December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school graduates taking up first job** concern full-time paid employees.

11. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of information on **job vacancies**. **Vacancies** are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established entities.

12. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Act of 20 April 2004 on Promoting Employment and on Labour Market Institutions, in force since 1 June 2004 (uniform text Journal of Laws 2020, item 1409), are classified as unemployed.

Unemployed person is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed or performing any other kind of paid work, who is capable of work and available for full-time employment (or in the case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than half of the working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extramural examination within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate for his/her permanent or temporary residence, seeking employment or any other paid work, with additional provisions concerning the sources of income as stipulated by the law.

13. The **registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałе poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”);
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związanego ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drgania mechaniczne), gorący lub zimny mikroklimat itp.), związanego z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

14. Information on accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during training within the scope of the national self-defence;
- when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2019”);
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **wjęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) placowanymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. – w przypadku emerytur – ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu systemów.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (do 28 czerwca 2002 r. Urzędu Ochrony Państwa), Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa (do 31 stycznia 2018 r. Biura Ochrony Rządu), Państwowej Straży Pożarnej;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere units,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data on wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, other pension and sickness) paid by the insured employee.

Social benefits

1. Information on **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1 January 2009 to 30 June 2014 – in the case of retirement pensions – from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding **retirement and other pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in the case of farmers authorised to receive benefits from those systems simultaneously.

2. The following persons (including members of their families) are entitled to receive retirement and other pensions, among others:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) professional soldiers;
- 8) public safety functionaries, i.e.: the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency (until 28 June 2002 the Office of State Protection), the Central Anti-Corruption Bureau, the Polish Border Guard, the State Protection Service (until 31 January 2018 the Government Protection Bureau), the State Fire Service;
- 9) penitentiary staff functionaries;
- 10) farmers;
- 11) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe, w tym renty wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

6. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe. Mieszkania

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie budżetów gospodarstw domowych. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu. Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2010 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. Retirement and other pension benefits, including pensions paid paid due to accidents at work and job-related illnesses include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension paid under international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, on the labour income, etc.

6. Data regarding the average monthly retirement and other pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016, the child-raising benefit "Family 500+" has been granted to persons entitled on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019, the child-raising benefit has been granted to every child up to 18 years of age, regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Households. Dwellings

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behaviour patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e. the level and structure of available income, expenditures, consumption, equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative household budget survey. The survey covers all households, with the exception of persons living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004, the households of foreign citizens with permanent or long-term residence in Poland and using Polish language participate in the survey. The survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2010 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e. households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatki dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki. Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączość”.

5. Zasięg ubóstwa – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej, uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane obejmują lokale zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

3. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e. consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding pre-payments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures. Other expenditures include, i.e.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item “miscellaneous goods and services” and expenditures on Internet services under item “communication”.

5. Poverty rates – a household and thus all its members are regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psycho-physical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2002–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przystroje i ubytki zasobów mieszkaniowych. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę), uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

4. Informacje o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo budowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze zmianą metodologiczną, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej przeliczono zgodnie z nowo obowiązującą metodologią. Dane o mieszkaniach, których budowę rozpoczęto, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano metodą rodzaju działalności, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego. Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

7. Informacje o długości sieci wodociągowej i gazowej dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wody i od 2003 r. – gaz. Dane o długości sieci kanalizacyjnej, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci. Dane o korzystających z gazu dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci. Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

9. Informacje o energii cieplnej dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.). Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja. W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikach) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikach).

2. Balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2002–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on dwellings started concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on dwellings and useful floor area of dwellings completed concerns dwellings in newly built and expanded the buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to methodological change, since 2018, data regarding effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on dwellings and useful floor area are recalculated according to the new methodology. Data on dwellings started, due to the impossibility of recalculating data back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal systems and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e. according to the criterion of the designation of the systems, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity. Data on municipal installations concern operative systems.

7. Information regarding the length of the water supply and gas supply networks concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas. Data regarding the length of the sewage network, apart from street conduits, include collectors, i.e. conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Data regarding the users of water supply and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system. Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas systems connected to the gas supply system. Data regarding the population connected to the water supply system, sewage system and gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

9. Information on heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments). Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished. As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie.

3. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w filiach polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w filiach polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami.

4. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązków zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp. Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

7. Szkoła doktorska – zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortowi obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych. Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) post-primary schools;
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;

3. Higher education institutions provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch campuses of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches.

4. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc. Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. Non-degree postgraduate programmes – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. Doctoral studies (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of a third cycle qualification.

7. Doctoral school – an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education. Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on medical personnel concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs. Data concern persons working directly with a patient, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami woj-skowych komisji lekarskich.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków. Rodzaje oddział-ów w szpitalach ogólnych (tabl. 3 (63)) opracowano w opar-ciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173). Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczę-kową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** – zorganizowana działalność polegająca na udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej z zakre-su leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, prowadzona w uzdrowisku przez zakłady lecznictwa uzdrowi-skowego albo poza uzdrowiskiem w szpitalach i sanatoriach, znajdujących się w urządzonych podziemnych wyrobiskach górniczych, przy wykorzystaniu warunków naturalnych (surow-ców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu) oraz zabie-gów z zakresu fizjoterapii.

7. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe;
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ra-townictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udziela-nie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycz-nego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali. Punkty aptecz-ne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony i są głównie usytuowa-ne na terenach wiejskich.

9. Dane o **zachorowaniach** prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zaka-żeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239). Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o **opiece nad dziećmi do lat 3** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być orga-nizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące **wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej** prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czer-wca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821). Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w roz-wiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w for-mie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o **placówkach i świadczeniach pomocy spo-łecznej** prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

3. Data on **medical specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

5. Data regarding beds in general hospitals do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns. Types of wards in general hospitals (table 3 (63)), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173). Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillofacial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** – organised activity of providing health care services in scope of health resort treatment or rehabilitation, conducted on the area of health resort by health resort facilities or outside the health resort area in hospitals and sanatoriums located in underground mining excavations, using natural conditions (natural materials and healing properties of the climate) and physiotherapy treatment.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals. Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined and which are mainly in rural areas.

9. Data regarding **disease incidence** are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239). Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on **childcare for children up to the age of 3** are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning **family support and foster care** are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2020 item 821). Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day-support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning **social welfare facilities and social assistance benefits** are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. **Czytelnik** (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną. W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal projekcyjnych i multiplexy – posiadające 8 sal projekcyjnych i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż 1 rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca. Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych). Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościńce).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Stopień wykorzystywania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7 (80)) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8 (81)) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. **Books** and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries. **Reader/borrower** (user actively borrowing books) – a person registered in the library, who borrowed at least one volume in a reporting year.

2. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances. Theatres include units, distinguished in terms of their legal, organisational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e. those established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive or magnetic tape or a digital carrier). Indoor cinemas include miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited. The above definition does not affect the previously presented data.

2. **Tourist accommodation establishments** include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings). Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Data on **physical education organisations** include selected organisations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled "Start", the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of "Rural Sports Clubs") and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled "Start" – rehabilitation activity for persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organisations (table 7 (80)) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sports in sports clubs (table 8 (81)) one person may be indicated multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport. Persons practicing sports are classified either as juniors or seniors, depending on the age; various age groups are applied for individual sports.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej. Działalność ta obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmieniowanych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 (83) opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności B+R prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**. Prezentowane informacje dotyczące działalności B+R obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się instytuty naukowe **Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działającej na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz.U. poz. 534, z późn. zm.),
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

Science and technology. Information society

Science and technology

Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge. It includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level have been compiled since 2012 on the basis of local units data. Data on entities in table 1 (83) were compiled using an enterprise method.

1. Data on R&D are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**. Presented information regarding R&D covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
 - b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),
 - c) **others**, i.e. other entities classified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development” as well as other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into PKD 2007 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. **Employed persons in R&D** include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Dane o personelu B+R dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R. Dane o pracujących w działalności B+R – **personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3 (51), tabl. 3 (85)) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4 (86)).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R. Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Nakłady na działalność B+R obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania. **Nakłady inwestycyjne** na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe, łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniające kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**: nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo – **innowacja produktowa**, jak również wprowadzania nowych lub ulepszania procesów biznesowych, które znacząco zmieniają procesy dotychczas stosowane w przedsiębiorstwie – **innowacja procesów biznesowych**.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania do wdrożenia innowacji (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji i dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing).

8. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują: jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. **Wynalazek podlegający opatentowaniu** – bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. **Wzór użytkowy podlegający ochronie** jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

3. Data on R&D personnel cover personnel directly engaged in R&D. Data on **employed persons** in R&D – **internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3 (51), table 3 (85)) and in full-time equivalents (table 4 (86)).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D. Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on R&D include **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing. **Capital R&D expenditures** include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** includes all developmental, financial and commercial activities undertaken intentionally by the enterprise to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction into the market of new or improved products (goods, services), that differ significantly from the enterprise's previous products – **product innovation**, as well as bringing into use in the enterprise new or improved business processes, for one or more business functions, that differ significantly from the enterprise's previous business processes – **business process innovation**.

7. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible fixed assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) as well as other preparations for introducing innovation (including product or service design, preparation of production or distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **Patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. **Utility model eligible for protection** is a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, zaliczanych według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do wybranych sekcji. W 2019 r. badaniem objęto 19,9 tys. takich przedsiębiorstw (tj. 18,3% ich ogólnej liczby).

3. Sprzedaż prowadzona przez przedsiębiorstwa w ramach **handlu elektronicznego** dotyczy zamówień przyjmowanych za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionym formacie, np. EDIFACT, XML, posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych za pośrednictwem zwykłej poczty elektronicznej.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.). Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich** uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankietów na celowo wytypowanych targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą. **Gospodarstwo indywidualne** to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. **Powierzchnia użytków rolnych** obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych. **Powierzchnia zasiewów** to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyroście uprawianych jako plon główny. Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne. Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage, conducted in the European Union according to a harmonised methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing 10 persons or more, included in the selected sections according to the NACE Rev. 2. In 2019, the survey covered 19.9 thousand such enterprises (i.e. 18.3% of the total population).

3. Sales conducted by enterprises within the frames of **e-commerce** concern orders received by the enterprise via web shop, web forms on an enterprise's website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML, with structure allowing for their automatic processing). Orders received through normal (manually typed) e-mail messages are not taken into account.

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019). Price indices were calculated applying the weight system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products conducted by a network of interviewers on selected marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the PKD 2007 in which they are included. Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and conducts agricultural activity. **Private farm** is an agricultural holding tended by a natural person. Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. **Agricultural land area** includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land. **Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding the area of crops classified as permanent crops since 2010, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops. Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species. Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. Globalna produkcja rolnicza obejmuje produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą. Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika. **Towarowa produkcja rolnicza** stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji żywca rzeźnego obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywca rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdań, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną. Do powierzchni lasów zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poltka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do gruntów związanych z gospodarką leśną zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

4. Gross agricultural output includes crop output and animal output. Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure. **Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces. In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of animals for slaughter concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. Procurement of agricultural products concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June. **12.** Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

12. Farming years cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. Forest land includes area of forest as well as land connected with silviculture. **Forest area** includes land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are intended for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

2. Forest cover (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, powiat, gmina.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego. **Zalesienia** polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

4. **Obwód łowiecki** stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”. Ponadto w tabl. 2 (112) dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicje metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 7 na str. 175.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych. Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w **cenach bazowych**. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 10 na str. 175.

Jako **ceny stałe** przyjęto:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz półnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych według (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Roczника ust. 7 na str. 175.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń (tj. na rzecz obcych zleciodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

3. **Renewals** are new tree stands formed in place of removed stands. **Afforestation** consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

4. **Hunting district** is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included in accordance with PKD 2007, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”. Moreover, data in table 2 (112) show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind of activity as classified according to PKD 2007. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 175.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e. both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products intended for increasing the value of own fixed assets. Sold production of industry is presented at **basic prices**. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 175.

As **constant prices**, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter within the scope of construction concerns economic entities included in accordance with PKD 2007 in the section “Construction”.

2. Data were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 175.

3. **Construction and assembly production** concerns the activity realised domestically and includes construction works with an investment, a restoration or a conservation character as well as temporary construction on construction sites realised by construction entities, using only their own workforce, in frames of the contract system. (for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza,
- w zakresie kubatury budynków obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport. Gospodarka morska

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne** ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o **pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych** od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu. **Długość linii autobusowej** jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. **Transport samochodowy zarobkowy**, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o **komunikacji miejskiej naziennej** dotyczą komunikacji **autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzymiastowego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie. Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej. Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące **transportu lotniczego** obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

5. Information on **buildings completed** (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or in the first part;
- within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion).

6. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport. Maritime economy

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network **public roads** are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on **registered vehicles and tractors** since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule. The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. **Road transport for hire or reward** with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** – including the handling suburban and inter-city service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines. Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa. **Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning **air transport** include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads which resulted in death or injury.

Gospodarka morską

1. Dane dotyczące **portów morskich** obejmują porty: Gdańsk, Gdynia, Ustka i Władysławowo (od 2001 r.) oraz Sopot, Hel i Krynica Morska (od 2007 r.).

2. **Obroty ładunkowe w portach morskich** jest łączna ilość masy ładunkowej przemieszczonej przez porty w danym okresie czasu. Prezentowana jest masa brutto, tj. łącznie z opakowaniami, ale z wyłączeniem masy własnej jednostki transportującej (kontenerów i jednostek tocznych). Informacje zawarte w tablicach dotyczą międzynarodowego i krajowego obrotu morskiego (kabotażu). Informacje o obrotach ładunkowych, ruchu pasażerów i statków pochodzą od przedstawicieli statków zawiązujących do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską (Dz. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r.). Dane te nie uwzględniają:

- statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100,
- załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków),
- obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi,
- wagi własnej załadowanych i wyładowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

3. Dane o ruchu statków w portach morskich obejmują statki transportowe, do których zalicza się również barki morskie oraz statki nie transportowe pełniące funkcje transportowe. Dane nie uwzględniają natomiast statków niespełniających funkcji transportowych (np. statków szkolnych, holowników, łodolamaczy, statków nowozbudowanych wychodzących w morze na próby), statków o pojemności brutto (GT) poniżej 100.

4. Przez **międzynarodowy obrót morski** rozumie się łączną ilość ładunków będących przedmiotem międzynarodowej wymiany handlowej, przemieszczonych przez port. Są to ładunki wyładowane ze statków (w tym promów) oraz załadowane na statki (w tym promy) zarówno w związku z polskim handlem zagranicznym, jak i tranzytem.

5. **Ładunki tranzytowe** są to ładunki pochodzące od nadawcy zagranicznego, dowieszone do polskiego portu morskiego i przeznaczone dla odbiorcy zagranicznego. **Tranzyt morsko-ładowy** obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą morską z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą lądową. **Tranzyt lądowo-morski** obejmuje ładunki tranzytowe, które zostały dowieszone do portu drogą lądową z przeznaczeniem do dalszego transportu drogą morską. Dane o obrotach ładunków tranzytowych w portach morskich uzyskiwane są na podstawie informacji przekazywanych przez zarządy morskich portów oraz podmioty gospodarcze dokonujące przeładunku ładunków w portach morskich.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną. Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych). Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych. W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębniła się „towary nieżywnościowe”. Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

Maritime economy

1. Data concerning **seaports** include the ports: Gdańsk, Gdynia, Ustka and Władysławowo (since 2001) as well as (since 2007) Sopot, Hel and Krynica Morska.

2. **Cargo turnover in seaports** is the total volume of commodity weight moved through ports over a certain period of time. The data are presented in terms of gross weight, i.e. together with the immediate packaging, but excluding the tare weight of freight units (containers and ro-ro units). The data presented in tables concern both international and domestic seaborne traffic (cabotage trade). Information on cargo, passengers and ship traffic is obtained from representatives of ships calling at seaports and provided via maritime offices – harbour boards and boatswain offices, as required under the Directive of the European Parliament and Council 2009/42/EC of 6 May 2009 on statistical returns in respect of carriage of goods and passengers by sea (Journal of the European Communities No. L 141 dated 6 June 2009). The following data are excluded:

- ships of gross tonnage (GT) less than 100,
- bunkering (fuel for ships),
- internal domestic traffic, except for cabotage, e.g. goods carried by sea between Polish ports,
- tare weight of laden and discharged containers and ro-ro units used to transport goods.

3. **Data on ship traffic through seaports** comprise both cargo ships including seaborne barges and non-cargo-carrying ships performing transport activities. Data do not include ships of miscellaneous, non-cargo-carrying activities (e.g. training ships, tugboats, icebreakers, newly built ships on sea trial), ships of gross tonnage (GT) below 100.

4. **International sea turnover** is a total amount of international exchange trade cargo moved through the port. The cargo includes cargo unloaded from ships (including ferries) as well as loaded on ships (including ferries) within both Polish foreign trade and transit.

5. **Transit cargo** is a cargo of foreign shipper, carried to a Polish seaport destined for foreign consignee. **Sea-land transit** includes a transit cargo carried to a port by sea, destined for further transport by land. **Land-sea transit** includes a transit cargo carried to a port by land, destined for further transport by sea. Information on cargo transit traffic at seaports is compiled out of data submitted by seaports' authorities or cargo handling entities operating within the ports.

Trade and catering

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity. **Trade enterprises** are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sale of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sale of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales. Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately. The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages, tobacco as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351). Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody ogółem (przychody z całokształtu działalności)** obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia), pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży** produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (–), do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. **Wskaźnik rentowności obrotu** obliczono następująco:
– **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
– **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. **Aktywa obrotowe** obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. **Kapitał (fundusz) własny** wykazywany według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmuje: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego. Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

3. Data regarding **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realised on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realised by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realise the delivery.

4. The division of **stores by organisational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351). Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons. Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Total revenues (revenues from total activity)** include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016, including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold according to procurement on purchase prices, other costs (since 2016, including extraordinary losses) and financial costs.

4. **Revenues and costs of revenues from the sale of products, goods and materials** which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. **The gross financial result** is calculated as the difference of total revenues and total costs – in case of surplus of total costs over total revenues, the financial result is recorded with (–), adjusted by extraordinary result until 2015.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. **The net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:
– **gross** as the relation of the gross financial result to total revenues,
– **net** as the relation of the net financial result to total revenues.

9. **Current assets** include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals. Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. **Equity (fund)** accounted in accordance with the law, the articles of association or the founding deed of the entity, includes: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve (fund), other capital reserves (funds), undistributed earnings for previous years, net financial result for the financial year and write-off of net profit for the financial year. Until 2015 it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Zobowiązania przedsiębiorstw obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysonowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1175) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2009 r. poz. 713), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określane w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych. Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.). Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

11. Liabilities of enterprises include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is no longer than one year. Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes is the Law on Public Finances, dated 27 August 2009 (Journal of Laws 2020 item 1175) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Local Government, dated 8 March 1990 (Journal of Laws 2020 item 713), the Law on Powiat Local Government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws 2020 item 920), the Law on Voivodship Local Government, dated 5 June 1998 (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) and the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13 November 2003 (Journal of Laws 2020 item 23).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances. City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments). The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady. Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysową,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków o lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocząmi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego). Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia). Przez **wartość brutto** środków trwałych w **bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
- przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

Investments. Fixed assets

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays. Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the PKD 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, including: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002, cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises. Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws No., item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing, without deducting consumption value (depreciation). The **gross value** of fixed assets at **current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
- before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that apply International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No.7, item 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późn. zm.).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** obrazuje końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych. W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Wyceny zużytych w produkcji materiałów dokonano według średniorocznych cen nabywców.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z: nadwyżki operacyjnej brutto (łącznie z dochodem mieszanym brutto), wynagrodzeń (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez ubezpieczonych pracowników), innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie z odpisami na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych), składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** uzyskuje się w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o: podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne (tj. świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne i pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych) oraz transfery. Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** illustrates the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices. Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes: the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). The valuation of materials consumed during production was conducted according to the average annual purchasers' prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** comprises: gross operating surplus (including gross mixed income), wages, salaries (including employees' contributions to social security) and other income connected with hired work (including company social benefit fund), employers' social contributions as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits (i.e. social security benefits and other social benefits) as well as transfers. Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne). W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami przemytu papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015–2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej. Zmiana danych wynikała z tytułu:

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
- doskonalenia metod kompilacji danych,
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszarytematyczne/rachunkinarodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was made applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services). **Illegal activities** include estimations concerning activity of persons deriving profits from sexual exploitation, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015–2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union. The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note "Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018" of 6 October 2020, available on website <https://stat.gov.pl/obszarytematyczne/rachunkinarodowe/roczne-rachunkinarodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 443, z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych. Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON. W latach 2014–2019 liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

15. Information concerning regional accounts is included in the publication “Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443, with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30 November 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates. The basic function of the REGON register is the identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them. The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON. In 2014–2019, the number of entities according to ownership sectors and sections can be given without units for which the information on the kind of ownership is not provided in the REGON register.